Գևորգ Մարզ-
պետունին և
Ավետ Հայրեն
Մարգերյանը
Կարապետյանը
Երևանյան
25/12 1975թ

1953-Ա

5203-Ա.Հ.

1746թ.

141-80

※2000

Կ-63   1953-Աէ

Տ՟Ն ՆԵՐՍԷՍԻ

Հայոց կաթու
ղիկոսի ասացեալ
բան մխիթա,
րութե՟ , տանս
Հայոց մե՟ր ման
կանցն որ օրհ
նեն զլյ՟ս , մեղա
յանուն նո՟ր ցը՟ն
ծութե՟ ։

1746

2 Թս

ՅՍ ՈՒ

ԳԻՁՕՐՄԻԱԾԻՆ
ՆԻ ՃԱՌԱԳԱՅԹ ԿԻՐՊԱ
բանեն: Յ Ծնունդ

Ծընունդ անճառ սկզբնա տպէն·
անհատաբար քում ծընո ղէն։
Ցորմէ եղեալքըս ներգոր ծէն·
իմանալիք որք երև էն։
Մարմին եղեալքս և անմար մէն·
անբանականք հանդերձ բա նէն։
Կենդանականք որք բուսա նէն·
և անկենդանք որք ոչ շար ժէն։
Ընդ որում հօր քում սերո ղէն·
քեզ գոհութիւնք վեր առա քէն։
Այլ ընդ հոգւոյդ քում էակ ցէն·
փառաւորութիւնք մատուցա նէն։
՚Ի յընտրելոց մաքրագու նէց·
որք ընդ յարկաւ քո մուծա նէն։
Ընկալ և զիս տէր ընդ նը մէն·
զըստուգանօղս պատուիրա նէն։
Ըզնըմանօղս անառա կէն·
և զինչըս հօրըդ վատնո ղէն։
Զի քեն պատիժն անարգո ղէն·
և հաճասար գոլ անմը տէն։
՚Ի դիճացն որք յաչալրա կէն·
զերամ խոզիցն արածո ղէն։
Սովեցելոյս ոչ տուլ հա ցէն·
այլ ըլսելոյ տ̃նըդ բա նէն։

Ցանկացելոյ ջերմ եղջեր ըին.
քաղցըր մեղաց դառնադառ նին։
Որպէս ադամն այն առա ջին.
այն որ մեղօք անուանե հին։
Որով մեռաք ամենե քին.
և կորուսաք ըզ ցանկա լին։
Ո՛հ ես մեղայ նըման նը մին.
և յանցանաց մօրն եւայ ին։
Եւս առաւել քան ըզ նո սին.
գըտայ անցօղ սուրբ օրի նին։
Զի պատուերանն էր Նոյա մին.
վասըն մեղ դառըն պըտ ղին։
Իսկ ինձ բազումք քարո զին.
վասըն բազմաց զիս սպաննո ղին։
Ցորմէ ՚իբաց կալ հրաժա րիմ.
զի մի՛ մահու մեռանի ցիմ։
Եւ ես կապեալ կամ ՚ի նո սին.
տուամբ մեղաց ոտ՟ ա սին։
Բացի զականջըս պատըր զին.
և ըզ լսելիսըս չար օ ձին։
Լեզուաւս ետու զպատասխա նին.
անմըտաբար խորաման կին։
Զաչըս հարի առ ցանկա լին.
յորմէ արգել բան հրամա նին։

 Ոտք

Ոտք իմ յընթացս արշաւեն ցին·
փայտէն մահու զիս մերձ ա_ ծին։
Ձեռն իմ ձրգեալ յուղ ղէշ ծառին·
կրթել զպըտուղ ինձ մահա ծին։
Բերանս առեալ զճաշակ մեղո ճին·
բայց յորովայնըս մաղձ դա ւին։
Ցորմէ վիժեալ թիւնք վիշա պին·
և գարշահոտ մահաբե րին·
Նհեղ ըզ սիրտս 'ի պըղծա լին·
զերիկամունս 'ի ջերմ ախ տին։
Ըզ պատմուճան սըրբասե րին·
զոր ըզ գեցայ անձաղա նին։
Զայն մերկացայ խափմամբ չարին·
զենն և արկի զմաշկեղէ նին։
Ընդ փափկութե կենաց դրախտին·
որ իմաստիցն օրինա կին։
Մըշակեցի յիմումս ան ձին·
զփուշ և զտատասկ մեղաց բուսին։
Ընդ անաշխատ կենաց վայ րին·
որ ըստ յուսոյն թեթեա ցին։
Ուտեմք քրտամբք զաւօրէ ին·
դառնամք 'ի հող ուստի ա_ ռին։
Լ,որդ՝ աղաչեմ ես ընդ նը մին·
թէ հայր մեղայ քեզ 'ի յեր կին։

Չեմ արժանի կոչիլ որ դին·
այլ վարձկանացն արա վեր ջին։
Արժանացո՛ մաքրագու նին·
հօրըդ սըրբոյ մը ողջու նին։
Ընդ հովանեաւ հարսնարա նին·
ժողովեսցես զիս վերըս տին։
Եւ զպատմուճանըն զառա ջին· Ե
զոր աւազակք մերկացու ցին։
Արկցես զինեւ դարձեալ կըր կին·
ո՛վ ըզ զարդ պըճնեալ հար սին։
Զարքունական ըզ մատա նին·
ըզ նըշանակ տէրակա նին։
Տացես ունել յաջոյ ձե ռին·
ոչ խոտորիլ այլ յահե կին։
Եւ պահապան ընդդէմ օ ձին·
շնորհեա՛ կօշիկ գարշապա րին։
Զի մի՛ հարցէ ընդ խաւա րին·
այլ կոխեսցէ գըլուխ նո րին։
Զենմամբ եզին պարարա կին·
որ 'ի խաչին պատարա գին։
Եւ տիգահոս արեան կո ղին·
կենաց վըտակ մեզ բըղխե ղին։
Հաղորդս արա զիս վերըս տին·
ըստ առակին անառա կին։

Ուտել ըզ հաց կենարարա րին.
ըմպել զբաժակ քո զերկնայ ին։
Մոլորեցայ յանապա տին.
Թափառեցայ յանվայր վայ րին։
Որպէս առակն է ոչխա րին.
մի 'ի Թոհոցըն հարիւ րին։
Զոր պատառեալ չար Թըշնա մին.
վերօք լըցոյց անհընա րին։
Ուստի այլ ո՛չ է դեղ մի րին.
բայց Թէ 'ի քէն բըժըշկես ցին։
Ո՛ւ որ գոչեմ զարտասուհա լին.
աղաղակեմ զես փըրկո ղին։
Հովիւըդ քաջ և երկնայ ին.
եկ 'ի խընդիր փոքու հօ տին։
Ո՛յց արա մըր անկեալ դըրա մին.
և կորուսեալ քո պատկե րին։
Զոր Թաղեցի մեղաց ախ տին.
և չարաչար հոտեալ յաղ բին։
Լոհա՛ զես մըր յաղաղայ ան ձին.
'ի մեաքրուԹէ ձեան սպիտա կին։
Լըցցես զԹիհ տասներոր դին.
որպէս ըզ մըւ քառասնե կին։
Լ Բա՛րձ 'ի յուսիդ բարձող խա չին.
հանցես 'ի վեր զանկեալ հո գին։

Ուրա

Ուրախացո՛ զզօրսըն վե րին․
վասըն միոյ մեղաճո րին։
Ընդ աքեղի պատարա գին․
'ի հոտ անուշ քեզ ընծայ ին։
Ընկալ և զիս մէր ընդ նը մին․
մի՛ խոտեցայց ընդ կայե նին։
Թէպէտ և ո՛չ ըստ արժա նին․
քեզ մատուցի զողջակի զին։
Ջի ընտրեցի զեմ̃ առա ջին․
և զքոյն վերջին մասն 'ի զո հին։
Սըմանեցայ նենգաճո րին․
եղբայրասպան դաճաձա նին։
Սպանելով զիս կամո վին․
և նենգելով անձամբ ան ձին։
Ո՛չ զարտաքին եղբօր մար մին․
այլ ըզ հոգիս իմ ըզ ներ քին։
Ուստի շըրջիմ զերերա լին․
միտք և խորհուրդք իմ տատա նին։
Որ մըխիթար տըրտմազդե ցին․
ետուր ըզ սեթ ընդ յաբե լին։
Լինիլ սերունդ նախաստեղ ծին․
և նահապետ բարւոյ ազ գին։
Փարատեցո՛ մէր և յի նէն․
զորդեկորոյս սուգ տըրտմա գին։

Որք են մասունք իմաստու Թեան.
ծընեալ մանկամբք գործնակա նեն:
Եւ աճեցո՛ յիս վերըս տեն.
զանապական սերմըն քա նեն:
Ջըրուսոյ ծընունդն իմ՛ առա ջեն.
հրեշտակական և երկնայ են:
Մի՛ նմանեցայց որդւոց սե Թեն.
ցանկալ դըստերըն կայե նեն:
Ուղղ ենովսայ նահապե տեն.
որ յուսացան նախ առա ջեն:
Եւ ենովքայ անարա տեն.
այն որ փոխեալըն է 'ի դրախ տեն:
Որ ժառանգեաց ըզ հայրե նեն.
ընդ պահելոյ պատուէրա նեն:
խ Բայց յայսցանէ զինչ օգտե ցեմ.
որոց նըման ես ոչ լե նեմ:
Զի չհետեւեմ շաւղաց նո ցեն.
ո՛չ վերանամ մտօք յեր կեն:
Ուղղ կամ՛ անկեալ յախտըս խո րեն.
'ի գուբ տըղմոյ գէճ խոնա ւեն:
Որով անդունդք անհըն րեն.
զիս 'ի յինքեանս ըմբըռնե ցեն:
Ո՜վ մարդիկք նախնի դա րեն.
որք 'ի յաւուրս էին նոյ են:

Որք

Որք ուտէին և ըմպէ ին.
անամօթաբար խառնակէ ին։
Մինչև եհաս Ջուր հեղե ղին.
ապականեաց զամենե սին։
Միայն պահեալ զայն որ պահեաց.
զամս հինգ հարիւր ըզ կուսութիւն։
Րայլ որ ըզ Նոյ և զ յուլթ հո գին.
ապրեցուցեր 'ի տապա նին։
Հանդերձ օեռնիւք չորքոտա նին.
և զթևաւորս յօթանա նին։
Իսկ զքո փրկեալ 'ի հեղե ղաց.
աշխարհածուփ յալեաց ծո վին։
Սոյ տապանաւ մը խորա նին.
ամրածածուկ ընդ հովա նին։
Մերժեալ յոգւոյս իմ տապա նին.
զգիշատեսակ գոյն ագռա ւին։
Որ է նա տիպ գաղտնի նե ռին.
այնմ որ Թըռչի ընդ խաւա րին։
Իսկ բաց ըզ սիրտս աղջամըղ ջին.
ինձ պատուհան մեծի լու սին։
Ցորմէ խաւարըն մեղսա ծին.
հալածական անհետ լի նին։
Մուծ ընդ բացեալ լուսարա նին.
զգոյն ոսկւոյ սաւրբ աղաւ նին։

ծ

Թերեւ առ յիս ըզ ձիթե   նեն.
որ է մաքուր և սուրբ հո   գեն:
Բայց ես ախտիւք մարմնակա   նեն.
միայն չհեղձի զանձն 'ի ծո   վեն:
Այլ հոգեկան և մտա   ւոր.
կըրիւքն եղէ անօթ չա   րեն:
Քանզի նման գոլով նո   ցեն.
որ զաշտարակըն շինե   ցեն:
'Ի քազանէ մեծի դաշ   տեն.
և յաշխարհի բաբելո   նեն:
Որ 'ի ջըրոյըն հեղե   ղաց.
եթէ գայցէ այլ պահես   ցեն:
Կամ թէ յերկինըս վերա   նալ.
հըպարտութեամբըն խորհե   ին:
Մինչև հընչեալ հողմոյ յուժ   գին.
հոգւոյն հընչումըն սաստկա   գին:
Քակեաց զվերինսըն հըպար   տեն.
և զաշտարակն այն ահա   գին:
Եւ ըզ լեզուսըն միա   կեն.
զայն խառնակեաց եօթանաս   նեն:
Զի մի՛ 'ի չար միաբա   նեն.
այլ բարեօք բաժանես   ցեն:
Նոյնպէս և ես բարձրացու   ցի.
զպարիսպ մեղաց աշտարա   կին:

Հրպարտութե՛ շինեալ քա | բամբք.
ամբարտաւան անբարտա | կէն:
Որոյ հրմուտ ճարտարա | պետ.
է՛ արիւսեակն անդընդա | յին:
Ե՛ւ գործայնօք չար իշխա | նին.
դիճացըն գունդք լեգէօ | նին:
Ոյք և անկեալ կործանեա | ցին.
ընդ մեքենայս զօր շինե | ցին:
Ե՛ւ իմ զերծեալ հաղբեց նո | ցին.
որպէս երբեմն եբրայե | ցին:
Որ յօրէնակ քեզ ընտրե | ցեր.
զմելքիսեդեկ քանանա | ցին:
Ը՛նհայր անմայր անազդայ | ին.
և քահանայ աստուածայ | ին:
Տասանորդօղ ղևտակա | նին.
մինչ էր յերանեան աբրահա | մին:
Ե՛ւ թագաւոր էր սաղե | մին.
որպէս և դու տէր երկնայ | ին:
Ընկալ և զիս հայցմամբ նո | րին.
յերուսաղէմըդ քո՛ վե | րին:
Թ՛ագաւորել ընդ քեզ ՚ի | նմին.
որպէս զորդիսըն սիով | նին:
Որ կոչեցեր ազդմամբ ձայ | նին.
ըզնահապետսն հանուրց ազ | գին:

Կ

Ըզ աբրահամն այն առա ջին.
պանտըխտանալ օտար յերկ րին:
Սրբեցար 'ի մամբրէ ին.
մինչ դեռ նըստէր նա ընդ կաղ նին:
Կերակրեցար որպէս մար մին.
յորժամ բնութենդ էր անմար մին:
Սէ խոստացար նըմա զոր դին.
որով որդիք մարդկան օրհ նին:
'Ի յօրինակ քո գալըս տեանդ.
որ մարմնացար որդւոց նո րին:
Հանցես և զիս որոց նե ղիմ.
միջոյ չարեաց նենգաւո րին:
'Ի բազմադոյն ախտից նեղ չին.
և 'ի բանտից մեղսասի րին:
Զնըժդեհացեալս մարմնով 'ի սմին.
յօտարոտի կեանս երկրայ ին:
Փոփոխեսցես 'ի հայրե նին.
որպէս զորդիսն աբրահա մին:
Սրբեցո զերեսս քոյ ին.
ինձ որ նըստիմ ներքոյ ստուե րին:
Զի ընդ առաջ քո յարու ցեալ.
երկիրպագից քեզ 'ի գե տին:
Խոնարհեսցես իջեա նին.
ընդ քեզ և հայր քո և հո գին:

Նկարակրեսցիս իմուլմն թա Նին·
յաղքատանաց և 'ի չըն չին:
Զանծնընդական զամուլ հո գիս·
թարեաց գործոց հոգեւո րին:
Պըտղաբերեալ ընդ սառայ ին·
աճետաճոր քոյոյ թա Նին:
Որ աղօթեւք նահապե տին·
սիրեցելոյ աբրահա մին:
Ազատեցեր զեղբօր որ դին·
հաներ ըզ ղովտ 'ի սոդո մին:
Զիս արձակեա տ՜ր ընդ Նը մին·
կապէց մեղաց հայցմամբ Նո րին:
'Ի խորհրդոց սոդոմայ ին·
և 'ի գործոց պըղծասե րին:
Զի մի' 'ի հուրն ծըծմամբ ա֊ ծին·
տոչորեցիմ որպէս Նո քին:
Եւ մի' արձան մածանի ցիմ·
որպէս ըզ կինն 'ի չար դար ձին:
Արդ հրամայեա ս՜բ հրեշտա կին·
յափըշտակել զիս ընդ Նո սին:
Հանել 'ի լեառնըդ երկնայ ին·
կարգել 'ի դասս ընդ որ կա ցին:
Ստեղծիչ սըրտից տ՜ր առան ձին·
տեսող գործոց և խորհըր դին:

 'Ի փորձ

'Ղւփորձ մըտեր առ սերե լին·
պատարագել քեզ զամլոր գին։
Երթալ 'ի մեծ բարձըր լե րին·
'ի գողգոթայ որպէս ա սին։
Բառնալ ըզ փայտ ողջակէ զին·
իւր միածնէն ողջախո հին։
Զոր և համնեալ 'ի սեղա նին·
որպէս ըզ քեզ տէր 'ի խա չին։
Բուռըն հարեալ 'ի սուսե րին·
և մերձ եդեալ պարանո ցին։
Մինչ 'ի վերուստ հընչեալ ձայնին·
Թէ մի' մըխեր 'ի պատա նին։
Այլ հայեսջիր յաջոյ ձե ռին·
կախեալ ըզ խոյն 'ի սաբե կին։
Զոր փոխանակ բանակա նին·
'ի սահակայ քում ծառայ ին։
Ետուր 'ի զոհ պատարա գին·
զանբան ստեղծեալ ըզ կենդա նին։
Մի' զիս փորձեր տէր ընդ նը մին·
զանփորձ բարեացս ամենայ նին։
Զփորձեալս 'ի չարըն և ո՛չ բա րին·
և զանհամբեր անձն իմ փոր ձին։
Զի ո՛չ արծաթ եմ քուրայ ին·
և ո՛չ ոսկի թէ հրով փոր ձիմ։

Այլ եմ անարգ ընդ կապա րին ·
որ 'ի պարզիլըն կորըն չին :
Եւ ո՛չ եմ վէմ յեզըր ծո վին ·
որ 'ի յալեացն անշարժ պա հին :
Եւ ո՛չ արմատ ծառոց խո րին ·
որ 'ի հողմոց ո՛չ տապա լին :
Այլ եմ նըման թեկեալ նա ւին · Ճ
տարաբերեալ 'ի մէջ ծո վին :
Կամ հողմահար խըռուեւ խո տին ·
'ի ժամանակս աշնանայ ին :
Արդ՝ մի՛ տանիր 'ի փորձու թին ·
որ ո՛չ փորձես զոք երկրա ծին :
Զի քո անփորձ գոլով չա րին ·
փորձիմք 'ի մէնջ որպէս ա֊ սին :
Այլ 'ի փրկեա զմեզ փութա ցիր ·
'ի փորձութեանց ժամանա կին :
Որպէս ըզ հայրըն հաւա տոյ ·
յորոգայթից փորձասի րին :
Պատարագեա ընդ խընդա լին ·
զհոգի ըզմիտս և ըզ մար մին :
Կենդանական զոհ անմա հին ·
հոգւոյ և սուրբ աստուածա յին :
Որ ըզ կրտսեր ծընեալ որ դին ·
'ի սահակայ և ռեբե կին :

141-80 1998

Ընտանեցեր քեզ սերն լին.
զ յակոբ փոխեալն խորայէ ղին:
Յուցեր նըմա զապագայ ին.
կանգնել սանդուխտք յերկրէ յերկին:
Զոր տըր 'ի նմա բարձրադի տին.
և եղ և էջք հրեշտակայ ին:
Իւղով օծեր ըզգըլուխ վէ մին.
տուն անուանէր տէրակա նին:
'Ինմանութին մեծ խորհըր դին.
զոր հոգեկիրքըն ծանու ցին:
Գօտեմարտեալ յերեկոյ ին.
ոպ̃ գըրեալ 'ի սուրբ տա ռին:
Սէ ժուժկալեալ առաւօ տին.
սակայն յաղթեալ ոպ̃ մար մին:
Սէ ես կրտսերս առ 'ի բա րին.
և կատարեալ գօլ 'ի չա րին:
Որպէս եսաւըն նախա ծին.
բայց ըստ հոգւոյ գոլով վեր ջին:
Ածառակուրս անդէն դան ձին.
վասըն յագման յորովայ նին:
Սէ եղծանօղըս կամա վին.
զգիրս անդրանկաց որ 'ի յեր կին:
Ղ. Զոր աղաչեմ զըլյսըդ վե րին.
զեշխան դասուցըն հրեղէ նին:

Բաց

Բացցէն և ինձ դրունք եթե րին.
որպէս յայնժամ իսրայէ լին:
Հանցես 'ի վէր զանկեալ հո գիս.
ըստ լուսակազմ աստիճա նին:
Որ յօրինակ մարդկան բե րին.
յերկրէ յերկինս անդրադար ձին:
Օծմամբ անուշ իւղոյ հո գւոյն.
զոր կորուսի խաբմամբ չա րին:
Օծցես ըզ գլուխս իմ վերըս տին.
պահպանական աջով քո յին:
Ա՛չ ժուժկալեալ դէմ հըզօ րին.
գօտէկլուիմ ըստ յակո բին:
Վտանգի տըկար գոլով ան ձին.
անկայ 'ի բուռն անըզգա մին:
Րւյլ կարկառեա զաջդ երկնայ ին.
հաս 'ի թիկունս իմ 'ի մար տին:
Սէ խորտակեա զիմ թըշնա մին.
զի մի՛ կայցէ այլ 'ի յո տին:
Երկոտասան ցեղապե տին.
ծընեալ որդւոց նահապե տին:
Դաւաճանեալ մետասա նին.
զյովսէփ 'ի ձեռն իսմայէ լին:
Զեղբայրն իւրեանց վաճառե ցին.
ընդ երեսուն դահեկա նին:

'Նմանութն աշակեր տէին.
գաղտ նենգաւոր գող յուդայ էին:
Վաճառեցար տր ընդ նը մէին.
Ծառայ 'ի տան պետաւորէ էին:
Եւ փրկեցեր յեգիպտու հւոյն.
զյոգի մաքուր ողջախո հէին:
Մըտեր 'ի բանտ փարաւո նէին.
տեսիլ ցուցեր 'ի գիշե րէին:
Արձակեցեր մն հրա գէին.
և կացուցեր տէր աշխար հէին:
Սոյնպէս և ինձ զաւէ գործե ցէին.
որդիքըն մօր գաղտ նենգե ցէին:
Բազմաբեղուն ախտից մե ղաց.
վաճառեցին զիս դիւրա գէին:
Թէ և լըցէ զկամըս նո րէին.
անհակառակ գոլով նը մէին:
Ճ Սակայն էարկ զիս 'ի բան տէին.
անել անլոյս արգել նէին:
Այլ որ ըզնա յամենայ նէին.
ազատեցեր անյոյս վայ րէին:
Եւ զիս փըրկեա տր ընդ նը մէին.
'ի զանազան ախտից չա րէին:
Եգիպտուհւոյ մամլաշո տէին.
մի' մատնեցայց գարշ պոռնը կէին:

 Այն

Սայն որ սողայ նըման օ ձին.
ահեղ գոչէ ըստ առիւ ծին։
Սալէ բարձրացո՛ քան ըզնո սին.
և տէր կացո՛ յեգիպտո սին։
Զի յաղթեցեր չար իշխա նին.
աներևոյթ բռնաւո րին։
Դասովամահ լինել նո ցին.
զիս տուն արա կենաց հա ցին։
Զի յագեցայց և բաշխի ցից.
որք են կարօտ անմահ բա նին։
Զորս յեղեցուք զերանե լին.
զայն որ յեղման և արժա նին։
Խոստապէտ յորդւոցն է եսա ճին.
այլ գերագոյն քան զյակո բին։
Սայն որ 'ի քէն յոյժ պտղե լին.
և վըկայեալն է 'ի բա րին։
Թէ այր արդար և ճշմա րիտ.
և կատարեալ յամենայ նին։
Զոր բանսարկեր չար Թըշնա մին.
խնդրէր 'ի փորձ պատերազ մին։
Յորում տոճեալ իշխանու թին.
յայտնի լինել քում ծառայ ին։
'Սախ զարտաքին ստացուածս մե ծին.
Ջընջեր խսպառ ըզ կենդա նին։

 Ապա

Ապա զորդիսըն տասնե սին·
սպան յապարանսն 'ի բազմո ցին:
Որոց հասեալ առ նա գու ժին·
ոչ բան ասէր ինչ մարդկայ ին:
Այլ գոհութիւն ա̃ծայ ին·
իմաստութ̃բ խօսէր հո գին:
Տէր ասէ ետ ըզ մեծու թիւն·
և տ̃ր էառ որպէս կա մի:
Մերկ ելաք մեք յորովայ նին·
և մերկ դըռնիմք 'ի տապա նին:
Դարձեալ վառեալ առ նա չարին·
զիւր մեքենայս բազմադու նին:
Խընդրել 'իքէն զնորին մար մին·
տանջել ցաւօք անհընա րին:
Որոյ առեալ ըզ ցանկա լին·
բայց ոչ եհաս իւր բաղձա լին:
Այլ մանտրեցաւ ծախօղ ժա նին·
իւր 'ի պըղընձ կամ երկա թին:
Քանզի սաստիկ շարժեաց ախտին·
և յորդնալից արար զմար մին:
Նըստէր նեխեալ 'ի մէջ յաղ բին·
քերէր քարամբ զշարաւ վի րին:
Բարեկամացն որք մերձ ե կին·
բանիւք զըզօշեալ զերանե լին:

Ուրև կընոջն անըզգա   մէն.
որ զէն առեալ ըստ եայ   էն։
Եւ այսքանեօք ո՛չ խախտե   ցէն.
զանդամանդեայ վէմ հաստա   տէն։
Խօսիլ բանիւք հայհոյու   թն.
առ տէրաէկանըդ քո բա   նէն։
Ուր փոհանայր ըզ քէն ՚ի   Նմէն.
ընդդիմանայր բանից Նո   ցէն։
Մինչև եղև զըրահ մար   տէն.
և կատարումըն հանդի   սէն։
Երևեցար ծոր ՚ի մի   գէն.
և խօսեցար ընդ սէրբե   լէն։
Պըսակ ետուր դու յաղթո   ղէն.
առողջութն յոյժ հիւծան   դէն։
Ըզ կենդանեաց ազգ անբա   նէն.
զայն շնորհեցեր Նըմա կըր   կէն։
՚Ի սկըզբնութն բանակա   նէն.
պարգևեցեր Նոյն միա   կէն։
Եւ այս խորհուրդ ծածկէլ խորէն.
յառաջագոյն մեզ ցուցա   նէն։
Թե որք մեռան ո՛չ կորըն   չէն.
այլ յարիցեն յօրըն վեր   ջէն։
Որդ՝ ես հայցմամբ նահատա   կէն.
և համբերող ճըգնաւո   րէն։

Ու քեզ կարդամ և պաղա տիմ.
հեղուլ զարտօսըր ցանՃա գին:
Ջի թէ խնդրէ իմ Թըշնա մին.
տա 'ի փորձել զիս 'ի մա՛ր տին:
Մի' տար 'ի ձեռս աՃագա կին.
մի' մատնեսցես կամաց նո րին:
Ջի' ես տըկար լուծեալ մար մին.
հոգիս յօժար բայց ո՛չ շար ժին:
Ընձն իմ խաՃար միաքըս մը թին.
կամաՃ 'ի բանտ կամ 'ի խո րին:
Բայց դու ընդ իմ տարտամս անձին.
մարտիր ընդդէմ ախոյա նին:
Որ ասացեր քաջալե րել.
զի յաղթեցեր չար իշխա նին:
Միայն զկամիլս իմ 'ի բա րին.
ընկալ փոխան յոբայ ջա նին:
Եւ ըզ պըսակս յաղթանա կին.
ինձ պարգևեա' յապագա յին:
Որ ըզ մովսէս ըսքանչե լին.
զի ծնընդենէ ընտրեալ յա րին:
փըրկեալ 'ի ջուրց հեղձակա նին.
տնուցեր 'ի տան փարաՃո նին:
Եւ 'ի լըրման ժամանա կին.
կըրկէն ամաց քառասնե կին:

Երեւեցար տ̃ր 'ի լե   րին·
բոցով հրով 'ի մորե   նին:
Փրկեչ ըղ̃նայ գերեալ ցե   ղին·
առաքեցեր իսրայե   լին:
Ա՛ռ առաջին սրբոյ ուխ   տին·
եղեալ առ հօրն աբրահա   մին:
Ո՛չ արձակել փարաւո   նին·
եղեր ըղ̃նա ա̃ծ նո   րին:
Եւ զօրութ̃բ պահապա   նին·
ետուր նըմա զբան նըշա   նին:
Հարուեր զաշխարհ եգիպտա   սին·
տասըն հարուած ոպ̃ ա_   սին:
Ցորում խորհուրդ զենման գառուին·
և ելք որդւոցն իսրայե   լին:
Բաժանեցեր երկուս մա   սին·
զանդունդս խորոց կարմիր ծո   վին:
Եւ ըղ̃ ընութ̃բ լուծակա   նին·
կարծրացուցեր եբր արձա   նին:
Որպես ծաղկեալ մարգագե   տին·
էր ճանապարհն անդընդա   յին:
Ընդ որ ոտիւք ընթանա   յին·
ոչ թանալով գարշապա   րին:
Եւ զփարաւոն եգիպտա   ցին·
որ զհետ մըտեալ կառօք նո   ցին:

Ըն

Ընկղմեցեր 'ի մէջ ծո   վին.
'ի յօրինակ բեւեռա   րին:
Իսկ քո ընտրեալ և մեք հօ   տին.
առաջնորդեալ որպէս խա   շին:
Յորդան ետուր յանապա   տին.
հըրով լուսով և սեամբ ամ   պին:
Ետուր նոցա հաց երկնայ   ին.
և մանանայ հրեշտակայ   ին:
Տըպաւորեալ ըզ քոյդ մար   մին.
յերկնից իջեալըն կենդա   նին:
Յարեր ըզ վէմն և բըղխե   ցին.
զերկոտասան վըտակն ար   բին:
'Ի յօրինակ աղբեր կո   ղին.
առաքելոցըն քարո   զին:
Երրեակ պահօք քառասնե   կին.
մովսէս փոլով 'ի մէջ մի   գին:
Որպէս կենաց ժամանա   կին.
ամքըն նորա այսքան Թըը   ճին.
Ցուցեր զյետոյս քո խորհըր   դին.
Թագուցելոյն 'ի փապ վի   մին:
Յեղեր ըզ լոյսդ անճառե   լին.
'ի հողեղէն դէմըս նո   րին:
Լուեալ զօրէնսն 'ի տախտա   կին.
գըրեալ մատանցդ ա̃ծայ   ին:

    Լասն

Վասն անօրէն անհաճա տին.
և իւր աներախտ ժողովրդ դին:
Զոր խորտակէր նա զաւա ջին.
ընդ պէղծ որթոյն զոր կազմե ցին:
Ըստ 'ի խորհուրդ ծածկեալ երին.
վասն օրէնացն որ լուծա նին:
Ո՜վ երկրորդն որ հաճաս տին.
քոյում եդեալ անշարժ ուխ տին:
Որ կայ և մնայ յաճէտ 'ի սմին.
մինչ 'ի կատար յաճիտե նին:
Հրաման ետուր կազմել նո ցին.
ըզ զանազան կարգ խորա նին:
'Ի նմանութիւն պետրէ վէ մին.
կամ գերակայ մօր սիով նին:
Եւ տապանակ կտակարա նին.
յանփոյթ փայտից պատեալ ոս կին:
Ընապակեան մարմնոյ քո ին.
յածութէդ յօրինա կին:
Եւ զպատմուճանն ահարո նին.
ըզ ղեւտական քահանայ ին:
Ըստ 'ի խորհուրդ հոգւո րին.
զարդարեցեր զերեւ լին:
Եւ այսքանեօք բարեգոր ծեալ.
ես առաւել քան ըզ սա սին:

Սա

Սակայն որթոյն երկրպա գէին·
'ի բեելզեբուլ զոհ մատու ցին։
Զմեծըն մովսէս դառնացու ցին·
և զահարոն անարգե ցին։
Ընդ մադիամ խառնակ էին·
զորդիս դիւացըն զոհ էին։
Մինչև խոպան բարկացու ցին·
զներողութիւնըդ շարժե ցին։
Յուր 'ի յակոբ բողբոջե ցին·
և բարկութիւն յիսրայէ լին։
Ըհ աճեռեաց ո՞ք աշխար հին·
զոր խոստացար դու տալ նո ցին։
Բայց 'ի յերկուց անդ ո՛չ մը տին·
փառըն մեղացն որ փորձե ցին։
Որդ՝ ես ծըրտոյս յամենայ նին·
և համեմատ ջարեաց նո ցին։
Որ առաճել առի զքա րին·
եմ ապերախտ քան ըզ նո սին։
Նոցա հերձեր զծով զըղգա լին·
ինձ ըզ խաւարըն աղջամըղ ջին։
Ցայնժամ ծածկեալ զեգիպտացին·
և աստ զիշխանըն մահա ծին։
Ջ ծ Նոցա 'ետուեր ամպ հովա նին·
'ի գիշերի լոյս արփե նին։

Իսկ

Իսկ ինձ է լոյս իմաստ բա նէն.
և հովանի է սուրբ հո գէն։
Ընդ մանանայ լուծանէ էն.
զի որք կերան մեռանէ էն։
Եւ աստ մարմին քո երկնայ էն.
որ կեանըս տայ ճաշակո ղէն։
Սոքա արքին զՋուր վէմա ծէն.
և ես զարեւն վիմիդ կո զէն։
Սոցա օրէնքըն մովսէ սէն.
գրաճորական ՚ի տախտա կէն։
Եւ ինձ հոգւոյդ իմաստու թեւն.
աճեստարանդ ա̃ծայ էն։
Վասն այնորէկ յոյժ պարհան ջէն.
քան ըզ նոցունց յինէն զբա րէն։
Որպէս առաւէն է ծառայ էն.
գիտող կամաց և անգի տէն։
Սոքա ոսկւոյ որթ կազմե ցէն.
և քո փոխան երկիրպա գէն։
Եւ ես ՚ի սէր հիւթանիւ թէն.
խոնարհեցայ անյագ յախ աէն։
Սոքա քաղցեալ տըրտըմ՚ջէ էն.
վասըն հացին յանապա տէն։
Եւ ես լըրմամբ հարկաճո րէն.
միշտ ՚ի խընդիր աճելոր դէն։

 Սոքա

«Սոքա զերկեր շաղախե ին․
պտուղընկութեամբ մաղխա մին։
Ես ըզ հոգիս իմ զերկնայ ին․
աղտեղեցի գործօք չա րին։
Բայց որ քաւիչ եղեր նո ցին․
Տէր իմ գըթած հօր միա ծին։
Եւ դարձուցեր ըզ բարկու թիւն․
հայցմամբ մեծի մարգարէ ին։
Ընցո՛ յենէն զաններն լին․
ըզ պատուհասն որ ինձ պա հին։
Եւ պարգեւեա զըղջումն ան ձին․
և թողութն անցեալ յան ցին։
ձկ Մի՛ արգելցես զիս ընդ բազ մին․
աւետաբեր յերկրե քոյ ին։
Այլ՝ ընդ երկուցն որ անդ մը տին․
մոյծ զիս յաշխարհըդ քո վե րին։
Որ ըզ յեսու որդի նա ւին․
ընտրեալ իշխան յետ մովսէ սին․
Այն որ սընեալ 'ի խորա նին․
և 'ի լերինն էր ընդ նը մին։
Անոճանակերն ըսքանչե լին․
անոճանըդ քում փըրկակա նին։
Յորում՝ յովսէ Նաւէ կոչե ին․
և զկնի յեսու աւ. ձայնե ին։

Որ

Որ յաղթանակ գոլ 'ի մարտ   տէն.
ընդդէմ ժըպիրհ ամաղէ   կէն:
Մինչ տարածմամբ մովսէս ձեռէն.
գոյր օրինակ քեզ 'ի խա   չէն:
Որով զորդիսն իսրայէ   լէն.
զայն որ ծընան յանապա   տէն:
Լծեր յաշխարհըն պաղես   տէն.
ընդ քո խոստման անսուտ բա   նէն:
Ընդ յորդանան անցանէ   էն.
տապանակաւ կտակարա   նէն:
Ջուրքն 'ի յակունսըն դառնայ   էն.
'ի յօրինակ մարդկան ազ   գէն:
Պարիսպքըն եօթն երիքո   վէն.
'ի նմանութիւն խոր դըժո   խէն:
Ցեօթներըս շուրջ գալով նո   ցէն.
զերթ ջուր հալեալ կործանէ   էն:
Եւ զթագաւորըքն եօթանց ազգէն.
որ երեսուն թողով է   էն:
Հարեր նովաւ զամենե   օէն.
կախեալ զփայտէ նըշանա   կէն:
Զարագընթաց շարժումն ար   փէն,
զարեգական լուսաբե   րէն:
Ապայց հանդէպ գաբաւո   նէն.
զլուսին ձորոյ եղէո   նէն.

Եւ այլ բազում ոմն ա֊ սէին·
հրաշ գործեալ յայնմ յաշխարհէին։
Զոր վիճակեաց ցեղէց նո ցէին·
Ինքն ժամանեաց հարցն առա ջէին։
ճհ Որդ՝ ճշմարիտ զօրինա կէին·
հոգւոց զփրկէջդ մարմնակա նէին։
Ցաղերսանծեմ վասն իմ ան ձէին·
զարդարութն գործոց նո րէին։
Թէպէտ և ոչ նըման նը մէին·
արիացայ ընդդէմ չա րէին։
Սալ՝ մերկացայ ասպարէ զէին·
եղէ նըման վասն ծառայ էին։
Բայց ձեռքն տուր իմոյ մարտէին·
ընդ անմարմին ամպղէ կէին։
Զօրամամբ ձեռին քո ՚ի վայ տէին·
ընդ մոլեկսի անդր ՚ի լե րէին։
Հարցես և զութ ազգ խորհրդ էին·
որպէս նովաէ քանանա ցէին։
Զոր կորըստեանն և զպուքն կէին·
արծաթասէրն և ձանձրա լէին։
Ըզ փափկութն որըստմակա նէին·
և զնորավէտ պիղծ հըպար տէին։
Նպարկեւտ քարեայ հոտեալ նո ցէին·
և ըզ պերճանք զօրաց նո ցէին։

Ընցո՛ ընդ դետս այս երկրայ ին.
անլթաց յաղթեց գարշապա րին։
Դարձո՛ յանդրէն ուստի ե լին.
անմահական վայրիս դրախ տին։
Պարիսպ մեղաց երեքո վին.
դղրդամբք փակեալ անյուսա լին։
Ըզղաղական տապալես ցին.
դրունք՝ իհիմանց քանդել բարձ ցին։
Եւ յաւէտեանցն յաշխարհ վե րին.
յորում մըտեր նախ առա ջին։
Հետեւեցո՛ հետոց քո յին.
ժառանգ լինել ինձ վերըս տին։
Որ ըստ արդար դատաստա նին.
որով դատես զազգ երկրա ծին։
Խնամեալ պահես բոլորո վին.
իւրաքանչիւր ոք ըստ կար գին։
Ընտրեալ եդեր յիսրայե լին.
յետ եսուայ զօրավա րին։
Ըզ դատաւորս ցեղից նո ցին.
ըստ յօրինաց դատել զնո սին։
Ըզ գեդէօն յաղթօղ ա րին.
որ զմադիամ հարեր նո վին։
Երեք հարիւր զօրակա նաւ.
զբիւրըս բիւրոց այլասե ւին։

 Եւ

Եւ ըզ սամփսոն անյաղթե լին.
որ յուխտական յորովայ նին։
Ա՛յն որ զգեստակ ունէր մա զին.
Ը̅ հոգւոյն շնորհաց եօթն արփեննին։
Եւ զայլ ոմանս որ կա՛յ 'ի գրին.
մինչ 'ի հեղի այր ծերու նին։
Ա՛յն որ մեռաւ բեկմամբ ո ղին.
վասըն գերեալ տապանա կին։
Ահա և յիմըս քաղա քին.
զոր շինեցէր ձեռամբ քոյ ին։
Եդիր դատել դատաւո րին.
զհոգին այրի մըտաց խըղ ճին։
Բայց ոչ դատեաց ըստ օրի նին.
ոչ դիմացաւ չար ոսո խին։
Ա՛յլ մեղկացաւ կամաւ յախ տին.
մատնեաց 'ի ձեռս աւազա կին։
Արդ՝ որ փըրկէջ եղեր Նո յին.
ետուր յաղթել հակառա կին։
Տացես և ինձ տէր յաղթու թիւն.
ընդդիմանալ ախոյա նին։
Ուսո՛ դատել որպէս Նո քին.
արդարապէս մըտաց հո գին։
Զի մի՛ զյետինն նաքարակի տին.
պահանջեցայց անդր 'ի բան տին։

Որ

Որ աննայլէ լուծար ձայ նին.
և ամլութէն ետուր զոր դին:
Զոր քեզ մատոյց 'ի խորա նին.
ընծայ պտուղ յորովայ նին:
Ընդ ես գոչեմ ձայնիւն նո րին.
անշարժ շրթամբք խորոց սըր տին:
Աղաղակեմ զանլու և լին.
հեծեծեմ հոգւով ես վըշտա գին:
Թէ զանպտուղս անձն 'ի բա րին.
և զպտղաբերս գործոց չա րին:
Պտղաբերեա բարեաց գոր ծոց.
և գօսացո՛ զարմատ չա րին:
Զախտըս մեղաց ըզ բազմա ծին. ծզ
դադարեցո՛ ըստ փեննայ ին:
Ամուլ հոգւոյս ըստ աննայ ին.
շնորհեա՛ որդիս եօթն երրա կին:
Մեռցէն անդամք իմ երկրա յին.
կեցցէ հոգիս իմ վերըս տին:
Իջցէ 'ի գուբ չա՛ր թշնա մին.
և զիս հանցես յերկրին վե րին:
Որ ըզ դաւիթ յեսսեա ծին.
յորդւոյն եղեալ ծնունդ վեր ջին:
Մանուկ խարտէշ գեղեցկա գին.
հովիւ խաշանց անբան հօ տին:

Օծեր իւղովն որ եղջե րին·
առ 'ի թեկուածն որ յապա կին։
'Ի ձեռըն սուրբ մարգարէ էին·
սամուէլի տեսանո ղին։
Ցորմէ հետէ խաղայր հո գին·
և հովանի լինէր նը մին։
Հընչէր նուագն զերգ սաղմո սին·
իմաստնապէս 'ի տասնա ղին։
Հալածելով զայսըն ձայ նիւ·
զոր հարկանէր 'ի սաւու ղին։
Մերժէր զգազանս երևե լին·
զաւջ և զաւխուծն 'ի միա սին։
Եւ 'ի խըմբից պատերազ մին·
Ճակատ ընդ դէմ յիսրայէ լին։
Վանեալ նուագն դու ըղ նո սին·
առանց զինու պատերազ մին։
Բանզի պարսիւն հովուակա նին·
դոպղըն քարիւն հեղեղա տին։
Հարեր զճակատ գողիա թին·
բարձեր զնախատ յիսրայէ լին։
Եւ 'ի նեղ չաց որոց հա սին·
բազմադիմի' փորձանք նը մին։
Ապրեցուցեր զկեանըս նո րին·
և կացուցեր գըլուխ նո ցին։

Սէ

Ո՛չ ընտրեցէր զազգն Եփրե մին.
ո՛չ ըզ խորան Մանասէ ին:
Այլ զյուդայեան Բեթղահէ մին.
յորմէ և դու առեր մար մին:
Տուր նըմա պարգև կըր կին.
յոյժ բարձրագոյն քան ըզ ընծաէ ին:
Արքայ օծեալ հրեշտա նին.
և մարգարէ աստուածայ ին:
Թէպէտ էանց ըստ հրամա նին.
սղալեաց կամաւ ՚ի յերկրո սին:
Պոռընկեցաւ ընդ Բերսաբէ ին.
եհեղ զարիւնն Ուրիայ ին:
Զի յայտ լիցի թէ է՛ մար մին.
ունի զբնութիւն նա մարդկայ ին:
Այլ ո՛չ յօտար յերկնայ ին.
այլ ՚ի ծնընդոց հողեղի նին:
Նաև ՚ի յոյս անցաւո րին.
խոտոր գըթեալ յայնժամ մե ծին:
Զի մի՛ մեղօք անյուսա ցին.
այլ ո՛չ նա փութով դարձ ցին:
Այլ զիս առեր մարդ հողա ծին.
՚ի յադամայ որդւոց վեր ջին:
Ծընունդ գոլով գիշերայ ին.
ախտիւք բերեալ և ախտայ ին:

Ծընար անախտ զիս վերըս տին·
ստեղծեր նորոգ աւազա նին։
Օծեր իւղով քո յերկնայ ին·
յորդեգրութե՛ն հօրըդ վե րին։
Բայց ես անկայ յախտըս կըր կին·
եղեալ ծընունդ մեղսասի րին։
Զօծումըն սուրբ ածայ ին·
աղտեղեցի գործօք չա րին։
Որդ՝ պաղատիմ երգով նո րին·
հայցեմ ՚ի քէն ըստ սաղմո սին։
Սիրտ ս͞բ հաստեա՛ յիս վերըս տին·
յորովայնիս զուղիղ հո գին։
Ինձ լըսեցո՛ զլուր քո ձայ նին·
զուրախալին և զցընծա լին։
Յորժամ հընչէ փողն ահա գին·
ազդել ոսկերս իմ ցաւա գին։
Տէր ՚ի մեղաց դարձո՛ զհո գիս·
պարտեաց իմոց գիր ջընջես ցին։
Ահ յարենէ գոյն յորդա նին·
մաքրեա՛ իմոյս և օտա րին։
մժ Յայնժամ շըրթունք հոգւոյս բաց ցին·
բերանս օրհնել յօժարես ցին։
Ահ զուարակիդ զենման գա ռին·
հաղորդ գըտայց պատարա գին։

 Որ

Որ յօրինակ քեզ ընտրե ցին․
զորդի մեծի մարգարէ ին։
Ըզ սողոմոն խաղաղու թեան․
՚ի քէն բերեալ երկնաւո րին։
՝Սա ՚ի հօրէն իւր սեփհա կան․
զաթոռն առեալ ըզ հայրե նին։
Որպէս և դու հօր միա ծին․
ո՛չ արտաքուստ կամ օտա րին։
Տաճար շինեաց նա երկրայ ին․
դու ըզ բնութիւնըս մարդկայ ին։
՝Սըմա տուաւ յիմաստ բա նին․
բայց դու տուող անճառ շնոր հին։
՝Սա ժողովող յոգքն իմաս տին․
անուանեցաւ յեսրայէ լին։
Իսկ դու զցրուեալ ազգ երկրածին․
ժողովեցեր ՚ի միա սին։
՝Սըմա դըրշխոյն հարաւայ ին․
եկն ՚ի տեսիլ բաղձմամբ սըր տին։
Քեզ քառանկիւն կողմ աշխարհին․
անտեսաբար երկըրպա գին։
Եւ ես շնորհաց քոց ընդ նը մին․
եղէ ստացող մի քանքա րին։
Ո՛չ պահելով զայն ընդ վա տին․
այլ կորուսի ըզ գլուխ նո րին։

Զի ո՛չ նա զփառս անեղ ծին.
փոխեաց 'ի փառս եղծակա նին։
Այնպէս ըզ լոյս շնորհաց քոյ ին.
փոխարկեցի ընդ խաւա րին։
Որդ՝ եթէ նա վասըն ան ցին.
տուժիւք պատժեալ յօրէնա կին։
Զինչ ունիմ յոյս թշուառս անձին.
կորուսողի ըզ ճըշմար տին։
Ահ թէ նորա գող թողու թիւն.
երկբայելի զըղջմամբ սըր տին։
Ինձ արդարև անյուսա լին.
բարկացելոյդ հօր հաշտու թին։
մ Բայց որ գըթածդ ես ամե նից.
հեղ յիս ըզ սէր շնորհաց քոյ ին։
Իմաստութին հօրըդ վե րին.
իմաստնացո՛ զիս յերկո սին։
Զարդիւնարար գործնակա նին.
և 'ի յիմաստ տեսակա նին։
Զի կարացից լուսով շնոր հին.
երկու աչօք նայել յեր կին։
Բա՛ն զի է սկիզբն իմաստութեան.
երկիւղ քո Տր ըստ առա կին։
Ահ գիտութին առանց նո րին.
առիթ չարեաց է ունո ղին։

Նա.

Ր․յսոհիկ բազումք յանգիմա նէն․
և սողոմօն նախ առա ջէն։
Սոյն իմս և խուն իմաստու թիւն․
անօգտակար առանցս ան ձէն։
Խ․ողից զյոլովս որ ըստ կար գէն․
զի ոչ ներէ բանըս բազ մէն։
Ըզ մարգարէս և զթագա հօրս․
եղեալ 'ի տան հրէաստա նէն։
Որ 'ի յերկուս եղեալ բա ժէն․
'ի յուդայի և եփրե մէն։
Զի գիրըք սուրբք ա̃ծայ էն․
յառաջագոյն մեզ պատմե ցէն։
Զիւրաքանչիւր վարըս նո ցէն․
'ի զգուշութի̃ մեզ ծանու ցէն։
Զոմանց բարեաց վըկայե ցէն․
զի յօրինակ մեզ եղե ցէն։
Զայլոց ըզչար վըկայե ցէն․
զի մի' նըման լիցուք նո ցէն։
Եւ ես մերժեալ յինէն զբա րէն․
չբերի զլահացըն տիպ յան ձէն։
Ր․յլ ընտրելով զներհակ նո րէն․
եղէ նըման յոյժ վատթա րէն։
Եւ կորուսի զիմաստու թիւն․
զոր ընկալայ բանիւք քո յէն։

 Բայց

Բայց ես գոչեմ զաղերս քա   նին․
եզեկիա Թագաւո   րին։
՚Ի նեղութէց փրկել կըր   կին․
որպէս և յայնժամ ըզ նո   սին։
ՃԼ ՚Ի յասորոց բըռնաւո   րին․
՚ի սպառնալեացն ըռափսա   կին։
Եւ ՚ի յախտիցըն սաստկա   գին․
հայցմամբ մեծի մարգարէ   ին։
Հարցէ իսպառ սուր հրեշտա   կին․
ըզ բազմութիւն լեգէո   նին։
Զանմարմնականս որք ՚ի մար   մին․
ընդ եկեղեցւոյ քում մարտըն   չին։
Եւ զախտ մեղաց մահաբե   րին․
տագնապելոյս ջերմամբ սո   ցին։
Բարձցես յինէն հըզօր դեւ   րին․
որպէս կարող յամենայ   նին։
Դարձո՛ զըստուերս երեկոյ   ին․
՚ի լոյս կենացդ առաւօ   տին։
Որպէս նովաւն օր մեա   կին․
դարձեալ եղև տիւն երրա   կին։
Որ էր նըշան երեք լու   սին․
երրորդութէդ երրեակ ան   ձին։
Նաև ծագման քո և դար   ձին․
և գալըստեան քո երկրոր   դին։

Բայց

Բայց իմ բարձեալ ոչ՛ նո րէն.
աւուրք կենաց հոգեո րէն:
Մերձիմ 'ի դրունըս դըժո խոց.
և ստուերք մահու զիս ծածկե ցին:
'Ի յիշատակ թողում յե տէն.
զհամբաւ չարեաց պարսաւս անձէն.
կամաւ մատնեալ չար սոս խէն.
որ 'ի առիւծ նշանա կէն:
Այն որ մանրեաց զոսկերս խո րէն.
և խորտակեաց զխորհուրդ սըր տէն:
'Ի ծնընդենէ առաւօ տէն.
մինչ 'ի գիշեր մահու ստուե րէն:
Ոչ՛ ես տըկար ոչ՛ ծի ծառ.
անդիմադարձ իբր աղաւ նէն:
Տեսեալ ճըչեմ առ թըշնա մէն.
նուաղ ձայնիւ որպէս մըն չիւն:
Զաչս 'ի լուսոյ խաւարե ցին.
և կուրութեք զիս տուժե ցին:
Յաշխարհ նայիլ ինձ ուսու ցին.
և ո՛չ 'ի լոյսդ աստուածայ ին:
Արդ՝ ինձ շնորհեա տ՟ր ընդ նըր մին.
մերժիլ յախտից ցաւոցս ան ձէն:
Դարձո՛ զմեղաց ըզ դառնու թէն.
'Ի ջաղցըրագոյն խաղաղու թէն:

Ընդ որս և զիս փոխարկես ցես·
'ի պըտղաբեր զամուլ հո գին։
Րա 'ի ծնանել զարդարու թեան·
զորդիս լուսոյ հոգևո րին։
Զի անդադար քեզ օրհնու թեան·
մատուցանեմ մինչ 'ի մար մին։
մե Եւ ընդ հրեշտակս յապագայ ին·
փառըս հընչել 'ի տաճա րին։
Եւ ընդ ամաց երից հըն կին·
զոր աճեցեր 'ի կեանս նը մին։
Շնորհեա և ինձ զանթուե լին·
անզըրաւական յաւիտե նին։
Ձայնիւ մաղթեմ մանասէ ծին·
զըղջացելոյ յանցաւո րին։
Որ ըզ պատկեր չորեք դի մին·
կանգնեաց 'ի տան սըրբազա նին։
Եհեղ զարիւն մարգարէ ին·
սըղոցիւ հերձեալ նըման փայ տին։
Եւ ինքն եառ զդարձուած չարին·
կապեալ յերկաթ 'ի տան բան տին։
Գոչէր լալով յայրմամբ սըր տին·
արտասուելով թախծեալ ան ձին։
Րողողակէր աղերս բա նին·
բաղխէր ըզ կուրծս ողորմա գին։

Րմ

Ամենակալ. ստեղծօղ գոյ   էից·
տր և ած աբրահա   մին։
'Ի սահակայ քում ծառայ   ին·
և յակոբայ սրբասի   րին։
Որոց չեղեր ապաշխա   րել·
զի վերջ մեղաց ոչ ունե   ին։
Այլ իմ ցաւոյս ըսպեղա   նին·
զի քան զաւազ շատ է ծո   վին։
Չեմ արժանի նայել յեր   կին·
զի կափուցի զաչս 'ի բա   րին։
Եւ կուրացայ աշխարհ ստո   րին·
կապեալ մեղօք երբ երկա   թին։
Եւ կանգնեցի զպատկեր չա   րին·
հանդեպ աչացս ըզ տեպ ախ   տին։
Այժմ 'ի խոնարհ քեզ արկա   նեմ·
զծունրըս ծընկաց և ըզ սըր   տին։
Գայցեմ՝ անձամբըս ցաւա   գին·
ըզղօճաճս ասեմ մեղայ յեր   կին։
Թո՛ղ ինձ տր թող մինչ 'ի մարմին·
զի մի՛ կորայց 'ի մեղս ան   ձին։
Մի՛ դատեսցայց ընդ սպաննո   ղին·
ընդ փայլակնմանն ըստորան   կին։
Այլ ընդ գոհարթունս արժանացո·
փառաւորութե անվախճա   նին։

Ցաղերս բանի քեզ ընդ բազ մին.
ըզ վարս ածեմ զեղեալ ին։
Զայն որ երկրի եր երկնայ ին.
իբր անմարմին կոյս 'ի ստորե րին։
Որ կերակրեւր 'ի յանձա ճին.
'ի յազգաստուց բերեալ հա ցին։
Ի ըղջեր մորթովք ծածկեալ մաշկին.
մոլորական յանապա տին։
Զիջեանսըն առ կենն այ րին.
և զլխութեան շնորհօղ նը մին։
'Ի յօրինակ կենաց հա ցին.
և օծութեան հոգւոյդ շնոր հին։
Զփակօղ բանիւ քոյով զեր կին.
և ըզ բացօղըն յետ զո հին։
Ցոր 'ի սեղանն ողջակի զին.
լոծար նըմա հրով երկնայ ին։
Ա.յն որ անձրև յետ հրաշ տին.
իջոյց նըման իջման քո ին։
Որով պատքեալ ազգ մարդկայ ին.
զցօղըն կենաց հոգւոյն առ բին։
'Ի ապաշխարեացն եզաբէ լին.
փախեաւ պահօք քառասնե կին։
Զի տկարութ՟ն բնութ՟ս յայտնե ին.
թէ ոչ օտար հողանիւ թին։

Եւ

Եւ ՚ի քորեբ ըստ մուլսկ սին·
ծնուտ ՚ի յայըն ըստ հրամա նին։
Լուա զհընչիւն սաստիկ հող մին·
Նըման անցեալ ջըրհեղե ղին։
Ետես ըզ հուրըն սոդո մին·
յորում՝ դու ոչ տ̃ր ՚ինո սին։
Զի բարկու թ̃ե հանդերձե ին·
և ոչ սիրոյ ցասման մե ծին։
Լուծաւ և զձայն ըզ քաղցր օ դին·
՚ի տխպ իջման քո մեղմա գին։
Որ զհեզաբար գալուստ քոյ էին·
Նըշանակէր յամըս վեր ջին։
Զնոյն որ մաշկած մեռեալ ախտին·
զեղխաէոս կոչեաց յան գին։
Ոպ̃ և դու զվէմ հաճա տոյ·
և սուրբ զորդիսըն զեքե թին։
Եւ զյորդանան ցելեալ նո վին·
անցին ցամաք ըստ յեսու ին։
Հրեղէն կառօք հանէր յեր կին·
զհոգին ետուր միւսոյն կըր կին։
Որ համբարձման քո գուշա կին·
տալ ըզ հոգին մեծասասա նին։
Եւ քո փոխան լինել նո ցին·
և յետ նոցա որ ըստ կար գին։

Զի

Զի որպէս նա վարդապետ տէն·
եղև նըման ամենե էն։
Եւ քեզ ընտրեալք 'ի յաշխարհէս·
'ի գործ հրաշից նմանե ցէն։
Սա մաշկեկաճ սփածեալ շնորհէն·
էհերձ ըզ ջուրն յորդանա նէն։
Սոքա զմեղաց ծովըն հեր ձէն·
քարոզութե̄ կենաց բա նէն։
Սա ըզ մանկուսըն բեթե լէն·
տապաստ էարկ վասն այպա նէն։
Սոքա ըզ ծնունդս մեղաց բա նէն·
սըրով հոգւոյն կոտորե ցէն։
Սա ամլութե̄ շնորհեաց զոր դէն·
զոր և յարոյց ըզ մեռեալ դէն։
Գալըշն առ նա 'ի եօթնե կէն·
ըստ գալըստեան քո 'ի յու թէն։
Եւ յետ մահուն կենդանու թեան·
ետուն ոսկերքն 'ի տապա նէն։
'Ի տեղ մահուճան քո 'ի վէ մէն·
որով կեցցուք մեք վերըս տէն։
մհ Սոքա զամուլ եկեղե ցէն·
'ի բազմածնունդ փոխարկե ցէն։
Եւ ըզ մեռեալըս յարու ցէն·
'ի յարութե̄ հաւատ վեր ջէն։

Սա զդասուըն Ջուրն երեքօ վէին·
փոխեաց 'ի քաղցր արկմամբ ա_ ղին:
Սոքա 'ի քէն աղ անոճա նեալ·
զանհամութիւնս անուշե ցին:
Սա զնեխման դամասկա ցին·
յորդանանաւ սրբեաց յախ տին:
Սոքա ըզ սնուըս մարդկայ ին·
ահազանեին ջուրբ մաքրե ցին:
Ըռ քեզ հաճոյ վարուք սո ցին·
զիմ փոփոխեամ զվարս 'ի բա րին:
Եւ փոխադրեամ յերկրէ յեր կին·
զհոգիս մարմնոյս յապագայ ին:
Հայցմամբ կառօք ամբարձո ղին·
զոր 'ի Թաբօր բերէր ըն րին:
Հանդերձելոց հանդերձո զին·
կարապետի քո յերկրոր դին:
Ուրխ հոգւոյս տուր լիու թիւն·
որպէս նոքօք առ երկո սին:
Եւ մաշկեկաւ մեռելո տին·
անցց ընդ կեանս այս երկրայ ին:
'Ի դառնորակ մեղաց հա մին·
փոխեամ 'ի քաղցր և 'ի բա րին:
Անապական աղին բա նին·
զոր յիս արկցես ըստ առա կին:

Ցարդ զհոգիս մեռեալ յաւի   տին·
որպէս նոքօք զերիս մար   մին:
Մաքրեա ըզ բոր մահու մա   սին,
ըստ ասորւոյ Նէեմա   նին:
Զիս վերածեա ըստ տապա   րին·
փայտիւ քոյոյ կենաց կար   թին:
Եւ բիբք աչաց հոգւոյս բաց   ցին·
ըստ պատանւոյն յիմանա   լին:
Տուր աղեղամբ ինձ հըզօ   րին·
հարուլ ըզ սերտ բելիա   րին:
Որպէս եւ նա 'ի վախճա   նին
նետիւք նըշան եւ արքայ   ին:
մՃ Տացես եւ ինձ արիու   թիւն·
նետիւք խոցել զիմ թշնա   մին:
Եւ ապրեցայց հաղթեց նո   րին.
յորոգայթէ չար որսո   ղին:
Ինձ օրինակ պարտ է յի   շել·
եւ զգերութն բաբելո   նին:
Յորժամ զուխտիւ սբ օրի   նին·
զոր աւանդեաց մովսէս նախ   կին:
Վռանզի արքայ քաղդեա   ցին·
եմուտ երկեր հրէաստա   նին:
Զերուսաղէմ տապալե   ցին·
զորդիս նորա խողխողե   ցին:

Զտաճարըն սբ հըրով լու	ցին.
և զսրբութիւնըն պըղծե	ցին։
Եւ զօրհներգուսըն սեւով	նին.
'ի գերութիւն խիստ վարե	ցին։
Որք 'ի յուռախըսըն կախե	ին.
զսբ երգարանսըն տաճա	րին։
Եւ անդադար նստեալ լա	յին.
միշտ առ գետով բաբելով	նին։
Սոյնպէս և զիմ քաղաքս ա_	ւին.
խառնակութիւնք ախտասի	րին։
Ընմարմնական զօրքըն չա	րին.
որք 'ի բաբել նշանա	կին։
Զմասունս երիս տիրակա	նին.
ախտից սիրով խողխողե	ցին։
Եւ ըզ քառեակ ծընունդ սո_	րին.
որով մասունք իւր յարդա	րին։
'Ի գերութ̃ն տարադրե	ցին.
յօտար աշխարհ այլասե	ւին։
'Ի յարածել զերամ խո	զին.
յայսմ աշխարհի յագարա	կին։
Եւ 'ի տաճարս ածայ	ին.
յորում բնակեաց քո սբ հո	գին։
Ըզ հուր մեղաց բորբոքե	ցին.
կիզմամբ ախտից տոչորե	ցին։

Զայ

Զայգիս տընկեալ աջով քո յին.
և մշակեալ հօր քո ձե ռին։
Զցանկըն քակեալ յատակե ցին.
կըթեն անցորդք ճանապար հին։
Տէր որ զգերեալըն սիօ նին.
դարձուցեր յետս առ հայրե նին։
Շինել զտաճարըն վերըս տին.
պայծառ և շքեղ քան զառա ջին։
Դարձո՛ և զհիմըս գերու թեան.
որպէս և զուխտըն հարա ւին։
Յօտարոտի յերկրէ շա րին.
զմիտըս գերեալ ըստ գերո ղին։
Որք 'ի յերթալըն իմ ողբայ ին.
մինչ ըզ սերմանսըն տանէ ին։
Դարձեալ 'ի գալըն ուրախաս ցին.
արդիւնաբեր հունձս որայ ին։
Հատո՛ դըրացեաց խօթըն կըր կին.
ընդ բիւր չարեացն 'ի ծոց նո ցին։
'Ի սպաննելոյս շահեա՛ զո գին.
խնդրեա՛ զարիւնըն զոր հե ղին։
Տուր դստեր բաբելո նին.
Թշուառականն և դժնեայ ին։
Հատո՛ փոխան 'ի ծոց նո ցին.
զոր 'ի սկըզբանս ինձ արա րին։

 Հզօր

Դրզօր տուր ինձ լինիլ յուժ գին.
և 'ի դիմի հարուլ չա րին:
Բռնուլ զոտից մանկանց նո ցին.
և հարկանել զկարծըր վէ մին:
Լսիլ ըզբան մարգարէ ին.
ընդդէմ' մահու բռնաւո րին:
Ուր ասէ մահ քո յաղթու թիւն.
կամ ուր դժոխք խայթոց քոյ ին:
Մինչ դարձուսցես առ հայրե նին.
ուստի անկաւ մարդն առա ջին:
'Ի փափկութէ յադին դրախ տին.
յանմահական և երկնայ ին:
Հայցմամբ մաքուր յորովայ նին.
երեմիայ մարգարէ ին:
Սէ քրովբէից տեսանո ղին.
զո՟րդ 'ի վերայ քոբար գե տին:
Որք ընդ գերեալսն ընթանայ ին.
որպէս հովիւ ըզ կնի հօ տին:
Զի մի' անգիւտ մոլորես ցին.
և գահավէժ հոգւով լի ցին:
Նաև յոգունց համանմա նին.
որք յայնմ' կէին ժամանա կին:
Բոյլին հոգւով տեսանե ին.
և զապագայսըն պատմէ ին:

Յովսէփ բարւոյ սերմանո ղին·
և յամովսայ քարոզո ղին։
Մեքիա զծնունդ քո տեսո ղին·
’ի բէթղահէմ տուն եփրա տին։
Ոչ յովելեայ ողբ երգա կին·
որ ’ի դէմս իմ վա՛յ տայր ան ձին։
Ոչ աբդիու հոգեկրո ղին·
ընդ որս Նաճուամ եղկեսա ցին։
Ամբակումայ զարմանա լոյն·
պահօք եղող բարձր ’ի վե րին։
Այնմ որ զվարսեցըն հրեշտա կին·
առեալ բերէր ճաշ ’ի գը բին։
Սոփոնեա հրատարա կին·
և անգեա քարոզո ղին։
Ոչ յունանու որոյ կէ տին·
նինուէացւոց մեծ քարո զին։
Զիս վերածեա՛ տէր ընդ նը մին·
յորովայնէ չար վիշա պին։
Հայցմամբ քոյոյ օրհնա կին·
յերեքօրեայ թաղմամբ յերկ րին։
Զաքարեայ տեսանո ղին·
և եօթնալոյս աշտանա կին։
Այն որ նստեալ յաճանա կին·
զքեզ աճետէր նոր սիօ նին։

Մա

Մաղաքիաս որ էր վեր ջին.
'ի մարգարէսն այն առա ջին:
Ընծանակիր մբ. հրեշտա կին.
և համատիպ գեղջ նո րին:
Երից մանկանց բաբելո նին.
աշակերտաց դանիե լին:
Սրբասընունդ սընեալ նո ցին.
նոքա կռուոց ոչ զոհե ցին:
Անանիա ազարե ին.
մաքուր մանկան միսայե լին:
Այնք որ 'ի հուրն անկան ջնո ցին.
զի պատկերին ոչ զոհե ցին:
Յորում էջեր տր առ նո սին.
չորրորդ եղեր ընդ երրոր դին:
Փոխարկեցեր զբնութն հրայ ին.
'ի մեղմագոյն ցօղ երկնա յին:
Որ բարձրանայր չորրեակ տա սին.
ինըն կանգուն աճելոճա ծին:
'Ի յօրինակ եօթեանց եօ թին.
յայսըմ կենաց եօթեանց դա րին:
Յորում զօրէ հուր ախտա յին.
վառեալ փչմամբ մեղսասե րին:
Լինի պատիժ յանցաւո րին.
և հրդեհէն որ ոչ շի ջին:

 Այն

Րայն որ աճուր յուլթնեըոր դեն·
բառնեն խսպառ գոլով քոյ են։
Եւ մեղաւորք մեղօք ջըն ջեն·
և ամբարիշտք ոչ գտա նեն։
Բայց ես մեղօքս այժմուս կե զեմ·
երբ ըզ վառօղ այնըր հրա տեն։
Եւ բարձրանայ յես բոց չա րեն·
յոյժ առաւէլ քան ըզ հնո ցեն։
Փրկեա՛ և զիս տէր ընդ նո սեն·
յայրեցմանէ չար խորհըր դեն։
՛Ի կիզմանէ անբնակա նեն·
և՛ի հրատից բնութէց ախ տեն։
Յօղ քո եղցէ երբ ՛ի հնո ցեն·
անձրև կենացդ առաւօ տեն։
Ջիմ շիջուսցէ ըզ բոց տա պեն·
փոխարկեսցէ ամից ցօղա գեն։
Եւ զանվախճան հուր դեհե նեն·
զոր ժառանգեն հրեշտակք չա րեն։
Ըզ դառնագոյնըն խաւա րեն·
որ է ծընունդ մեղաց ախ տեն։
Ջոր վառեցի անձամբ ան ձեն·
բորբոքեցի փըշմամբ չա րեն։
Շ եղծ յեւկէն հայցմամբ նո ցեն·
աքժանացո՛ լուսոյդ վե րեն։

Պաշտամնօք մարգարէ ին· յե
'ի մանկութ-է տեսանո ղին։
Դանիելի հոգւով ծե րին·
մարմնով ծերոց կշտամբո ղին։
Զանյայտ տեսիլըն մեկնո ղին·
բաբելացւոց մեծ արքայ ին։
Զվէմըն հատեալ առանց ձե ռին·
զառ 'ի կուսէ քո ըղ մար մին։
Եւ զգալըստեան քո օր վեր ջին·
որպէս տեսեալ ծանուցո ղին։
Զհայր հին աւուրց անուանո ղին·
և զքեզ ընդ ամպըս տեսո ղին։
Եղիազար մակաբայ ին·
ինքնանուէր քահանայ ին։
Եւ ըստ հոգւոյ որդւոց նո րին·
և եօթն եղբարց և մարց նո ցին։
Որք 'ի վերայ հարցն օրէ նին·
մարմնով մեռան և ոչ լու ծին։
Եւ զանտիոքն երեւե լին·
և զանմարմինն անարգե ցին։
Զիս ազատեա՛ հայցմամբ նո ցին·
'ի բռնութ-էց բելիա րին։
Զարչարակցօք քո առա ջին·
փուշակողաց զխորհուրդ խա չին։

Բայց այսքանեօք բժիշկ ան   ձին.
ո՛չ բուժեցաւ ախտ մարդկայ   ին։
Վ՟անզի կարեօք բնութե՟ է   ին.
և բժշկել ո՛չ կարա   ցին։
Զի ըստ հզօր ցաւոց մե   րին.
հզօր դեղոց պիտանայ   ին։
Զի ըզ գածեալ տկար մար   մին.
ապաքինել ո՛չ բաւէ   ին։
Մ՝ինչև կենաց դեղդ երկնայ   ին.
էառ զբնութի՟ մեր ախտայ   ին։
Իհեղ ըզ մաղձըն մեր ախ   տին.
փոխեալ ՚ի կեանսըն առա   ջին։
՝Սախ ՚ի հոգւոյդ ա՟ծայ   ին.
մաքրեալ հոգի ս՟բյ կու   սին։
Ու՛ զօրութե՟ հօրըդ վե   րին.
հովանացեալ գոլով նը   մին։
Ր.պա որդեդ հօր միա   ծին.
ԺԼ կամաւ իջեալ յորովայ   նին։
Ճ՚շմարտապէս առեր մար   մին.
ա՟ծ և մարդ մի երկո   քին։
Ծնար մարմնով ըստ մարդկայ   ին.
որ ՚ի հօրէ նախ անմար   մին։
Լուծեր զերկունս նախաստեղ   ծին.
զտերևապատն ՚ի խանձար   րին։

Բանդ

Բանդ 'ի մտուլըն անբա Նին·
գոլ կերակուր բանակա Նին։
Լոյսըդ յայտնեալ լուսով աստղ ին·
մոգքըն նուէր երկրպա գին։
Դասք հրեշտակաց իջեալ յայր ին·
ոք ծնընդեան քո սպասէ ին։
Հովուացն յազդեալ աւետէ ին·
փառք 'ի բարձունս վեր երգէ ին։
Ըստ նախահայրցըն ոք ուխ տին·
Թլփատեցար յութ օրէ ին։
Զի զանթլփատ սիրտ մարդկայ ին·
Թլփատեսցես հոգւով քոյ ին։
Օրինադիրդ ըստ օրի Նին·
մըտեր ընծայ 'ի տաճա րին։
Ըհ զհին աւուրցըդ ծերու Նին·
գըրգռէիր տըղայ 'ի ոք գըր կին։
Զիս որ մեղօք ծընեալ ախ տին·
ծընար դարձեալ աւազա Նին։
Զոր մերկացայ խաբմամբ չա րին·
չաղախեցայ յախտըս կըր կին։
Սրբեա ծնընդեամբ քո վերստ ին·
ընծայելով հօր 'ի յեր կին։
Աղաչանօք ածած Նին·
և ծերունւոյն սիմէո Նին։

Որ յերկնուղէ տղայասպա նէն·
մանկակոտոր հերովդէ էն։
Գնացեր յաշխարհ յեգիպտո սէն·
ըստ բարբառոյ մարգարէ էն։
Զիս յերկնուղէ գիշերայ էն·
մարդախողխող բռնաւո րէն։
Ամրացուցես աջով քոյ էն·
'ի գաղտնաձեւ նետեց նո րէն։
յե Որ շրջեցար խոնարհ յերկ րէն·
զգեցեալ զկերպըս մարդկայ էն։
Զիս վերացո՛ յերկրէ յեր կէն·
զանկեալս 'ի մեղս անդընդայ էն։
Որ յետ ըննըլոյ երեց տա սէն·
աճման մարմնոյ քո հասա կէն։
Զքեզ մըկըրտեաց սր. ամիրը դէն·
վկայելով հայր և հո գէն։
Ո՛չ թէ կարօտ մաքրագու նէն·
մեզ պարգևեիչ մաքրող բա նէն։
Ա.մլ զի ըզ մեղս ադամայ էն·
լուացես ջըրով յորդանա նէն։
Եւ զիմ լուծայ զյանցանս ան ձէն·
զտիղմըն մեղաց սևագու նէն։
Որպէս երբեմն աւազա նէն·
զոր ծնացուցի մեղօք կըր կէն։

Ընդ յաղթութիւն քո երրա կէն.
՚Ի փորձութիւն յանապա տէն:
Տուր ինձ յաղթել չար իշխա նէն.
աներևոյթ բըռնաւո րէն:
Գընալ բանիւ քում հրամա նէն.
յիժին վերայ և ՚ի քար բէն:
Կոխել ոտիւք դարշապա րէն.
զգլուխ կամակոր վիշապ օձէն:
Ընդ ընտրելոց մետասա նէն.
զոր ընտրեցեր գերաշխա րհէն:
Հրաւիրեցեր զիս ընդ նո սէն.
լինիլ կըցորդ լաճադու նէն:
Բայց ես հոգւով հեղգըլս վեր ջին.
խոտան գըտայ ըստ յուդայ ին:
Ժւեպկետ և ոչ տերակա նէն.
այլ մատն եղէ անձամբ ան ձին:
՚Ի քեն հայցեմ մաղթմամբ նո ցին.
դարձեալ ուղղել լուսոյ շաւ ղին:
Լընել գործօք զքարոզ բա նին.
զոր հրամանաւ քո ուսու ցին:
՚Ի հարսանիսըն մարդկայ ին.
որ կոչեցար ընդ մօր քոյ ին:
Փոխարկեցեր զջուրն ՚ի գի նին.
՚ի քեն հրաշից նախ առա ջին:

ԾԹ Ով զիմ լուծեալ ախտից բնու թին·
փոխարկեսցես 'ի կարծրու թին։
Ցամաքեցո՛ զջուր հեղե ղին·
արբո՛ զբաժակ պատուիրա նին։
Դարձեալ զորդւոյ Թագազարմին·
բանիւ լուծեր զախտըս ջեր մին։
Ով ես մաղթեմ ընդ հօր նո րին·
զառողջութին հիւանդս ան ձին։
Ելեալ նըստար բարձր 'ի լե րին·
որպէս երբեմն էջեր 'ի սին։
Յամպոյն խօսեալ զօրէնըս հին·
զնորըս ուսուցեր բանդ 'ի մար մին։
Բացեր զբերանդ ա̃ծայ ին·
երանեցեր զորս 'ի բա րին։
Ընդ տախտակաց տասըն գը րին·
Նորոց եռուր զինն երա նին։
Սանտուխք եդեալ յերկրէ յերկին·
ինըն մատամբք աստուծա նին։
Ջաներ նուաճ զազգ երկրա ծին·
դասակցեցեր իննեակ դա սին։
Բայց ես այնքան եղէ ստո րին·
մեղաց ախտիւք ծանրաբե ռին։
Մինչ զի և ոչ ելլի ընդ մին·
աստուծանաց ինն երրոր դին։

Աղքատացայ հոգւով չա   րէն.
արքայութե̄րդ պատճա   ռէն:
Այլ միշտ փարթամ կամ 'ի սոսէն.
բարեաց աղքատս ամենե   ւէն:
Ո՛չ սուգ եառ հոգիս նեղ   քէն.
լալ արտաքուստ զմահ իւր ինքնէն:
Զի սփոփէի յայնմ աշխար   հէն.
ծիծաղական անոճամբ բա   նէն:
Այլ 'ի սնոտիս այս ծիծա   ղէմ.
և խրախճանամ 'ի մնասս ան   ձէն:
Որում և վա՜յ փոխանա   կէն.
և ատամանց կափմամբ լա   լէն:
Ո՛չ հեզ բանիւ առ համազ   գէն.
խօսակցեցայ ըստ հրամա   նէն:
Զի ընդ պահօղ մ̃բ օրէ   նէն.
ժառանգեի զերկիր մե   րէն:
Ո՛չ քաղցեցայ արդար հա   ցէն.
և ո՛չ ծարաւէ յես բա   նէն:
Զի յագեի սիրով քո   յէն.
'ի յըմպելւոյդ ա̃ծայ   յէն:
Զօղորմեցայ ես աղքա   տէն.
իմում յուսոյդ կերպարա   նէն:
Զի յօր մեծի դատաստա   նէն.
ողորմէիր թշուառա ան   ձէն:

Ո՛չ սրբեցէ յաղտոյ չա   րին.
զիմ՝ անմաքուր սիրտս և զհո   գին։
Զի տեսութե͞դ ա͞ծայ   ին.
արժանացայց մինչ ՚ի մար   մին։
Խաղաղարար հակառա   կին.
չեղէ առիս ո՛չ օտա   րին։
Որով որդի հօրըդ վե   րին.
լինել ընդ քեզ գործով քոյ   ին։
Հալածեցայ բայց դըժդո   հեմ.
՚ի գործակցաց չարախո   հին։
Զի թէ կամաւ ժառանգէ   ի.
զարքայութ͞ն քո երկնայ   ին։
Բանիւք բազմօք նախատե   ցին.
բամբասանօք զկծեցու   ցին։
Բայց ո՛չ ընդ քո կամ՝ սուտ նո   քին.
այլ արդարև ճշմարտե   ին։
Արդ պաղատիմ տ͞ր լալա   գին.
գերկս արկանեմ ա͞նըդ ո   տին։
Թեթևացո՛ զիս ՚ի մար   մին.
՚ի ծանրութ͞եց մեղաց բե   ռին։
Զի ձնար լէցի հոգւոյս սաս   րին.
ելից առ քեզ մըտօք յեր   կին։
Ընդ սանդըխտաձև բանիւ քոյ   ին.
գոնէ մասամբք աստիճա   նին։

Անապական ազգ երկնայ ին.
զոր աղեցեր զազգ մարդկայ ին:
Ա՛ղ անոճանեալ հայցմամբ գնդ ին.
զիս աղեսցես բանիւ քոյ ին:
Զանհամութ՟իս իմոյ ան ձին.
համեմեսցես բանիւ քոյ ին:
Զի մի՛ անհամ գլռեալ ա֊ զին.
արտաքս անկեալ կոխան լի նիմ:
Լոյս 'ի լուսոյ հօր միա ծին.
լուսով լցեր զազգ երկրա ծին:
Ոճ զաշակերտս լուսոյ քա նիդ.
լոյս ասացեր բանիւ քոյ ին:
Լուսաճորեա՛ լուսով նո ցին.
զանգիտութ՟է խաւարս ան ձին:
Թէպէտ և ո՛չ յաշտանա կին.
այլ իբր ըզ ճրագ ընդ գրոճա նին:
'Ի նոր օրէնըս հրամա նին.
հրամայեցեր զորս ըստ կա՛ր գին:
Թէ ոք լուծցէ ինքեամբ ըզ մին.
փոքրը կոչի առ արքու նին:
Զինչ արասցէ առ այսպի սին.
հոգիս լուծօղ զամենի սին:
Որ և միոյ թէ քըննի ցին.
չէ կատարօղ պատուիրա նին:

կե

Պահանջեցեր ըզ կնիք նո — րէն.
առաքելուլ արդար մա — սէն:
Նըման ըզ դպրաց հին օրէ — նէն.
զաշակերտայըն մովսէ — սէն:
Եւ ոչ միայն չեմ առէ — լէն.
այլ 'ի նոռաց համեմա — տէն:
Նաև թափուր ամենե — էն.
'ի հին և նոր կտակարա — նէն:
Զի պարտաւոր հրոյ գեհե — նէն.
զիս արարի ցասմամբ սըր — տէն:
Եւ բարկացայ ես ընկե — րէն.
տարապարտուց շարժեալ ախ — տէն:
Աչօք նայիմ ցանկակա — նէն.
'ի գեղ դիմաց իգակա — նէն:
'Ի սկրտս առնում զխոցոռած նե — տէն.
ոչ դիտելով առիս ձգո — ղէն:
Ո՛չ շատանամ միով խո — ցէն.
'ի միանգամ հայեցուա — ծէն:
Այլ յօժարիմ բազմադու — նէն.
մինչ կարեվէր խոցեալ լի — նիմ:
Եւ այն զի ձայն քոյ հրամա — նէն.
միշտ 'ի յականջս հնչեալ ուժ — գէն:
Թէ որ հայի տարփմամբ 'ի — կէն.
շնացաւ անդէն յիւրում սըր — տէն:

Ում

Ում դատաստան յայտնի լի   նին.
առաքելոյ քո սուրբ տա   ւին:
Խ.է շունչ և գոզք որք 'ի կար   գին.
արքայութեան քում արտա   սին:
Բայց զինչ ասեմ ըզ սոսկա   լին.
ըզ սարսափումն խմոյս ան   ձին:
Զի թէ աստուստ այնքան տու   ժին.
զինչ անըընականն որք ախտաս   ցին:
Որով հարեալըս յերկո   սին.
'ի մահաբեր նետից չա   րին:
Ողաղակեմ ըստ ախտա   կրին.
դեր դեղ հոգւոյս խոցոյս նե   քին:
Զաչաց մըտաց զախտից փո   շին.
մաքրեա զներքին և զարտա   քին:
Որով ժըստակ տեսից յեր   կին.
ըզ կերպարանըդ նախա   տպին:
Ըէ ընդ լերոյ տեղեղ բա   նին.
յունակութիւն լըսարա   նին:
Տպաւորեա զքան սուրբ տա   ւին.
աստուածախօս կտակարա   նին:
Դիր պահապան շրթանց լեզ   ւին.
ոչ բարբառել 'ի վնաս ան   ձին:
Այլ մի' շատ խօսել կամաւ քոյ   ին.
'ի շնորհ 'ի շահըս լըսո   ղին:

Զեռաց շնորհեա գործարա նին.
ըզ մեծական գործել զբա րին:
Ո՛չ հեշտահան վարել սո վին.
՚ի վնասակար շօշափե լին:
Սպաննող անձին ըզ լըսե լին.
՚ի ո՛չ տուժել բոլորո վին:
Եթէ գթեալ գայթակղես ցին.
տուր հետևել ըստ հրամա նին:
Ջոտըն հոգւոյս ուղղեա յեր կին.
և հաստատեա անշարժ վի մին:
Զի մի՛ գլորմամբ բոլորս ան ձին.
անկման ՚ի հուրն առիթ լի նին:
Բերան բացեալ անդուռն ու նիմ.
որով բարիս ո՛չ բարբա ռիմ:
Ի.ջլ վայրապար դատարկ բա նին.
հետևեցայ վնասակա րին:
ձղ Եւ երանե՛ թէ դատար կին.
Թէ և համար տալ պահան ջին:
Եւ ո՛չ թխնօք մահաբե ռին.
սուտ և ննդող չարախօ սին:
Օրըստօրէ քում հրամա նին.
լըսեմ ունկամբ մարմնակա նին:
Ուէ մի՛ երդնուր ամենև ին.
ո՛չ յերկնայինս և ո՛չ յեր կին:

Եւ

Ո՜հ իմ խցեալ զականջս ան ձին.
ո՛չ տամ տեղի և մուտ բա նին:
Այլ հակառակ բերիմ նը մին.
և անձնազանդ պատուէրա նին:
Ձի ո՛չ միայն յաթոռ մե ծին.
և 'ի ստորև պատուհանդա նին:
Այլ որ նստի յերկինս յեր կին.
և էակից հայր և հո գին:
Զոր ո՛չ յոգւոյս բղխէ հո փին.
այլ է ազդումըն բանսարկո ճին:
Ձի քեզ այոն է ճշմար տին.
և ո՛չն 'ի բաց հրաժարե լին:
Իսկ աւելին քան զայս չա րին.
'ի սկզբանն է մարդասպա նին:
Զորըս իւրոյ անտի խօ սին.
որպէս յառաջն 'ի ձեռն օ ձին:
Բայց որ ետուր գործ 'ի բա նին.
ըզ միտս և զլեզու շունչ օդայ ին:
Բաց ըզ բերանս հոգւով քոյ ին.
լից օրհնութեամբ հոգևո րին:
Խօսիլ յօրէնս ա՜ծայ ին.
յաւետարանս նորոյ կտա կին:
Զիմաստութ՟ն տեսակա նին.
և 'ի խորհուրդ գործնակա նին:

Հեռի արա զբան հերձուածա ծին.
զհայհոյութիւն աններե լին:
Եւ ըզ տըրտունջըն ընդ բամբասին.
ըզ քըրթմնջիւն ընդ շողոմո գին:
Զխաբէութիւն առ ընկե րին.
և զմատնութիւն նենգաւո րին:
Զերդմանըն բան երդմնահա րին.
ըզ սուտ խօսելըն որ է չա րին:
Զգրգռութիւն կռուասի րին.
իբրև ըզ շունս առ կերակ րին:
Որք անհեթեթըս բարբա ռին.
'ի թշնամանս միմեանց բե րին:
Ըզ ծաղրածու խեղկատա կին.
և զախտաշարժ բանըս նո ցին:
Զանլուռ բերան բազմախօ սին.
և ըզ սնապարծ բան յիմա րին:
Ըզ շատախօս դիւակա նին.
և զղօղանջիւն դիմագրա ւին:
Եւ զհամօրէն հոյլըս բա նին.
զոր յետ խօսիցըն զըղջա ցին:
Եւ տուր ինձ բան բանդ 'իմարմին.
'ի միշտ խօսիլ բանիւ քո յին:
'Ի շնորհըս տալ իմ լսո ղին.
'ի շինութիւն քակտեալ ան ձին:

Ո՛չ մատուցի հարկանո ղէն •
յետ այլ ծնօտի զկողմն ահե կէն ։
Եւ ո՛չ ետու փոխ աղքա տէն •
որոց փոխան տալ ո՛չ ու նէն ։
Եւ ո՛չ գնացի ընդ վարո ղէն •
տարապարհակ մըղոն կըր կէն ։
Ո՛չ սիրեցի ըզ թշնա մէն •
և ո՛չ ցուցի գութ ատո ղէն ։
Այլ ատեցի ըզ սիրե լէն •
չար հատուցի բարերա րէն ։
Մերժեմ շըրթամբք շարժմամբ լեզուէն •
նըման գոլով նենգաւո րէն ։
Ո՛չ զգուշացայ քոյոյ բա նէն •
ողորմութեն տալ աղքա տէն ։
Այլ ծախեցի զնուազ չըն չէն •
ընդ մարդկայնոցըս գովես տէն ։
Զի ո՛չ միայն ահեկ ձե ռէն •
որ են կողմանք հակառա կէն ։
Այլև փողոյ նըման ձայ նէն •
հըռչակեցի զոչ ինչ բա րէն ։
Ըստ աղօթից պատուէրա նէն •
չմտի մըտօք ՚ի տուն սըր տէն ։
Եւ ո՛չ յանկեան հրապարա կէն •
գոնեայ ունել վարձ մարդկայ էն ։

Այլ

ՆԺ Այլ հեղգացայ ես երկո սին․
առ կերպարանն և ճշմար տին։
Զի ծուլութիս յաղթեաց յոյս ին․
յերկրաւորիս և յերկնայ ին։
Արդ ըղ հայր քո բնութ̃ յեր կին․
զոր մեզ ետուր շնորհիւ քոյ ին։
Տուր ինձ կարդալ բոլոր վին․
՚ի մ̃տ սրտէ զանուն նո րին։
Արքայութ̃ն տիրակա նին․
դայցէ տիրել իմում ան ձին։
Եւ երկրաւորս առիս լըց ցին․
կամքք նորա որպէս եր կին։
Զհացս առօրէ և ՚ի մ̃ջ տին․
զմարմնոյս դարման և ըզ բա նին։
Տացես առատ կարօտս ան ձին․
զիմանալին և զըզգա լին։
Թողցես զյանցանս իմում պարտին․
որպէս և ես պարտապա նին։
Կամ մանաւանդ թէ զերկո սին․
թողուլ տացես զի ինձ թող ցին։
Եւ մի՛ տացես թոյլ փորձո ղին․
փորձել ըզ ծոյլս ոչ̃ զա րին։
Այլ պահեսցես ՚ի սրտոյ նո րին․
և մարտիցիս ընդդէմ չա րին։

Ո՛Հ

Ո՛չ ճռնչեցի պահօք զմար մին.
գոնեա՛ հանգոյն կեղծաւո րին։
Եւ ո՛չ հոգւոյն օծի զհո գին.
խուղով լուսոյ. պատուհերա նին։
Ո՛չ լռեացէ զմիտըս խըղ ճին.
որ ՚ի յերեսս օրհնա կին։
Բայց պարտպատմամբ որովայ նին.
լուծի զկանոն սբ պահո ղին։
Բղոտ լուսով առօրէ ին.
ճրագ մարմնոյ աչքըս մը թին։
Իսկ աչք հոգւոյս բանակա նին.
մտաքըս նըսեմ խաւարայ ին։
Բրդ եթէ զլոյս պատկեր քոյ ին.
մեղօք փոխեմ խաւարայ ին։
Խաւարն որքան յիս զօրաս ցին.
անկեալըն յերկնից արեւսե կին։
Բայց աղաչեմ զլոյսդ երկնայ ին.
զփառաց ծագումըդ հայրե նին։
Զպատրոյկ մտաց հոգւոյս ճրագ ին. Նէ
դարձեալ վառեա՛ լուսով քոյ ին։
Երկուց տէրանց որք ներհա կին.
ծառայեցի գործով կըր կին։
Կերպարանօք իսկակա նին.
և ճշմարտին խաբեբայ ին։

 ՚Դասէր

՚Ի սէր ժխտող մամոնայ էն·
զիս կապեցի կամաւ յախ տին:
Եւ զքոյդ լուծի առողջայ էն·
ըզ կապ սիրոյ պատուիրա նին:
Պատուիրեցեր չհոգալ զվաղուէն·
ըզ կերակուր և զըմպե լին:
Զի պատրաստեալ 'ի քէն լէ նին·
ըստ աղաւաւուցն որ կերակ րին:
Չհաւատացի խոստման բա նին·
և ոչ տեսլեամբըն շուշա նին:
Րժլ ծիւրեցայ հոգօք նո ցին·
և մաշեցի զկեանս ընդ նո սին:
Րմնց յառաջ ժամանա կաւ·
ամբարեցի զնիւթ երկրայ էն:
Որպէս անմահ մահկանացո ւէն·
և անվախճան առօրէ ին:
Եւ չխնդրեցի զարքայու թիւն·
ըստ հայրօրէն բարւոյ խրա տին:
Զի և տուեալըք լինէ ին·
ինձ հարկաւորքըն և աւե լին:
Մեղօք խաւար տեսարա նին·
ոչ նրկատեմ յիս գերա նին:
Սրատես լինիմ յայլում շե ղին·
նըման գոլով կեղծաւո րին:

Ըզ

Ըզ սրբութին առաջա նէն.
և զմարգարիտ քոյին շնոր հին։
Շանց և խոզից նմանո ղին.
կամաւ ետու պղծասի րին։
Բայց արդ խնդրեմ զոր ո՛չ ու նիմ.
տուր ինձ իմոյս ըզ խնդրե լին։
Հայցեմ 'ի քէն զոր կորու սի.
արագ գտանել լուսով ճրա գին։
Բաղխեմ ըզ դուռըդ երկնայ ին. Նը
նախքան զփակելն ընդդէմ հըն դին։
Զղջումութէ դուռըդ բաց ինձ.
մինչդեռ փակեալ է ճշմար տին։
Ընդ պողոտայն չոքա՛ ստո րին.
լայն և արձակ ճանապար հին։
'Ի կորըստեան յօթեա նին.
յորում բազումք հետեե ցին։
Ուղղեա՛ զոտս իմ յանձուկ շաւղին.
Թեթև արա մեղաց բե ռին։
Զի կարացից ընդ սակա ւին.
Թեթև թռչիլ ամպով յեր կին։
Մուծ զիս ընդ քեզ դուռնըդ վերին.
ածցես առ հայր քո երկնայ ին։
Ճ'անապարհաւ նեղ և նըր բին.
ուղիղ վարուք ա̃ծայ ին։

Ր.ԺԷ որ ճարեաց ապա շնոր հին․
և արդարոց որք ՚ի բա րին։
Տաս հաւասար ցօղ անձրե ին․
և ըզ ծագման լոյս արե ին։
Ինձ որ մեղօք մեռեալ չա րին․
և ապաշնորհ առ քո բա բին։
Ցօղեա՛ ըզ ցօղ շնորհաց քոյ ին․
և ըզ ծագումն իմանա լին։
Զեկեալքս առ քեզ ըստ հաւա տին․
և ըզ լըսօղ կենաց բա նին։
Ր ինել շնորհեա՛ ըստ արժա նին․
՚ի վերայ քում անշարժ վե մին։
Զի ՚ի շնչել հողմոյ ուժ գին․
և ՚ի յառնել պետոց փոր ձին։
Տանըս հիմունք մի՛ շարժես ցին․
ըստ յիմարին որ յաւա զին։
Սա՛ և ինձ ըստ բորո տին․
և հաւատով մերձեցո ղին։
Կամիմ սրբեաց բոլորո վին․
և մաքրեցէր յաղտոյ չա րին։
Զինուորեցայ կայսեր ստո րին․
որպէս և պետըն հարիւ րին։
Բարբառեցայ ես ընդ նը մին․
պաղերսական բանըս նո րին։

Չեմ

Նխ

Չեմ արժանի թէ ընդ յար   կաւ.
մրտցես ընդ յիմըս տաճա   րին։
Այլ հրամայեամ բանըդ քա   նիւ.
զախտ իմ մաքրեամ ընդ ծառայ   ին։
Տագնապեցայ ջերմամբ ախ   տին.
պոռընկական զագրագու   նին։
Եւ յանկողինըս գարշե   լին.
մեղկեալ անկայ զանկանդնե   լին։
Ընդ զօքանչի սիմօն վի   մին.
զիս յարուսցես աջ հզօ   րին։
Զի պաշտեցից ես ընդ նը   մին.
զկենդանատուդ իմոյ ան   ձին։
Աղբիւր կենաց ջուր խնդրե   ցեր.
սամարուհւոյն 'ի ծարա   ւին։
Եւ խոստացար ջուր կենդա   նին.
փոխանակել յանցաւո   րին։
Շնորհեամ և ինձ կենացդ աղբիւր.
ըզ հոգևոր սուրբ ըմպե   լին։
Գիտահետեալ յորովայ   նէդ.
զառատաբուղխ շնորհաց հո   գին։
Ընդ բազմամեայ անկեալ ան   ձին.
պրոպատիկէ աւազա   նին։
Յորում և ես զօք ոչ ու   նիմ.
զի զիս արկցէ մինչ յուղի   ցին։

Այս

Ըստ բառնալ իմոյ մահ ճին·
այս է մարմնոյս թանձրացու նին։
Ո՛չ մեղանչել դարձեալ կըր կին·
յետ ողջութէ ըստ հրամա նին։
Որ 'ի խռովել ալեաց ծո վին·
և ընկղմեալ բարձեալ նա ւին։
Դու սաստեցեր և լռե ցին·
ալիք ծովուն հանդարտե ցին։
Տուր և ինձ ձեռն ըստ պետրո սին·
վերաբերել յալեաց չա րին։
Զի մի՛ մեղաց շարժեալ ա լին·
հեղձուցանէ զիս 'ի նը մին։
Ընդ դիճատանջըս մոլե գին·
'ի դերեզմանսըն բնակո ղին։
Տանջիմ և ես յոյժ ցաւա գին·
'ի խորհըրդոց որ չերե ին։
Նծ Սաստեա՛ և իմ չարադե ւին·
որպէս և յայնժամ առ նո սին։
Ես անդընդոց մատնեա՛ խո րին·
որպէս ըզ խոզս երամա կին։
Որ զանդամօք լուծեալ մար մին·
կարծրացուցեր հոգւով բա նին։
Շնորհեա՛ և ինձ լըսել ձայ նին·
Թէ մեղք քո թողեալ լե ցին։

Իշխան մըտօք ընդ այլո սէին․
թուռըն հարեց տ̃ընդ ո տէին։
Վասըն դըստեր մեռեալս ան ձէին․
՚ի տուն մարմնոյս մահաբեր բէին։
Խոնարհեցիս յէս ըստ նը մէին․
դադարեցո զձայն կակա նէին։
Կալ ըզ ձեռաց բանակա նէին․
դարձո այսրէն յէս ըզ հո գէին։
Ը՛է ընդ միւսոյ ախտաժո րէին․
՚ի քղանցըս տ̃ընդ հըպո ղէին։
Մաքրեալ զհոսումըն վըտա կէին․
յարեան մըտաց զադրագու նէին։
Ցոյժ կաղացայ պատուհէրա նէին․
և կուրացայ լուսով բա նէին։
Կանգնեալ և զիս տ̃ր ընդ կա ղէին․
և լոյս ծագեալ ինձ ըստ կու րէին։
Զի փարգեցէց իւր եղջե րէին․
ըստ կանխասաց մարգարէ էին։
Ը՛է զարուսեակդ առաւօ տէին․
տեսէց ՚ի փառըս հայրե նէին։
Ը՛է համբացայ բարեաց բա նէին․
որպէս բերանն այսահա րէին։
՚Սմանելով խուլ և համ րէին․
և ՚ի դիւաց լըցեալ խը լէին։

Ընդ

Ընդարձակեալ զկապըս լեզո ւին·
բարբառեցո ինձ ըզ բա րին:
Եւ խեց զականջս ընդդէմ օ ձին·
զի մի՛ լուայց ըստ Եւայ ին:
Որ դօսացեալ գործնակա նին·
և ջորացեալ յախտէ ձե ռին:
նկ Զայն տէրական քո հրամա նին·
'ի զգայութն փոխարկե ցին:
Հընչեալ խմուլ մռեալ մա սին·
կենդանարար ձայնիւ քո ին:
Զի կարկամեալս անճնա րին·
'ի գործ բարւոյ արձակե ցին:
Քաջի հոգիս լայ ընդ այ րին·
իբր 'ի նայեն լայեն զոր գին:
Գթա՛ և յիս տ̃ր ընդ նը մին·
արժանացո կենաց ձայ նին:
Եւ ընդ կընոջ մեղաւո րին·
բուռըն հարեց կենացդ ո տին:
Տուր համբուրել ինձ ընդ նը մին·
որպէս և նա սիրով սը տին:
Բղխել աղբերս արտասուե լին·
լսել ըզ ձայնդ ա̃ծայ ին:
Հաւատըք քո զքեզ կեցու ցին·
գնամ յանքոյթ խաղաղու թիւն:

Սղամաճ մարմնոյս ըղպրծո ղին․
գթեաց ընկեց զիս թշնա մին։
Ընկմամբ խմով գայթակղես ցին․
որք փոքր ոգւք իմաստս է_ ին։
Որ ինձ պատժոց գերադու նին․
քան զիմ յանցանս առիթ լի նին։
Զպարանոցես ծանր արձա նին․
անկմամբ 'ի ծովըն գեհե նին։
Ըայլ որ հընարդ ես անճնա րեց․
կանգնեա և զիս այժմ 'ի յո տին։
Զի որք գթեալք մն իմ կանգնեին․
և որք կանգնուն զքեն գոհաս ցին։
Ցագարակի թշուառաւ ան ձին․
որ ցանեցեր սերմն ըղբա րին։
'Ի քուն լինել հերգոյս հո գին․
ցանեաց զորոմըն թշնա մին։
Որք նախ հընձոց ժամանա կին․
քաղեալ յինէն 'ի բաց դի ցին։
Զի մի' զցորեանն առցես զշնորհին․
զորոմըն տաս հրոյ գեհե նին։
Ցոյժ կարծրացայ ըստ ապառաժին․
եղէ նըման ճանապար հին։
Փուշք աշխարհի զիս հեղձու ցին․ նհ
և անպտուղ զանձս արա րին։

Այլ սերմանող ո՛ր ըզ բա	րին.
յիս աճեցո՛ ըզ բոյս բա	նին:
Զի տաց պտուղ մի երես	նին.
հարիւր վաթսուն կամ զերես	նին:
Ո՛չ ծախեցի զդիւր վաստնե	լին.
ընդ գիւտ գանձի ագարա	կին:
Զոր գողացաւ իմ թշնա	մին.
և ետ փոխան ըզ կապտե	լին:
Ըզ քեզ որ գանձդ ես երկնայ	ին.
մաղթեմ սրտիւ բոլորո	վին:
Տուր ինձ իմաստ գանձել յեր	կին.
և անդր ունել զխորհուրդ սըր	տին:
Որ 'ի գողոյն գիշերայ	ին.
փաղտնի ական ոչ հատա	նին:
Այլ զգուշութ͞բ ամրապա	հին.
ըստ քո լուսոյ պատուէրա	նին:
Որ 'ի խնդիր քո մարգար	տին.
չելլի նման վաճառա	ղին:
Եւ ո՛չ փոխան անփոխա	նին.
ետու ըզ սէր անցաւո	րին:
Զվաճառեցի ըստ հրամա	նին.
ըզ ցանկութ͞ն նիւթակա	նին:
Առ 'ի ստացումըն մեծագ	նին.
և ցօղածին լուսաբե	րին:

Մար

Մարգարտօրէն ծընունդ կու   սին.
ա̄ծ և մարդ մի երկո   քին։
Տուր ինձ սիրոյդ ա̄ծայ   ին.
լինել խնդրող խանդակա   թին։
Բաց զաւագաստ փափաքո   ղին.
մուտ 'ի սենեակ տարփմամբ սրտին։
Տաճարացդ զիս վերըս   տին.
և ընդ գրկեալ աջով քո   յին։
Ջհաճատ բոլոր մանանե   խին.
զարքայութէ̄ յօրինա   կին։
Ո՛չ ըստացայ իմուն ան   ձին.
զի չար լերինք փոփոխե   ին։
Այլ ոչ նման թաչնոց երկ   նին.
յոստըս հանգեայ պատուճիրա   նին։
Ցորում հոգիք մարդկան հանգչին.
ժառանգ երկնից ս̄բ խորա   նին։
Այլ ոչ եղէ խիստ ըստ հա   մին.   ՆՃ
կամ կարծրագոյն ճըճեալց մը   տին։
Ցորոց մանրեալ մանր ըզ ժա   նին.
և զիս կառո՛ ոստըս ծա   ռին։
Խըմոր եղէ վատթար և   հին.
և ոչ առակ աճման բա   նին։
Ցայն որ թաքոյց յալիւրըն   կին.
յեկեղեցի զխորհուրդ քո   յին։

Զի նա 'ի քէն առեալ նախ կին.
Նուաճ ծանեան դասքըն վե րին:
Եւ ընդ զանդուճածս ադամայ ին.
խառնեալ բոլոր խըմորի ին:
Զ րկեալ միայն ես յերկո սին.
յանձառելի լոյս իմաս տին:
Ում արասցես հաղորդ կըր կին.
տացես դարձեալ զոր կորու սին:
Ընդ որսացեալսն 'ի յուռկա նին.
հաներ և զիս յեզըր ծո վին:
Բայց ընտրութե քոյ ըզ բա րին.
ընկեա 'ի բաց ըստ խոստա նին:
Որով 'ի նոյն ջուրըս խո րին.
դարձեալ իջի 'ի դէճ տըղ մին:
Ուրում անդունդք անծնա րին.
զհոգւոյս մաստունքն պաշարի ցին:
Նաև դու կարող յամենայ նին.
վերաբերեա զիս վերըս տին:
Եւ 'ի բարի սուրբ յամա նին.
ժողովեսցես ընդ ընտրի լին:
Որ 'ի հընդից նըկանա կին.
Նըշխարեցեր հինգ հազա րին:
Եւ 'ի չորից դարձեալ զնո սին.
կերակրեցեր յանապա տին:

Զի

Զիս որ քաղցեալ եմ քոյ հա ցին․
աստուածայնոյդ երկնաւո րին։
Որա՛ ընուլ հոգւոյս նո վին․
յերկնից էջեալ և անմա հին։
Քանանուհւոյն լռեար ձայ նին․
և շնորհեցեր ըղ հայցե լին։
Աղաղակեմ ես ընդ նը մին․
շնորհեա և ինձ զիմ խնդրե լին։
Զի եթե շուն կոչես վեր ջին․
արագապէս լըսես ձայ նին։
Պ՚եպել յընթացս 'ի կոչ հովուէ րդ․
և հալածել զօտարո տին։
Թէ և մանկանց անարա տեց․
չեմ արժանի կցորդ մա սին։
Այլ փշրանաց սբ սեղա նին․
արժանացո՛ կենաց հա ցին։
Կարկամեղէ ես առ բա րին․
նման կընոջըն կարկա մին։
Ձեռըն տացես ինձ ընդ նը մին․
զանկեալ հոգիս կանգնեա՛ ո տին։
Որ յայտնեցեր զամծու Թէունդ․
աշակերտաց քոց 'ի լե րին։
Եւ զանճառ փառսըդ հայրե նին․
փայլեալ ցուցեր աչաց նո ցին։

 Մաք

Մաքրեա՛ և զիմ միտըս մը   թին․
և զգայարանըս խաճա   րին։
Ընդ յայտնապէս 'ի յերկրոր   դին․
յաւելլ փառօքդ ա֟ծայ   ին։
Ընդ լուսնական այսահա   րին․
մանկանըն հօր անհաճա   տին։
Օրըստորէ տանջիմ նո   վին․
'ի հուր ցասման 'ի ջուր գե   ձին։
Յորոց հընար ըստ մարդկայ   ին․
չէ ողջութե֟ ինձ երկո   սին։
Բալլ թէ 'ի քէն տ֟ր երկնայ   ին․
ցաճոցն առիթք հալածես   ցին։
Զի ջերմութիւք տուճնջենայ՝   ին․
և լուսնականքըն գիշե   րին։
Մի մեղեցեն ինձ ըստ դաճ   թին․
և մի՛ մեղաց պատճառ լի   ցին։
'Ի հարցանել ըզ քեզ վի   մին․
քանիցս թողուլ եղբօրն յան   ցին։
Ո՛չ ասացեր ըզեօթնե   կին․
այլ չորս հարիւր ընդ ինըն   սին։
Զոր կենցաղոյս ամքըն թը   ճին․
անցաճորիս եօթեանց դա   րին։
Թէ որչափ եմք 'ի յայս մար   մին․
պարտ է թողուլ զղջակա   նին։

Եւ

Ա՜հ ես Թէպէտ եղէ վեր ջին.
՚ի յոջ Թողուլ պարտապա Նին:
Ա͞ծ ախտաւոր ընուԹ͞ես ան ձին.
և անկատար գոլ ՚ի բա բին:
Սակայն առիս ՚ի քեն ըց ցին.
քո ինձ եղեալ բան հրամա Նին:
Թ.ողուլ ըզ մեղս առ. քեզ պարտին.
որքան զաւագ շատ է ծո մին:
Ո՛չ աղքատիս միայն չա փին.
եօԹանասնիցըն կանո Նին:
Այլ առաւել քոյդ զօրաս ցին.
ըստ ողորմուԹ͞եդ որ ո՛չ Թը ճին:
Կենդանական շլուայ ձայ Նին.
որ ո՛չ Թաղել զհայրըն Թո ղին:
Այլև մեռայ ընդ մեռե լին.
մեռելոտի գործօք չա բին:
Բուռըն հարի զմաձոյ բա Նին.
բայց ո՛չ Նըման մաճակա լին:
Զի Նա չհայի անդր ՚ի յետ տին.
այլ ՚ի յակօսն որ առա ջին:
Ահա ես Թողի զխորհուրդ վե բին.
ըզ ճանապարհ մրտեց յեր կին:
Դարձայ այսրէն երկիր սատ բին.
ուստի հաներ իջմամբ քոյ ին:

Արդ

Արդ բարձրացո՛ զիս վերըս տին·
առ քեզ հանցես յերկնից եր կին։
Մէ՛ տար դառնալ առ Թշնա մին·
զի մի՛ հարցէ ընդ խաւա րին։
’Ի ներքինեացն երից բա ժին·
զոր որոշեաց բանըն քոյ ին։
Յորովայնէ և մարդկայ ին·
և ընդ վարուց երկնաւո րին։
Սովորեցայ և ես մա սին·
հրեշտակական կուսակա նին։
Պատերազմիլ ընդդէմ ախո տին·
և ընդ բնութեըս շարժո ղին։
Բայց թոյլ գըտայ յասպարա զին·
և զէն ընկեց ’ի ճակա տին։
Յորում և նետըք մուխ չա րին·
’ի սիրտ հարան աէրակա նին։
շժ Չպահանջեցեր զանկարե լին·
այլ զիս եդեր իշխան նը մին։
Թէ որ կարողքն են տանե ցին·
և որք տկարք ո՛չ պահան ջին։
Ա՜ այնորիկ ո՛չ ունի ցին·
պատճառ բանի խոցմանս ան ձին։
Եւ ո՛չ դիպօղ զպատասխա նին·
’ի քո արդար դատաստա նին։

Ա.ԺԼ

Ր.ՎԼ որ քննիչդ ես խորհր դին.
և տեսանող գաղտնեաց սրր տին:
Մարտիր փոխան պատրեալս անձ ին.
ընդ թշնամւոյն եմ յաղթո ղին:
Մէ տար տեղի զես փորձո ղին.
մարմնոյ ախտիւք զես պատրո ղին:
Ր.ՎԼ պարփակեա՛ թեւօք քոյ ին.
որպէս ըզ տխպսըն բլբ ա_ կին:
Ցընթրխըն մեծ կազմեալ մե_ ծին.
տնրդ ծառայք զես կոչե ցին:
Ցորմէ 'ի բաց հրաժարե ցի.
պատճառելով խրատու չա րին:
Վս՜ աշխարհի ադարա կին.
և վս՜ եզանց զդայակա նին:
Եւ ընդ կընոջ հեշտասէ րին.
որով կապեալ կամ 'ի սո սին:
Լուծէջ կապեց դըժոխայ ին.
լոյծ ըզ կապանս եմ՝ զերե սին:
Տան 'ի հովտէս այս տրտմա դին.
տար 'ի տաճար ուխտեալ տե ղին:
Րըժանայո՛ կենաց հա ցին.
և յըմպելւոյդ աստուածայ ին:
Ուրախանալ դինեաւն բա նին.
զոր խառնեցեր անըզգա մին:

 Ցերու

Երուսաղէմ մերոյ դրախ տին․
ընդ ադամայ յանցանօ րին։
’Ի յերիքովս եղև սաստ րին․
անկայ ’ի ձեռս աւազա կին։
Որք ’ի լուսոյն մերկացու ցին․
զհոգիս մեղաց վիրօք լը ցին։
Ո՛չ կիսամահ թողեալ գնա ցին․
այլ յետ մահու պատերազ մին։
Զոր և մովսէսըն ղևտա ցին․
և ահարօն քահանայն հին։
Տունըն մեծի նահապե տին․
և մարգարէք նոյն օրի նին։
շէ Զվէրըս ցաւոցն անճնա րին․
և ըզ խոցոտածըս սաստկա գին։
Դեղոց բանիւ անցեալ տե սին․
և բըժշկել ո՛չ կարա ցին։
Սամարացւոյդ զոր կոչե ին․
տոհմըն ժըպիրհ հրէակա նին։
Ցուցեց ըզ ցաւս իմոյ ան ձին․
տեսող աչացդ ածայ ին։
Գթա՛ և յիս ըստ ադա մին․
դիր գեղ հոգւոյս խոցոյս խո րին։
Պատեա՛ զգեստիւքն իմ առա ջին․
զոր աւազակքն մերկացու ցին։

Ր,րկ

Որկ 'ի վերայ ձէթ և գի	նին.
զդեղըն կենաց հոգւոյս վէ	րին:
Տալով օծման դարձեալ զհո	գին.
և ըզ բաժակ նորոյ ուխ	տին:
Բարձ 'ի վերայ գրաստու խա	չին.
տար 'ի պանդոկ եկեղե	ցին:
Յանձնեա՛ գլխոյ քահանայ	ին.
քեզ ըստ մարմնոյ պատարա	գին:
Տուր ըստ երկուս դահեկա	նին.
զբան հին և նոր կտակարա	նին:
Տանել դարման հոգւոյս նո	վին.
որպէս կեցցէ հացիւ մար	մին:
Նախ քան ըզ գալ բարեկա	մին.
հոգւոյս իմոյ պահանջո	ղին:
'Ի յերկնայնոցն երկնահօ	րին.
և զիս յերկինս ուղղեա	րին:
Բնութե՟ բարւոյ բարեկա	մին.
զոր առեցի սիրով չա	րին:
Ըզ դրունս լուսոյ առաւօ	տիդ.
կանխեա՛ հոգւով դիշերայ	ին:
Տուր ընդ երիս նկանա	կին.
զդաւանութ՟ն երեցդ ան	ձին:
Ընդ ըզ մարմին քո երկնայ	ին.
որով ծանեաք զերիս դե	մին:

ՀԼ Զի ՚ի բարեաց գործոց մա սին․
ջունիմ դընել բարեսէ րին։
Միայն զհաճատ շնորհաց քոյ ին․
և ըզ թօշակ կենաց վեր ջին։
Ընդդէմ յայնժամ աղաչո ղին․
մի՛ պատճառեր ըզ դըրանց փա կին։
Եւ ըզ մանկանցն ՚ի յանկո ղին․
զանմեղ հոգւոյն ՚ի հանդըս տին։
Եւ մի՛ ասեր զանկարե լին․
որ չկամելոյն փոխանա կին։
Զի քո կամիլն ամենև ին․
է կատարեալ գործ ՚ի բա րին։
Այլ տուր ժըտել ըստ առա կին․
զի ընկալայց ըզ խնդրե լին։
Ո՛չ ըստ սերոյն զոր կորու սին․
այլ ընդ ժտութե աղաղա կին։
Ընդ մեծատանըն յիմա րին․
յորում ետուն անդք տոհմայ ին։
Ցլմն աճեցին սերմանք չա րին․
և բազմացան ՚ի միտս ան ձին։
Մինչև քակեալ շտեմարա նին․
հոգւոյս մասանց բանակա նին։
Եւ մեծագոյն գործել զտե ղին․
յոգնաշեղուն պըտղոյ չա րին։

Զօրս մանգաղաւ քո երկնայ էն·
հատցես ըզբոյս դառնաբե րէն։
Եւ յաձեցս յիս ըզբա րէն·
պտղաբերել քեզ 'ի յեր կէն։
'Ի մաքրութեան աճագա նէն·
որում ստեղծեր զիս վերըս տէն։
Այսքըն չարեաց յինէն ե լէն·
այնք որ յօձէ անդըր մը տէն։
Որոց շըջեալ ընդ անջըր դէն·
յոգիս յախտից ցամաքայ էն։
Ուր հանդըստեան վայր ո՛չ գըտէն·
որ ըստ կամաց իւր ո՛չ է էն։
Եւ զի աղբեւր մեղաց ախ տէն·
մինչ անըսպառ յինէն վի ժէն։
Որ եւ պատշաճ իսկ յարդա րէն·
տուն եւ տեղի հոգիս նը մէն։
Ըղձեալ զընկերըս եօթնե կէն·
ըստ կենցաղոյս չարքըն չա րէն։
Խառնեալ ինքեանք այսքըն առաջէն·
դարձաւ նոքօք 'ի տունս ան ձէն։
Որ դերազանց չարըս վեր ջէն·
եղե ինձէն քան ըզնախ նէն։
Զի յաղթերէն այլ ո՛չ մաք րէն·
այլ տաժանմամբ եւ դժոխա րէն։

Եւ զգուշագոյն գոլով նո րէն·
յետ ըմբռնման ամրակա նէն։
Որում տիրեաց դարձեալ կըռ կէն·
ըստ առաջնոյն յարացու ցէն։
Զոր հերքեսցես դու վերըս տէն·
՚ի յանապատն անդընդայ էն։
Թէպէտ և ո՛չ ըստ օրի նէն·
այլ ըստ առատ քո պարգև էն։
Եւ ըստ չարեացըն եօթնե կէն·
զոր մաքրեսցես ըստ ներհա կէն։
Բնակեցուսցես յիս ըզ հո գէն·
՚ի յեօթնարփեան շնորհաց քոյ էն·
Ըստ մարիամ մագդաղե նէն·
յորմէ և եօթըն դևք ե լէն։
Եւ ըստ զաքեայ մաքսաւո րէն·
և ըստ բազմացն օրէնա կէն։
Չեղէ նմանօղ քո ծառայ էն·
որ ակնունէր տնըդ դար ձէն։
Եւ ո՛չ երկրորդ կամ երրոր դէն·
պահու սպասեմ գալըդ քոյ էն։
Ըստ այսմ և ո՛չ յուսամ մե հէն·
և անպատուամ խոստման պատո ճէն։
Լծել ընդ մէջ քո ըզ գօ տէն·
անցեալ պաշտել ըստ ծառայ էն։

Րալէ

Ուղէ նըման յուսահա տէին.
քում ծառայից հարկանո ղէին։
Որբեցողէ և կերո ղէին.
և զինչըս տնըրդ վատնո ղէին։
Ըհ երանի թէ ագէ տէին.
և ոչ համգոյն չար իմաս տէին։
Զի չըմպէի գան սաստկա գէին.
այլ յոյժ սակաւ չափով ջըա սէին։
Բայց արդ գիտուն եմ վատթարէին.
տրգէտ կամաւ լաւագու նէին։
Ջեմ զգուշական պահօղ ան ձէին.
արթուն մտօք ըստ հըսկո ղէին։
Ինքնոյ զարթո՛ մահաբե րէին.
զի զգուշացայց ահազա կէին։
Տուր ակնունել առաւօ տէին.
զի յագեցայց տեսլեամբ քոյ էին։
Որա՛ նըման զիս ծառայ էին.
ծառայակցաց կերակրո ղէին։
Տալ 'ի ժամու զիմաստ բա նէին.
իւրաքանչիւր քաղցեալ ան ձէին։
Զարիական տուր ինձ գօ տէին.
պնդեալ ընդ մէջ ցանկակա նէին։
Լոյց ըզձրագ պատուէրա նէին.
յոգիս անլոյս խաւարայ էին։

Կար

Նարկամութ̃ք կռամոլ ախ տին·
ողորմութ̃ք խորտակես ցին:
Սէ քսակըն հէն փոփոխես ցին·
առանց ծնութ̃է ունօղ գան ձին:
'Ի գասս ընտրեալ փոքըր հօ տին·
խառնեամ զծուլիս անբեր հո գին:
Զի հօր քո կամք հաճոյաս ցին·
զարքայութ̃ի տալ ընդ նո սին:
Ջեղեր երկեր զհուրդ երկնայ ին·
որով մարդկան հոգիք մաք րին:
Բորբոքեցո՛ յանձն իմ ցըր տին·
զհոգիս ջեռո՛ սիրով քոյ ին:
Դու տէր միայն լեր ինձ բա ժին·
ըստ պօղոսի զքեզ սիրո ղին:
Չփոխանակել ելց մա սին·
ոչ տանջանաց զանազա նին:
Զհաշւէն ես ոչ ըստ ուսո խին·
եւտու յաստեաց ճանապար հին:
Մա 'ի չմատնել դատաւո րին·
ըստ մատնութ̃է չարախօ սին:
Որոց բերանքըն կարկես ցին·
ոչ դատախազ լինել վասն իմ:
Ձես 'ի ձեռաց կորզեա՛ դահ ճին·
եւ հան յանձել բանտէ նո րին:

՚Ի Նոր ձորոյ ահագա նին·
ափածայ զմեղաց կապերտըն հին:
Որ ընկալաւ ՚ի լոյս Նո րին·
ըզգոյն տըխուր և զաղտե ղին:
Զերծ ՚ի յինէն զքուրձ զգես տին·
և ըզգեցո զուրախա լին:
Եհ զպատմուճան հոգւոյս Ներ քին·
լըճա աչաց ջուրք արտասու ճին:
Զնորացուցի ըզ տեկըն հին·
՚ի ձնութէ մեղաց զհո գին:
Զի Նոր գինի պատուհիրա նին·
առանց հեղման յիս պահես ցին:
Սորացուցես զիս վերըս տին·
աջըդ կարող հօր հըզօ րին:
Զի հայրական որթոյդ գե նին·
անապական յիս պահես ցին:
՚Ի վեհագոյն Նըստայ բար ձին·
աստեղծանեաց քոյ առա ջին:
Ո՛չ առաջել կոչմամբ քոյ ին·
այլ ինքնաշարժ փառամո լին:
Ցորժամ կոչես զազգ երկրա ծին·
՚ի հանրական կոչարա նին:
Մ՚է յանդգնիս բանդ կոչո ղին·
՚ի վայր մատիր քարքառես ցին:

Որով անկեալս այժմ 'ի գե տին.
լուայց բարեացն 'ի քէն բա նին:
'Ի վեր մատիր բարեխա մին.
'ի բարձրութիւնս ա̃ծայ ին:
Ելից յերկինս աշտանա կին.
և զամրութ̃իս ընդդէմ չա րին:
Ըզ կուսութիւն հրեշտակա յին.
և յորովայն մաքուր պա հին:
Ո՛չ հաշուեցայ զծախըս վար ձին.
և ո՛չ զերկունըս շինուա ծին:
Որով հիմն ածի կրօնից կար գին.
առանց գլխոյ կատարա ծին:
Բայց կատարիչդ ամենայ նին.
կերտող բոլոր էակա նին:
Զիմ կատարեա՛ շինուածս ան ձին.
յօդել 'ի գլուխըդ վերըս տին:
ՀՆ Զի մի՛ անցորդք ծիծաղես ցին.
առանց լըման թողեալ լի նին:
Որով քո բանիւ պսակես ցին.
հիմն և յաւարտն 'ի միա սին:
Իմ թագաւոր իշխան հո գիս.
յորժամ մըտի յաշխարհ նո վին:
Ընդ աշխարհականս խաւա րին.
խմուտ 'ի մարտ պատերազ մին:

Սախ

՝Սակս ո՛չ խորհիլ եդ 'ի մը տին.
եթէ տասամբըք հազա րին։
Իւրև մարմնոյն զգայարա նին.
չիցէ կարող մըղել մար տին։
Ընդ այնմ որ գայ բըռնաճո րին.
հանդերձ զօրօք քան հազա րին։
Որք իմ տասամբըք ինքեամբ կըրկին.
իմովս ընդ իս անդուլ մըր ցին։
Զօրս և տեսօղք զիս գովե ին.
իբր ըզ գետօղ չափի ան ձին։
'Ի մարտ մըտեալն ընդդէմ տկարին.
և ո՛չ քան զիս դիմադրա ճին։
Ուժ առաքել իմ հրեշտա կին.
նախ քան ըզ գալ պատերազ մին։
Ըզ կամս յեշօղ ըստորակա նին.
զի օրինօք խաղաղա ցին։
Սակայն չեղեւ ունկըն նորա տին.
առակաճոր քո հրամա նին։
Որով անկայ 'ի մէջ մար տին.
խոցեալ վիրօք անհընա րին։
Զայլըս տեսի համամա տին.
յաղթօղ դըտեալ յասպարի զին։
Եւ կարծեցի զիս ընդ նո սին.
յաղթել կռուոյ մենամար տին։

 Բայց

Բայց փորձութիւնքն իբրև հա սին·
զանգուածութիւնս իմ յայտնե ցին։
Ցառաքինեացն որոշե ցին·
և ընդ փառացըն զիս լը քին։
Որդ Թագաւոր տէր երկնա յին·
ամենազօր հօր միա ծին։
Լեր մարտակից տըկարս ան ձին·
'ի հոգևոր պատերազ մին։
ՇՃ Հար ըզ հազարս որ ահե կին·
որք յայտնապէս չարեօք կըռու էին։
Եւ զխուրածորս յաջակող մին·
որք և բարեօք կերպարա նին։
Ջիս ամրացո՛ 'ի սրոյ նո ցին·
Ճշմարտութե զինու քոյ ին։
Եւ պահպանեա զվէհ անդա մին·
սաղաւարտօք քո նըշա նին։
Մոլորեցայ ըստ ոչխա րին·
'ի բանաւոր հօտէ քոյ ին։
Նուաղեցի զթիւ հարիւ րին·
զոր յանապատ թողեր վե րին։
Եկեր սիրով խնդրել ըզ մին·
գտեալ հաներ յուսով յեր կին։
Լըցեր ըզ թիւ անկեալ դա սին·
ուրախութեն հրեշտակա յին։

Եւ

Եւ զիս բարձեր տ̃ր ընդ բազ մին․
լուացեր յաղտոյ մեղաց տըղ մին։
Ցորում դարձեալ արդ թաւալիմ․
ըստ անմըտի աղբասի րին։
Լուա՛ դարձեալ զիս արտասուօ ւօք․
զոր շնորհեցես անզեղջս ան ձին։
Առատ վըտակ և սաստկա գին․
ըստ որդիութեան աւազա նին։
Եւ զմոլորեալս կամաւ կըր կին․
դարձո՛ 'ի կամսդ ա̃ծայ ին․
Զիշխանական կամս իշխո ղին․
բարձ որ քոյումդ ո՛չ հնազան դին։
Թէ արտաքոյ է բնակա նին․
զոր շնորհեցեր բանակա նին։
Այլ զի պատճառ է ինձ չա րին․
'ի թուլութ̃ե թշուառաս ան ձին։
Զարքունական պատկեր քոյ ին․
դրոշմեալ 'ի դէմս մարդկայ ին։
Խոր թաղեցի յաղբես ալե տին․
կորուստական խորատեւք չա րին։
Զոր խնդրեցես լուսով ճրա գին․
ա̃ծութեանդ որ 'ի մար մին։
Եւ տանս աւել ա̃ծ ըստ բա նին․
մաքրեա՛ յախտից ըստ աշխար հին։

 Քով

ՀՂ Բով հրամանաւ գործել զայս կին·
եկեղեցւոյ օրինա կին։
Կոչել զդրայս գերաշխար հին·
ունայնութիւն իմոյ դար ձին։
Եւ զիս կցորդ արա՛ նո ցին·
՚ի խրախուսութիւն որ է վասն իմ։
Զուարճանալ ընդ ցընծա լին·
որք ըզ մեղաց սուգն ո՛չ ա ռին։
Հետեւեցայ ըստ անառա կին·
՚ի հեռաւորնակ տար աշխար հին։
Զհայրենական վատնեալ բա ժին·
զոր ընկալայ ածազա նին։
Ցորում սովիմ կենաց հա ցիդ·
և ըմպելւոյդ աստուածայ ին։
Ի յարածել խոզ երա մին·
Չյագէիմ մեղօք քաղցր եղջե րին։
Զհայրըդ կոչեմ ըստ կրտսե րին·
մեղայ ասեմ քեզ ՚ի յեր կին։
Թէ և որդւոյ կոչման ձայ նին·
չեմ արժանի հօրըդ վե րին։
Արա զիս մին ընդ վարձկա նին·
որք ընդ վարձու գործեն զբա րին։
Ընդ ապրեցելոյն երրորդ կարգին·
քանզի լուծի զսէր հայրե նին։

Գոգերկս

՚Ի գերկս ընկալ խնամոց վե հեդ․
արժանացո՛ մեզ համբու րեդ։
Փոխարկելով զհոտ անմա հեդ․
ընդ դէ՛ անկեալ հոգւոյս հօ տէն։
Տուր ինձ ըզ միս պարարա կէն․
ըմպել զգինին որ ՚ի խա չէն։
Զուարճացո՛ զդասս անմար մէն․
ընդ մեռելոյս կենադար ձէն։
Երեք որդի եբրայե ցէն․
և կամ՝ որ էին արդար մա սէն։
Որք յօրինացն ագարա կէն․
յեկեղեցի քո մերձ է կէն։
Միայն լոծան հեռուստ ձայ նէն․
պարակցելոյ մանկանց նո ցէն։
Ընդ ՚ի տաճար անդր ոչ մը տէն․
եթէ ախտացեալք ըստ մարդկայ էն։
՝Նախանձաբեկ գոլով նո ցէն․
առ փրկութեան հեթանո սէն։
Որով նախնիքըս պարծե էն․
զի զօրինօք քո ոչ ան ցէն։
Որք ոչ միայն պարարա կէն․
զենմամբ որդւոյդ չաղատե էն։
Բայց ոչ փոքու զենուլ ու լէն․
հրեշտակական կամ մարդկայ էն։

Թէ և նոցունց պարգևե ին․
նախնի բարիքն ամենե քին։
Կըտակարանքըն պօղո սին․
և աճեատիքն և քոյդ մար մին։
Բայց առ ինև չհամեմա տին․
միտք այսոցիկ զի ո՛չ լա գին։
Այլ նախանձոտ իմ թշնա մին․
ըստ արարչութե՛ երեց որ դին։
Որք չարախօս զինէն լի նին․
միշտ անդադար հօրըն վե րին։
Որպէս յոքած ծանուցա նին․
և այլ բազմած որ ըստ կար գին։
Ցորոց կարկեալ հայցեմ լեզո ճին․
և ո՛չ դնեալ յունկըն բա նին։
Ըհ մի՛ մատներ փորձասի րին․
Թէ և խնդրե զիս ընդ նը մին։
Արարչական բնութե՛ քո ին․
մի տուն շինեալ բանակա նին։
Տընտես գոլով մարդն առա ջին․
յատակըս տանս այս երկրայ ին։
Ըհ յառաջեալ ծնընդոց նո ցին․
տընտեսք 'ի քէն զանազա նին։
Ոմանք մարմնով գերափա ռին․
և այլք բաշխօղք հոգևո րին։

 'Իմեհ

՚Ի վեհ սկսեալ թագաւո րին.
մինչ ՚ի խոնարհ գործակա լին:
Աւէ ՚ի պետէ հարցն առա ջին.
մինչ ՚ի իններորդ դաս խորա նին:
Յուրաքանչիւր ոք ըստ կար գին.
տընտեսք ՚ի քէն զանազա նին:
Ոմանք գոյից նիւթակա նին.
և այլք աննիւթ պարգեւալ բա նին:
Ցորում եհաս վիճակ մա սին.
յեղեանական թշուառաւս ան ձին:
Տընտես լինիլ տանըն քո յին.
բաշխօղ բանից ա̃ծա յին:
Տալ ՚ի ժամու ծառայակ ցին.
ըզ կերակուր կենաց հա ցին:
Զոր ոչ ետու քաղցեալս ան ձին.
այլ սովամահ թողի զնո սին:
Դարձեալ տընտես հաւատա րիմ.
մարմնոյ հոգւոյ միտք անմար մին:
Զիւրաքանչիւր պէտըս նո ցին.
տնօրինաբար տալ ըստ կար գին:
Սերակրելով բանիւ զհո գին.
և դարմանել չափով զմար մին:
Աւէ երկոցունց կացեալ մի ջին.
պահեա անվրէպ ըզ կարգ նո ցին:

՚Իծա

'Ի ծառայի գոլով մա սին.
ոմ՟ ստեղծեր կարգէ զմար մին:
Եւ տէրական իշխան զհո գին.
ըստ Նախատիպ քո պատկե րին:
Բայց անիրաւս 'ի յերկո սին.
'ի յիմս անձին եւ յօտա րին:
Նմանեցայ անիրա ւին.
իմ՛ վատութէս օրինա կին:
Որ ամբաստան զինեն լի նին.
վասըն չարեացն որ միշտ գոր ծին:
Աք պահապանն իմ անմար մին.
եւ մարմնաւորքն որք տագնա պին:
Եւ ես չունիմ իմաստու թիւն.
զօգուտն ընտրել ժամանա կին:
Ո՛չ առ 'ի կեանս մինչ 'ի մար մին.
եւ ո՛չ կենաց անվախճա նին:
Աւէ ո՛չ 'ի լուսմըն կենցա ղոյս.
կարեմ գործել ես ըզբա րին:
Եւ ո՛չ մուրալ որոց ու նին.
զի ամաչեմ յո՛չ տալ նո ցին:
Այլ դու առատ յամենայ նին.
տուր ըզ զղջումն անզեղջս ան ձին:
Դառնալ առ քեզ բոլորո վին.
Նախ քան կոչման զիս առե նին:

 Պար

Պարտապանաց դատաստա նին·
մասն ինչ թողուլ գոն է պար տին։
Հոգւոյ զլխունըն մար ձի թին·
մարմնոյս ըզ քսան քու ցորե նին։
Դարձեալ ըզ կնի օծման շնորհին·
մեղուցելոյ զըղջական նին։
Բազում շնորհիւ զիս ներե կին·
տըկար բնութեըն պատճա ռին։
Իսկ որ 'ի հաց քո յերկնայ ին·
անմաքրապէս ըստ իմ մեր ձին։
Սակայն թողուս թոհով քսա նին·
քանզի կարեօք չքանադա տին։
'Սան ըզ մեղս որ ըստ հա ցին·
գործով ծանր թանձրագու նին։
Ընէ զխորհրդոյն որ ըստ ձի թին·
մաքրեա յինէն շնորհիւն քոյ ին։
Արժանացո ըստ տընտե սին·
արժանաւոր քում փոխե տին։
Խէք և որդի եմ աշխար հին·
տուր ինձ զիմաստ մեղաց դար ձին։
Ըստ մեծատանն փափկասէ րին·
ես փափկացայ առօրէ ին։
Մարմնովս այսու անմանայ ին·
'ի փափկութէ անըզգա մին։

 Զգե

Զգեցայ զբեհեզն և զծիրա նին.
Ըզ յանգուղածոց բազմագու նին։
Թեպէտ և ո՛չ զերևե լին.
այլ բազմագոյն կեղծօք զբա րին։
Սեղան զեղխեալ ամենա լին.
յոգնահանճար խորախարա նին։
Թակոյկք լցեալ զանուշ գի նին.
զ յիմարութեան առաջնոր դին։
Ուրախ եղէ ես յայսպի սին.
յուրախութիւն անցաւո րին։
Յերգ և քնար ձայն ախտայ ին.
փոխան երգոցն ա͞ծայ ին։
Եւ այսպիսեաց բարեաց բազ մաց.
զոր շնորհեցեր պարգև մա սին։
Ո՛չ դարձուցի զտասներոր դին.
քեզ ՚ի գոյոցըն պարգև ին։
Այլ սեպհական ինձ կարծե ի.
զոր ընդ յարկաւ ժողովե ի։
Յերկրէ յօդոյ և ծովա յին.
բիւրապատիկ բարիք քոյ ին։
Յորոց չետու ես աղքա տին.
և ո՛չ բարձի զպէտըս նո ցին։
Ո՛չ կերակուր քաղցեալ ան ձին.
և ո՛չ ծածկոյթ մարմնոյ մեր կին։

 Ո՛չ

Ո՛չ հանգստեան տուն տընեան կին.
ո՛չ օթեան հիւր օտա րին։
Ո՛չ տեսութիւն առ հիւան դին.
և ո՛չ խնամել զորս 'ի բան տին։
Ո՛չ տրտմակից եղէ վըշ տին.
տրտմեցելոյ յերս առան ձին։
Եւ ո՛չ խնդալ ընդ խնդա լին.
այլ նախանձու վառեալ նո վին։
Որք ըզ ղազար օրինա կին.
բազմապատիկք են և ո՛չ մին։
Ըզ դրունս անկեալ իմ՛ արտա քին.
աղաղակեն ողորմա գին։
Եւ ես անլուր ձայնից նո ցին.
չտալով փշրանս ըզ սեղա նին։
Որում պոռնիկքըն յադե ին.
և հաց կատակք պարպատէ ին։
Քունք յօրինաց քոց արտա քին.
գտնէ լեզուհաճ ողորկէ ին։
Եւ ես լսող քո հրամա նին.
լեզուհաճ հարի զքո նմա նին։
Ի միտ չառի զմիտըս բա նին.
զա̃նծախսս քո առա կին։
Որ միշտ լուրեալ անտես լէ նիմ.
քանզի չունիմ ականջ ներ քին։

Ո՛չ յիշեցի զմահ աղքա տին․
՚ի հրեշտակաց տանել զհո գին։
Յաբրահամու նահապե տին․
՚ի հաճատոց հանգչիլ գո գին։
Ահա՛ օրինակ է մարդկա յին․
աղքատութեց համբերո ղին։
Զի յետ ճըգանց վախճանե լին․
յարքայութին տ՟նըդ հանգ չին։
տ՟ես Նա ո՛չ ըզ մահ յըղփասե րին․
որ ՚ի դըժոխս էջ ՚ի ստո րին։
Յորում լեզուք պապակե ին․
՚ի բոց տապոյ դառնագու նին։
Որ կարօտ էր կաթիլ ջը րին․
՚ի ղազարէ ծագին մա տին։
Ընդ թակոյկաց լի՛ բաժա կին․
բարձեալ մատանց մատռուա կին։
Ա՞հ մեծատանց որ աշխար հին․
սա առ ՚ի խրատ բոլորո վին․
Մի՛ պարարեր որդանց զմար մին․
այլ փոքր ինչ տալ և աղքա տին։
Որդ մի՛ լոճայց զպատասխա նին․
առ մեծատանն աբրահա մին։
Ա՞հ ընկալար դու ըզբա րին․
զոր գործեցեր զփոխարի նին։

Նա

Որ ղազարոս փոքու չա րին.
հատոյց ըզ վրէժ ցաւօքն ան ձին։
Որով սա ասա մըխիթա րի.
դու պապակիս 'ի գեհե նի։
Այլ տուր աստէն զըղջումն անձին.
ապաշաւել զոր գործե ցին։
Ընդ յըղփութէ յորովայ նին.
պահօք ճընշել զըստոհար մար մին։
Որ ընդ երգոց ըզ պոռնը կին.
'ի գինարբուսն անառա կին։
Տուր ձայնս ողբոց արտասուհագին.
լալ ինձ 'ի տուէ և 'ի գիշե րին։
Զի բորբոքեալ նոքօք հրո ցին.
վառումն այրմանց չիջանի ցին։
Որ խորափիտ մեծի վի հին.
լըցեալ անդայց ես առ նո սին։
Որ ընդ բարուց անողոր մին.
խառնեամ յիս գութ ողորմա գին։
Զի ողորմելըն աղքա տին.
ողորմութեան հասնից քոյ ին։
'Ի յիմ քաղաք մարմնոյս դը նին.
աթոռ մըտաց դատաւո րին։
'Ի յաստուծոյ աներկե ղին.
'ի մարդկանէ անամօ թին։

Զի

Զի անձնիշխան է այնպէս սէն·
յոչ երկնչիլն և յերկիւ զէն։
Այլ անպատկառ ըստ խորհըրդ գէն·
զի յուսմնքն ո՛չ տեսա նէն։
Ըստ և հոգիս 'ի քէն այ րէն·
'ի փեսայեդ իւր երկնայ էն։
Քանզի սեղեխ օտարո տէն·
'ի յառագաստ եմոյծ քոյ էն։
Որ անդադար այրմամբ սըր տէն·
աղաղակէ մտաց խըղ ծէն։
Տուր դատ առնել ըստ ոստ խէն·
զըկօղ մարմնոյ քաղաքակ ցէն։
Զներքինն առնել դարձեալ վերէն·
և ըզ վերինն առնել ստո րէն։
Որպէս կարգեալ է արար չէն·
հոգւոյ ծառայ լինել մար մէն։
Ո՛չ կամելով անիրա ճէն·
լսել ձայնի աղաղա կէն։
Վասն երկիւղի աստուածայ էն·
և ամօթոյ ինչ մարդկայ էն։
Սակայն աշխատ առնել այ րէն·
յիշատակաւ խոցեալ վի րէն։
Դատաստանի լըսել նո րէն·
'ի նշմարել ժամանա կէն։

Ուղղ դատաւորդ իմ երկնայ ին.
որով երկինք երկիր դա տին:
Դատաւորիս իմում ան ձին.
դատել տացես զիս ըստ կար գին:
Զի մի՛ յատեան դատաստա նին.
դատապարտիմ ընդ դատա ղին:
Յորժամ կապես ՚ի մեղս սին.
հոգւով զմարմին անլոյծ կա պին:
Զայրեացեալքս ՚ի քէն դառ ձեալ.
կապակցեսցես սիրով քո յին:
փեսայ լինել հոգւոյս հար սին.
յօդամամբ ՚ի գլուխ քո վերը տին:
Եւ զհակառակս ոսոխ մար մին.
նահանջեսցես ներքոյ նո րին:
Ծառայապէս լսել բա նին.
և անյապաղ գործել զբա րին:
Օրինաւոր վարիսե ցին.
աղօթելով ՚ի տաճա րին:
Դնէր առաջի զգործեալ բա րին.
ամենատես աչաց քո յին:
Հպարտանայր յիմար հո գին.
առ հեռաւոր ազգ մարդկայ ին:
Եւ ՚ի վերայ մերձաւո րին.
աղօթակից մաքսաւո րին:

Զոր ոչ միայն գաղօթե   լին·
չէառ լեզուաւ մեծաբա   նին։
Այլև յարդար գործոց նախ   կին·
վրիպեաց ունապարծ իւրով բա   նին։
Բայց զենչ առնեմ իմումս ան   ձին·
անխտասէրիս բոլոր   վին։
Բարեաց գործոց հեղգացու   նին·
չարեաց մասանց ժողովո   ղին։
Զի բարութ̃եց ոչ հետև   իմ·
զոր պանծացաւ փարիսե   ցին։
Աւ գերազանց լինիմ նը   մին·
'ի փառամոլ հրպարտ ախ   տին։
Այլ տուր ըզձայն մաքսաւո   րին·
բուժեալ հոգւոյս մաքսապե   տին։
Աղաղակել բանիւ նո   րին·
ա̃ծ քաւեա՛ զմեղս իմ ան   ձին։
Արդարացո՛ զիս ընդ նը   մին·
որպէս ըզնա միով բա   նին·
Խոնարհեցո՛ զմիտս իմ ներ   քին·
զի բարձրացայց շնորհիւ քոյ   ին։
Ընդ ղազարու բարեկա   մին·
մեռեալ եդայ 'ի տապա   նին։
Ո՛չ քառօրեայ այլ բազմա_   մին·
մեռեալ հոգիս է 'ի մար   մին։

Զայնըդ հընչեմ յես երկնայ ին.
և լըսելի արամ բաս նին։
Լոյծ 'ի կապից դըժոխայ ին.
Հան 'ի տանէ խաւարայ ին։
Ընդ զաքէի մաքսաւո րին.
մէջ բարձրացայ յերկրէ սատ րին։
'Ի բարձրագոյն ծառ խմաս տին.
'ի տեսութիւնդ ա̃ծայ ին։
փոքու հասակ հոգևո րին. ռհ
բարեաց գործովք յես չաճե ցին։
Ր.ՄԼ յարակայ նոճագե ցին.
մինչ կաթնարբու զես արա րին։
Դարձեալ առակ հակառա կին.
ելի 'ի ծառ մարմնոյ ժան տին։
'Ի քաղցրահամ սէր երկրայ ին.
որպէս և նա 'ի թըզե նին։
Ցորմէ հըզօր բանիճ քոյ ին.
փութով էջոյ զես ընդ նը մին։
Ըգանելով 'ի տուննս ան ձին.
ընդ քեզ և հայր և ս̃բ հո գին։
Հոգւոյս զըկմամբ տալով զմարմին.
զծառայութիւնըն չորեք կին։
ԻՀ զկես գոյից մարմնակա նին.
աղքատացեալ տէրակա նին։

Զի փրկական առնամ բա նին․
արժանացայց քոյոյ ձայ նին։
Որդիս գոլով աբրահա մին․
ըստ հաւատոյ նահապե տին։
Որ յօրինակ հրեակա նին․
և անմաքուր հեթանո սին։
Սատար ՚ի յէջ յաճանա կին․
գդօնացելոյն և տոմը ղին։
Մաքրեա և զիս ըստ առա կին․
և յիս հանդէր հոգւով քոյ ին։
Ր․ըմ աթոռ զիս երկնայ ին․
բազմեաց յորդիս ըստ քրովբէ ին։
Եւ ըստ մեւսուն օրինա կին․
հրեից ազգաց առ թզե նին։
Զոր ՚ի խնդէր գոլով պըտ ղին․
ոչ ընծայեաց զերեխայ ըին։
Մի՛ անիծեր զիս ընդ նո ցին․
զի թէ և նման եմ անբե րին։
Զի մի՛ տերեւըն հաւա տին․
պտղոյ գործոցն եմ չորաս ցին։
Ր․ւլ հաստատեա զիս ՚ի բա րին․
որպէս ըզ ուռըն սուրբ որ թին։
Զոր մըշակէ հայրդ վե րին․
պտղաբերէ յաճուխն հո գին։

Եթէ զանպտուղ ծառըս քաղց րին.
և զպտղատուս դառնագու նին:
Մի՛ հատաներ յայգւոյ քոյ ին.
այլ փոփոխեա՛ բուելով յաղ թին:
Հրաւիրեցայ յառաւօ տին.
իմ 'ի սկզբան յաշխարհ մը տին:
Գործել յայգի պատուիրա նին.
ընդ քոյ պատկեր դահեկա նին:
Եթէ ես չլուծայ հրաւիրո զին.
մըտանելով միայն յայ գին:
Բայց հեղգացայ 'ի գործ բա նին.
որով չունիմ ակըն վար ձին:
Ո՛վ տ̄ր առատ յամենայ նին.
տուր ինձ ձրի զպարգև շնոր հին:
Ընդ մշակաց միտասա նին.
մտեալ յայգի յադէն դրախ տին:
'ի հարսանեաց աստուածայ ին.
զոր հայր արար քեզ միա ծին:
Կոչեաց և զիս ձայն քարո զին.
ուրախանալ յանճառե լին:
Ըստ 'ի խորհուրդ քոյ խորա նին.
և անդ աննիւթ քաղաք վե րին:
Յաւէժական անսպատմե լին.
անփոփոխական յուրախա լին:

Եթէ

ԵՒ քանզի զգեստ պայծառ չունիմ.
արժանաւոր հարսնարա նին։
Զի սեւագոյն մեղօքս ան ձին.
աղտեղեցի առաջա նին։
Զգեստ եւ զգեցող տէր անքըն նին.
զգեցո՛ զիս քեւ այժմիկ կըր կին։
ԵՒ զպատմուճանըն զառա ջին.
պայծառացո՛ այժմ՛ զաղտե ղին։
Զի մի՛ լռհայց տէրդ ձայ նին.
զընկերըն ընդեր այսըր մու ծին։
ԵՒ մատնեցայց նըման նը մին.
'ի բանտ անել դըժոխայ ին։
Չիմաստացայ ես երկո սին.
ըստ իմաստնոց կուսից հըն գին։
Զի զգիւրագոյնըն դժուհա րին.
ո՛չ ըստացայ ես ըզ բա րին։
ո̅ղ Այլ յիմարացն եղէ յե տին.
ո՛չ պահելով իւղ լապտե րին։
Ընդ կուսութե զողորմու թիւն.
եւ կամ զօծումն առաջա նին։
Որք 'ի գիշերն անգործ վեր ջին.
ինձ արծաթով ո՛չ վաճա ռին։
Որով եւ դըրունք հարսնարա նին.
հեղգացեալըս ընդդէմ փա կին։

Այլ

Այլ աստանօր մինչ 'ի մար մին·
փեսայդ իմ լուր հոգւոյս հար սին։
Զոր փոխան անդր աղաղա կին·
այժմիկ գոչեմ ողորմա գին։
Բաց ինձ ըզ դուռըն երկնայ ին·
մոյծ առապատըդ քո վե րին։
Արժանացո՛ ո̃ք համբու րին·
անախտական մաքուր գըր կին։
Յինձ մի՛ լիցի լսել ձայ նին·
զոչ գիտական պատասխա նին։
Այլ տուր վառել շիջեալ ջա հին·
մըտաց կուրիս լուսով քոյ ին։
՝Սըմանեցայ չար ծառայ ին·
'ի տաղանդացըն ո՛չ շահո ղին։
Ահ գերազանց գըտայ նը մին·
զի կորուսի զպարգև շնոր հին։
Ո՛չ գործեցի ըզ քոյն կըր կին·
քառեակ զերկուս տասն ըզ հընգին։
Զի տըրեցի բոլորո վին·
տասըն քաղաք զգայակա նին։
Այլ Թագուցի յերկիր ըզ մին·
ծըրարեալ ախտիւք վարշամա կին։
Զարկի զարծաթն 'ի սեղա նին·
զի խնդրեիր ըզ տոկո սին։

 Այս

Այսինքն է բան պատուիրա նին.
՚ի լըսելիս տէրանկա նին:
Որք են սեղան իմանա լին.
իմաստութեան կենաց հա ցին:
Վասն այսորիկ ես ակնու_ նիմ
ընդ մէջ հարսման և խաւա րին:
Մինչ ՚ի խնդիր գաս տաղան դին.
զոր շնորհեցեր յաւաղա նին:
Այլ փրկողէդ իմոյ ան ձին.
լալով յինէն այս ասաս ցին:
Թէ մինչ ՚ի ձեռս է ինձ բա րին.
տուր քեզ հաճոյ լինել նո վին:
Որով լուծայց զուրախա լին.
ընդ ծառայի հաւատար մին:
Թէ մուտ ՚ի տունն իմ յերկնայ ին.
յուրախութիւն տէրն քոյ ին:
Ունայնութե զանկեալ ան ձին.
սա սակս յիշման կատարես ցին:
Կենաց բաշխող միշտ անթե րին.
՚ի ձեզ և մեզ ձիր շնորհեա ցին:

Սրբոյն Ներսիսի Վասն Խաչի՝ Ե-
Չարչարանացն։

ՈՐ ԶՓՐԿԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԽՄՈՐԻՆ
յայտնել ցուցեր յերեկոյին։

Եւ զկենարարըդ քո մար մին.
բաշխեալ ետուր ընդ բաժա կին։
Արա՛ եւ զիս ընդ նը դա սին.
հաղորդ լինել քում սեղա նին։
Կենաց հացեդ յորմէ սո վիմ.
եւ ըմպելեաւդ ուժ ծարա ւիմ։
Որ մաքրեցեր աՀաղա նին.
մաքուր ձեռօք զոտըս նո ցին։

Եւ

Ե՟ ուսուցեր զխոնարհու թեան·
զոր նախ բանիւ՟ յայնժամ յե րէն։
Լո՟ա՛ և զէմ տեղմըն չա րէն·
աղաչանօք սրբոյ գըն գէն։
Ե՟ ըզ գնացս ուղղեա՛ զո տէն·
խոնարհութեամբ ելեւք յեր կէն։
Որ ըզ բնութի՟ քո մարդկայ էն·
ցուցանելով ՚ի գիշե րէն։
Տագնապեցար դու յերկնե ղէն·
աղօթեցեր առ հայր յեր կէն։
Փրկեա և զիս գաղտնի նե տէն·
և յերկիւղէ գիշերայ էն։
Մնասունք հոգւոց մեր և մար մէն·
յերկիւղ քո մը՟ բեւեռես ցէն։
Որ կապեցար ընդ կապե լոյն·
արձակեցեր զհանկոյց կա պէն։
Ձիս արձակեա յինքնակա պէս·
կապից մեղաց դժոխայ էն։
Ճժ Որ ընդ մեղօք պարտաւո րէն·
կացեր անմեղդ ՚ի յատե նէն։
Ցորժամ փառօք գաս հայրե նէն·
մի՛ դատեսցես զիս վերըս տէն։
Որ ձաղեցար ՚ի թուք պըղ ծէն·
վասն ամօթոյ նախաստեղ ծէն։

Ջ'ուջեամ զամօթ մեղաց լըր   բին·
որով զերեսս իմ ծածկե   ցին։
Որ ներեցեր չար ծառայ   ին·
ածեալ ձեռօք քեզ ապտա   կին։
Դար ուժգնակի զգեմըս չա   րին·
որպես և զիս էհար ուժ   գին։
Որ ոչ թողեր հոսել վի   մին·
'ի խոր մեղաց անդընդայ   ին։
Րաժէ դառնապէս լալով սըր   տին·
քաւիչ եղեր ուրացո   ղին։
Կանգնեամ և զիս նման նը   մին·
'ի գլորմանէ դարձեալ կանգ   նին։
Ցորդ արտասուս տալով ա_   չացս·
և ջուր գլխոյս նման ծո   վին։
Որ ըզգեցար ըզ ծիրա   նին·
արկար քղամիդ կարմիր յան   ձին։
Նախատանաց զոր կարծե   ին·
զինուորք պոնտա պիղատո   սին։
Ըզ քուրձ մեղաց մերկեա յի   նէն·
զյորդան կարմիր արեան դու   նին։
Եւ ըզգեցօ զուրախա   լին·
որ զգեցուցեր զմարդն առա   ջին։
'ի ծունր իջեալ կատակէ   ին·
խաղ առնելով ծիծաղէ   ին։

 Զոր

Զոր հայեցեալ զօրքն երկնայ ին.
ահիւ երկերպագանէ ին։
Զի զբնութիւնս ադամայ ին.
բարձցես զամօթ մեղսասի րին։
Եւ զիմ հոգւոյս մեղաց խըղ ճին.
լուծցես զամօթըն տըտմա գին։
Որ ըզ գըլուխ քո երկնայ ին.
յորմէ սարսեալ սերովբէ ին։
Ծածկեալ ձործովլըն կաւիէ ին.
և եղէգամբ հարկանէ ին։
շԾ Վասըն գըլխոյ հողեղի նին.
խոնարհելոյ կընոջն ո տին։
Զի վեհագոյն երկնից գա սին.
ըզնա դիցես 'ի քոյդ մար մին։
Եւ զիմ անկեալ մինչ 'ի գե տին.
և խոնարհեալ ոտից ջա րին։
Վասըն գործոյ անօրի նին.
որ զիս յերկեր կործանե ցին։
Մի թողուցուս խաղաղ նո վին.
ոմ մանկանց գնտակ խա ղին։
Այլ փրկեսցես 'ի թշնա մւոյն.
յօդել 'ի գլուխ քո վերըս տին։
Որ 'ի բոլոր քոյոյ մար մին.
և բովանդակ մասն անդա մին։

Տուեր սաստիկ զհարուածս գանին·
յետ մըճրույ դատաւո   րին:
Զիս որ ոտից մինչև ցը   գլուխ·
ցաւօք նեղիմ անհընա   րին:
Առողջացո դարձեալ կըր   կին·
որպէս շնորհօք առաջա   նին:
Որ փոխանակ մեղաց մը   շին·
զոր մեզ անէծքըն բուսոյ   ցին:
Պսակ 'ի փշոց բոլորէ   ին·
ըզ փուշ մեղացըն բարձո   ղին:
Խլեա ըզ փուշ մեղաց յի   նէն·
զոր յիս եհար իմ թշնա   մին:
Եւ ողջացո զխայթուած մե   րին·
զի սպիք մեղացըն ջնջես   ցին:
Որ ընդ պտղոյ քաղցրագու   նին·
դառըն խայթիւ մահացու   ցին:
Ճ՛աշակեցեր զխառնեալ լե   ղին·
և ըզ քացախն 'ի ծարա   ւին:
Ըզ դառնութիւն թիւնաւո   րին·
զոր 'ի մասունս հոգւոյս ար   կին:
Մաքրեա 'ի բաց հանդերձ նո   վին·
և քաղցրասցին սէր քո 'ի   սմին:
Որ փոխանակ մահաբե   րին·
ծառոյն բուսեալ 'ի մէջ դրախ   տին:

Բար

Բարձեր յուս քո ըղձ փայտ խա չէն.
'ի գողգոթայ հաներ ան ղէն։
ՃԼ Ջիմ առ 'ի մեղս անկեալ հո գէն.
և ծանրագոյն բարձող բե ռէն։
Թևեթևացօ քաղցր ըզ ծով
և փոքրոգի բեռամբ խա չէն։
Որ յուրբաթու ժամ երրոր դէն.
որ պատրանաց նախաստեղ ծէն։
Բևեռեցար տէր 'ի խա չէն.
ընդ անօրէն աճապա կէն։
Չեռք որ զերկիր հաստատե ցէն.
տարածեցեր զայն 'ի խա չէն։
փոխան նոցա ձգման ձե ռէն.
որ 'ի ծառոյն մահ կթե ցէն։
Ջիս որ յանցեայ նման նո ցէն.
և առաճել քան ըզ նո սէն։
Չեռամբ անկեալ տունկ գոմո րէն.
պտուղ կթեալ սոդոմայ էն։
Մե՛ տուժեսցես չափով չա րէն.
մի՛ պահանջեր զհամար պար տէն։
Այլ լեր քաճիչ իմոյ ան ձէն.
որպէս նոցա անյոյս վայ րէն։
Որ բարձրացար 'ի ծ̃ռ խա չէն.
բարձեր զանէծքս մարդկա յէն։

Եւ ըզ բնութէ ըզ թշնա մին·
բեւեռեցեր դու ՚ի նը մին:
Ջիս ամրացո՛ ընդ հովա նեաւ·
յամենայաղթ քո նշա նին:
Եւ ՚ի ծագելն յարեւե լին·
լուսաւորեա՛ լուսով նո րին:
Որ յաջակողմ աճապա կին·
բացեր ըզ դուռն յադեն դրախտին:
Ցնծեա՛ եւ զիս յորժամ գայ ցես·
արքայութե՛ քո հայրե նին:
Լուծայց եւ ես ըզ ցնծա լին·
զքո աստացեալ պատասխա նին:
Այսօր ընդ իս իցես յա դին·
՚ի հայրենիս քո առա ջին:
Որ ողբալով բախմամբ սըր տին·
ընդ իմոյ մայր առ խա չին:
Յորժամ լսեր ըզ ծարա ւին·
հեղույր արտօսըր ցաւա գին:
Տացես եւ ինձ հեղուլ վասն իմ· Ջէս
յորդ արտասուս նման ծո վին:
Ջի լուծայց զ յանցանս ան ձին·
եւ զաղտ հոգւոյս պատմուճա նին:
Որ յահագին գոչմամբ ձայ նին·
բարբառելով զէլի է լին:

Հիմունք երկրի տատանէ ին·
Լերինք բարձունք սասանէ ին:
Այն վարագոյր հին օրի նին·
վերուստ ՚ի վայր պատառէ ին:
Այն գերեզմանըք բանայ ին·
մարմինք սրբոցըն յառնէ ին:
Արեգական լոյս քող առ կեալ·
խաւարանայր միջօրէ ին:
Նաև լուսինն օրինա կին·
փոփոխելով յարեան գու նին:
Քանզի ըզ տէրդ խուրեանց տե սին·
մերկ ՚ի խաչին չհանդուրժէ ին:
Որ փոխանակ բանակա նին·
անբան տարերքըն սարսէ ին:
Արդ ընդ վիմացն որ շարժէ ին·
շարժեա զանշարժ սիրտս ՚իբարին:
Ընդ մեռելոցն որ կանգնէ ին·
կանգնեա զմեզօք մեռեալ յո գին:
Ընդ պատառելն վարագու րին·
վասըն պարտեացն ադամայ ին:
Զիմ պատառեա զձնութին չա րին·
Ջնջեա ըզ գիր մեղացս ան ձին:
Ընդ խաւարել լուսածո րին·
մաքրեա յինէն զգունդ խաւա րին:

Ընդ լուսանալ յիններորդ դին․
լուսաճորեալ զիս վերըս տին։
Ընդ մերկանալ քո 'ի փայ տին․
ընդ մերկութե̄ նախաստեղ ծին։
Զիս ծածկեսցես փառօք քոյ ին․
յաճուր մեծի հրապարա կին։
Որ փոխանակ խաչահանա ճայց․
տանըն լքեալ հրէից ազ գին։
Աղօթէիր առ հայր յեր կին․
Թողուլ ըզ մեղսն որ գործե ցին։
Ինձ որ հոգւով հաւատա ցեալ․ ՃԾ
երկրպագեմ քեզ միա ծին։
Թող զիմ զ յանցանս որ գործե ցի․
մի՛ յիշեսցես մեղքն առա ջին։
Որ յետ ընկլոյ գրելոց բա նին․
աւանդեցեր առ հայր զհո գին։
Տէգաւ հարեալ զընաճո րին․
աղբիւր բղխեաց 'ի մէջ կո ղին։
Ջուրն 'ի լուացումն աւազա նին․
արիւնն արբումըն խորհր դին։
Ասըն վերացըն կողա ծնին․
որով մեղաւ մարդն առա ջին։
Զիս որ յախտէ ծնեալ մար մին․
և 'ի հողոյ զանգեալ ա րիւն։

 Զոր

Զոր մաքրեցեր ցօղով կո ղին

և դարձուցեր 'ի նոյն կըր կին։

Մէ՛ թողուցուս կալ 'ի նը մին

այլ լուասցես դարձեալ նո վին։

Թէ ո՛չ պարգևքըն շնորհես ցին•

այլ արտասուօք առոգես ցին։

Բաց ըղբերան իմ վտա կին•

քո ս̃բ արեան կողահո սին։

Որպէս տըղայ ստընդիայ ին•

որ զմօրն յինքեան ձգէ զըս տին։

Զի ես արբից զուրախա լին•

և զմայլեցայց 'ի ս̃բ հո գին։

Ա՜հ քաղցրասցի համ բաժա կին

սէր անարատ անապա կին։

Որ 'ի մահու քո անմա հիդ•

զոր ընկալար մահ 'ի մար մնդ։

Յանմահութ̃ն զիս փոխե ցեր•

զմահու հատեր զՋիլըս վեր ջին։

Զիս որ մեղօք մեռայ կըր կին,

և կորուսի զանմահ բա րին։

Կենդանացո՛ կամօք քոյ ին•

արդարութ̃ե պատուիրա նին։

Զանանց պարգևդ անցաւո րին•

'ի պարգևէն խնդրել մա սին։

Ըղ պարգևիչդ առաքա ծոց․
մանկանացուաց և անմա հին։
Ընդ յովսեփայ արևմա թին․
արդար և ս՟բ աշակեր տին։
Ինձ պարգևեալ զքեզ ձիր շնորհին․
կենաց բաշխող յամենայ նին։
Որ պատեցար սուրբ կտա ւօք․
եդար 'ի նոր գերեզմա նին։
Ջիս մի' թողուր նման լե նին․
որք իջանեն 'ի դուռս ներ քին։
Րալ մեռուցես զանձն իմ ախտին․
կենդանացո' երկնաւո րին։
Ր՟ու 'ի խորհուրդ ս՟բ զըմբռ սին․
անուշահոտ մաքուր խըն կին։
Որ 'ի դասուց հոգեղէ նաց․
ահեղ պատուելոս յեմանա լին։
Սոյն պահեցար 'ի զինուո րաց․
պահպան անքուն խորայն լին։
Ջիս պահպանեա աջով քո յին․
և անձն արա ս՟բ հրեշտա կին։
Պահել ողջամբ 'ի գիշե րին․
աներևոյթ պատերազ մին։
Որ կնքեցար դու մատա նեաւ․
դասիւք լուծեալ քահանայ ին։

 Գան

Գանձըդ կենաց անմահու   թիւն·
Ծածկեալ եդար 'ի սիրտ երկ   րին։
Ըզ դրունս մահից ըզ գայու   թեց·
յորս է բարուոյ մուտ և չա   րին։
Նընքեամ խաչիւ քո նշա   նաւ·
և հաստատեամ յիս ըզ բա   րին։
Որ 'ի կանանց իւղաբե   րից·
արտասուհեցար առաւօ   տին։
Շնորհեամ և ինձ կաթիլ սըր   տիս·
Ջերմ արտասուս տարփմամբ քոյ   ին։
Եւ ահետեօք սերովբէ   ին·
որ 'ի վերայ գոչէր վի   մին։
Ինձ լսելի արա զհըն   չիւն·
զձայն յարութե փողոյ վեր   ջին։
'Ի նոր և կոյս գերեզմա   նին·
յարեար մարմնով քո կուսա   ծին։
Եղեալ պտուղ և անդրա   նիկ·
ննջեցելոց մեզ առա   ջին։
ճն Զիս որ կապեաց իմ թշնա   մին·
ախտիւ մեղաց որ 'ի մար   մին։
Արձակեսցես զիս վերըս   տին·
որպէս զհոգիսն որ 'ի բան   տին։
Որ յայտնեցար 'ի պարտէ   զին·
մարիամու մագդաղե   նին։

Եւ

Եւ մերձենալ ոչ ներեն ցեր·
որ յեայէ ազգէն կըր կէն։
Ցայտնեաց և ինձ ութներոր գէն·
մեծ ՚ի վերջի առաւօ տէն։
Եւ ներեսցես յայնժամ մեր ձէլ·
աներժանիս իմոյ ան ձէն։
Որ յարութեան երեկոյ էն·
միաշաբաթ կիւրակէ էն։
Երեեցար մետասա նէն·
փակեալ դրամբք ՚ի գիշե րէն։
Եւ ըզ փրչումըն զառա ջէն·
զոր կորուսաք մեք ՚ի դրախ տէն։
Պարգևեցեր դարձեալ կըր կէն·
նոքօք բնութէըս մարդկայ էն։
Ջիս որ զհօգւոյս փակեալ ու նէմ·
զդրունըս մտաց քոյդ բա նէն։
Եւ անճաճանչ խաւարայ էն·
երբե զտուն գոլով մը թէն։
Մի՛ թողուցուս անյոյս յար կէն·
մի՛ յօթակից լինիլ չա րէն։
Եւ զառագաստ բաց ըզ սըր տէս·
փայլեա՛ ՚ի սա զլոյս արփե նէն։
՚ի նմին աւուր կիւրակէ էն·
յեմաւուսայ ճանապար հէն։

Սղէոպանց մինչ երթայ ին.
խօսակցելով քո ընդ նո սին:
Ծանօթ եղուր յօթեա նին.
’ի բեկանել սրբոյ հա ցին:
Անտես եղեալ աչաց նո ցին.
Ճմլեալ սրտիւք վարանէ ին:
Ծանո՛ և ինձ զանձկաւե լին.
զծածուկ տեսիլ քո բաղձա լին:
Ոչ ճմլեսցի սիրտ իմ ան ձին.
Ալշմամբ սիրոյ քո յերկնայ ին:
ՃԶ Ցայսըմ հովտես տրտմակա նին.
եւս ’ի սրտի դընել յեր կին:
Ցոր ուխտեցեր մեզ միա ծին.
զարքայութիւնդ քո վե րին:
Որ ’ի յաւէտ ութներոր դին.
մըտեր դարձեալ տ̃ր առ նո սին:
Լցեր զըղձումն աշակեր տին.
Թերահաւատըն Թովմայ ին:
Շօշափելով զխոցոտած կո ղին.
և զբեւեռացըն ս̃բ տե ղին:
Որով առաք մեք զերա նին.
որք ո՛չ տեսաք որպէս նո սին:
Զիս որ հոգւով հաւատա ցեալ.
տ̃ր և ա̃ծ խոստովա նիմ:

Չայնիւ գոչեմ զայս ընդ նը մին.
որպէս ուսայ բանիւ նո րին։
Արժանացո՛ յօրըն վեր ջին.
յորժամ գայցես փառօք քոյ ին։
Զքեզ տեսանել մարմնով նո վին.
ողջագուրել սիրով սըր տին։
Որ առ ծովլուն տեղերայ ին.
ներգործեցեր հրաշըս կըր կին։
Լոմամբ ձկանցըն յուռ կա նին.
և նորաստեղծ ձուկն 'ի կրա կին։
Զիս որ ալիքս այս երկրայ ին.
'ի ծով մեղաց ընկըղմե ցին։
Ալերաբերեամ անախտ բա րին.
Մբ ուռկանաւ պատուէրա նին։
Որ երրակի սիրով բա նին.
հարցանելով քոյ յետ ճա շին։
Զուրացութիւնըն զերե սին.
բըժշկեցեր ըզ պետրո սին։
Զիս որ թէ բիւր հարցափոր ձիմ.
բարեաց մասունք ոչ երե ին։
Ողջացո՛ զվէրըս խո ցին.
և՛դիր 'ի խոր զըսպեղա նին։
Զի խոցեցայց սիրով քո յին.
քեզ ընդ գըրկեալ սիրտ իմ լի ցին։

 Որպէս

Որպէս երգեալ առակտ ղին.
ըզ սեր հարսին առ փեսայ ին:
Ճղ Ո՜հ ուղղեսցես զիս ընդ նը մին.
հետեւանալ քեզ 'ի յեր կին:
Թէպէտ նման ինձ անձնա րին.
բայց քեզ ճար ամենե ին:
Որպէս միւսում աշակեր տին.
սիրեցելոյն քո ըստ ան ձին:
Խոստանայիր բանիւք քոյ ին.
ոչ ընդ մահու լինել ձե ւին:
Որ վեր լուծեալ այլաբա նին.
անմահ ծնեալ բանից նո րին:
Այամ թէ կամաց իմ չներհա կին.
Թէ կամիցիմ ըզ կեալ դո րին:
Զիմ ըզ մեռեալ հոգիս կըր կին.
կենդանացո տ̃ր վերըս տին:
Ո՜հ գալըստեամբըն քո վեր ջին.
անմահացո զիս ընդ նը մին:
Ո՜հ ընդ յօդոյս իշխանու թիւն.
զոր բանութ̃ւ այժմիկ ու նին:
Անխռովարար խաղաղու թ̃ը.
զիս անցուսցես հայցմամբ նո ցին:
Որ 'ի լըման քառասնե կին.
ս̃բ յարութ̃ե յետ պասե քին:

'Ի Ձիթենեաց հաներ լե   րին.
զընտրեալ ըզ դաս մետասա   նին:
Եւ զաշակերտս հօր ըզ հո   գին.
խոստանայիր շնորհել նո   ցին:
Եւ օրհնելով տ̃ր ըզ նո   սին.
վեր համբարձար փառօք յեր   կին:
Եւ ըզ բնութիւնըս մարդկայ   ին.
զոր չարն արար անդընդայ   ին:
Բարձրացուցեր գեր 'ի վե   րոյ
քան ըզ բնութիւնս հրեղէ   նին:
՝Նըստար յաջմէ քում՝ ծընո   ղին.
ըստ կանխասաց մարգարէ   ին:
Երկրպագեալ անմարմնա   կան.
զօրացն ընդ հօր և ընդ հո   գին:
Եւ զիս զանշարժս առ 'ի բա   րին.
վերաբերեա՛ ընդ քեզ յեր   կին:
Զնեխեալ անդամըս երկրայ   ին.
յօդեա՛ 'ի գլուխըդ վերըս   տին:
Ինձ և վերջին ամենայ   նին.
երբեւ ոտից գարշապա   րին:
Սակայն 'ի թիւ ս̃բ անդա   մին.
համարեցո՛ զիս ընդ բազ   մին:
Որ յիսներեակ յօբելի   նին.
'ի կատարման պենտէկոս   տին:

    Լըա

Ողորմեցեր զքո սբ զհո գին.
՚ի վերնատունըն խորհր դին։
Ըստ կանխագոյն խոստման բանին.
և աշխատեաց քոց հրամա նին։
Մըխիթարել ըզ որոտմու թեան
աշակերտաց մետասա նին։
Յորում անտես և անքըն նին.
հնչեաց նման հողմոյ յուժ գին։
Լըցեց ըզ տունն որ նըստէ ին.
մաքրիչ բոցով ծախօղ չա րին։
Յորմէ պարգևք ածայ ին.
հրեղէն լեզուօք բաժանէ ին։
՚ի հաւաքումն ընտրեալ բա նին.
որ ցրուեցան յաշտարա կին։
Զիս որ թաղձեալս եմ տրտմագին.
՚ի հեռանալ շնորհաց քոյ ին։
Ան իմ մեղացն որ միշտ գոր ծին.
անձն իմ սիրօղ կամաւ չա րին։
Ողորմեսցես զաւատ հո գին.
որ է անծախ ՚ի պարգև ին։
Լինիլ սփոփիչ տրտմութեան ան ձին.
՚ի մաքրութիւն չար խորհր դին։
Ար նորոգեա զուղիղ հո գին.
որ ո՛չ հնանայ ամենև ին։

 Ցիս

Ցես 'ի ծնացեալ մեղաց բա գին․
և յօթարան կամակո րին։
Հոգւով հաստատեալ տէրակա նին․
և մի՛ հաներ յինէն զհո գին։
Ա․ ալ առաջնորդ ինձ 'ի յեր կին․
հոգիդ լիցի մբ և բա րին։
Պաղատանօք մծած նին․
անապական և միշտ կու սին։
Եւ յովհաննու կարապե տին․
յանապատէ բարբառ ձայ նին։
Առաքելոց մաքուր դա սին․
մարգարէից նախ առա ջին։
Որք ըզ հոսանս հոգւոյդ ար բին․
և ընդհանուր մեզ արբու ցին։
Աշակերտաց գերագու նին․
մբ հաւատոյ անշարժ վի մին։
Եւ անօթոյ ընտրեալ բա նին․
անճառելեացըն տեսո ղին։
Մաքուր որդւոյըն զեբե թին․
որք 'ի վերուստ որոտա ցին։
Եւ անդրէի քում խաչակ ցին․
և մատթէի քարոզ բա նին։
Փիլիպպոսի զհայր հարցո ղին․
բարդուղիմեայ զմեզ կոչո ղին։

Յակոբոսի մակ ալփեն — նէն·
և Թուլմայի երկոտաւորեա — կէն։
Սախանձայոց շմաւո — նէն·
և յակոբեանըն յուդայ — էն։
Եւ ըստ անուան եղբօր քոյ — էն·
արդար անուն աշակեր — տէն։
Եօթեանց սրբոց զոր ընտրե — ցէն·
սարկաւագաց փոքու հօ — տէն։
Որ և նախկին պարուց դա — սէն·
պսակ անունն է ընդ նո — սէն։
Եւ քում ընտրեալ եօթանասս — նէն·
աշակերտաց քարոզ բա — նէն։
Եւ որք նոցայն հետևե — ցէն·
իւրաքանչիւր ժամանա — կէն։
Հայրապետաց հանուրց ազ — գէն·
վարդապետաց ուղիղ բա — նէն։
Որք զքեզ որդի հօր միա — ծէն·
խոստովանիլ մեզ ուսու — ցէն։
Ապաւսաւորաց մբ̃ խորհր — դէն·
յիննեակ դասուց յեկեղե — ցէն։
Համանմանեաց վերնագու — նէն·
փառաւորողաց աստուածայ — էն։
Սաև նոցունց որք են յեր — կէն·
հայցմամբ վեհիցն ողորմեա — էնձ։

Որք

Որք և վ՜ս իմ քեզ պաղա   տին․
անտես չառնել զգործս ձե   ռին։
Մարտիրոսօքն անթիւս ան   ձին․   պճ
որք վասըն քո արիւնս հե   ղին։
Տուր ինձ արտօսըր ցաւա   գին․
հեղուլ փոխան յարեան նո   ցին։
Ի վկայէն սուրբ առա   ջին․
ստեփաննոսի զքեզ տեսո   ղին։
Մինչ 'ի վկայս բնաւէից վեր   ջին․
որ 'ի նեռնէն կատարես   ցին։
Զարչարանօք ամենայ   նին․
'ի տանջանաց փրկեա՛ չա   րին։
Եւ կամաւոր մահուամբ նո   ցին․
'ի մահուանէ անվախճա   նին։
Խաւար բանտեօք արգելա   նին․
լուսաւորեա՛ զխաւարս ան   ձին։
Եւ կուրութ՜ե աչաց նո   ցին․
յաչըս հոգւոյս փայլեա՛ զար   փին։
Հատմամբ ունկանց լըսարա   նին․
զիմըս բացցես քոյոյ ձայ   նին։
Եւ ծայրակտուր փողոց յօ   դին․
յոգիս բուրեա՛ զհոտ անմա   հին։
Կտրեալ լեզուք սրբազա   նին․
զիմս արագեա՛ բանիւ քոյ   ին։

Եւ

Ով տատամանց կախմամբն յուժգին.
բաց ըզ բերանս առնուլ զհո գին։
Հատմամբ ուսոյն երկուց ձե ռին.
զիմ արձակեալ միշտ 'ի բա րին։
Ով կոտորմամբ մատանց նո ցին.
զիմ գործեցեալ անուն յեր կին։
Հերձմամբ մաքրոյն յորովայ նին.
հերձ առ յինէն զխորհուրդ չա րին։
Ով կըտրելով ոտից նո ցին.
ոտք իմ գթոտք հաստատես ցին։
Քերմամբ մորթոյն սրբոյ անձին.
բորբոք մեղացն իմ քերես ցին։
Ով մորմոքմամբ հարման ա ղին.
հեշտ յաղթութիւնքըն մաքրես ցին։
Ընդ բազմաջնար տանջման նո ցին.
տանջանք հոգւոյս բըժշկես ցին։
Ով ընդ հատեալ մասանց նո ցին.
ցաւք յօդուածոյս իմ ողջաս ցին։
պ̃ւ Բեկմամբ բարձիցն և յօդուա ծին.
զիմըս պղծեալ յօդ յօդ մա մին։
Ով խիստ գանիւ գաճաղա նին.
ըզ խստութիւն կակղեա սըր տին։
Ընդ տատասկաց սուր երկա թին.
ըզ սուր քո հան ընդդէմ չա րին։

Ով թեւաւոր գարշապա րին.
զիս թեւեալ յերկիւղ քոյ ին։
Ընդ նետաձգին որ առ նո սին.
զիս խոցեսցես սիրով քոյ ին։
Ով ընդ գելոց գեղարա նին.
զիմ ճմլեսցես սիրտս առ քա րին։
Ընդ եռացուցմըն կապա րին.
զոր ՚ի բերանսն արկանէ ին։
Ռ իջո՛ զեռանդ բոցոյ ածխ տին.
և եռացո՛ յիս ըղձ հո գին։
Ընդ սպառնալեաց խստապու նին.
զորս առ ոչ ինչ համարէ ին։
՚Ի սպառնալեաց փրկեա՛ չա րին.
և դարձուսցես ՚ի գլուխ նո րին։
Ով ընդ խոստման անցաւո րին.
յորոց ՚ի բաց հրաժարէ ին։
Մի՛ մատնեցայց ես պատրո ղին.
խաբել սիրով հեւթանեւ թին։
Կախաղանօք սրբոյն ո տին.
զընթացս ուղղեա առ քեզ յեր կին։
Ով կապանօք ծանր երկա թին.
թեթեւացո՛ զհոգս երկրայ ին։
Ընդ շղթայից պարանո ցին.
զիս կապեսցես սիրով քոյ ին։

Ա՜հ ընդ կոծեղս որ յոլո գին·
զիս ՚ի կապից խլեա՛լ չա րին։
կ խ Որք վասըն քո ընդ հուր ան ցին·
և ընդ եռանդըն կատսայ ին։
Րիջո՛ ըզ հուր մեղաց ախ տին·
և ըզ վառումըն գեհե նին։
Ա՜հ ծովահերձ սառամամբ ցըր տին·
որով Նոքա համբերե ցին։
Ջիմ զբաղեալ սիրտս առ բա րին·
ջեռո՛ սիրովդ աստուածայ ին։
Որք վասըն քո ողոքե ին·
ըզ չար գազանսն ուտել զմար մին։
Ջիս ՚ի ժանեաց փրկեա՛ չա րին·
և յեղջերէ մի՛ եղջերո ւին։
Ընդ բազմօրեայ քաղցի Նո ցին·
տուր ինձ ըզ հաց քո յերկնա յին։
Ա՜հ ընդ պասքումըն ծարա ւին·
զանապական աղբիւր կո ղին։
Ընդ օձաբնակ խաւար գը բին·
որ լուսատուն էր իմ ան ձին։
Հան զիս ՚ի գբոյ տառապա նաց·
տղմոտ կաւոյ հայցմամբ Նո րին։
Ա՜հ զինչ ասեմ զի ո՛չ Թը ւին·
լեզու մարդկան տանջանք Նո ցին։

Որք

Որք այժմ առաքեզ ծածկել պահէն․
և անդ յայտնի հատուցա նեն։
Որոց տուժիւք զանազա նեն․
բուժեա՛ ըզ ցաւս իմոյ ան ձին։
Զմարմնոյ հոգւոյ և ըզ մը տաց․
և զխորհրդոց գործոց բա նին։
Եւ ընդ հատման գլխոց նո ցին․
որով գլխոյդ անդամք շի նին։
Զիս յարմարեա՛ տէր ընդ նո սին․
առնուլ զաձուածն ընդ բոլո րին։
Ո՛գնաւորօքն անապա տին․
հետևողաց կենաց ձայ նին։
Տուր ինձ թողուլ զսէր աշխար հի․
վառիլ ՚ի սէր քո յերկնայ ին։
Եւ բարձողաց յուսով խա չին․
մեռո՛ և զիս ըստ աշխար հին։
Եւ քո ըզ կնի ընթացո ղին․
ըզ գընացս իմ ուղղեա՛ զո տին։
Պաղատանօք մեծ անտո նին․
հեղինակի սբ̃ նորա մին։
Եւ յոյք նովաւ յայս կարգ և կին․
մինչև այժմոյս և որք լի նին։
Զանազանեալ վարուք նո ցին․
և ծաղկերանգ քեզ ընծայ ին։

Շնորհեա փոխել անբերս ան ձին.
ըստ պտղաբեր քոյոյ տըն կին:
պ̄ծ Որք ցաղօթիցն ըզ շնորհս ա- ուին.
եւ ցարտասուաց յորդ վտա կին:
Զխեա եւ զիս հայցմամբ նո ցին.
թէ եւ հեղգամ 'ի նոյն բա րին:
Ըստ ոյք պահօքըն մեռու ցին.
ցախտըս մարմնոյ սկզբնաչա րին:
Տուր ինձ նոքօք առ ցանկա լին.
սանձել ըզ կիրս յորովա նին:
Որք խորհրդօքըն յաղթե ցին.
պոռընկական պատերազ մին:
Տուր յաղթութի ծուլիս ան ձին.
գոն է լըման գործոց չա րին:
Ըստ որք 'ի խուն փոքու նե թին.
ագահութեանըն տերե ցին:
Տուր ինձ յաղթել անկրա ճին.
եւ շատանալ բաճակա նին:
Վաշ եղելովքն յարկու թեան.
ընդ ձանձրութեան միջօրէ ին:
Որսացս զհեղքս առ բա րին.
եւ զարագօղս առ վատթա րին:
Որք բարկութ̃ըն յաղթե ցին.
եւ զուրախութ̃ըն սանձե ցին:

 Սոքօք

Սոքօք սանձեալ տէր զերկո սէն.
մինչ տարապարտ առ յէս ար ժէն:
Եւ յոյժ հպարտ փառամո լէն.
յաղթօղ գտան յասպարի զէն:
Զիս փրկեցիս հայցմամբ նո ցէն.
յաղթակողմեան մենամար տէն:
Որք գերազանց պատուէրա նէն.
քան ըզ բնութիս ժուժկալէ ցէն:
Տուր ինձ գոնեայ բառնալ քոյ էն.
քաղցրըր լծով թեթև բե ռէն:
Եւ թէպէտ ոչ ընդ առա ջէն.
ճանապարհորդս որ 'ի յեր կէն:
Սակայն վերջնոցն եղէ վեր ջէն.
հետևելով հետոց նո ցէն:
Եւ թէ վեհէցն օթևա նէն.
չեմ արժանի հօր քո յար կէն:
Արժանացո յոյժ խոնար հէն.
քան ըզ բնաւէից թերևս յե տէն:
Միայն 'ի թիէ յօղևաց դա սէն. պ̃կ
կոցո և զիս յաջակող մէն:
Եւ լսեցո ըզ ցընծա լէն.
զերանաւէտ ձայնըն քոյ էն:
Յորժամ գրեալքըն կատա րէն.
որ զայնմ ահուր մեղ պատմե ցէն:

 Մար

Մարգարէից բանքըն յար գէն․
առաքելոցըն վըճա րեն։
Յորժամ տարերքըն դըղըր դեն․
հաստատութիւնքըն սասա նեն։
Իբր ՚ի ծովու կոհակք կու տեն․
՚ի յեռանդեանըն կաստսայ էն։
Լայնատարած դողայ գե տեն․
՚ի Թանձրութէց հիմանց շար ժեն։
Մէ ըզ մեզ յետ խափա նեն․
կասեալք յերկուցըն տատա նեն։
Լերինք հիմամբքըն զարհու րեն․
և ուժգնակի բախմամբ Թըն դեն։
Կարծըր բնութիւնք վիմաց հո ղեն․
և ամենայն նիւԹք հրդե հեն։
Մինչ գետք հրեղէնք յորդահոսեն․
Իբր ըզ հեղեղ ջուրց ծաւա լեն։
Հողմով հանդերձ սաստիկ հըն չեն․
և միգախառըն մրըր կեն։
Խորդնահայեաց դիմօք վա ռեն․
և զԹափանցիկ վերաբե րեն։
Իբրև զտերև մի՛ բորբո քեն․
բնութիւնք ամէն հողեղէ նեն։
Բլուրք լերամբքըն հալե ցեն․
և դաշտաձև աշխարհ լը նեն։

 Ծովու

Ծովու ալիքըն ցամա քէն․
և կենդանիք նորա նոհա զէն։
Յորժամ բարբառքըն նոհա գէն․
փողըն գոչէ գաբրիէ լէն։
Յանկարծակի մէջ գիշե րէն․
՚ի յեղակարծ ժամանա կէն։
Յորժամ հոգիքըն սլաս ցէն․
ուր ամբարեալք այժմիկ պա հէն։
Գան միանան ընդ նոյն մար մէն․
որք յադամայ և անդ լէ նէն։
Մինչ գերեզմանք մարդկան բանէն․
փտեալ մարմինքըն նորո գէն։
Եւ զոր կերեալ ձկանց ծո վէն․
և զոր գազանքն ՚ի ցամա քէն։
Վրանգլի տարերք ամենե քէն․
առնուն յաճանդ ըղ մեր մար մէն։
Եւ անկորուստ պահէն զնո գէն․
զի հնազանդեն քում հրամա նէն։
Եւ ՚ի լսել ահեղ ձայ նէն․
ա̃ծ որդւոյն կենարա բէն։
Իւրաքանչիւր պահեստ մար մէն․
բերեն յառաջ ըստ ղազա րէն։
՚Ի նոյն բնութեն դարձեալ խառնէն․
ըստ արուեստաւոր քոյդ բա նէն։

Ո՛չ 'ի յայժմըս լուծանե լէն·
այլ 'ի յանեղծն որ 'ի դրախ տէն։
Ո՛չ ծերն 'ի ծեր առնէ մար մէն·
և ո՛չ տըրհաս տըղայն 'ի նմէն։
Ըստ հաճասար յերեսնա մէն·
'ի չափ յառնեն նախաստեղ ծէն։
Ո՛չ բնութե՛ն քոյ ախտայ էն·
և ո՛չ կրիւք նեղէ մար մէն։
Ըստ հրեշտակաց նման բե րէն·
ըստ կանխասաց բանից քոյ էն։
Ցորժամ նշան քո ս՟բ խա չէն·
որպէս փայլակն երևես ցէն։
Ցարևելից ճառագայ թէն·
'ի չորս անկիւնս տարածա նէն։
Արեգական լոյս նուա ղէն·
և լոյս լուսնի խաւարես ցէն։
Աստեղք յերկնից թօթափես ցէն·
և զօրութ՟նքըն շարժես ցէն։
Եւ հրէական ազգըն կո ծէն·
զի տեսանեն զոր խոցե ցէն։
Մահմէտականքըն կորըն չէն·
որք անարգեն զնշան խա չէն։
Երկրպագուքըն քեզ պար ծէն·
և խաչակցեալքըն բերկրես ցէն։

Իսկ

Իսկ մեղաւորքըն թախան ձին․
որք ծուլութե̄ զկեանս անցու ցին։
Լապտերք կուսից սպայծառ վառ ին․
որք զիւղն յառաջ պատրաստե ցին։
Իսկ յիմարացըն շիջա նին․
որք անագան գընել գնա ցին։
Յորժամ հայր քո և ս̃բ հո գին․
ընդ քեզ յերկիր խոնարհե ցին։
Որպես տեսեալ դանիէ լին․
ըզ հին աւուրցն և միշտ է_ ին։
Զի արարածք արժանաս ցին․
յայնժամ տեսլեան երրեակդ ան ձին։
՚Ի վկայել քեզ միա ծին․
ըստ յորդանան և՚ի լե րին։
Ընդ քեզ և զօրք վերին հո սին․
մինչ զի թափօր մեալ եր կին։
Հրեշտակք յառաջ ընթանայ ցեն․
հրեշտակապետք պարունա կին։
Աե̄ զօրութէյըն դաս կար գին․
և պետութէյըն գումա րին։
Իշխանութիւքըն զարհու րին․
և տէրութիւքըն սարսա փին։
Սերովբէքըն թեւասքօ ղին․
և՚ի խոնարհ ըզ դէմս ու նին։

Եւ քերովբէք աթոռք կար գէն·
զի զթագաւորդ ընդունի ցէն։
Իսկ թագաւորդ ՚ի մեծ բեմ բէն·
Նստի յաթոռ դատարա նէն։
Զի հայր չդատէ զոք երկրա ծէն·
այլ քեզ միայն ետ միա ծէն։
Հովուէրդ հանդէպ գան ժողո վէն·
հոտից նման ազգ երկրայ էն։
Ցօդիքն յաջեայսրդ կարգես ցէն·
ուլքն ՚ի ձախմէ քումմէ դա սէն։
Ընդ թագաւորք ոչ երե էն·
և ոչ իշխանքըն պատուհե ցէն։
Ո՛չ մեծամիտք հպարտա ցէն·
և ոչ հզօրքըն բարձրա ցէն։
Զի միայնակ միայն լի նէն·
առանց զօրու զոր այժմ ու նէն։
Եւ տեսանեն զոր ոչ տե սէն·
և ճանաչեն թէ ստուեր է էն։
պՆ Աղքատք հոգւով թագաւո րեն·
և բարեգործքըն մեծա ցէն։
Քաղցեալք կենաց հացին լցցէն·
և մեծատունք ունայնա ցէն։
Լեզուք ճարտարք անդ համրասցէն·
և հայհոյիչքըն կարկե ցէն։

Զի

Զի ո՛չ ունին զպատասխա — նին·
տալ քում արդար դատաստա — նին։
Ընդ կարկամիցըն ձեռք կա — պին·
որ 'ի յաղքատս ոչ արձա — կին։
'Ի քեն լսեն ըզ սոսկա — լին·
'ի հուրն երթայ ք յաւիտե — նին։
Ընդ զրկողաց կշիռք դը — նին·
որչափ զրկեացըն պահան — ջին։
Այլ 'ի գողոց գողանք խնդ — րին·
դառնալ 'ի տեարս ուստի ա — ռին։
Այլ զի թափօր և մերկ լի — նին·
հատուցանել ո՛չ ունի — ցին։
Զգործս բարեաց փոխան առ — նուն·
Թէ ո՛չ ըզ շնորհս աճազա — նին։
Ընդ և սպաննողքըն պատժես — ցին·
անպարտ արեանցըն զոր հե — ղին։
Այլ բորբոքեալքն 'ի բոց ախ — տին·
պոռնիկքն անշէջ հրով տան — ջին։
Ընդ ա̃մ գաղտնիք յայտ — նին·
զոր 'ի ծածուկ աստ գործե — ցին։
Քո առաջի և հօր քոյ — ին·
և հրեշտակացն ամենայ — նին։
Միայն որք աստ խոստովա — նին·
լինին ծածկեալք և ո՛չ յի — շին։

Եւ որ զամօթ կրեն առ	մին·
ոչ պատկառեն յայնմ ատե	նին։
Որք 'ի մարմին սերմանե	ցին·
հրնձեն զորոմն հրոյ լուց	կին։
Եւ յոյք յոգիս պտղաբե	րին·
առնուն զորայն յատոք հաս	կին։
Որք երգարան գինեած լեկ	տին·
և պագշոտեալ ծաղու լեց	ցին։
Լան և ողբան 'ի գեհե	նին·
և ատամամբքըն կափկա	փին։
Ջ Որք զյորովայնըն պաշտե	ցին·
և զամօթոյսըն պատուե	ցին։
Ցանմահական հացէդ սո	վին·
զգենուն զամօթն յաւիտե	նին։
Որոց պղծեալ են անկո	ղին·
և պագշոտեալ առ ցանկա	լին։
'Ի կայծականց վերանիր	հին·
անքուն որդանցըն կեր լի	նին։
Որք 'ի կշիռ տուրեա	ռին·
վաճառականքըն խաբե	ցին։
Ուղղարամետ քո կշի	ռին·
բազմապատիկ պահանջե	ցին։
Որք աշխարհի գործ արուես	տին·
և յերկաթոյ կամ արծա	թին։

Եւ

Եթէ կամ այլ ինչ նիւթեղէ   նին.
զտեսարսըն նիւթոյըն նենգե   ցին:
Դատուցանեն անդրէն նո   ցին.
Ի քո արդար դատաստա   նին:
Ո՛չ թէ ըզնիւթըն զոր ա   ռին.
այլ թէ զբարիս ասա գործե   ցին:
Որք դատաւորք են երկրայ   ին.
և ո՛չ զաղքատս ուղիղ դա   տին:
Ի յանաչառ քո յատե   նին.
յանդիմանեալըք կշտամ   բին:
Որք տրութն աշխարհ ու   նին.
իշխան բազմաց կամ նուա   զին:
Եթէ դառնադոյն սրտիւք լի   նին.
առ հնազանդեալըս հրամա   նին:
Վռո քաղցրութեդ ամենե   ին.
Ի դառնութն փոխե նո   ցին:
Ի յերեսաց քոյ որո   շին.
և յանեղ բանտն արկանե   ցին:
Որք ընդ փոքու ինչ պատճա   ռին.
հատին զանդամ քո ստեղծուածին:
Եթէ կամ սպաննեին բոլորո   վին.
զոր ո՛չ օրէնք քո դատե   ցին:
Պահանջեսցես զարիւնս նո   ցին.
և ըզ հատեալ մասն անդա   մին:

Եթէ

Եւ իբրև ոչ տալ ունի ցին·
մատնես 'ի մահն յաւէրժան նին։
ՋԺ Որք նենգաւորք միմեանց լի նին·
դաւաճանեն զանմեղ յո գին։
Գաղտնիք նոցա յանդիմա նին·
և ըստ չարեացըն տուժես ցին։
Որք ոխակալք են 'ի սըր տին·
և ոչ թողուն յանցաւո րին։
Յայնժամ 'ի քէն ոչ ընկալ ցին·
ըզ թողութի՟ն իւրեանց պար տին։
Որոց իժից թիւնօք լեզո ւին·
հայհոյութե՟ առ քեզ խօ սին։
Եւ որք յերդումըս յանդգ նին·
և 'ի յեշոցըս զազրա լին։
Լեզուք նոցա հրով տոչո րին·
և 'ի գեհեանըն պապա կին։
«Բանզի համար տալ խնդրես ցին·
դատարկ բանից ըստ հրամա նին։
Որք բամբասանս ընդ նախան ձու,
յօդեն ստութե՟ ըստ ընկե րին։
Ըզ չափ մեղացն որով ստե ցին·
յանձինս իւրեանց ընդունի ցին։
Որք ո՟չ ես այժմ երա նին·
և չարք եղեալ բարի կո չին։

 Տիե

Տէրզերաց ծանակ լի Նին.
մինչ մերկանայ մարդըն Ներ քին:
Դարձեալ որք ինձ համեմա տին.
և կոյր աչօք լոյս անոհա Նին:
Մինչ խաւարին գործքն յայտնին.
'ի կոչողայըն Նախա տին:
Որք յերկիւղէ ինչ մարդկայ ին.
կամ ընդ փառաց անցաւո րին:
Ջաւ քեզ հաւատ որ մըկր տին.
փոխանակեն ընդ խաւա րին:
Հօր առաջի և հրեշտա կաց.
ուրաստ լինիս վասըն Նո ցին:
Ցանհաւատից դասըն կար գին.
որոց անշէջ հուրն է բա ժին:
Որք 'ի խորհուրդ քո երկնայ ին.
մեռեալ մեղօք հոգւով մեր ձին:
Ընդ ա͞ծասպանսըն կարգես ցին.
կայիափայ և աննայ ին:
Ուր ա͞մ որք յայնմ ա հուր. Ջն
անապաշխար մեղօք լի Նին:
Յուրաքանչիւր ոք զարժա Նին.
առցեն 'ի քէն չափով ան ցին:
'Նաև բարուոյ կողման մա սին.
պարգևք բարեաց 'ի քէն տա ցին:

 Ըստ

Ըստ հաճատոյն և ըստ գոր ծոյն·
և ըստ շնորհացն առաջա նին:
Նախ առաքեալքըն քո դա սին·
յերկոտասան աթոռ նըս տին:
Զերկոտասան ազգըն դա տին·
մեղուցելոյ իսրայէ լին:
Ընդ մարգարէքըն յարգա րին·
երամ երամ դասաճո րին:
Որք զայնմ աճուր մեզ պատմե ցին·
յառաջագոյն զոր ինչ լի նին:
Ընդ նախաստեղծքըն հեաս ցին·
և նահապետքն ըսքանչաս ցին:
Ցայնքան տեսեալ ազգ. մարդկայնին·
որք ՚ի յինքեանց յառաջ ե կին:
Ընդ և հովիւքըն քաջ պար ծին·
և զբարաբերոնն ընդունի ցին:
Իսկ հեղձացեալքըն տուժես ցին·
որք ՚ի գայլոցն ոչ պահե ցին:
Ընդ մարտիրոսքըն սպաս կին·
որք և մարտեան ըստ օրի նին:
Կոյսքըն մաքուր թագինճ պըղձնին·
որք փեսայիւդ ըսպասե ցին:
Ըրեգական նման ծա գին·
փայլեն հանգոյն արեւուս կին:

Պէսպէս փառօք զանազա նին.
ըստ աստեղացն որ 'ի յեր կին:
Յուրաքանչիւր արդար մա սին.
առցեն 'ի քէն զոր գործե ցին:
Ամուսնացեալքն ըստ օրէ նին.
և ճգնաւորքն որք առան ձին:
Եւ ամենայն որք ըստ կար գին.
զհուրոյ անձին գործեալ բա րին:
Որեզ ընծայեն իբրև ծա ղիկ.
'ի հոտ անոյշ և երկնայ ին:
Ոմըն զաղօթըս մեր սըր տին. ՀԷ
և զարտասուս որ միշտ հե ղին:
Այլ ոմն ըզ սէրն ա՟ծայ ին.
և որ եղբայրսն է ըստ ան ձին:
Ոմն ըզ հսկումըն գիշե րին.
և ըզ կանխումն առաւօ տին:
Ոմն ըզ պահոյ ըզ պնտու թեան.
ըզ կերակրէն և ըզ ըմպո ւէն:
Ոմըն զառատ տուրս աղքա տին.
զոր ընդունիս ձեռամբ նո րին:
Ոմն ըզ բաժակըն ցուրտ ջը րին.
զոր ասացեր թէ չկորըն չին.
Ոմն ըզ խնդալըն ընդ. խնդա լին.
և զարտասուհելըն ընդ. արտասու ճին:

Տուր ինձ ըզ տեսըն հրճան դին·
և զհետևութեան որ 'ի բան տին:
Մինն ըզ ծածկոյթ յենիլն մերկ կին·
և զհովանի յարկ տըննան կին:
Տուր ինձ ըզ հայր լինիլն որբ բին·
և խնամ ածել գթով զայ րին
Ոմանց զյաղթելըն խորհր դին·
այնմ որ շարժեն ըզ քոց ախ տին:
Տուրք ըզ փակելն զգայարա նին·
զպատուհանն ընդ դէմ չա րին:
Ոմն ըզ պարկեշտ ամուսնու թիւն·
ումըն զամբիծ ըզ կոյս հո գին:
Ոմըն զարիւնըն պանծա լին·
և զչարչարանս որ 'ի մար մին:
Մինն ըզ ներօղ լինել սըր տին·
'ի բարկու թէ ժամանա կին:
Ընձ զթշնամւոյն առնել բա րին·
վասըն քոյոյ ս̃բ հրամա նին:
Բայց ես թափուրս յամենայ նին·
մեծամեծաց և նուա զին:
Զինչ տաց յայնժամ քեզ Տ̃ր բազմ մին·
բարեաց աղքատս ամենև ին:
Զի յայսցանէ զոր ասա ցի·
զոր ընտրելոց քեզ ընծայ ին:

Չունիմ մի մասն 'ի բոլո րէն·
այլ եմ ունակ հակառա կէն։
Վասն այսորիկ նոցա տա ցէն·
վարձս ըստ գործոց զանազա նէն։
Եւ ես զրկեալ ամենև էն·
յառատաձիր քո պտուղև էն։
Արդ 'ի յաղերս բանիւ խօ սիմ·
կամեցողիդ բարեաց վասն իմ։
Զիս փոփոխեա այժմ 'ի բա րէն·
զի մի' անփոփոխ մատնիմ չա րէն։
Աղաչանօք ընտրեալ հօ տէն·
որք յաջակողմըն քո դա սէն։
'Ի յաբելէ սրբոյ նախ կէն·
մինչ 'ի յարդար մարդըն վեր ջէն։
Նահապետաց մարգարէ էն·
նախ քան զյօրէնս և յօրէ նէն։
Առաքելոց նորոյ կտա կէն·
և ոյք նուիրաւ հաւատա ցէն։
'Ի յարձակել մահու զհո գէն·
և 'ի կապել քո վերըս տէն։
Ողորմեսցիս ինձ երկո սէն·
զի քաղցրագոյնք երևես ցէն։
Եւ լսեցո' տ̃ր ընդ նո սէն·
զերանաւէտ բարբառ քոյ էն։

 Եկայք

Ընկայք օրհնեալք հօր իմ վե րին·
ժառանգեցէք զանձառ բա րին։
Զի ոչ միայն իմումս ան ձին·
այլև իմոցն այս եղե ցին։
Նախնի ծնողաց հարցն առա ջին·
այժմու եղբարցս և ոյք լի նին։
Զի ոյք բարիս մասն ինձ ցու ցին·
և անարգիս պատիւ ե դին։
Հատո՛ նոցա զպարտըս վար ձին·
իբր արժանւոյ թէ արա րին։
Նա ոչ միայն որք սերն ցին·
այլ ողորմեա՛ և ատո ղին։
Զի թշնամեացն իմոյ ան ձին·
Թողցես զյանցանս առիս պար տին։
Հանուրց ծնելոցն ահագա նին·
որք այժմ 'ի քեզ հաճատա ցին։
ջծ Ընծանօթից և ծանօ թին·
ողորմեսցիս յայնմ ատե նին։
Զի ինձ շնորհեաց տէր ընդ նո սին·
յօթևանաց հօր քո վե րին։
Թէպէտ և ոչ յառաջին սըն·
այլ հուսկ յետոյ վերջնոցն յե տին։
Զի որք 'ի բանս ածայ ին·
զոր շնորհեցեր իմումս ան ձին։

 'Իյըն

'Ի յընթեռնուլն աշխատես ցին·
և յաղօթելըն տաժա նին։
Շնորհեա՛ նոցա զաղօթե լին·
հատո՛ ըզ վարձս աշխատո ղին։
Լոյս տուր աչաց որք նայե ցին·
մաքրեա՛ զլեզուսն որք վերծա նին։
Նաև ձեռամբըն գրո ղին·
և ուղղապես փոխարկո ղին։
Այլև գրչէւք ըստացո ղին·
մասունք բարեաց 'ի քեն տա ցին։
Եւ աննախանձ փափաքո ղին·
և ջերմեռանդ ընթերցո ղին։
Եւս 'ի բերան բան առո ղին·
լըցցես սովաճ զկղձըս սըր տին։
Այլ թե և ախտ ոք չարժես ցին·
պարսաճադետ բանիս լի նին։
Որք ո՛չ յինեն յառաջ ե կին·
այլ աննախանձ քո պարգևե ին։
Մի՛ համարեր զմեղըս նո ցին·
այլ մաքրեսցես զախտսըն սըր տին։
Քաջ իմանալ զիմաստ բա նին·
որ ամբարեալ կան 'ի սո սին։
Եւ որք ինև և կամ յետ իմ·
այսու բանիւ քեզ պաղա տին։

Համարեսցես միշտ ընդ նո սին․
զիս ըզՆերսէսս մաղթել սո վին։
Եւ առ հոգիս իմ յաւհան դին․
և ՚ի մարմինս իմ տապա նին։
Բարեաց ազդումն ՚ի քէն լը ցին․
և ցնծացեալք կայտառե ցին։
Եւ մանաւանդ զիս յեշո ղին․
և թողութն ինձ խնդրո ղին։
Ձկ Բարեբարոյ ընթերցո ղին․
զմիտըս բանիցըն քննո ղին։
Ողորմութեց պարգևք տա ցին․
յառատաբուղխ բարեաց քոյ ին։
Եւ հաճասար զամենե սին․
տր իմ յեշեալ յորըն վեր ջին։
Եւ քեզ ընդ հօր քում անծը նին․
անեղ աներբ իսկակա նին։
Եւ ընդ հոգւոյդ քում էակ ցին․
անճառ բղխմանըն հայրե նին։
Միոյ բնութեանդ ածայ ին․
մի տրութեդ և միշտ է ին։
Գերակատար երեքդ ան ձին․
կատարողի արարա ծին։
փառք և պատիւ և գոհու թիւն․
և բարձրագոյն իշխանու թիւն։

 Յան

Ցանցեալըն այժմուս ապագայ էին·
և անընդպատ յաշխատև նէին։

Յեղափոխութիւն բանի երգողին հողմանց
Տեառն Սերովբէի Աղոյեցւոյ։

Ի վեց հարիւր հայոց թուական·
և առաջին սկսեալ նոր ամ։
Բանս գրեցաւ աղօթա կան·
երկ հազարեան տամբ յանկա կան։
Սկիզբն 'ի հօրէն մեր նախնա կան·
մինչ 'ի վերջին դարուս վախ ճան։
Զբան և զգործն համանգա մայն·
առիս փոխեալ դիմառա կան։
Արթուն հոգւոց խորախճանա կան·
'ի բանս և յերսըն զանա զան։
Ընդ Այ դէմ յանդի ման·
խօսակցելով անձն անար ժան։
Քանզի սերոյն արարչա կան·
որ սերմանեալ 'ի մեզ բնա կան։
Սա զարթուցէչ ներբուսա կան·
հանօղ յաճրումն արդիւնա կան։
Զհոգէն մըթէն նսեմա կան·
զանկեալ 'ի հող այս նիւթա կան։

Սա

Սա փոփոխէ լոյս պարզա կան․
խառնէ 'ի գունդ անմարմնա կան։
Զմիտս անմաքուր աշխարհա կան․
որ ըստ ծովու ալեաց ծը փան։
Սա վեր բերէ հըրոյ նը ման․
որպէս բնութ՟ին է վերնա կան։
ջհ Զանձն զգածեալ և զհոգե կան․
'ի պատճառէ ինչ տրտմա կան։
Սա ներգործէ ուրախա կան․
'ի թախծութ՟էցըն հեւթա կան։
Եւ որք արբեալք են թմրա կան․
ըմպօղք գինւոյն յիմարու թեան։
Սովաւ զարթնուն և զգաստա նան․
թէ ընթեռնուն մտաւա կան։
Որք զ՟այ սիրուն բաղ ձան․
գերագունի լուսոյն ցան կան։
Սորին թեւօք վերայ սլա նան․
մերձին 'ի տեղն անտեսա կան։
Եւ զփոքրագոյն անձն մարդ կան․
որ է պատկեր ծառայա կան։
Ընտանեցոյն և տէրա կան․
բնութ՟էն առնէ սա օթա րան։
Ըզ ծայրագոյն 'ի բարձրու թեան․
որ 'ի յերկնից երկին բնա կան։

Սա

Սա վայր բերէ խոնարհա կան.
որք լինէր անուն ժողովե ցան:
Եւ զարարիչըն հանրա կան.
որով բոլոր եակս ստեղ ծան:
Սովաւ կոչել որդիք մարդ կան.
հայր ըստ շնորհի արժանա ցան:
Վասն այսորիկ տաժանե ցայ.
գրել չափով ըզ բանս 'ի սմա:
'Ներսէս եղբայր գրիգորի սի.
հայրապետիս ազգին հայ կի:
Այնմ որ յոքունց գոլ գերա կայ.
նախ նստելոց յաթոռ նո րա:
Արեան առու լոյս ծագո ղին.
և հետեւող հետոց նո րին:
Բայց ես հոգւով գոլ բացա կայ.
մարմնով չօգտիմ թէ մերձա կայ:
Զի ո՛չ յիմոցըս խրատե ցայ.
և ո՛չ այլոց զոր ընթեր ցայ:
Արթուն թուլէի և թմրե ցայ.
և իմաստունս յիմարե ցայ:
Լոյս կարծէի խաւարե ցայ.
'ի միջօրեայ նըսեմա ցայ:
Զի լուսատու անուանե ցայ. ըձ
բայց մառախուղ մըթին յես կայ:

Բժիշկ այլոց հրաշերև ցայ․
բայց ես ախտիւք մեղօք լը ցայ։
փոխան մեծին ես կոչե ցայ․
անզուգական աթոռ նո րայ։
Եւ 'ի նմանէ յոյժ հեռա ցայ․
որքան երկին առ ստորան կայ։
՝Քանզի ճրագի նմանե ցայ․
որ տեսողացն ըզ լոյսըն տայ։
Այլ ինքըն մրով տգեղա նայ․
և իւր լուսոյն չպայծառա նայ։
Եւ կամ աչաց որ 'ի մեզ կայ․
տեսօղ այլոց գոլ 'ի բա ցեայ։
Բայց ինքն ինքեան անտեսա նայ․
և ըզ սղալանսն անգիտա նայ։
Եւ կամ քարին այն յեսա նայ․
որ սուսերաց ըզ սուրըն տայ։
Եւ ինքըն գուլ ո՛չ սրա նայ․
Թէ և բազում անգամ ջա նայ։
Այնպէս և ես այս յարա կայ․
զայս մաղթանաց բանս խօսե ցայ։
Աւէպէտ և յիս ո՛չ ազդե սա․
սակայն արթնոց մաքրէչ մը նայ։
Եւ մի' 'ի յայս որք ախտա նայ․
Թէ չափաւոր բանիւ է սա։

Եւ

Եւ արտաքին կարծել սը մա·
ոմ՛ և զերգն ափրոդի տեայ։
Ջի եթէ սուտն որ ձևա նայ·
սովահ յայնքան գեղեցկա նայ։
Քանի արդեօք վայելչա նայ·
Ճշմարտութէ՟ բանս որ ՚ի սմա։
Երգոյն հանգոյն սողոմո նի·
Նա որ երգոց երգ անուա նի։
Որ զփեսայէն երկնաւո րի·
Ըզ սէրն առ թէ հարսին կու սի։
Եւ կամ դաւթեանըն սաղմո սի·
այսահալած մարգարէ ի։
Որ յօծմանէ սամուէ լի·
հոգւոյն երգէր ՚ի տասն ա՟ ղի։
Եւ այլ բազմացն որք են յայտ նի· Ըշ
որք վարեցան չափով բա նի։
Ոչ ՚ի յընքեանց այլ ՚ի հո գւոյն·
այն որ շարժէ յորըս կա մի։
Ջի մի՛ աղքատ մեծըն կար ծի·
և կամ առատն ըուխշտ դա տի։
Ըստ այսմ և շնորհն ո՛չ միա կի·
այլ ՚ի բազումըս բաժա նի։
Ոմանց տայ շնորհ մեկնել բա նի·
զի հանրական լուր օգտես ցի։

Այլոց

Ր․ալոց իմաստ ծածկեալ ճա ռի·
զի զարթուցէ զնիրհեալ հո գի։
Ոմանց տայ բան որ ոչ չա փի·
բայց զօրաւոր և ըստ կար գի։
Ր․ալոց շնորհէ բանըս տա ղի·
զի և այնու միտքըն բա նի։
'Քանզի ընութին մեր է յայտ նի·
արագայագ և ձանձրա լի։
Վասն այսորիկ նա տայ լեզուէ լի·
ըզ յոգնասեռ ազգըս բա նի։
Ըստ այսմ և ես նկարե ցի·
զներտաղական բանս 'ի քար տի։
'Ի զուարճութին բանասէ րի·
և բարեմիտ ընթերցո ղի։
Յորում յիշման զիս արժա նի·
համարեսջիք սիրով սըր տի։
Զի թողութին ինձ պարգե ւի·
առատաձիր տ͞նէն ձը րի։
'Սաև ծնողաց մերոց բա րի·
որք 'ի ժողովն են այժմ յերկ նի։
Մաղթեմ յիշմամբ աղօթե լի·
արտասուհելոյն ժամանա կի։
Ր․ալև եղբարցն իմ ըստ կար գի·
նաև վեհագոյն տ͞նըս մե ծի։

 Ր․պա

Ր.պա վասըն վեհ իշխա նի․
զօրավարին բարձրագու նի։
Եւ ծնեալ նոցունցըն զաւա կի․
և բովանդակ ազգատոհ մի։
Ցինէն նորոգ բանս այս լի ցի․
պատճառ ընաշէից յիշատա կի։
Եւ մարեմայ ճգնաւո րի․
քեռ ըստ մարմնոյ մեր ցանկա լի։
Եւ վահրամայ իւր զաւա կի․
հանգուցելոյն առ քրիստո սի։
Միշտ յիշատակ սա եղի ցի․
այժմ և յաւէուրն ապագայ ի։
Թողուլ զյանցանս որ 'ի մարմ նի․
կարգիլ 'ի դասըն հրեշտա կի։
Նաև հանուրց ամենայ նի․
մերձակայեցս և ոյք հե ռի։
Ոյք հաւատան իմ յիսու սի․
տէր համօրէն ողորմես ցի։
Եւ Նմա փառք միշտ եղի ցի․
ընդ հօր հոգւոյըն ճշմար տի։
Ցաւէտ յայժմոյս և միշտ է_ ի․
և յաւիտեանս յաւիտե նի։

Մինչև այս թէզս հողաք և ըրէ+ դասն է։

ՈՒԹՆ ՍՏԵՓԱՆՆՈՍԻ ՏԱՌ ՄԵՐՆ ՍԵՐՈԲԷՍ ։

Ս͞Բ երջանիկ տ͞րըդ նոր սէս ·
զքեզ տ͞ր ընտրեաց 'ի յ͞Ղէս ։
Տըռնօրինել հայոց հանդէս ·
զեկեղեցի շնորհօք պէսպէս ։
Երկնահրաշ նմանա պէս ·
յինքն դասուց խորհրդա պէս ։
Փառս առաքել երկնահան դէս ·
տ͞ն տ͞յ 'ի յէւր հօ տէս ։

Օրհ

Սրբին Ներսէսի Լասոյեալ Սուրբ Երրորդութեանն։

ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ

ԱԾ ԶՀԱՅՐ· ԱՍԾՈՒՍ

անեղ և անըսկըզբն։

Խոստովանիմ ած զօր դէն·
անժամանակ հօր միա ծէն։
Խոստովանիմ ած զհո գէն·
'ի բնութէ հօր անքըն նէն։
Երրեակ անձամբ երրորդու թին·
միասնական աստուածու թին։
Մի էութի և մի բնու թի·
մի տէրական իշխանու թի։
Հայր է ծնօղ որդէ ծը նունդ·
հոգին 'ի նոյն 'ի բնու թէ։

Ո՛չ մարմնական ծնընդեան նման·
զի է աննիւթ և պարզա կան։
Եւ ո՛չ աղբեր հոսման հան գոյն·
գոլ անմարմին բղխումն հո գւոյն։
Ո՛չ բաժանեալ յէութե նէ·
բանիւ հոգին առ 'ի հօ րէ։
Ո՛չ մինն ստեղծիչ մինն արա րած·
և միւսն օտար պաշտօնա տար։
Որպէս կարծիքն արիո սի·
հեթանոսաց համախո հի։
Որ ել և էջս աստիճա նի·
բնութե̄ եմոյծ հաւասա րի։
Եւ ո՛չ անձամբ խառնակե լով·
երեցն 'ի մի ժողովե լով։
Որում թոհեցաւ այս սաբե լի·
հրէականին հետեւո ղի։
Այլ 'ի յերեցս լոյս զատու ցեալ·
երեցն 'ի մի լոյս միա ցեալ։
Որպէս 'ի մի ջահ ժողո վեալ·
երեց լուսոցըն մի ե ղեալ։
Ըստ արեգականըն հաւաք ման·
ըզհուր և զլոյս և զօթա րան։
Կամ թե զաղբիւր զգետ և ըզ ծով·
այսմ օրինակ առ բերե լով։

Երեց

Երեցըն ջուր բնութե՟ գո լով·
անուամբ անձամբ բաժանե լով:
Եւ այս է մի աստուածու թիւն·
երից անձանց անուանդրու թիւն:
Կամ լոյս ՚ի ջուրըս ծագե լով·
և ճառագայթ ներգործե լով:
Որպես և հայր յորմէ որ դի·
հոգին ծաւալ ճառագայ թի:
Հայր է պատճառ անպատճա ռաց·
որդւոյ ծնընդե՟մբ հոգւոյն բղխմամբ
Զի աստուածոյ չէին պատ ճառ·
ինքն պատճառաւ գոյից պատ ճառ:
Ո՛չ է յառաջ հայր քան զոր դի·
և կամ որդի քան ըզ հո գի:
Րայլ ո՞վ հայր միշտ յաւէժ տեւան·
և համագոյքն իւր յէու թեան:
Զի եթէ լոյս որդին փա ռաց·
և կենարար հոգին կե նաց:
Զի արդ երբեմն առանց լու սոյ·
և անկենդան ոչ գոլ հո գւոյ:
Ո՛չ ըստ բնութե՟ըն մեծ է հայր·
քան որոց սկիզբն է և պատ ճառ:
Եւ ո՛չ նուաստաք որք ՚ի նմա նէ·
զի այս ես զհայր ակար առ նէ:

Ըստ պատճառին մեծ ասի հայր.
և ոչ բնութե քանզի է հայր:
Որպէս և մերըս հաւա սար.
և ոչ նուազ որդի քան զհայր:
Բայց զի որդի ասի որ դին.
ոչ մարմնական և ախտայ ին:
Իբրու կարծեն կոյրքըն մը տօք.
հաւանականքըն մահմէ տին:
Ոչ բան ասեն ըստ յօհան նու.
և յանուանէ փախչին յոր դւոյ:
Ո՛չ գիտելով յիմարքն հո գւով
Թէ չէ յօտար բանն ՚ի յորդ ւոյ:
Զի որպէս ծնունդ է բան սըր տի.
նոյնպէս և հօր ծնունդ է որ դի:
Լոյս ՚ի լուսոյ յառաջ բե րում.
և ոչ նման ծնընդեան մե րում:
Բան ասացաւ անուն նո րին.
զի անմարմի՛ն է ծնունդ բա նին:
Եւ զի նմին հօրէ բնու թի.
անուանեցաւ որդիու թեան:
Ընհաս մարդկան և հրեշտա կաց.
բանիւ անճառ անտես մը տաց:
Միայն հաւատ ուղղափա ռաց.
երրորդութէն է մերձա կաց:

 Զի

Զի է անկետ և անսահ ման.
աներբ անուր և անվախ ճան:
Որ երբն միշտ և է այժ մուս.
և եասցի անբաւ դա րուս:
Ո՛չ ըսկսեալ ո՛չ դադա րեալ.
և սկըսելոց պատճառ ե ղեալ:
Ամենալեաց և ըղ գա լեաց.
և զօրս նոքօք պարուն կեաց:
Ո՛չ այլայլեալ 'ի բնու թէ.
և ոչ փոխեալ 'ի տեղւո ջէ:
Զի այլայլին որք եղա նին.
և փոփոխին որք փոխա դրին:
Ո՛րլ է նովաւ լցեալ եր կին.
երկիր և խորք անդընդայ ին:
Նաև ներքոյ ամենայ նին.
և արտաքոյ արարա ծին:
Խնամօղ տածօղ եղակա նաց.
և 'ի յեէից անսպառա փայց:
Հուպ ամենից և մերձա ւոր.
և յումեքէ ո՛չ հեռա ւոր:
Տեսօղ մարդկան ծածուկ սըր տից.
զխորհուրդս ըղ բան ըղգործս կրից:
Ըհ ինքն աչաց հողեղի նի.
անտեսութե ամփոփ ծած կի:

Միայն մտօք նկարա գրի·
աղօտ նոճազ ըստ փայլածո ձի:
Իբրև ըզ հուր սըրբեցե լոյ·
Ջինջ և մաքուր ըստ հայե լւոյ:
Որ սկզբնատպէն լուսոյ նը ման·
զինքն դիցէ դէմ յանդի ման:
Սա ըզ նորէն գեղոյն նը ման·
յեւրըն ցուցցէ տիպ տերա կան:
Բայց 'ի բնութեն անտանե լի·
և ո՛չ աղօտ միտըք ձըկ տի:
Ո՛չ մարդկայէն մաքրագու նից·
ո՛չ երկնայնոց սեռէն վե հից:
Զի եթէ է գոլ հաճա տամք·
բայց թէ զինչ՛ անգիտա նամք:
'Ի յառաջին յիմաստ փու թամք·
և յերկրորդէն յոյժ վերջա նամք:
Որք յառաջեալըն նկըր տին·
և առ սակաւըն տկարա նան:
Եւ որք չափով վերաբե րին·
գեր քան ըզ չափըն վերա նան:
Յարարածոցըս ծանու ցաճ·
ստեղծող սոցա թէ է ան բաճ:
Եւ 'ի տեսլեանցըն զանա զան·
թէ չէ՛ բնութե այն որ ցու ցաճ:

Զոմանս առ ինքն կամաւ ձը գէ․
զոր 'ի բարին գոլ ճանա չէ։
Որպէս ճարտար արհեստա ւոր․
ընտրէ ըզ նիւթ պատշաճա ւոր։
Զի թէ անհաս ամենայ նի․
Նա յամենից յուսանա լի։
Անյոյսնէ ոչ ձեռն արկա լի․
և ոչ մասամբ հաղորդե լի։
Վասն այսորիկ խոնարհե նա․
յանհաս փառացըն գերա կայ։
Զի մեք եղցուք փոքր ինչ առ նա․
'ի յաշխարհէս ըստորա կայ։
Ահ այն սիրով բաղձմամբ սըր տի․
որով հոգին սրբեալ մաք րի։
Աստուածատես այնու լի նի,
որպէս խոստումըն տէրու նի։
Արդ այսպիսիքն ածա ցան․
ընդ անեղին և միա ցան։
Ընտանեբար խօսակցե ցան․
եղեալք բազումըք միա ցան։
Սակայն յորժամ խորոց վե րին․
միտք այսպիսեացս դան 'ի քննին։
Ո՛չ տեղ ունին ուր դադա րին․
և ոչ կայան ուր հանգըս տին։

Զոր անըսկիզբն անդ. անուա նէն.
և անցանել զնա ո՛չ կա րէն:
Ա.յլ 'ի ստորինս այսր էջա նէն.
անմահական անուն դը նէն:
Եւ ժողովեալ միագու մար.
զոչ ըսկըսեալն և զանդ.ա դ.ար:
Յաւիտեննից և մշտա րար.
բանիւ զանուն էին ա_ րար:
Ա,րդ մի անձանցըն միշտ կ_ էց.
միննն 'ի յերէց այս անքա ւից:
Յանճառ ծնունդ. գերագու նից.
ծածկեալն 'ի ծոց հօր եսկա կից:
Հօր իւր սահման անշարժա կան.
կնիք շարժուն և կերպա րան:
Աներևոյթ անտեսա կան.
լոյս 'ի լուսոյ անմարմնա կան:
Պատկեր հօր ո՛չ փոփոխա կան.
այլ անփոփոխ համանը ման:
Անկիզբն սկզբան արարչա կան.
աղբիւր կենաց անմահու թեան:
'Ի կերպարանն իւր ըստեղ ծեալ.
գայ կամաւ հօր անդ. խոնար հեալ:
Զոր 'ի լաւէն յայնժամ տը ւեալ.
'ի վատթարէն այժմիկ ա_ ռեալ:

Իջ աւետեօքըն հրեշտա կէն·
բնակել յարգանդ սրբոյ կու սէն:
՝Սախ 'ի հոգւոյն մաքրեալ յոգ ւէն·
հօր զօրութե՟ օթարա նէն:
Բանն անմարմին ըստ յէու թե՟·
եղև մարմին ճշմարտու թե՟:
Ջիւրըն պահեալ աներղա պես·
և զիմն առեալ ըստուգա պես:
Զոր այս խառնուած ըսքանչե լի·
ա՟ծ ընդ մարդ բնութե՟ խառ նի:
Ո՛չ էութի՟նըն փոփո խի·
և ո՛չ ձևով կերպարա նի:
Ո՟ր ասաց ժանտն Եւտի գես·
թէ ո՛չ մարմին առ իսկա պես:
Այլ առ աչօք անց ընդ կու սէն·
խողովակի նմանա պես:
Կամ կաղապար հրահալե լեաց·
որ ըզ բնութի՟ ո՛չ տայ յին քեանց:
Միայն ըզ ձևըս քանդա կեալ·
և ըզ քանակս ենթակա ցեալ:
Եւ ո՛չ երկուցըն միու թեան·
բաժանելով երկու բնու թեան:
Եւ կամ յերկուս որդիս ըզ մին·
ըստ Նեստորի չարաբաս տին:

Եւ

Եւ ոչ մարմին անմըտա   բար·
որպէս ասացն ապօղի   նար:
Աւե անհոգի իբր 'ի բա   գին·
բնակեաց ա͞ծ բանն 'ի մար   մին:
Արդ յայսպիսեաց փախչիմք   'ի բաց·
իբր 'ի քարբից թունաճո   րաց:
Հետեւելով լուսոյ շաւ   ղաց·
ըստ ուղղափառ վարդապե   տաց:
Եւ դաւանիմք միու   թեան·
ոչ այլայլել այնու զբնու   թեան:
Այլ նոյն որդին որ 'ի հօ   րէ·
եղև որդի առ 'ի մօ   րէ:
Եւ մի ասեմք բնութեան այ   սու·
ըստ խառնրման անճառե   լոյ:
Որպէս հոգի մեր և մար   մին·
'ի մի բնութ͞նս ժողո   վին:
Զի թէ սոքա են արա   րած·
և միանան անայլայ   լած:
'Ի յանմարմնոց և 'ի մարմ   նոյ·
անդիտաբար գոլ միա   ցած:
Զի չեն զարմանըք հիաց   ման·
թէ արարիչ բնութն և   բան:
Այն որ յաճէտ անմարմնա   կան·
և եղևլոյս արարչա   կան:

Խառնի ընդ մեզ անշփոթա   բար·
և միանայ անճառա   բար։
Է՛ յօրինակ և գաղա   փար·
մերում բնութե̅ս և ո՛չ յօ   տար։
Զի որք երկուս բնութի̅ս ա‿   սեն·
և ʼի երրեակըս բաժա   նեն։
Հարկէ երիս գոլ բաժա   նել·
և կամ ʼի մի միաւո   րել։
Այս է հոգի և ʼի մար   մին·
և ʼի բնութիւնն ա̅ծայ   ին։
Եւ կամ զխառնումըն մարդկայնոյն·
ասել հզօր քան զաստու   ծոյն։
Երկու ասել դարձեալ բնու‿   թի·
վասըն երկուց գոլ միու   թի։
Չէ այս օտար ճշմարտու   թի·
Թէ չբաժանեն յերկուս ըզ   մուն։
Բայց մեք այսպէս խոստովա   նիմք·
ա̅ծայնոցըն հետև   իմք։
Եւ թէ հոգի մարմին և   միտք·
որով եղեն ազգ մարդկայ   ինք։
Էառ ʼի մէնջ ա̅ծըն   բան·
և միացոյց բնութե̅ յին   քեան։
Ընմեզ արար զմեղաչա   կանն·
զապականեալըն անապա   կան։

Որ

Որ բովանդակ յորովայ նին·
և էր լըցեալ նուաճ էր կին:
Ծածկեալ յարգանդ մ̃րյ կու սին·
և՚ի ծոցոյ հօր անբա ժին:
Զոր ինն ամսեայ ժամանա կած·
ակար բնութ̃ե յինքեան տա րած:
Եծ ոմ̃ն մարդ զ̃ած ծը նած·
և կուսութ̃ին ո՛չ խախտե ցած:
Ստեղծօղ մանկանց մանուկ ցուցած·
և հին աւուրցըն տղայա ցած:
՚Ի յանբաւնից մըսուր ե դած·
՚ի հրեշտակաց փառաւորե ցած:
Ըստեղըքըն լոյս ծագե ցած·
և՚ի մոգուցըն պատուե ցած:
Խորհրդապէս ընծայե ցած·
ոսկեած կնդրուկ և զըմըռ սեած:
Բայց յօդեկից հողոծաց յայտ նեալ·
ա̃ծ փրկիչ և տ̃ր օ ծեալ:
Այն որ հովուէքըրըն զիսրայ էլ·
որպէս խաշին առաջնոր դէր:
Կերակրեցած կաթն ՚ի մօ րէ·
՚ի կուսական մ̃բ ըստե նէ:
Որ զարարածս իւր կերակ րէ·
բանայ ըզ ձեռն և լըցուս ցէ:

Ըստ

Ըստ նախահարցըն Թըլփա տի·
յս̃ փրկիչ մերակո չի։
Քառասնօրեայ եկածո րի·
ըստ օրինացն 'ի տաճա րի։
'Ի գիրկս առեալ սիմէո նի·
առ արձակող տ̃ր պաղա տի։
'Ի յաննայէ գոհացեա նի·
եկեալ փրկող իսրայէ լի։
Սստի թեթև ամպոյ նը ման·
գնայ յեգիպտոս փախստա կան։
Որպէս ըզ մարդ երկիւղա կան·
բայց մանրէ զկուռս եգիպտա կան։
Ցեգիպտոսէ կոչմամբ դառ նայ·
'ի Նազարէթ պանդխտա նայ։
Սնանի 'ի տանըն յովսե փայ·
զոր անոճանելաց հայր և մը կայ։
Զերկոտասան ըրուծն ազ գաց·
յերուսաղէմ տօնի զատ կաց։
Զինքեան խօսեալ բան օրի նաց·
դներ առաջի հրեից ազ գաց։
Մարմնով աճէր և զարգա նայր·
որով մանկունք հասանէին յար։
Իմաստութիւնն իմաստնա նայր·
որ իմաստնոց զիմաստըն տայր։

Որում ձնազանդ են հրամա   նաց.
դասք անմարմնոց հոգեղէ   նաց։
Լինէր ձնազանդ մարմնով ծնո   ղաց.
ըստ օրինացն իւր հրամա   նաց։
Մին երեսուն այսպէս լը   նուէր.
և ոչ նշանըս ցուցա   նէր։
Եւ ոչ բանիւ վարդապե   տէր.
այլ թագնաբար յերկրի շը   ջէր։
Մինչ ՚ի լնուլ թիւ երես   նին.
այր կատարեալ չափ հասա   կին։
Զի մի՛ առ յաչս երևե   ցին.
տնօրէնութիւքըն մարդկայ   ին։
Յայնժամ՝ իսկ գայ ՚ի յորդա   նան.
առ յովհաննէս ՚ի բանին   ձայն։
Եւ անկարօտըն մաքրու   թեան.
առ ՚ի մաքրել զազգս մարդ   կան։
Սում կարապետըն վկայ   է.
գառն աստուծոյ վերաձայ   նէ։
՚Ի մըկրտել զնա հրաժա   րի.
թէ ինձ ՚ի քէն մաքրիլ պարտ   է։
Քանզի ծանեաւ ՚ի հրեշտա   կէն.
այն որ կոչեաց յանապա   տէն։
Թէ սա է բանն իսկզբա   նէ.
զոր ծանուցեր յորովայ   նէ։

Թո՛յլ տուր անդրէն տ՟րն ասէ   լով·
՚ի յորդանան իջանե   լով։
Եւ մկըրտիչըն մերձ կա   լով·
ստեղծողըն ինքեան մկըրտե   լով։
Հայր ՚ի վերուստ աղաղա   կեալ·
դա՛ է որդի իմ սիրե   ցեալ։
Աղաւնակերպ հոգին ի   ջեալ·
զանձն էակցին մատամբ ցու   ցեալ։
՚Ի յանապատ հոգւով վա   րէր·
քառասուն օր ծոմով պա   հէր։
Որպէս մովսէս ՚ի սինա   էր·
և եղիաս նովին ճըն   շէր։
Եւ զի սա՛ տ՟ր գոլով նո   ցին·
և անկարօտ յամենայ   նին։
Զինքն ո՛չ տայր թուլ մերձիլ քաղցին
մինչև ՚ի լնուլ քառասնե   կին։
Այլ զի մարմին էր մարդկայ   ին·
ծածկեալ նովաւ լոյսն երկնայ   ին։
Արկեալ կամաւ փափաք հա   ցին·
եբեր կարթիւ կեր փորձո   ղին։
Որ մերձենայր յերկրորդն ա֊   դամ·
ըստ յառաջնոյն խորին խաբ   մամբ։
Գնէր առաջի որպէս յայն   ժամ·
բանըս պատրող երիւք փորձ   մամբ։

   Եթէ

Եթէ որդի ես աստու ծոյ.
որպէս լուհայ ձայն 'ի վե րոյ։
Գործովք ըզնոյն ճշմարտե ցո.
առ 'ի քարանց հաց լինե լոյ։
Որ ո՛չ սաստեաց ըմբերա նեաց.
երբ ըզ կարօղ պատուհա սեաց։
Տուալ հեզաբար պատասխա նեաց.
մեզ յօրինակ վարդապե տեաց։
Թէ ո՛չ հացիւ միայն կեց ցէ.
մարդ երկրածին զի կրկի նէ։
Հաց ըզ մարմինըն բուծա նէ.
բանն ըզ հոգին կեցուցա նէ։
'Ի տաճարին այն աշտա րակ.
դարձեալ կանգնի չարըն դի մակ։
'Ի յայդմանէ զքեզ 'ի վայր արկ.
'ի հրեշտակաց լեր ընդու նակ։
Որում՝ տուեալ պատասխա նի
ըզ գրեալըն յօրէնսըն մովսէ սի։
Մի՛ տար ըզ քեզ 'ի փորձ չա րի.
զի տ̃ր ա̃ծ քո ո՛չ փոր ձի։
Տանէ դարձեալ բարձր լե րին.
և ցուցանէ զփառս աշխար հին։
Զոր խոստանայ տալ ստեղծո ղին.
եթէ երկրպագցէ նը մին։

Որում սաստեաց Նա տէրա   պէս·
լերքըն փախեան ծառայա   պէս։
Հրեշտակք մատեան 'ի յայն հանդէս·
և պաշտեցին աստուածա   պէս։
'Ի կերակրոց ինչ հիւթա   կան·
որչափ մարմնոյ պատշաճա   կան։
Ո՛չ 'ի յերկրէ յօդեալ մարդ   կան·
այլ նորաստեղծ արարչա   կան։
Դարձեալ յետ փորձին կատարման·
յայտնէ զբնութիւն ածա   կան։
Ըստ նշանօք զարմանա   զան·
զոր ո՛չ տեսին ազգըք մարդ   կան։
Նախ յաղթելով չար իշխա   նին·
ապա առեալ զաւար նո   րին։
Զի յերաճունք դատաստա   նին·
բանադատօղք մի' կարծես   ցին։
Ասմն այսօրինակ բնութե մե   րով·
մեր յաղթողին յաղթեաց մար   տով։
Որ 'ի չպարծիլ չարին այ   սով·
Թէ յաղթեցայ մերկ աստուա   ծով։
Ըստ մեք ուսցուք յօրինա   կէն·
Նախ խորտակել ըզ չարին   զէն։
Ապա սաստել դիւային անդ   րէն·
զազգս մարդկան բուժել յախ   տէն։

Եթէ ախտից մեղաց յաղ թեմք․
զախտըս ցաւոց մարմնոյ բու ժեմք։
Եթէ զօրէնսըն կատա րեմք․
ապա քարոզ լինել կա րեմք։
Որդ մինչ վանեաց զընդդիմակայն․
առ յովհաննէս դայ յորդա նան։
Զոր անուանէր 'ի լուր մարդ կան․
գառն աստուծոյ և քահա րան։
Դառնայ աշխարհըն դալը լեայ․
և անուանեալ դխուղըն կա նայ։
Յերրորդ ահուր դալոյ նո րայ․
'ի հարսանիսըն կոչի նայ։
Զորս ինքն և մայրն անդր ընթանան․
յայտնեալ ըզ փառս արարչա կան։
Սկիզբըն գործոյն սքանչելա կան․
առ 'ի տնէ եղեալ յայն ժամ։
Զի որ 'ի ջուրսըն հեղթա կան․
փոխէ 'ի տուընկսըն սեռա կան։
Դարձոյց և այժմ նոյն հրա ման․
զջուրըն 'ի գինի անապա կան։
Այն որ զբնութիւնս լուծա կան․
արար կայուն անմահա կան։
Յաժմուս լուծացմանըն ահա գան․
և անդ լուսոյն ածա կան։

՚Ի ճանապարհ վաստակե ցաւ.
որով երկիր հաստատե ցաւ:
Ուղ է հանգիստ աշխատե լոց.
և ճանապարհ մոլորե լոց:
Ու ջրհորեն ծարաւե լով.
զբնութ՟ն մարմնոյն ցուցանե լով:
Սամարուհւոյն ջուր խնդրե լով.
զջուրըն կենաց խոստանա լով:
Ուղ ուր առ ինքն ձայնիւ կո չէ.
ըզ ծարաւիս արբուցա նէ:
Եւ որ ըստ գրոց հաւատա ցէ.
գետոց բղխեալ յորովայ նէ:
Դարձեալ կանա գալիլէ ին.
յայտնեաց ըզ փառս ա՟ծայ ին:
Տալով որդւոյ թագազար մին.
զառողջութ՟ն ըստ հրամա նին:
Պրոպատիկէ աւազա նին.
ութ և երսուն ամ հիւան դին:
Ասաց բառնալ իւրն և մահ ճին.
շրջիլ նովաւ յօր շաբա թին:
Յետ յովհաննու մատնիլ բանտին.
ծրագին դնիլ ՚ի գրոճա նին:
Ձայնըն քարոզ յանապա տին.
լըւեալ սրով հերովդե ին:

Արեգականըն լոյս ծա / գեր.
բանըն փոխան ձայնին խօ / սեր:
Զազգըս մարդկան լուսաճա / ճեր.
զախտըս մարմնոյն ՚ի բաց մե / ժեր:
Նաև զաշակերտսըն ժողո / վեաց.
զոր ՚ի սկզբանց յառաջ ընտ / րեաց:
Երկոտասան իւր անուա / նեաց.
զեօթանասուն զորս առա / քեաց:
Նոքօք ՚ի լեառըն հետև / ի.
և ժողովոյ որք ըզ կը / նի:
Խոնարհութե՟ բազմեալ նըս / տի.
բանայ զբերանըն կենդա / նի:
Ցօրմէ բարի բանըս բըղ / խեալ.
կենդանարար ջուր արբու / ցեալ:
Երանութե՟ս իննեակ տը / ճեալ.
որոց գործովքըն հետև / եալ:
Նոյն որ երբեմն առ մովսի / սին.
սինա խօսէր ահեղ ձայ / նին:
Սա աստ խոնարհ և հեզ բա / նին.
լնու զօրէնս որ խիստ դա / նին:
Ա՛ռ որս ընդդէմ զնա կարծե / ին.
օրինական տուճեալ բա / նին:
Ասէ չէկի զի լուծա / նին.
այլ ՚ի լնուլ զնոճաց թե / րին:

Ընդ աստացած թէ մի՛ շը   նար·
բայց ես դատեմ զի հայե   ցար։
՚Ի սպանմանէ անդ արդե   լար·
բայց աստ գեհեան թէ բարկացար։
՚Ի յերդմանէ ուղիղ յաստ   ճած·
չէ յօրինայ նա արդե   լած։
Բայց արդ յինէն է հրամայ   ած·
Թէ մի՛ երդնուր ո՛չ արա   րած։
Ուր այսպիսի բանիւք բազ   մօք·
խրատեաց զաշխարհս ամէն նո   քօք։
Ուսոյց մաքուր լինիլ պա   հօք·
և ողորմած որ ո՛չ կեղ   ծօք։
Ուր մինչ յոդուով կերակրե   ցան·
բազումք մարմնով բժշկե   ցան։
Կոյրքըն լուսով պայծառա   ցան·
գլոյմն որ յերկնից աչօք տե   սան։
Զձայնըն կենաց խուլքըն   լոճան·
և ՚ի մարմնի անմահա   ցան։
Համրըց լեզուք բարբառե   ցան·
և աստուծոյ խօսակցե   ցան։
Ձեռըք կարկամըք պարզե   ցան·
և գօսացեալք առողջա   ցան։
Իբր եղջերուք կաղք ընթա   ցան·
անդամալուծքըն կանգնե   ցան։

      Ցած

Ցա՜ծակոխ լեռնէն ի֊ ջեալ·
և ըզ բորոտըն զայն սըր բեալ:
Կափառնաում քաղաք ե֊ կեալ·
զհարիւրապետըն ծառու ցեալ:
Զհաւատըն մեծ յայտնի ա֊ րար·
քան զիսրայէլ հզօրա բար:
Զծառայն հիւանդ ախտ մահարար·
կեցոյց բանիւ կենդանա րար:
Զոքանչն անկեալ կայր սխմ նի·
յախտըս ջերման յոյժ տագնա պի:
Ձգեաց ըզ ձեռըն կենդա նի·
յարոյց առողջ վաղվաղա կի:
Բազմաց եղև ՚նա կենսա տու·
յորժամ եհաս մուտ արև ու:
Որ զյեսայեայ գիրըն լը նու·
Թէ զցաւըս մեր ՚ի մէնջ առ նու:
Զանձըն նենգօղ խորաման կին·
կըցորդ չէառ ճանապար հին:
Ցորչք աղոճեսուց ըզ չար հո գին·
որպէս ասի ըզ սխմ նին:
Միւսումն որ էր աշակեր տաց·
այն որ ըզ հետ գնալ ա֊ սաց:
Թ՚աղել զմեռեալն ոչ հրամայ եաց·
այլ քարոզել զբանըն կե նաց:

Ընդ

Ընդ աշակերտսն եմուտ 'ի նաւ.
այն որ կապէ զծով աւա զաւ:
Ցորս 'ի շարժելըն մըրըր կաւ.
համդարտեցոյց մի հրամա նաւ:
Ընկեալ յաշխարհ գերդեստ ցուոց.
պատահեցան տանջեալք այ սոց:
Զմարդիքն արագ առողջա ցոյց.
զդեսըն խոզիւքըն խորա ցոյց:
Լուծեալ մարդոյն ըզ մեղս և թող.
որպէս հզօր տ̃ր ևյաղ թող:
Զմարմինն այնքան արար կա րող.
մինչ զի մահճացն եղև բար ձող:
'Ի յանցանելըն առ մաքսայ նոց.
ետես նստեալ ըզ մատթէ ոս:
Ծանեաւ զհոգւոյն որ 'ի նմա լոյս.
կոչեաց որպէս զեղիսէ ոս:
Աշխարհական սիրոյն կա պան.
խզեալ սիրոյն աննիւթա կան:
Չեղև արգել ինչ և խա փան.
լսել ձայնին տ̃րունա կան:
Զայրոս անուն դուստր իշխա նին.
ախտըն մահու հանել զհո գին:
Կանգնեալ բանիւ նորին կե նին.
որպէս 'ի քնոյ զարթուցա նին:

 'Իծա

'Ի ճանապարհըն այն բա   րի·
տեռատես կէնըն հուպ լի   նի։
Քաղանցիւք զգեստուն փրկէլ լինի·
համատքըն մեծ հրապարա   կի։
Կուրաց երկուց առ ոտս ան   կեալ·
ձեռին հըպմամբ լուսաւո   րեալ։
Համրըր դիւէին զոմըն կա   լեալ·
շնորհեալ խօսել զգօնա   ցեալ։
Ըզ գօսացեալըն 'ի մէջ կո   չեաց·
ձգել ըզ ձեռըն հրամայ   եաց։
Ջմեռեալ անդամն 'ի կորթ ձգեաց·
յայլ անդամոցըն կենդա   նեաց։
Դիւահարին խուլ և հա   մըր·
շնորհեաց ըզ խօսս և ըզ լը   սել։
Որով լեզուքըն մահա   բեր·
բեղզէբուղաւ ասեն հա   նել։
Ստեալ 'ի նաւ եզր 'ի ծո   վին·
վարդապետէր 'ի ցամա   քին·
Ըզ սերմանեացն առակ խո   րին·
զոր եւ ցանել յերկիր բա   նին։
Որք 'ի Թռչնոց յօդակա   նին·
առ ճանապարհ քաղեալ հա   տին։
Որք յապառաժ տապով կե   զին·
և այլն 'ի փուշըն հեղձա   նին։

    Իսկ

Իսկ որ յերկիր բարի ան   կաճ.
եբեր պտուղ տոհմակա   նաճ։
Բարեբաստից պատահեն   ցաճ.
ըստ հաճատոց պարգևեն   ցաճ։
Օրինաճորն երեւնա   ճոր.
և կուսութ՟ին վաթսունա   ճոր։
Իսկ պատարագքըն բանա   ճոր.
վկայք արևամբ հարիւրա   ճոր։
Դարձեալ հարիւր բերեալ պտղոց.
գաճառն յերկնից վիճակե   լոց։
Ըճ փափկութ՟է դրախտըն մէ   ջոց.
երկիրս նորոգ տեղի վերջ   նոց։
Ըճ զորումանցն յագարա   կէն.
զոր 'ի վերայ ցանեալ չա   րէն։
'Ի հընձողաց խրձունք կա   պէն.
և ընդ ցանօղն 'ի հուր մատ   նէն։
Յայնժամ արդարքն արեգա   կան.
փայլէն ծագման լուսոյ նը   ման։
Որք 'ի յորումն ոչ փոխե   ցան.
այլ ծայ մնացին ցո   րեան։
Սաև ըզ հատըն մանան   խոյ.
որ փոքր է նա սերմըն խո   տոյ։
Րձէ լինի ծառ մեծա   գոյ.
մինչ զի զթռչունս բառնալ ոս   տոյ։

Դարձեալ խօսի վէմըն խոր | րոյ·
յագարակէն գանձ ծածկե | լոյ:
Զվաճառականըն մարգար | տոյ·
և ուռկանին ծով արկե | լոյ:
Որք և բանիւ զանազա | նին·
իրօք 'ի նոյն միտըս բա | նին:
Յարքայութե̄ որդիք լի | նին·
որ 'ի նուազից յորդեալ ա̄ | ճին:
Այն 'ի քաղաքն իւր նազա | րէթ·
օր շաբաթու 'ի ժողովն | երթ:
Զգիրս յեսայեայ զոր ոչ ու | սաւ·
'ի փորձողաց լուր ընթեր | ցաւ:
Որք նախանձու բորբոքե | ցան·
հանին լերինըն յարտև | ան:
Գահավիժել զնա կամե | ցան·
որ գնայր ընդ յօդըն յանդե | ման:
Զճրագ օրինացըն յովհան | նէս·
որ հրաժարեալ էր յաշխար | հէս:
Ի իլջոց արեամբըն հերով | դէս·
յաւուր ծննդեան իւրոյ հան | դէս:
Որ մինչ 'ի բանտն էր առա | քէր·
և ըզ գալոցըն հարցա | նէր:
Դու 'ի ներքին բանտըն գայ | ցես·
եթէ զայլ ոք առաքես | ցես:

Զի

Զի աւետիս տամ խնդա լով·
և կարապետ լինիմ յու սով։
Ո՜վ յերկրի ձայն բարբա ռով·
և՚ի դըժոխս որոտա լով։
Զի դու փեսայ ես երկնայ ին·
ես հարսնածու մաքուր հար սին։
Դու արեգակն առաւօ տին·
և ես ճրագ գիշերայ ին։
Ցուցմ վկայէ բանին յայտ նի·
սոյն յովհաննէս յայլում վայ րի։
Եւ դաւանի ըզսա որ դի·
հօր աստուծոյ անմեկնե լի։
Որ հաւատայ որդւոյ ա͞ սէ·
զյաւիտենից զկեանըս տես ցէ։
Եւ որ որդւոյ չհաւատաս ցէ·
ըզբարկութ͞ն տ͞ն կրես ցէ։
Մինչ ՚ի քաղաք անունն Նայ ին·
երբեմ͞ն երթայր առաւօ տին։
Ըզ միամօր զայրւոյն որ դին·
ետես բարձեալ ըզմեռեալ դին։
՚Ի յարտասուս մօրըն Նայ էր·
արագ ըզ սուգ սրտին սփո փէր։
Մանուկ դու քեզ ձայնեմ ա͞ սէր·
և ընդ բանին յարուցա նէր։

՚Ի նոյն

՚Ի նոյն քաղաք մինչդեռ բազ մէր·
փարիսեցւոյն տունըն ճա շէր:
Կլինըն պոռնիկ համարձա կէր·
ըզ շէշ իւղոյն նարդեան բե րէր:
Ըզ գլուխ բոլոր էեցս օ ծէր·
առ ոտս անկեալ ՟ն արտասո ճէր:
Զոր հաճատով մըրըն կանգ նէր·
Թողեալ լեցէն քեզ մեղք ա սէր:
Որ կերակրէ զաշխարհ ա մէն·
եւ քաղցելոց հաց դարե ղէն:
Աճ 'ի հընդեց նկանա կէն·
յաճել նշխար հինդ հազա րէն:
Աճ որ դնէ ամպ ըզ գը նացս·
մինչ անմարմին էր բանն ա սաց:
ՙԱյն և մարմնով Թեթև գը նաց·
'ի վերայ ջուրցըն կոհա կաց:
Ըզ պետրոսի ձեռըն կա լաճ·
մինչ 'ի ծովուն ընկղմե ցաճ:
Լ.եօք մըրըկ զեղուամ 'ե նաճ·
հողմոյն սաստեալ հանդարտե ցաճ:
Քանանուհւոյն լըճար ձայ նի·
վասըն դըստերըն այսահա րի:
Ըռեալ զմանկանցն անարժա նի·
ըզ հացն եւ շան տըրասի րի:

Զկինըն կապեալ գիճլին կար կամ.
անկեալ յերկիր ութ ու տասն ամ։
Կանգնեաց յախտէն առողջ անդամ.
կենդանարար բանիւն յայն ժամ։
Ժողովելոց դարձեալ շնոր հէ.
լի կերակուր յանապա տէ։
Ի Բ․անգլի եօթեանց նկանակ է.
ըզ չորս հազարսըն կերակ րէ։
Յօսի բանիւն նա հարցա կան.
ընդ աշակերտս երկոտա սան։
Ասըն կարծեացըն հրէա կան.
թէ օ․մ ասեն զինէն նը ման։
Ոմ ասելով թէ եղի ա.
և միւսն ասէ զերեմի ա։
Ըզ յովհաննէս ասեն նո ջա.
և կամ ըզ մի նըման սո ցա։
Որ ոչ լոճան ձայնին ամ պոյ.
՚ի յորդանան վկայե լոյ։
Լոճարուք որդւոյ իմ սիրե լւոյ.
որ է կամաց իմոյ հա ճոյ։
Իսկ որ լոճաճ զձայնըն հո գւով.
ներկեաց ըզ միտս անհել գու նով։
Ր․ղազակեաց դաճանե լով.
դու ես որդի հօր ասե լով։

Որով

Որով լըսէր զերանե   լին·
’ի բարբառոյ ս̃բ բերա   նին:
Եւ զիւրականն անուն վե   մին·
շնորհէր նըմա զանշարժե   լին:
Յետ վեցօրեայ ըստ մատթէ   ին·
և ութօրեայ ըստ ղուկայ   ին:
Որ մինն զաճուրս եցոյց մի   ջին·
միւսն ըզ նախնին և ըզ վեր   ջին:
Հանէ ’ի լեառըն առան   ձին·
զնա և զորդիսըն զեբե   թին:
Յայտնէր ըզ փառսըն հայրե   նին·
և ճշմարտէր զբանըս նո   րին:
Զմովսէս բերեալ ’ի մեռե   լոց·
և զեղիաս ’ի յանմարմ   նոց:
Ցուցեալ թէ չէ ոմն ’ի յայ   լոց·
այլ տ̃ր բոլոր արարա   ծոց:
Զի ասէին վասըն նո   րուն·
լուծիչ գրոյն և շաբա   թուն:
Զօրինադիրն եբեր նո   ցուն·
և որ վառեալն էր նախան   ձուն:
Եւ զի յերկուց բան հաստա   տի·
մինչև յերևան օրէնա   դրի:
Երկուս ’ի ձնոցն աճեալ լի   նի·
երիւք նորովքըս վըկայ   ի:

   Դյայս

՚Ի կայս խորհուրդ զերիս մի   այն·
արար գիտօղ այս խորհըր   դեան։
Եւ զի յուդաս անդ միա   բան·
չէր արժանէ այնմիկ տես   լեան։
Ամպ հովանէ նոցա վե   ներ·
և հայր ամպոյն աղաղա   կեր։
Դա է որդի իմ՛ վկայ   եր·
զպետրոսեան բանըն հաստա   տեր։
Ո՛չ եթէ բանն ՚ի դիմա բնա   կեալ·
այլ որ երկուցն է միա   ցեալ։
Ո՛չ որոշեալ ո՛չ բաժա   նեալ·
ո՞վ նեստոր յերկուս հա   տեալ։
՚Ի գոչմանէ ահեղ ձայ   նին·
՚ի ծագմանէ լուսոյ ար   փին։
Սարսեալ յերկիր անկանէ   ին·
և ՚ի ծածկելըն կանգնէ   ին։
Պետրոս յահէն գոլ զարհու   րած·
խօսէր զերիս տաղաւա   րաց։
Անդխտանայր թէ զինչ ա   սաց·
հոգւին յայտնէր զերրեակ ան   ձանց։
Եւ պատուէրեր զայն ո՛չ ա   սել·
մինչև ՚ի մեռելոց յառ   նել։
Ջեղեայէ սկսած պատ   մել·
զերկրորդ գալուստն իւր յարդարել։

Եւ ՚ի լերինն օթագայ   եալ
առաւօտուն վաղիւն ի   ջեալ:
Ըզ լուսնական այսըն մեր   ժեալ.
և ըզ մանուկըն բըժշ   կեալ:
Բայց անդրանիկն արարա   ծոց.
Նոյն անդրանիկ և մեռե   լոց:
Պահանջի հարկս ՚ի ստեղծուածոց.
ըստ անդրանկաց եբրայե   ցւոց:
Զոր պետրոսի տալ հրամայ   է.
ոչ արծաթոյ որ ՚ի յերկ   րէ:
Ըձլ արկանել կարթ ՚ի ծո   վէ.
զստատերըն առնել ՚ի ձկա   նէ:
՚Ի յօրինակ բնութէս մարդ   կան.
տասըն բորոտքըն սրբե   ցան:
Խնունքըն տալ փառս ոչ գըտան.
բայց ՚ի միոյն յօտարա   կան:
Թըքօք լուսոյ կենարա   րին.
լոյս շնորհեցաւ ՚ի ծնէ կու   րին:
Ձեռք որ ստեղծ զմարդն առաջին.
՚ի նոյն նիւթոյ լոյս ետ նը   մին:
Րը ղազարու բարեկա   մին.
զինքն ՚ի յերկուց յայտնէ բա   նին:
Միակ անձին գործըք կըր   կին.
յա̃ծային և մարդկայ   ին:

Ցարտասուհելովն ըզ սէրն լին.
և ուր եդէք ասել զմար մին։
Ցայսու զբնութիւնըս մարդկայ ին.
ցուցանելով ըզ հաճաս տին։
Իսկ 'ի կոչել զանուն Նո րին:
'ի դժոխոց դղրանց ըստո րին։
Լսել հոտեալըն 'ի տապա նին.
և գալ արտաքս զոյգ ընդ ձայ նին։
Այս ըզ բնութիւնն ածայ ին.
եցոյց խառնեալ հողեղէ նին։
Վասնզի ձայնն ոչ էր անմար մին.
այլ 'ի մարմնոյ խառըն բա նին։
Ո՛չ 'ի յերկուս բաժանե լով.
'ի յերկակի կերըս կրե լով։
Այլ ըստ միութեան արտասուե լով.
ում ըզ մեռեալըն կոչե լով։
Այլ 'ի յերկուց միացե լում.
անճառաբար մի եղե լում։
Կըրկէն կրէց ներգործե լով.
ախորժաբար կամաց ի մում։
Ընդ յարութեէըն ղազա րու.
հրեայք լցան չար նախան ձու։
'Ի յեբրայեմ քաղաքն այ նու.
գընաց յայնկոյս յորդանա նու։

Եւ յերիքով քաղաք դար ձեալ·
զանէծս յեսուա անդուստ բարձեալ:
'Ի տուն զաքեայ սիրով մը տեալ·
և զրկողաց յօրէնս ե դեալ:
Ըստ ճանապարհին երիքո վի·
յուեալ զկուրացն աղաղա կի:
Խոնարհաբար առեալ զտե ղի·
զլոյսըն շնորհաց պարգև ա սի:
Մերձեալ զատիկն հրէակա նի·
բեթանիայ եկաւո րի:
Ընդ ղազարու ընթրիս բազ մի·
'Ի մարեմայ նարդեամբ օ ծի:
Որոյ քրովբէք յաթոռ փա ռաց·
Նըստաւ 'ի նուաստ իւր արա րած:
Եւ զոր օրհնեն դասք հրեշտա կաց·
գովեն մանկունք ըստնդի աց:
Էշն օրէնակ հրէից ազ գաց·
և աւանակն հեթանո սաց:
Ոմն օրէնօք ըզգօնա ցած·
ոմըն տըրըմուղ ըզ հետ կա մաց:
Յորըս բազմի բանըն աստո ւած·
մաքուր յոգիս երկուս ա զանց:
Ոպ ըզ վէմ անկեան քա րանց·
միացուցիչ կրկին կող մանց:

Ոստա

Ոստս 'ի ծառոց առեալ ծե րոց.
'ի Ձիթենեաց պարարե լոց:
Իմաստութեան Նմանե լոց.
ողորմութիւն տիպ ցուցե լոց:
Արմաւենիս բերեալ տղայ ոց.
'ի բարձրութէ ձև արդա րոց:
Ընդառաջ խաղան ձայնիւ երգոց.
Սբ արարչին արարա ծոց:
Զանպարտութէ դէմքս հրե ից.
կամ 'ի մեղաց պտղոյն բե րից:
Առ թզենին ձգեալ անի ծից.
եղև ցամաք փոյթ 'ի հիւ թից:
'Ի Ձիթենեաց լեառըն Նըս տէր.
և զաշակերտսն ուսուցա նէր:
Յապագայից երբս պատ մէր.
և ըզ գալուստն երկրորդ յայտ նէր:
Վասըն կուսիցն այն առա կաց.
հինգն իմաստուն լի' լապտե րաց:
Հինգըն յիմար որոց չա ռաց.
ողորմութեան իւղ ամա նաց:
Եւ ծառայիցն այն տաղան դօք.
միւսմըն հինգ մեծաց շնոր հօք:
Միւսումն երկու միջակ բա րեօք.
այլումըն մի' փոքումբք գոր ծօք:

 Յոր

Ցորժամ փառօքըն հայրա կան.
և հրեշտակօք անմարմնա կան։
Գայ 'ի դատել զորս ըստեղ ծեաց.
զբանականաց ազգ ամե նայն։
Ջբարիսն անճառ կեանըս կո չէ.
որ աստ բարուոյն հետևող է։
Ջչարսըն բանիւ անիծա նէ.
և ընդ չարին 'ի հուր մատ նէ։
Ցայնժամ մի ոմն յաշակեր տաց.
անուն յուդայ սկարիով տաց։
Գաղտ 'ի հրէից ժողովն գը նաց.
մատնել 'ի մահ զտէրըն մե րանց։
Ընդ երեսնից թիւ արծա թին,
ծախեր զարիւնըն մեր գնո ղին։
Վաճառակոյր գոլ եղկե լին.
կորոյս ըզ շահն ընդ վաճա ռին։
Ցերեկոյի հինգ շաբա թի.
անհաս վերնոցըն խոնար հի։
Լոյսն ըսփածաւ ղենճակ կտա ւի.
զոտըս լուանայր հողեղէ նի։
Եկեր ըզ դառըն հին զատ կի.
և ըզ բաղարջն ընդ եղէ գի։
Էլից զօրէնսըն մովսէ սի.
Ճշմարտութե օրէնսա կի։

Ըզ հինն ՚ի նորըս փոխե | լով.
զստուերըն ՚ի լոյս ճշմարտե | լով:
Փոխան գառին ինքըն գո | լով.
գառն աստուծոյ նուիրե | լով:
Ընդ բաղարջին հաց անխը | մոր.
եւ ըզ մարմին իւր զերկնա | ւոր:
Ըզ կուսականն անսերմնա | ւոր.
և ոչ յախտից գոլ երկրա | ւոր:
Եւ ընդ գառինն արեան ուխ | տին.
զարիւնն իւր ետ մեզ ուխտ կըրկին:
Եւ եղեգան դառնագու | նին.
փոխան ըզ վարս ածայ | ին:
Լուեալ զպատառըն յուդայ | ի.
և ել արտաքս ՚ի գիշե | րի:
Պետրոս խօսէր խրախուսե | լի.
և կշտամբիւր հաճախօ | սի:
Ըզ մետասանսըն յորդո | րէր.
ոչ երկնչիլ քաջալե | րէր:
Զիւր աշխարհէ զփոխիլն ա- | սէր.
և ըզ գալուստ հոգւոյն պատ | մէր:
՚Ի վերնատունըն խորհր | դոյ.
եւ կեդրոնեան յայնկոյս ձո | րոյ:
Եմուտ պարտէզ ընդ պարտե | զոյ.
եմոյծ զադամ դրախտին ներ | քոյ:

Երկուքն եղեալ առանձնա բար.
հոգայր ըզ կրեցըն տրտմա բար:
փրկել զաշխարհս հոգիս յօ ժար.
բայց է բնութն մարմնոյս տը կար:
Ո՛չ ոմն ուժեղ և զօրա ւոր.
և ոմն անզօր վըտանգա ւոր:
Այլ մի և նոյն գոլ միա ւոր.
կըրէր ըզ կերպըն կամա ւոր:
Ծունր դընէր խոնարհա կան.
որում կրկնէ ծունր ամե նայն:
Բանըս խօսէր աղօթա կան.
վասն իմ առ հայր իւր եա կան:
Եթէ փրկել մարդկան հնար է.
առանց մահուս իմ որ գրեալ է:
Բաժակ մահուս յինէն անց ցէ.
ո՛չ իմ կամաւ այլ քոյդ ե— ցէ:
Այս հօր կամաց չէ հակա ռակ.
ո՛վ կարծեն որք են ներ հակ:
Այլ հաւասար յօժ և մի ակ.
ցուցցէ զերկուսն անընդդէ մակ:
Առ երկիւղէն քրտանց հօ սեալ.
երակաձև կայլակ վէ ժեալ:
'Ի զօրանալ հրեշտակ մեր ձեալ.
զօրէնական գերըն լը ցեալ:

Զի

Զի կատարեալ էառ բնու թի·
ա՟ծըն բանն ըզ մարդկու թի:
Պարտէր զերկեւղ և ըզ տրտմու թի·
յեւրումըն կրել զտ՟նօրէնու թի:
Եհաս յուդաս որ մատնե լոց·
հանդերձ դասեւք փարիսե ցւոց:
Ընկան նման ստորանկե լոց·
որք յաճխտեան չեն կանգնե լոց:
Յուդաս մերձեալ համբուրե լով·
առիթ մահու նշան տա լով:
Փոխան սիրոյ գնա մատնե լով·
չար ընդ բարւոյ վըճարե լով:
Պետրոս առ գոյթ ջերմըն սի րոյ·
ըզ ծառայէն չարաբա րւոյ:
Եհատ սուսերբ զականջն ա՟ ջոյ·
որ ոչ լռեաց տ՟նըրն խրա տոյ:
Իսկ տ՟րըն մեր ա՟ծա պէս·
յունկըն մերձեալ բըժշկա պէս:
Եւ ողջացոյց արագա պէս·
և ո՛չ տեսին կուրացն հան դէս:
Կալան կամաւ զանկապե լին·
կապեալ ըզ ձեռս արձակէ ղին:
Ի յապարանսըն տանէ լին·
կայիափայ և աննայ լին:

 Այլ

Ուղ աշակերտքըն ցրուէ ին.
պետրոս ըզ հետ երթայր նը մին:
՚Ի յաղջկանէ շարժեալ վը մին.
Թողոյր երիցս ըզ բաղձա լին:
Զի տկար բնութենըս մարդկայ ին.
առ ա͞յ մի՛ պարծեօ ցին:
Ընդդիմանալ հնարից չա րին.
առանց Նորին հզօր ձե ռին:
Նշանակեալ հաւըն խօ սէր.
առ ՚ի պետրոս տ͞ր ակնա կէր:
Զբանըն յիշէր դառն արտասուէր.
՚ի գըլորմանէն դարձեալ կանգ նէր:
Ծառայն զերեան տ͞ն ապտա կէր.
յորմէ սրովբէն թեւասքօ ղէր:
Ժանտըն վկայս չարեաց բե րէր.
օրինազանց դատապար տէր:
Պիղծ բերանով թքանէ ին.
այն որ թքով լոյս ետ կու րին:
Զդեմըս լուսոյ ապտակէ ին.
զայն որ փայլեաց լոյս ՚ի լե րին:
՚Ի յուրբաթու առաւօ տին.
ետուն յատեան պիղատո սին:
Ծառայն ատեան դատարա նին.
տ͞րն ՚ի դատել կայր առա ջին:

՚Ի հար

՚Ի հարցանել պիղատո   սին.
տ՟րն ոչ առնէր զպատասխա   նին:
Զի կանխասաց գիրըն լըց   ցի.
եղէ ես մարդ որ ոչ խօ   սի:
Զոր ետ տանել առ հերով   դէս.
առ ՚ի նորին դատել հան   դէս:
Եւ հերովդի անգոսնե   լով.
արհամարհեաց նմանա   պէս:
Բայց որ գլուխ եղև մարդ   կան.
միջնորդ գոլով հօր և մարդ   կան:
Սովաւ նոքա նախ հաշտե   ցան.
ապա բնութ՟ն բոլոր մարդ   կան:
Որոյ ըզգեստն է լոյս փա   ռաց.
արկին հանդերձ նախատա   նաց:
՚Նախ սպիտակ հասարա   կաց.
ապա քղամիդ կարմիր ներ   կած:
Զի որ զգեցեալն էր էր կըր   կին.
ա՟ծ և մարդ մի երկո   քին:
Սպիտակն ՚ի լոյս ա՟ծայ   ին.
կարմիրն ՚ի գոյն արեամբ մարմնին:
՚Ի յընտրութիւն կամաց նո   ցա.
խնդրէր զյ՟ս թէ զբարաբ   բա:
Աղաղակեն խաչել ըզ   նա.
զգողն արձակել փոխան նո   րա:

Պիղատոսի զձեռըն լուա ցեալ
’ի յարենէն անպարտ ե֊ ղեալ։
Գլուխս ’ի յինքեանց ասեն բարձել
և ’ի նորոց որդւոց ծը նեալ։
Ապա ’ի մահ դատապար տեալ·
զմահապարտաց դանըն հա րեալ։
’Ի զինուորաց ձեռըս տը ւեալ·
որք յապարանս ըզնա տա րեալ։
’Ի հանդերձէն մերկանա լով·
և զգեցուցին կարմիր գու նով։
Պըսակ ’ի փշոց նախատե լով·
և եղեգան գաւազա նով։
’Ի ծունր իջեալ կատակե ին·
զգլուխն եղեգամբ հարկանէ ին։
Զփուշ անիծիցըն բարձո ղին·
և առ ’ի կեանս ըզ մեզ գնո ղին։
Յետ այնր ’ի խաչըն տանէ ին·
բառնայր յուսով ըզ փայտ խա չին։
Մինչ ’ի տեղի գողգոթայ ին·
ուր էր եդեալ մարդն առա ջին։
Ետուն ըմպել գինի զմըռ սեալ·
և կերակուր լեղեաւ խառ նեալ։
Զոր ըստ մահուն չափ ճաշակեալ·
և զբովանդակն այն ո՛չ ար բեալ։

Զի 'ի ձեռին իւր ստեղծօղա ծոյն.
զառ. 'ի մեղաց ճաշակ պըտ ղոյն:
Փոխարկեսցէ ըզ դառնա դոյն.
'ի մահ կենացըն քաղցրու թեան:
Մերկացուցին զերկրորդն ա դամ.
զի զգեցուսցէ ըզ հինն ա դամ:
Զհանդերձս յինքէնց բաժանեցին.
պատմուճանին վիճակ ար կին:
Ըզ ձեռս և զոտսըն կապե ցին.
ըստ յայտնապէս դաւ թեան ձայնին:
Ընդ փայտ խաչին բևեռե ցին.
զմատունսն որ գրեաց 'ի տախտակին:
Ձեռք ընդ ձեռին տարածե լոյ.
ոտք ընդ ոտին ընթանա լոյ:
Փայտ ընդ փայտի դառըն պըտղոյ.
կեանք ընդ մահու փոխարկե լոյ:
'Ի մէջ երկուց անօրի նաց.
կայր մերկացեալ տուօղն օրի նաց:
Զոր ո՛չ տեսին ազգըն կու րաց.
բաց 'ի միոյն առաջա կաց:
Ետես խաչեալ և հառա չաց.
Թէ՞ է մահու տէր և կե նաց:
Յիշեա՛ զիս տէր աղաղա կեաց.
ընդիս լիցես պատասխա նեաց:

Վասն այսորիկ արեգա   կան․
ընդ տիւն արար գիշերա   նման։
Ծածկեալ ընդ լոյսն արեգա   կան․
վասըն լուսոյն արփիա   կան։
Զստուերն քօղ արկ մերկութ   եան․
զի մի՛ տեսցէ աչքն անար   ժան։
Եւ զի լուսոյն մեծի ծագ   ման․
Ճաճանչ փոքունց խաւարի   ցան։
'Ի միջօրեայ նըսեմա   ցաւ․
յորժամ ադամ՝ մեղօք մե   ռաւ։
Եւ յիններորդ 'ի լոյս դար   ձաւ․
յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ։
Բացաւ ետուն 'ի ծարա   ւի․
այնմ որ բղխեաց գետ յադե   նի։
Եւ 'ի վիմէն անապա   տի․
երկոտասան վըտակ բա   րի։
'Ի յերրորդ ժամ պատրեալ օձին․
զմիտըս նախնւոյ մօրն եւայ   ին։
'Ի վեցն անկեալ մարդն առա   ջին․
հաւանական բանիւ նո   րին։
'Ի սոյն ժամու տէրն 'ի խա   չին․
զի քաւեսցէ զմեղըս նո   ցին։
Եւ յորժամ եղ ադամըն   հին․
եմոյծ ընդ գողն 'ի մէջ դըրախ   տին։

Էլի էլի աղաղա	կեր.
Երմովս ընդ իմ զհայր աղա	չէր:
Սոցա չլինել զմեղս աղօ	թէր.
և ըզ մեզ ոչ թողուլ հայ	ցէր:
Դարձեալ ձայնիւ աղաղա	կեաց.
զհոգին կամաւ հօր աւան	դեաց:
Եւ ընդ ինքեան վերաթե	եաց
զհոգիս մարդկան հօր ընծայ	եաց:
Ո՛չ ըստ մերումս արտաշն	չէ.
այլ արտաքոյ մերոյս գոր	ծէ:
Զի մերձ 'ի մահ ձայն մեր լը	ռէ.
իսկ նա ինչմամբ ձայնիւ գո	չէ:
Մինչ ո՛չ այլուստ ասա իմա	նի.
եթէ՞ կամաւ նա մեռա	նի:
Որպէս ասաց ինքըն նախ	կի.
դնօղ և առօղ մարմնոյն յայտ	նի:
Այն բանն որ էր ծնունդ նա	հօր.
եղև մարմին յորովայն	մօր:
Ճշմարտապէս մեռաւ մարմ	նով.
զի փրկեսցուք մեք աստու	ծով:
Անմահ բնութիւն ածայ	ին.
մեռաւ մարմնով մահկանացու	ին:
Եւ մահացուն խառնեալ 'ի	նմին.
եղև անմահ ընդ անմա	հին:

Ո՛չ ումն անմահ ոմըն մե   ռեալ·
զի այս երկուք են բաժա   նեալ։
Այլ որ անմահ նոյն և մե   ռեալ·
և որ մեռեալ անմահ ճա   ցեալ։
Որպէս ծընունդն ըսքանչե   լի·
նոյնպէս և մահըն հրաշա   լի։
Այլ երկոքեանն ըսքանչե   լի·
զի աստուծոյ է՛ արար   չի։
Զի անդր որ էր դարձեալ մէ   նի·
և էութիւնն ո՛չ կորըն   չի։
Այլ աստ անմահըն մեռա   նի·
և ՚ի մահուն էր կենդա   նի։
Որպէս և հուր ընդ երկա   թոյ·
տանջի ուռամբ հարկանե   լոյ։
Թէ և նըման չէ այս աղ   գոյ·
զի երկոքին են ՚ի նիւ   թոյ։
Այլ դուզնաքեայ նըմանե   լով·
հոգի կրակից մարմնոյ գու   նով։
Բայց չէ և այս ճշմարտե   լով·
զի բաժանին չարչարե   լով։
Իսկ էութիւնն անծա   կան·
առեալ բնութիւնըս նիւթա   կան։
Անքակտելի է միա   կան·
յորովայնէ մինչ յաւէ   տեան։

Ուս

Յուստի հոգին իւր մարդկայ ին·
զոր աւանդեաց առ հայր եր կին։
Հանդերձ բնութ՟բն ա՟ծայ ին·
էջ 'ի հոգիոն որ 'ի բան տին։
Որ բովանդակ և 'ի մար մին·
մինչ բաժանեալ եղև հո գին։
Եւ ոչ թափուր ծոց հայրե նին·
և ընդհանուր էից բնու թիւն։
Եւ զի ա՟ծ էր որ մե ռաւ·
յայտնեն զարմանք զոր գործեցաւ։
Երկիր հիմամբք սասանե ցաւ·
և վարագոյր ընդ մէջ հեր ձաւ։
Վէմք 'ի յինքեանց պատառե ցան·
և գերեզմանք մահու բա ցան։
Մարմինք ս՟րբց բազմաց յա րեան·
'ի հաւատալ մեզ յարու թեան։
Եւ զի մեռեալն էր կենդա նի·
Թէպէտ և մահըն հաւաս տի։
Ցայտնեալ կողին զխոցոտած տիգի·
կայլակ աղբերցըն կրկնա կի։
Ջուրըն 'ի լուանալ մեղուցե լոց·
'ի մահ նորա մըկրտե լոց։
Արիւնն 'ի սնունդ մաքուր հոգւոց·
առ 'ի քրիստոս տղայացե լոց։

Կողէն խոցմամբն որ պատա   ռեաց·
ըզ կողածնէն մեղըս ջըն   ջեաց։
Զեկեղեցի այնու շի   նեաց·
եւ ընդ դըրախտէն մեզ պարգեւ   եաց։
Որ եղիլոցըս շնորհ բաշ   խէ·
ըզ նա յովսէփ պարգեւ խնդ   րէ։
Ըհ զոր փառաց լոյսըն ծած   կէ·
մաքուր կտաւօք ըզ նա պա   տէ։
Բանն որ ըզ բանն ըստեղծա   նէ·
'ի բարբառոյ բանից լը   ռէ։
Որ շունչ բոլոր զգայնոց շնոր   հէ·
հոտոտելեօքն ո՛չ տարբե   րէ։
Զաջն որ զանդունդըս նկա   րէ·
յովսէփ ձեռօք կափուցա   նէ։
Զունկն որ լռեալ շրթանց լը   սէ·
դիպօճած մահուն խփուցա   նէ։
Զձեռն որ զերկինըն հաստա   տէ·
երիզապինդ պարաճան   դէ։
Զոտս որ ընդ յօդս վերաթե   ւէ·
տկար բնութն կտաւոյ կա   պէ։
Խունկ եւ զըմուռ նշան թաղ   ման·
մարմնոյն բերեն անապա   կան։
Որոյ եթերն է յօթա   րան·
մարմնով եդաւ 'ի նոր տա   պան։

Ախմոձն ընդդէմ եղեալ դը րան •
զվէճ արգելըն զգլուխ ան կեան ։
Եւ զարեգակն անստուերա կան •
'ի գուբ ծածկեն նըսեմա կան ։
Ընքուն էիցըն պահա պան •
ննջէ մահուճամբ 'ի գերեզ ման ։
Եւ որ երկինք չեն բաւա կան •
կընքի յայրէն պարագրա կան ։
Որով մեռեալք համանգա մայն •
յառնեն ձայնիւ կենդանա կան ։
Ինքըն մեռեալ տնօրէնա կան •
կայր 'ի բանտէն դժոխա կան ։
Ցորմէ սարսեն զօրքըն վե րին •
զինուք պահեն ազգ. երկրա ծին ։
Եւ տրտմութ̄է մեր բարձո ղին •
կանայք ողբով խուզըս բե րին ։
Սընջէր առիւծն 'ի խոր գը բին •
մռընչելով չար գազա նին ։
Ըյն որ ըզ ծնունդս ադամայ ին •
կըլեալ պահէր յորովայ նին ։
Մինչև ժայթքեաց զամենե սին •
զինքըն կորոյս դժխօք նո րին ։
Ջահարն էառ ըզ գերո ղին •
դարձոյց անդրէն առ հայրե նին ։

Ո՛չ արգելեաց վեհն երկրա ւոր·
յելից ըզ վէմըն հոգւ որ։
Ր.յլ. յառաւօտն երրորդ ա ւուր·
Ծագեաց յերկրէ զլոյսն երկնա ւոր։
'Ի կոյս մօրէ ծնեալ մարմ նով·
Ըզ կուսութիւն ոչ խախտե լով։
'Ի կոյս յերկրէ նոյն յառնե լով·
և զկնիքն ամբողջ իսկ պահե լով։
Մի զօրականն զնա տե սեալ·
դասք զինուորացն եղեն մե ռեալ։
Ըզ կափարիչ վէմըն բար ձեալ·
ահեղ լուսով վերանըս տեալ։
Ձայն ահետեաց կանանցն եր գեր·
նման փողոյ հընչմամբ գո չեր։
Ցարեաւ խաչեալըն զոր խնդ րէք·
մի՛ զարհուրիք այլ խնդա ցէք։
Ր.շակերտացըն պատմե ցէք·
և զհաճայի պարտոսըն լը ցէք։
'Ի գալիլեայ երթայք տե սէք·
և աշխարհի քարոզե ցէք։
Ցայլոցն երթեալ փաղփաղա կի·
բայց մարիամ կայր յարտա սուէի։
"Սոցա 'ի գալըն պատա հի·
ողջոյն ուտէյն երկրպա գի։

 Մարի

Մարիամու մագդաղե նի·
ցուցած Նըման պարտիզպա նի։
Կարծէր ըզՆա անյուսա լի·
բարձօղ մարմնոյն տէրակա նի։
Ճանօթըս տայր ընտել ձայ նով·
՚ի յանուանէ զնա կոչե լով։
Զոր մարիամ բաղձմամբ սի րով·
հրպեալ ՚ի նա փափաքե լով։
՝Սա արգելու զնա ասե լով·
մի՛ մերձենար զգալի գը թով։
Զի չեմ ելեալ առ հայր ամ պով·
ադամային զգեցեալ մարմ նով։
Եւ յերկնային ծառըս կե նաց·
Նախ ադամեանքն են մերձա կաց։
Եւ ո՛չ եւս ձըրդմամբ ձե ռաց·
որ հան զադամ յանձառ փա ռաց։
Րամէ զյարութ՟է պտուղն առա ջին·
պարտ է նուէրել հօրըն վե րին։
Որ իմ բնութ՟ե է հայր յեր կին·
եւ ձեր շնորհօք աճազա նին։
Ըստ կոչի իմ ըստ մարմ նոյ·
զի սա է մասն արարա ծոյ։
Եւ ձեր ա՟ծ բնութ՟ե բա րւոյ·
տ՟ր եւ ստեղծիչ գոլ անգո յոյ։

Ընդ հակառակս ընթանա լով.
պետրոս և յօհաննէս սե րով:
Զսպատանսըն լոկ տեսանե լով.
և վարշամանն ուրոյն դնե լով:
՚Ի հրեշտակաց ծալեալ դո լով
առ ՚ի պատիւ մեծ խորհր դով:
Զինքըն գլուխ մեր պատուէ լով.
և զմեզ անդամք յօդե լով:
Բայց զինուորացն անդրէն դարձէ լ.
հրեից պատմեն զհրաշըն տե սեալ:
Զորս արծաթով կուրացու ցեալ.
յիւրոցն ասեն զնա գողա ցեալ:
՚Ի նմին աւուր յայլում դե մաց.
յայտնեալ երկուց կղէո պանց:
Ըզ վիճմանէ նոցին է_ հարց.
իբր ըզ տըգէտըս կշտամ բեաց:
Ըզ մովսիսէ կարգած պատ մեաց.
զոր վս ինքեան նախ գուշա կեաց:
՚Ի բեկանել հացին յայտ նեաց.
և նոյնժամայն զինքըն ծած կեաց:
Եւ մինչ դարձան և պատմե ցին.
առաքելոց մետասա նին:
Միաշաբաթ երեկոյ ին.
եմուտ փակեալ դրամբք առ նոսին:

Նոր

Շնորհեաց նմ̃ փչմամբ զհո գին·
զայն որ կորոյս մարդն առա ջին։
Իշխան արար յերկրէ յեր կին·
Թողուլ ըզ մեղըս մարդկայ ին։
Յորում Թովմաս անդր ո՛չ գո լով·
յասել նոցա չհաւատա լով։
Յետ ութ աւուր դարձեալ գալով·
որ հաւատաց շօշափե լով։
Զխոցուած տիգին ձեռամբ տեսեալ·
'ի նոյն մարմին որ յարու ցեալ։
Տր̃ և ա̃ծ խոստովա նեալ·
զնա որ 'ի խաչըն բևե ռեալ։
Ո՛չ յարութե̃ն այլափո խեալ·
կամ 'ի նուաստից փառաւո րեալ։
Որպէս և չար ոմըն կար ծէր·
անապականն նախ ո՛չ ա- սէր։
Վըկայէ բանն ընդդէմ չա րաց·
զոր յարուցեալ մ̃ն իւր ա- սաց։
Թէ նոյն մարմին եմ ոսկե րաց·
և 'ի յառնելս ո՛չ փոփո խեաց։
Բայց աշակերտաքն նր̃ դնա ցին·
'ի ժամադրեալ նոցա տե ղին։
Այլակերպեալ զտ̃րըն տե սին·
որպէս երբեմն 'ի թ̃բ լե րինն։

Ութն

Ուժն ՚ի նոցունց երկոճանայ ին·
բաց ՚ի յերէցն որ նաեւ տե սին:
Տ՟րն խօսէր մետասա նին
և առաքէր յերկեր գնո սին:
Ըզ հեթանոսս աշակեր տել·
երրորդութ՟ըն մըկր տել:
Ըզ պատուէրանն ուսուցա նել·
ինքըն յաւէտ ընդ մեզ լի նել:
Դարձեալ յայտնի այլան՟ը ման·
առ ծովակին տիբերա կան:
Ցուցեալ գործովքըն հրաշա կան·
զինքն ՚ի բնութ՟ի արարչա կան:
Ձկանց ծովուն հրամայե լով·
յուռկանս նոցա ըմբռնե լով:
Եւ զնորաստեղծ հացն առնե լով·
Ձուկն ՚ի կրակին խորովե լով:
Եւ ընդ նոսին ճաշակե լով·
զիւր յարութ՟ին ըստուգե լով:
Զպետրոս երիս հարցանե լով·
զուրացութ՟ըն քաւե լով:
Եւ ըզ կնիք իւր հետեւե լով·
չարչարանօք խաչակցե լով:
Եւ զյօհաննէս յաւէտ սի րով·
ասաց պահել բանիւն իւ րով:

 Եւ

Եհ 'ի յաճուրըս քառա   տուն·
գինքըն յայտնէր ամենե   ցուն։
Խօսէր ըզբանն ոգւոց ար   թուն·
արքայութե̄ առնէր գե   տուն։
Եհ 'ի լնուլ քառասնե   կէն·
ըզկերակուր խնդրէր վեր   ջէն։
Զմասն ինչ ձկանց խորովա   ծէն·
և ըզխորիսխ քաղցրըր մեղո   ճէն։
Տանէ զնոսա 'ի բեթա   նիա·
երբ ըզմովսէս 'ի լեառն սի   նա։
Եդ 'ի վերայ գլխոյ նո   ցա·
զձեռս իւր օրհնել բանիճ զնո   սա։
Եհ զաշակերտսըն հայրա   կան·
որ է հոգւի ս̃բ մաքրա   կան։
Ասէր ինքեամբ առաքա   կան·
որպէս մի մ̃ր և համա   կամ։
Եհ 'ի յերկինըս վերա   ցեալ·
վերայ թևոց հողմոց և   լեալ։
Սովին մարմնովըն համբար   ձեալ·
որով մեռեալն է և յա   րեալ։
Նստոյց յաջմէ հօրըն փա   ռաց·
զբնութիս անկեալ կոխան դե   ճաց։
Երկրպագեալ 'ի հրեշտա   կաց·
և յամենայն երկնաճո   րաց։

Մին

Մինչեւ ներքոյ գարշապա	րաց.
նորա դիցեն հոյլք թշնա	մեաց։
Ընթերեւոյթ հակառա	կաց.
երեւելի մարդկան չա	րաց։
Ցորժամ փառօք հօր եկեա	ցէ.
նովին մարմնովն որ 'ի կու	սէ։
Զբնութիւն մարդկան յարուցա	նէ.
եւ ընդ գործոց հատուցա	նէ։
Զարեաց ըզ չար վըճիռ հատա	ցէ.
յաւիտենից հրով տան	ջէ։
Իսկ որ բարիքն են պըսա	կէ.
անճառ փառօք փառաւո	րէ։
Զեկեղեցի հարսնացուս	ցէ.
եւ ընդ ինքեան միաւո	րէ։
Որպէս անդամ 'ի գլուխ յօ	դէ.
եւ ժառանգորդ հօր իւր առ	նէ։
'Ի հրեշտակաց դասըն կար	գէ.
զի զանկելոց թիւըն լըց	ցէ։
Զանճառ իմաստըն ծանու	ցէ.
բանըն բանիւ վարդապե	տէ։
Մինչեւ նման ինքեան գոր	ծէ.
ոչ խոստումն իսկ անսուտ	է։
Զի տեսանի 'ի նոցա	նէ.
իբրեւ ըզ հայր եւ 'ի հօ	րէ։

Բայց վայելուչն եթէ զինչ   է.
և ո՛չ մտօք ոք հասա   նէ։
Ընմահութիւն քանըս գի   տէ.
անախտութիւն միայն Թէ   է։
Ըզ հարսանեաց անուն քե   րէ.
զոր միածնի հայր իւր առ   նէ։
ԸՀ ինքն փեսայ անվախճան   է.
և յաւիտեան Թագաւո   րէ։
Ո.րդ. որ այսպէս հաւատա   ցէ.
որպէս և գրեալք 'ի սկզբա   նէ։
Զոր ծանուցաք փոքր 'իշա   տէ.
ուղղափառացն հարցն աւան   դէ։
Զարքայութ̃ըն ժառան   գէ.
զանբաւ բարիսըն վայե   լէ։
Եթէ գործովք հաւասար   է.
և ո՛չ նովին մեռուցա   նէ։
Բայց որ արդէն չհաւատաս   ցէ.
այլ ընդդիմակ և ներհակ   է։
Յորժամ յերկնից եկեալ տես   ցէ.
յակամայ կամն երկրպա   գէ։
Թէպէտ և ո՛չ օգուտ քե   րէ.
այլ անձամբ զանձըն կոծես   ցէ։
Զորս գեհեննին դատապար   տէ.
զչհաւատացեալսն 'ի նոցա   նէ։

 Իսկ

Յաւէ մեք հանգուք փառըս նը մա·
հօր և հոգւոյն միշտ յարա կայ:
Ցանցեալն յայժմոյս և ապա գայ·
երրորդութեանն մըշտա կայ:

Ցեղափոխորդն Տեառն Մերոյ:

Լո՛ ա՛յ խօսեալ զայս բան·
ինձ ոչ երանգ և ոչ նըման:
Զի սէրտ յիմար անձն
անարժան · ոչէ տեղի
իմաստութեան:
Պարտ է սրբոյն ո՛ք ընակա րան·
և մաքրելոյն մաքուր կայ ան:
Ապա լինիլ ա՛ծա բան·
և անճառելոյն վիպա սան:
Բայց փափաքումն ոգւոյս ընակէն·
ստէպեաց քան զլուծըս գերա կան:

 ՆԷ

Եւ գթութիւնըն հայրա կան.
համարձակիլ ետ ինձ այս քան:
'Ի գրել բանիւ ածա կան.
ուխւք չափեալ ներտաղա կան:
Վս՟ էութէն անհասա կան.
և բանին հօր մարդեղու թեան:
Ո՛չ նորաձև եաննը շան.
յինէն շինած առանց հի ման:
Այլ 'ի վերայ անշարժա կան.
վիմին եդեալ սա կեփայ եան:
Եւ զի ուխւք է պարզա կան.
և ո՛չ բանիւ անչափա կան:
Զի այս լեզու պարսաւա կան.
բարբառեսցի անփակ բե րան:
Վ՟անզի բազումք նախ վարժեցան.
այսպէս իմաստս ածա կան:
Զի արարչին բանիւ ընու թէ.
տացեն այսու բան գովու թէ:
Ոպ՟ դաւթեան սաղմոսա րան.
և սողոմոն առակա բան:
Մեծըն գրիգոր ածա բան.
և տրն երբեմ ասորա կան:
Նոյին և մերս հետևա նան.
բայց դուզնաքեայ համանը ման:

 Ո՛չ

Ո՛չ մի՛ տառիւ վերջ անկա կան·
զի մի՛ ծուլեց լուր ծանրա նան։
Ուղղ խրստաբար փոփոխա կան·
զի ընթերցողք ո՛չ ձանձրա նան։
Թէ արժանի առնէք յիշ ման·
զիս ըզներսէս անձն անար ժան։
'Ի թիւ եօթեանց տանց հարիւրոց·
կատարեցաւ բանս հաւա տոց։
'Ի վեց հարիւր թուական հայ ոց·
յինըն հարիւր չորք հոռո մոց։
'Ի տկարանալ հռովմայե ցւոց·
և զօրանալ հագարա ցւոց։
Ընդ բորբոքել մեղաց մե րոց·
յոյժ բարձրագոյն քան զքաղդէացոց։
Մասուտ սուլտանն յիկոնա ցւոց·
եկեալ յաշխարհ գերմանա ցւոց։
Առեալ զաւանս քաղաքայ նոց·
մինչ 'ի կողմանս եփրատա ցւոց։
Իսկ հայրապետն հանուրց հայ ոց·
անուն զուարթուն գրիգորի ոս։
Ժառանգ նախնոյն սբ̅ աթո ռոց·
անուանակիր սեռ ազգայ նոց։
'Ի ծով անուն դղեկէն ե լեալ·
զոր սեպհական ինքեան շի նեալ։

 'Ի յա

՚Ի յանաւէկ ամրոցս հա — սեալ․
հռոմական կլայ յորջ յոր — ջեալ։
Յորմէ նախնի տերանցն ե — լեալ․
յահէ նեղչացըն փախու — ցեալ։
Ըզ սա կամաւ սրմին տը — ճեալ․
լինել յաւէտ սեպհակա — նեալ։
Ո․րդ այսպիսում ժամանա — կի․
դառն և դժնեայ և անբա — րի։
Յորում բնակիմք յայսմ ամրո — ցի․
՚ի գետապատ քարանձա — ւի։
՚Ի յեփրատայ պարագրե — լի․
որ յադենայ քառորդ հօ — սի։
Յելից կուսէ հեզին շար — ժի․
՚ի միւս փոքունէ մոխւք պա — տի։
Ինքն ամբարձեալ ի վեր Ըզ կըղ — զի․
ալեաց ծովու ո՛չ երկն — չի։
՚Ի մարդկանե ո՛չ զարհու — րի․
զի է Տնարից անյաղթե — լի։
Զոր տնօրինիչն ամենայ — նի․
տեղ պատրաստեաց ապաւէ — նի։
Տէ՟ր աթոռոյս ըսքանչե — լի․
՚ի բարկութե՟ ժամանա — կի։
Յորում նեղիմք յանօրե — նաց․
՚ի յարտաքին չար գազա — նաց։

Եւ ոչ նոճազ ՚ի դժրա   նիկ·
՚ի սուտ անուն քրիստոնէ   ից։
Յորոց փրկիչըն մեր կե   նաց·
մինչև ցայսօր ամբողջ պա   հեաց։
Որք և ապայն ժամանա   կաց·
յանձն եղիցուք Նորին կա   մաց։
՚Ի սմա գրեցի զբան հաճա   տոյ·
ոտանաւոր տաղիւ չա   փոյ։
Ես անարժան գոլով բա   րւոյ·
Ներսէս եղբայր տնըն մե   րոյ։
Ո՛չ ՚ի յինէն բան ըստ մարմ   նոյ·
զի յիմաստ ոչ է յիս մար   դոյ։
Այլ ՚ի տառից սրբոց նիւ   թոյ·
որք խօսեցան բղխմամբ հո   գւոյ։
փոքըր բանիւ կարճ ՚ի կար   ճոյ·
միայն ըզ միտսըն ցուցե   լոյ։
Ընթերցողաց վերծանե   լոյ·
արագ մտաց հասանե   լոյ։
Հակառակաց պապանձե   լոյ·
որք ընդդիմակք են հաճա   տոյ։
Եւ ճշմարտից հաստատե   լոյ·
մանկանց սրբոյ եկեղե   ցւոյ։
՚Ի յիշատակ բարեաց հո   գւոյ·
բարեպաշտից ծնողացն ի   մոյ։

    Յաղ

Ցազգէն գողով պալհաւու նւոյ·
համատոհմից արշակու նւոյ։
Եւ հարազատ եղբարցս ե- մոյ·
Նախ վեհագոյն տ՟նրս ե- մոյ։
Որ է աթոռ ս՟բ գրիգո րոյ·
գոլ հոմանուն համանմա նոյ։
Եւ երկոցունց աշխարհայ նոյ·
գեր փառաւունակ պատուեցե լոյ։
Վասել անուն վեհ արքու նոյ·
և զօրավար կոչեցե լոյ։
Եւ մարեմայ քեռ ընտրե լոյ·
և այրու թ՟ե բարեսնե լոյ։
Որ յետ մանկանց որ ըստ մարմ նոյ·
ստանայր մանկունս ըստ աստու ծոյ։
Եւ համօրէն նոցին ծնըն դոյ·
յոգնաշահիղ բարեզար մոյ։
Որք կենդանիք աստիս լու սոյ·
և որք ննջեն առ աստու ծոյ։
Ոմանց հայցել միշտ պահե լոյ·
խաղաղական կենօք բա րւոյ։
Ոմանց խնդրել ժամանե լոյ·
անճառ կենաց հանդերձե լոյ։
Եւ խնդրողէն զբանըս գը րոյ·
երեցագոյն եղբօր որ դւոյ։

 Որ

Որ ապերատ յորջորջե լոյ·
ըստ նախնեաց հարցն անուանե լոյ։
Սա եղիցի պատճառ բա րւոյ·
քիմաստութիւն կրթել հո գւոյ։
Ըստ որոնայնոցս ամբառնա լոյ·
և յերկնայինսըն հըպե լոյ։
Եւ բոլորից ծնազանդե լոյ·
այսմ աճանդեց ածայ նոյ։
Տացէ յմ պարգև բա րւոյ·
այժմ և աճուրն իմուամ վերջ նոյ։
Ըզ փառըս հօր պատիճ որ դւոյ·
՚ի գոհութիւն տուճողին հո գւոյ։
Որ միշտ երգի արարա ծոյ·
քիմանալեացս և ՚ի զգա լւոյ։

Տէառն ՙՆերսէսի սրբոյ Շնորհալւոյն Բան խրատ ուսումնասիրաց Մանկանց· ՚Ի դէմս Այբուբենից թուեց ոտանա-ւոր չորեակ։

ՅՐՆ ԱՍՏՈՒ ԾՈՅ ԶՔԵԶ

մերձա   կայ·
լինել խրատէ թէ հաճա   տայ։
Տեսող գործոց ըզնա ե-   մա·
լսող բանից ծանիր ըզ   նա։
Գաղտնիք սրտից աչաց նո   րա·
չեն ՚ի ծածուկ այլ յայտնի   կայ։
Թէ այս մտօք հայիս ՚ի   նա·
անմեղ մնաս միշտ յարա   կայ։

   Բենըն

Բենըն թանից ասէ չա րաց․
սանձեամ զլեզուտ վ՟ս ընկե րաց։
՚Ի թերանոյ քո հան ՚ի բաց
զխօսս աղտեղի նախատա նաց։
Սաւ ՚ի բան բամբասա նաց․
դիր պահապան քոյոյ շըր թանց։
Զի ապրեսցիս դու ՚ի մե ղաց․
և յանաչառ դատաստա նաց։
Գիմըն գըրօվք ածայ ին․
ուսուցանէ խրատել լեզո ճին։
Բան քո նուքօք յարդարե ցին․
գործըք դոցին հետևես ցին։
Ընէ մի՛ ընդդէմ կալ հրամա նին․
այլ հնազանդեամ պատուէրա նին։
Ընէ ոտըք քո ո՛չ մոլը րին․
՚ի ճշմարիտ ճանապար հին։
Գրան դատողի երկնաէօ րի․
խրատէ ըզ քեզ սպասել յերկ րի։
Ընէ ՚ի մարմնոյ քո վախճա նի․
հոգւոյդ կոչմանըն տրու նի։
Մնալով լինել յանկարծա կի․
նըման գողոյ ՚ի գիշե րի։
Զի որ սոցին ակըն կալ ցի․
նա ՚ի մեղաց ո՛չ յաղթես ցի։

Ընչն

Աչըն երգէ միշտ յականջըս քո·
տալ ըզ համար պարտուցըն քո։
Ոչ մանկունք ուսման գը րոյ·
ըզ տախտակէն համար տա լոյ։
Կամ որ վեհէց անտես գոր ծոյ·
առ 'ի զհամար պահանջե լոյ։
Քանզի անտես ես քո հո գւոյ·
և պարգևացն ա̃ծայ նոյ։
Զան զուգակից սըմեն ծա նէր·
որ միշտ ասէ թէ զօրա ցէր։
'Ի խոր քընոյ մահու զար թէր·
և 'ի յանձին քում զգաստա ցէր։
Ցանցաւորացըս մի' խա բէր·
յանանց կենացըն մի' զըր կէր։
Զարդարութեն այժմ ըզ գե ցէր·
և անգ փառօք պայծառա ցէր։
Էն էից լուսոյն հանուրց ծա գօղ·
խրատէ լինել միշտ հայե ցօղ։
Ըզ մեղս ասէ ատեայ և թօղ·
և սըրբութեցըն լեր սե րօղ։
Զի ոչ չէ խաւար կը րօղ·
պայծառ լուսոյն ևնըմա նօղ։
Այսպէս հոգի չարեաց գոր ծօղ·
մաքուր հոգւոյն չէ ընդու նօղ։

Ընթն ընկերի քո պատա հել·
բարեաց երաց ինչ յաջո ղել։
Խրատէ ըզ քեզ մի՛ յաձա խել·
մի՛ մախանօք ըզ քեզ այ րել։
Այլ թէ կամիս ասէ հանգ չել·
և աստուծոյ հաճոյ լի նել։
Դու գոհութն տուչողին յա ճել·
այնմ որ գիտէ հաճասա րել։
Թէոն թագ ասէ արքունա կան·
կամ պետութն իշխանա կան։
Թէ ընկալցես դու ըզ մարդ կան·
մի՛ համարիր քեզ սեպհա կան։
Այլ ըստ հարանց քոց որ ան ցան·
ծանիր ըզ քեզ ծաղկի նը ման։
Որ մի՛ լինիր ամբարտա ւան·
այլ քաղցր և հեզ խոնարհա կան։
Քէն ժամանակեայ զկեանս անցաւոր·
կարծել ոչ տայ քեզ փառա ւոր։
Զի թէ 'ի կառս ես թագա ւոր·
և կամ իշխան յոյժ զօրա ւոր։
Հողոյ ծընունդ ես հիւթա ւոր·
յոր դառնալոց յոչ կամա ւոր։
Այլ որ փորձոյ կաս սպասա ւոր·
յորմէ կոչիս ո՛չ յօժա ւոր։

 Ին

Ին 'ի ցասմանէ դու բաց   լեր·
եւ մի' ըզ քեզ ասէ այ   րել։
Եւ մի' ըզ բանսըն թխւնա   բեր·
առ 'ի սրտէդ յառաջ բե   րէր։
Մէ անողորմը զոք տան   ջեր·
մի' անխրաճ էրըս գոր   ծեր։
Զի մի' կրեսցես զոր ասաց   տէր·
զտանջիլըն 'ի հուրըն մահա   բեր։
Լիւնըն լըռել վարդապե   տէ·
'ի ցաճագին բարկութե   նէ։
Հանգչիլ ասէ 'ի չար ախ   տէ·
եւ յանհանգիստ տրտմութե   նէ։
Ընկալ ըզ սոյն եւ 'ի տեառ   նէ·
յերանութէ հեզոց բան   է։
Ծանիր թէ մերձ է որ գա   տէն·
հատուցանել քեզ փոխա   րէն։
Իսէն խորհրդակից բարի ե_   ղեալ·
մերժէ զխորհուրդ խորաման   կեալ։
Լիցի 'ի քէն նա հեռա   ցեալ·
որ յաստուծոյ է ատե   ցեալ։
Ճշմարտութէ լեր հետեւ   եալ·
ուղիղ խօսից սիրող գը   տեալ։
Մինչ զի եւ բան լոկ ասա   ցեալ·
լինել երդման դերազան   ցեալ։

Ծնան ծանուցանէ յոյժ ծանրագոյն.
Ըզբան երդման ուրանա լոյն։
Զի թէ փակեաց մ՟րն ՚ի յայ ոն.
և ՚ի չարէն ասաց սը տոյն։
Զինչ առնիցեն ՚ի յերդմնը լոյն.
միշտ ՚ի յանուն մ՟ն աստու ծոյն։
Այլ այն սուտ թ՟ե յոլովա գոյն.
որոյ մեղաց չիք վեհա գոյն։
Կենըն կենաց զանցաւոր է.
կորկեն դրամբք քաղաք ա աէ։
Ընդ մին մտեր մերկ յարգան դէ.
ընդ միւսն ելցես մերկ յաշխար հէ։
Արդ զինչ օգտիս դու ՚ի շա հէ.
՚ի քաղաքիս այս վաճա ռէ։
Յորժամ ՚ի դրունսն կողոպ տէ.
մահին որ կենաց թշնամին է։
Տոն հայեաց ասէ յոյժ այս բանիս.
և մի՛ զբաղիր միշտ ՚ի սնո տիս։
Մի՛ յապաղեր դու ՚ի չա րիս.
այլ փոփոխեաց փոյթ ՚ի բա րիս։
Զի յորժամ ո՛չ գիտես կո չիս.
և ըստ գործոց քոց պահան ջիս։
Այլ թէ չունիս պատասխա նիս.
յանկոյս խաւար բանտ արկա նիս։

 Զան

Զան ձիոյ ըզ քեզ օրհնեա կով·
զմարմինդ 'ի կառըս լըծե լով։
Եւ կառավար ուղղիչ սան ձով·
զհոգիդ ասէ անդ Նըստե լով։
Թէ անմոլար ճանապար հով·
գընաս յօրէնս տէրն սե րով։
Յայնժամ յառնելըն քո մար մնով·
ընդառաջ Նըր Թռչիս ամ պով։
Պատն ըեկ տանուլ քեզէն ճարտար·
Նաւել յայս ծով տայ հմտա բար։
Րսէ յուզել ալեացն եր կար·
ընդդէմ կացեալ հզօրա բար։
Վարել զհոգւոյդ Նաւն անդադար·
հոգւոյն Թեօք արիա բար։
Ջի հաստուսցես անդորրա բար·
յանքոյդ տեղէն խաղաղա րար։
Ո՛կն ճառագայթ առ 'ի սըր տեղ·
ասէ ծագեաց լուսոյ հան գէտ։
Ջ բանըս բարի հեղ 'ի լեզո Հէդ·
զողորմութիւն 'ի ձեռս նէդ։
Բայց յարարչէն քեզ պարգե էդ·
մի' վատթարաց վասներ յան պէտ։
Թէ ոչ վճար տաս 'ի յանձ նէդ·
յորժամ խնդրէ 'ի յատո ղէդ։

 Մենն

Մենձ մերժել 'ի բաց ասէ 'ի քէն·
զախտըս մեղաց որ 'ի չա րէն:
Զպտունկականն և զայլն ա մէն·
որով գաղտնի նետիւք խո ցէն:
Ցայլ կապերձաց առնու իւր զէն·
'ի գեղեցիկ տեսլեան դե մէն:
Ոչ հարկանէ զաչըս քո զէն·
'ի չարաչար հայեցմա նէն:
Ցեն յենէն ասէ մանուկ ընտ րեալ·
զայս բանս խրատ յաշխարհի օգ տալ:
Ցունայնութէց ըզ քեզ մի՛ տալ·
սնոտի խաղօք անմըտա նալ:
Ուալ յիմաստնոց դրունըս գը նալ·
և յուսմանէ ո՛չ ձանձրա նալ:
Զի մի՛ անձին տաս զղջա նալ·
յորժամ հնար չէ յետ դառ նալ:
Նուն նորոգ ասէ երիտա սարդ·
զիմաստութին զգեցիր քեզ զարդ:
Մէ զպատմուճանըս բազմա զարդ·
որ ըզ տղայս առնէ զը ւարթ:
Ուալ ըզ հանճար ծերոց և զխրատ·
որով յայտնի ճանաչիս մարդ:
Քանզի յիմարն է հոսեալ յարդ·
իսկ իմաստունն ոպ՜ ըզ վարդ:

 ան

Րան շատ ասէ ո՛վ ծերու Նիդ·
Ցնացեալ մեղօք կեալ յաշխարհիդ:
Ժամ է դառնալ այժմ 'ի հո գիդ·
մինչդեռ 'ի ձեռս է քեզ բա րիդ:
Ծառայեցեր մարմնոյ գե րիդ·
մինչև 'ի յաւիրն տապա նիդ:
Տուր 'ի ճնացեալ ժամանա կիդ·
մասն ինչ հոգւոյ բանակա նիդ:
Ոն ուսուցանէ քեզ դիւրու Թ.Բ·
և ասա և անդ լի բարու Թ.Բ:
Սիրել զա՛նձ ճշմարտու Թ.Բ·
և զքո ընկերն ըստուգու Թ.Բ:
Մերժել ըզ չարն ատելու Թ.Բ·
գրկել զբարին սիրելու Թ.Բ:
Պահել զհոգիդ քո սրբու Թ.Բ·
և անհպարտ խոնարհու Թ.Բ:
Զան չար ասէ զագահու Թ.Ն·
զի շատ մեղաց է ծնելու Թ.Ն:
Զի 'ի նմանէ է սպանու Թ.Ն·
Նա է աղբար և գերու Թ.Ն:
Ընտրէ սկսանէ գողու Թ.Ն·
և անիրաւ դատողու Թ.Ն:
'Ի յայնմանէ վաշխառու Թ.Ն·
և ըզ միմեանս ատելու Թ.Ն:

Պէն պատուհէրէ կալ անբամ բաս·
՚ի յայս չարեաց յորում Թէ կաս։
Զի մի՛ հոգւոյդ առնես վը նաս·
՚ի ձախակողմըն կալով դաս։
Որ մի՛ նախատ ՚ի կեանըս յայս·
որում զարժանն ումեք ո՛չ տաս։
Տուր զանցաւորըն զոր ստա նաս·
և առ. զանանցըն յոր գը նաս։
Զէն ընջել զհոգիդ ասէ ջը րուլք·
յախտից մեղաց ջերմ արտաստ հօք։
Զի լաւ է լալ աստէն կա մօք·
և անդ ցնծալ մեծահ փա ռօք։
Բան աստ խնդալ պէսպէս մեղօք·
և անդ կրծել խիստ ատա մօք։
Որ այս սակաւ ժամանա կօք·
և այն յաւէտ անթիւ ա մօք։
Որան ռամիկ արանց հա նուրց·
ո՛չ նախանձել խրատէ վա րուց։
՚Ի դինարբուհաց երդոց պա րուց·
մի՛ հաղորդել ըկտէ բա րուց։
Զի փոխանակ աստէն ծա ղուց·
կոծումն և լաց է անդ նո ցունց։
Ընդ մեծատանն այնմիկ դա սուց·
որ փափաքէր կաթել մի ջուրց։

Սէն

Սէն սէր աշխարհէս այս անտաշարժ.
ատել խորատէ զաղտեղէ գարշ։
Եհ թէ մեղաց մի' լինէր բաժ.
ախտից տոռամբ ձգելով 'ի գարշ։
Ջի թէ մարմինդ ասասցէ վաշ.
հոգիդ հիւանդ լինի և հաշ։
Թէ ասա ուրախ առնէ և հրաշ.
այլ յետոյ տայ քեզ մահու ճաշ։
Վէճն վարք ասէ պիղծ անմա տակ.
տըղն կամացն է յոյժ նեղ հակ։
Եհ որ 'ի յայս սէր է հա մակ.
է' աստուծոյ սիրոյն դէ մակ։
Ռրգ մի' ըմպեր խեստ անոր ժակ.
զանցաւորիս սիրոյ բա ժակ։
Եւլ փոփոխեալ զմըրրատե սակ.
յանապական սէրըն յըս տակ։
Տիւնըն տէրանց և իշխա նաց.
խրատ ընծայէ իմաստու թէց։
Թէ մի' սիրէք ժողովել գանձ.
այլ ըզ ժողով բարի ա րանց։
Ըզ մտերիմսըն տրու թէց.
և զհետեւողսըն քաջու թէց։
Որք վ՞ըն ձեր 'ի մահ ան ձանց.
կամեաւ դիմեն որպէս 'ի գանձ։

 Բէն

Ոէն տառ չէ բանի սկսո ճած·
այլ ակամայ բռնաբա րած:
Բայց դու զականջդ առ ընթերած·
Թէ զինչ խօսի ըղ մտաճ ած:
Սիրեա՛մ բոլոր սրտիճ զա̃ծ·
և օրինաց նորին խնամ ած:
Ջհոգիդ պահեա՛յ յախտից մաքրած·
և՛ի մեղաց միշտ լուա ցած:
Ջոն ցուցանէ միւս բան խը րատ·
որ՛ի չարեացն առնէ ա զատ:
Մէ՛ նախանձիր բնաճ ընդ մարդ·
և մի՛ նենգեր զընկեր քո գաղտ:
Զի ա̃յ ծածկեալն է յայտ·
և հատուսցէ փոխան քեզ դատ:
Կամ՛ի յաստի կեանքս անընդհատ·
կամ՛ի վերջի օրըն հաս տատ:
Իւրենն յօգական միայն է տառ·
բայց զոր յօդէ քեզ խրատ առ:
Յորժամ մեղաց դառըն պա տառ·
քեզ երևի քաղցր և դիւր առ:
՝Սախ քան զուտելն նորա խս պառ·
յիշեա՛ զամօթ և ըղ պատ կառ:
Եճ շիջանի բոցն որ՛ի վառ·
և զգօնանայ մտքըդ յա մառ:

 Փիւ

Փխուրըն փառացէ քեզ քա	րոզ·
այս խորատական բանից տա	լոյս։
Ում թէ սրտի լինիս ՚ի	յոյզ·
և տաս աճել որպէս ըզ	բոյս։
Զհոգիդ մաքուր պահեա և	լոյս·
՚ի յաշխարհի խաւարե	լոյս։
Եւ հանդերձեալ կենաց տայ	յոյս·
պսակ առնուլ քեզ ընդ հա	ճոյս։
Քեն կատարումն է այս տա	ռից·
տայ ակնուննել աճուրն ե	լից։
Ո՛չ ընդ սիրոյ ստորակայ	եց·
միշտ բևեռել անլոյծ կա	պից։
Այլ ազատել այժմուս յախ	տից·
ընդ քո՛ւ գոլ խաչա	կից։
Լինել սրբոց քաղաքա	կից·
և անմարմնոցըն ձայնա	կից։
Սորոգ բանիս այսմիկ հան	դէս·
գումարելոց աստ տիրա	պէս։
Երգել տաղիճ հոմերա	պէս·
խառնել ՚ի հիւթըս հոգե	պէս։
Բամեալ ՚ի քեզ ըստ տարրա	պէս·
զանազանել տառիճ յար	գէս։
Սա ոչ գիտնոց այլ տղայա	պէս·
մանկանց տոհաճ նուսխայա	պէս։

Ի

Ի թագուցեալ ըստ մարմնա պես·
երեց յիմնեց խորհրդա պես։
Սբ̃ հոգևոր բանըս պես պես·
որոց նպաստ եղև նոր սես։

Սրբին Տեառն Ներսէսի Բան հաւա
տոյ · վասն եղելոց հոյչոչոն փառեց շը
նչեցմամբ Ոգեոյ ՚ի Ներսեսէ ։

Այբն անըսկիզբն ասէ զած̃·
անեղ բնութն ոչ արարած։
Ցերիս անձինըս բաժա
նած·
՚ի մի բնութեան միաւո րած։
Բնաւէից ասէ անճառա բար·
հասման մըտաց գոլ անհը նար։
Զորդւոյ ծնունդն անեղա բար·
զհոգւոյ բղխումն անհասա բար։
Գըրէ ինքեամբ ՚ինքութ է ի·
զաննիւթական իմաստ բա նի։
Թէ ած̃ էր միշտ կենդա նի·
և է̃ յայժմոյս և եղի ցի։

Դրան դահանի զերրորդու թեն•
երեք սրբեան մի տէրու թեն։
Ո՛չ միութեն ՚ի խառնու թեն•
ոչ բաժանմամբն յօտարու թեն։
Երրեակ անձամբ թէև կատար եալ•
զերրորդութենն ծանու ցեալ։
Ո՛չ քան զերիս առաւել եալ•
և ոչ երկուս կամ մին և զեալ։
Զայս թէև առեալ ըստ եսայ եայ•
՚ի սրովբէից որպէս և նա։
Երեցըս սուրբ ասել նը մա•
և միանգամ տէր գերա կայ։
Էն եապէս մեզ քարո զէ•
զոր էնն ուսեալ ՚ի մովսէ սէ։
Եւ ած էր իսկզբան նէ•
և ոչ եղեալ ՚ի յուամ քէ։
Ըսթն էին հօր զուգա կան•
զորդի ասէ համաբնա կան։
Յոհաննէս ուսեալ զայս բան•
որ որոտայ յաւետա րան։
Եւն թարգմանէ մեզ տէրա բար•
զհոգւոյն բղխումն անքննա բար։
Եւ է ՚ի հօրէ է յատկա բար•
առնու յորդւոյ ճշմարտա բար։

Ժամանակի պարունա կող.
ասէ զա՟ծ գոլ ըստեղ ծող:
Ո՛չ ժամանակ առ նա հա սող.
և ոչ աւուրց ըզ նա չա փող:
Ին իսկապէս ասէ բա նին.
՚ի յոչընչէ ստեղծեալ զեր կին:
Հաղորդ ընդ հօր է և հո գին.
որով եղեալքս ամէն լի նին:
Լինելըն լոյսն այն որ գերա զանց.
լուսոյ սկսան ասէ ստեղծո ւած:
Նախ առաջին ըզ հրեշտա կաց.
երկրորդ զգալի համատա րած:
Խաւար մածեալ ՚ի յանդըն դոց.
ասէ փոխեալ լուսմն ՚ի բոց:
Որով եղև տիւըն գոր ծոց.
գիշեր հանդիստ քընոյ արթ նոց:
Ծիրն երկնային յերկրորդ աւուր.
մեկնեաց ասէ զջուրն երկնա ւոր:
Եւ յերրորդին տունկ բերա ւոր.
յորում և դրախտըն լուսա ւոր:
Կապեաց զանկայն ասէ ըզ լոյս.
՚ի չորրորդին յանօթ նու թոյս:
Զարեգակնէ և ըզ լուս նոյս.
և զաստեղաց պարուն յօ դոյս:

 Հրա

Հրամանն ասէ արարչա կան ·
հա՛ն 'ի ծովէ կրկէն կեն դան ։
Ջայն որ 'ի յօդսըն Թեա կան ·
և որ 'ի Ջուրսըն լողա կան ։
Ձայն տէրական ասէ և հաս ·
առ 'ի ստորին հողանիւ Թեայս ։
Բղխել յերկրէ չորքոտա նեայս ·
զանազանից կենդանեաց դաս ։
Պօղեալ խորհուրդ ասէ Թա գուն ·
երրորդութեանըն միա բուն ։
Վս՟ 'ի հողոյ ստեղծեալ մար դոյն ·
առնել պատկեր նման նո րուն ։
Ի'էն ճառագայԹ ասէ փա ռաց ·
զգեցոյց մարդոյն զանման կե նաց ։
Ջկենն 'ի կողէն արար հատուԾած ·
օրէնըս եդ պատուիրա նաց ։
Մախեալ ասէ առ 'ի չա րէն ·
ընդ մեր պատւին որ յարտոր չէն ։
Էհան խաբմամբ առ 'ի դրախ տէն ·
եած յերկիր յայս փշե ղէն ։
Ցայնքան մեղաց առ 'ի չա րիս ·
արկ ըզ բնութիւն հողեղի նիս ։
Մինչ սահանաց բանալ երկ նից ·
ծածկել Ջրով զորս 'ի յերկ րիս ։

Սոյ ազգի անդ ասէ ընտ րեալ.
Ի տապանէն զոր էր գոր ծեալ։
Սա իւր որդւովքն եղև զեր ծեալ.
յորմէ կրկին զերկիր լը ցեալ։
Րենոճած ասէ զաշտարա կին.
յետ այնորիկ յանդըրգնէ ին։
Յոր խառնակեալ լեզուք նո ցին.
Ձեռամբն իւրեանց զայն քակէ ին։
Ուսուցանէ աբրահա մաճ.
Թէ հաճատոյ տան հեռ է դաճ։
Որով զած հեւր ընկա լաճ.
և աճեռեաց որդի ծը նաճ։
Զարեօք ասէ մարդկան որ դւոց.
Լյաճ աշխարհ պաշտամամբ կը ռոց։
Բայց յակոբեան յայն ծնըն դոց.
որ յերկաթէն մըտէն հը նոց։
Պրտոճեա տապան ասէ զմով սէս.
եւ յակոբայ զարմէն հան դէս։
Փրկել զնոսա ածա պէս.
յեդիպտոսէ սքանչելա պէս։
Ջանաց ասէ առէնքն ձը դել.
Տրըն զորդիս մարդկան փըր կել։
Սատամբ իւրով օրէնք դը րել.
և մարդարէս սուրբս առա քել։

Որա

Ռամիկ ասէ զազգըս մարդ   կան․
զի ոչ այսու առնա դար   ձան։
Մեծագունի կարօտա   ցան․
Ճարէց դեղոց բժըշկա   կան։
Սիրով ասէ հայր առա   քեաց․
զբանն ընդ մարմին միաւո   րեաց։
Ջոր և մաքուր կոյսըն կը   րեաց․
Ծնաւէ մարմնով որով փըր   կեաց։
Վերնոցըն լոյսն ասէ մաք   րեց․
Ծագեաց յաշխարհս այս ստորնէ րեց։
Եւ հալածեաց զխաւարն յե   եց․
ոգւոց փայլեաց լոյսն ամե   նից։
Տայ ասել բանըն ծայրա   գոյն․
վասն բանին իմանա   լոյն։
Տեառն փառաց խոնարհե   լոյն․
մինչ զի խաչի համբերե   լոյն։
Բամ աւետեաց ձայն լի   նի․
Թէ և բնութիւն ձայն չու   նի։
Թէ որ ննջեացն ՚ի տապա   նի․
Նոյն ազատեաց զորս ՚ի բան   տի։
Ցոն ցընծութն մեզ քարո   զէ․
միշտ զկենդանոյն յարութե   նէ։
Եւ զյարութն մեր հաստա   տէ․
Նմին նման յորժամ գայ   ցէ։

Լուսէ ըզ մեզ ընդ նոյն սէ րով.
յօդեալ 'ի գլուխն ամբառնա լով:
Ո.յն որ նստի բնութեամբ մե րով.
հօր ընդ աջմէ բազմեալ մարմ նով:
փառաց անճառ լինի գու շակ.
որոց զաստուած սիրեն յըս տակ:
Յորժամ մարմնովըն մերու նակ.
ծագի յերկնից որպէս փայ լակ:
՝Իւէն քրիստոսի ձեռօքն իւ րով.
զմեզ յորդորէ խաչակցե լով:
Զի և փառաց նորա՛ յու սով.
հաղորդ լիցուք մաքրեալ հոգ ւով:
Սորոգ մանկունք իմաստու Թ̄է.
տուաք զայս բան ձեզ խրախու Թ̄է:
Երկնաւորացն գիտու Թ̄է.
և համայնից եղելու Թ̄է:
Րակերտէին արարչու Թ̄է.
և փրկական տնօրէնու Թ̄է:
Սիրօղք բանին խոհեմու Թ̄է.
զմիտս սորին տո՛ւք քննու Թ̄է:
Եւ ճաշակեք համբերու Թ̄Բ.
քան ըզ մեղու յոյժ քաղցրու Թ̄Բ:
Սակաւ է սա՛ քանակու Թ̄Բ.
և յոգնախումբ յունակու Թ̄Բ:

 Պ

'Ի յիմաստանոց ծանօթու   Թբ·
որք միտ դընեն վերծանու   Թբ։
Իւրն բանի բան գոհու   Թբ·
Մատուցանեմք փառատրու   Թբ։
Ջներսէն յիշել մի՛ դանդա   ղիք·
որ զուճարձանայքըդ յայդո   սիկ։
Տուք զփոխարէն զոր և պար   տիք·
զաղօթըս մըս որ պաղա   տիք։

Սորին Բան· Մերոպողոկոն ։ Տեառն
Ներսէսի սրբոյ· Բան խրատ ուսումնասիրաց
Նահանջից· 'Ի գեղոց այբուբենից տառից·
ոտանաւոր շարակէ

Այբն առաջին ըզ քեզ տղայ·
հանէ յիմաստըս գերա կայ։
Ըրրորդուէն մերձակայ
լինիսերլուք ստեղծմունքըն
Բենըն բանիւն 'ի քեզ բըղ   խէ·
կաթն իմաստից արբուցա   նէ։
Ձեռօքն իւրով վարդապե   տէ·
ըզ խոնարհիլըն որդւոյ պատ   մէ։

Գեհենին գանձ քեզ բեւր բա րի.
գրելով զիմաստս 'ի տախտա կի:
Զնա արկ 'ի քո պարանո ցի.
որ պատուհական է քան զոս կի:
Դիան դուռն բանայ քեզ գիտու թե.
ըզ տաճարին իմաստու թե:
Բաղխեա՛ և մո՛ւտ արիու թե.
մի' արտաքոյ ճար հեղգու թե:
Այն երկնայնոցըն տայ ցան կալ.
'ի յերկրայնոցս 'իբաց զատ նալ:
Ուսմամբ գրոց զուարճա նալ.
իմաստութեամբ ուրախա նալ:
Զան զարթուցանէ ըզ քեզ մանուկ.
Ծայնիւ հընչմամբ ոպ՟ թըմ բուկ:
Մե՛ յուսմանէ լինիր տաղ տուկ:
զի մի' տաս վայ անձինդ յա տուկ:
Էն երանութեց նախնի գո լով.
զքեզ հրաւիրէ դաւթեան եր գով:
Ըս 'ի չարեաց հեռանա լով.
խորհել յօրէնս տեառըն սի րով:
Ընթեն ըն քեզ խօսի զայս բան խրատ.
'ի յանխրատիցըն կալ 'ի զատ:
Զի մի' տնկեն զինքեանցն ա րատ.
'ի սրտի քում որպէս ար մատ:

Թոն թէ միտ ունիս ասէ բա   նին.
իմաստութեան սողոմո   նին:
Ո՛չ կարօտիս իմում խրա   տին.
քանզի նովաւէ խօսի հո   գին:
Ճշն ժուժկալ լինիլ ասէ յու   սումն.
Թէ և ապտակ առնուս յար   բումն:
Հայեա՛ց յոսկին որ 'ի քուրայ   ումն.
զի ծեծիլով առնու զմաք   րումն:
Ին 'ի նանրութէց ասէ դար   ձիր.
և սուտ խաղօք մի' ըզբա   զիր:
Ընդ անմիտ մանկանց մի' նախանձիր:
այլ իմաստնոց նմանե   ցիր:
Լեռնն լո՛ւր ասէ հօր քո խրա   տու.
լե՛ր օրինաց մօր քո հը   լու:
Վարդապետին հնազանդ կա՛ց   դու.
յորմէ շահիս բան լուսա   տու:
Ասէն խրատէ խաղալ ընդ մբ   գրոց.
մի' ընդ անմիտսըն տղայ   ոց:
Այլ ընդ բանից մեծ իմաստ   նոց.
փոխան վէճմանցն ըզչար յի   շոց:
Ծան ծովլու նման ասէ զի   մաստ.
որ 'ի յերկնից իջեալ է   աստ:
Բա՛ց ըզ հոգւոյ քո առա   գաստ.
ծըծել մտօքըդ լե՛ր պատ   րաստ:

Կեն

Կեննն կաթել միայն թէ առնուցուս·
'ի Ջրոյն կենաց որպէս մե ղուս:
Ո՛չ ծարաւէիս ասէ յայժ մուս·
այլ և դեռոց բղխես ա֊ ռուս:
Դոն հայեաց ասէ մանուկ և տես·
զինչ 'ի տախտակըդ գծա գրես:
Ջի մովսէսի դու նման ես·
զգերս աստուծոյ կրկին գը րես:
Զան ձայնէ քեզ մանուկ ու֊ շիմ·
Թէ ականջօք լո՛ւր ըզ բանս իմ:
Ուսման գրոց լե՛ր մտե րիմ
և բարձրանաս դո՛ւ 'ի յեր կին:
Ղատն ղամբար վառէ քեզ լուսաւոր·
եթէ իցես մարդ մըտա ւոր:
Կրթեա՛ց յիմաստըս հոգե որ·
որով լինիս դո՛ւ երկնա ւոր:
Դ'էն ճանաչել տայ ըզ հան ճար·
ըստ առակաց բանին յար մար:
Սրով խրատիս լինիս ար դար·
և աստուծոյ հաճոյա բար:
Մ'են մատուցանէ քեզ օրի նակ·
զորս 'ի մանկանց բարեաց ու֊ նակ:
Ըզ դանիէլ մըտօք յըս տակ·
յոր և ցանկայր նմա հրեշ տակ:

Ցիշեամ ասէ զմանկութեան ե_ րիս․
զաշակերտեալն դանիէ լիս։
Զի Թէ սոցա նման մաք րե՞ս․
'ի հրոյ մեղաց ո՛չ այրես ցիս։
Նայեա՛ց և տե՛ս ասէ զյով սէփ․
ըզ հրեշտակաց նմանն 'ի_ դէպ։
Պահեա՛ և դու ըզ քեզ ան վրէպ․
յեգիպտական ախտին հան դէպ։
Շնորհաց ասէ Թէ ես սի րող․
դու՝ իմաստնոց լե՛ր հետև ող։
Որք առ իմաստըն փափա քող․
մինչև 'ի մահ եղեն ծրգ նող։
Ո՞վ դու ասէ մանուկդ 'ի_ բոյս․
նման մա քեզ զեղխսէ ոս։
Որ 'ի մաշկեակըն հրպե լոյս․
եԹո՛ղ ըզ սէր ըստորայ նոյս։
Զարչորանաց ասէ համ բե՛ր․
պանդխտուԹէ ժուժկալ դու լեր։
Թէ հարկանիս մի՛ երկմը տեր․
վասն իմաստիցըն շահա բեր։
Պէն պատուհէրք պարկեշտ լե նիլ․
մի՛ զորովայնըդ խաձ խեր։
Մի՛ ըզ գինի ըմպաւն սի րել․
մի՛ տարաժամ բերանդ ա_ ծել։

Ջանիւ հասցես ասէ շնոր հաց,
մի՛ ծոյլ կենալ և դեգե րած։
Մի՛ սիրեր զքուն դանդաղա նաց․
մի՛ արթնութիւն զբաղա նայց։
Ռահիւ հանէ զքեզ 'ի բար ձունս․
գնալ հոգւով ընդ իմաս տունս։
Թէ զանձն քո տաս 'ի ճը գունս․
ելցես յիմաստըս գերա բունս։
Սիրել ասէ ըզ նիւթ ուս ման․
զխոհեմութի̃ ասեմ և զջան։
Ւայլ և զխորհուրդըս մաքրա կան․
որով հոգւեքըն զօրա նան։
Վարք աշխարհիս այս ծանու ցեալ․
թէ է՛ ներհակ ուսման ե_ ղեալ։
Ձի որ ախտիւ հոգւին զան գեալ․
նա 'ի շնորհաց հոգւոյն վտա նեալ։
Տայ քեզ խրատ բան հոգև որ․
պահել զհոգիդ ըզգուշա ւոր։
Մի՛ յոք հպիլ արատա ւոր․
և մի՛ ունիլ չար մերձա ւոր։
Րաբունաբար վարդապե տէ․
քեզ ըզ բարիս ուսուցա նէ։
Հնազանդ լինել ծերոց ա_ սէ․
որպէս օրէնըն պահան ջէ։

Ցածուն առէ խոնարհա միտ.
լեր առ ընկերսըն բարե միտ:
Ո՛հ ոչ հպարտաբարուք և բերդ.
Թէ և շնորհք ունիս յո գերդ:
Իւսէ ընդ այս բանիս յար մար.
մի՛ շատ խօսիլ և վայրա պար:
Մի՛ ծիծաղիլ անկարգա բար.
մի՛ վլիճաբան լինիլ և ջար.
Փութա՛ առէ վարժիլ ան դուլ.
զի մի՛ 'ի շնորհաց լինիս ա մուլ:
Ո՛հ Թէ մտօքդ ես բուռ և գուլ.
Ջանի՛ր զիմաստըն կեր և կո՛ւլ:
Քեզ համարեալ տայ բարե կամ.
որ վս՟ ուսման հարուն քեզ դան:
Քանզի ապտակ և գաւազա զան.
յետոյ բազում փառըս քեզ տան:
Նախանձելի մարդկան լի նիս.
Թէ զվերոյ գրեալդ 'ի միտ առ նիս:
Եկ բեր մանուկ զունկըն քո՛ յիս.
լո՛ւր և անսա՛ իմում խրա տիս:
Բաբուն լինիմ բղխմամբ սըր տիս.
ուսուցանել քեզ ըղ բա րիս:
Սիրեա՛ զուսուցիչ որով պատուհիս.
'ի յերկնայնոցս և 'ի յերկ րիս:

Երանելի և մեծ լի Նիս.
եթէ զերկլեւզ տ̃ն ուսա Նիս։
Սիրոյ ՚ի բաց լեր աշխար Հիս.
և յաստուածոյ սէրըն վա ռիս։
Յանձ լուր որդեակ հօր քո՛ խրատիս.
և յուսմանէ մի՛ ծուլա ցիս։
Եթէ ՚ի յայս սէր բորբո քիս.
ան անց կենաց ժառանգ լի Նիս։

✻ Սոփէն Սեփսէոփ Ճ̃ոոյեոլ։

Մանեղ անհասա կայ.
հայր գթութէց ինձ
ողոր մեա։
Բանդ ՚ի հօրէ անճառ
ծնունդ. որ մարմնացար ՚ի յիս գթա։
Գովեալ հոգիդ սուրբ ա̃յ.
որ նորոգօղ դես ողոր մեա։
Դաճանօղիս երրորդու թէ.
երրորդութ̃ն մ̃ք ՚ի յիս գթա։
Երկնաճորաց և անմա հից.
բանիճ ստեղծօղ ինձ ողոր մեա։

Զարդըս մարդկան յօրինեա ցեր·
ձեռամբ պատկեր քո ՚ի յիս գթա:
Էրանուհւոյ ա͞ծա ծնին·
ս͞բ ծնընդեամբն ինձ ողոր մեա:
Ընտրեալ մեծի կարապե տին·
մըկրտութեամբն ՚ի յիս գթա:
Թագաւորացն ընդ քեզ յեր կինս·
առաքելոցն ինձ ողոր մեա:
Ժառանգողացն ըզ կեանս անճառ·
աղաչանօքն ՚ի յիս գթա:
Իւրաքանչիւր քո սիրո ղաց·
մաքուր հայցմամբն ինձ ողոր մեա:
Լուսապսակ քոյ վկայ եցն·
հեղմամբ յարեանն ՚ի յիս գթա:
Խաչակցելոյն ընդ քեզ հոգ ւով·
պաղատանօքն ինձ ողոր մեա:
Ծարաւելոց յաղբեր ջը րոյդ·
արբո՛ և զիս և ՚ի յիս գթա:
Կենարարերդ չարչարա նօք·
որ յաղագս իմ ինձ ողոր մեա:
Հարմամբ ծնօտի քո պատկե րին·
՚ի ծառայէն և ՚ի յիս գթա:
Ձաղանօքն ՚ի գինոծո րայն·
և եղէգամբն ինձ ողոր մեա:

Ղօղանջանօք հայհայու   թէ·
և վասն թ.քոյն 'ի յիս   գթա։
Ճշմարտապէս խաչելու   թեդ·
անպարտական ինձ ողոր   մեա։
Մածմամբ մարմնոյդ 'ի փայտ խաչին·
սուրբ բևեռօքն 'ի յիս   գթա։
Յանպարտական կողէն հոս   ման·
արեամբ և ջրովըն զիս   լուա։
'Նորոգելով 'ի ծնու   թենէ·
կողին պատրեալ հինն ադա   մայ։
Շարժմամբ ահիւ երկիր հի   մանց·
անշարժութեամբ քո ողոր   մեա։
Որ զմարգկայինն հոգին ա_   ւանդ·
ետուր առ հայր քո 'ի յիս   գթա։
Զարչարանօք անարգա   բար·
համբերելով ինձ ողոր   մեա։
Պսակաւ փշոցն ըզ փուշ մե   ղաց·
բարձեր 'ի մէնջ և 'ի յիս   գթա։
Ջամբեալ վ՟ն իմ 'ի ծարա   ւին·
զդառն և զլեղին ինձ ողոր   մեա։
Որեստին քաղցու մեզ արբու   ցեր·
մարմնով արեամբդ 'ի յիս   գթա։
Սիրով եդար և արտաս   ւօք·
'ի տապանին ինձ ողոր   մեա։

Անրաբերելի քո յարութ. Թճդ·
զմարդիկս 'ի կեանս և 'ի յէս գԹա:
Տէր ըզ բնութեան արժանեն ցեր·
և արժանեաս ինձ ողոր մեա:
Ըստեամ զմարմինս իմ ընդ հո գւոյս·
'ի գալըստեան քո 'ի յես գը Թա:
Ընծայեցայ երկրեալ յու սով·
քոյին ծնընդեամբն ինձ ողոր մեա:
Իխնամամբ փառաց պսակե լոց·
աղաչանօքն 'ի յես գը Թա:
փրկեչ յորժամ գայցես փա ռօք·
զիս նորոգեամ և ողոր մեա:
Քեզ գոհութիւն երգեմք ընդ հօր·
և սբ հոգւոյդ այժմ յարա կայ:

Տն Մերուէսի Յինգոտոկարան յոատեոյն
Սողոմոնի զոր խորով յհէտօյն դրէոյ:

եղէն հոգւոյն 'ի նմա·
խաղաղութեան անուն
ար քա:
Բարձրեալ իմաստութ·
զորդիս կրատեաց ըզ գոնու Թճ:

Գեղեցկագիր բանիճն 'ի կար գ.
գրիչ եղև հոգւոյն արա գ:
Դաւիթ որդի վեհ քան ըզմար դ.
մարգարէին աստուածազար դ:
Երբեակ տառիս վերաբեր ե.
զմարգրիկ յերկինըս մակագր ե:
Զգեստ արկանէ տղայոց բեհեզ զ.
ըզ ծնազանդ լինիլն հօր և հեզ զ:
Էին շնորհօք պըսակ կապ է.
ոսկի մանեակ զպարանոց է:
Ըստ մանկական տիոց նոցա ը.
նոյն և խոստումն յակովբայ ը:
Թմբեալ հոգին առնէ զոճար թ.
'ի չանկանիլ դառն յորոդայ թ:
Ժամանակեայ կենցաղոյս յոյ ժ.
ասէ զանկեալս 'ի սմա անբու ժ:
Իբրև երազ խոր գիշեր ի.
կամ պղպջակ ինչ կաթոճած ի:
Լայն ճանապարհըն հետևեա լ.
տանի 'ի գուբ խորին վանեա լ:
Խորասուզեալ մանկանցն 'ի յու խ.
խրատ ընծայէ սա հոգեբուղ խ:
Ծածուկ Երէհ խորհուրդ ազգա ծ.
միշտ. 'ի յոգւոջ ունիլ զաստոճա ծ:

Կենարարին սպասել համա կ.
ոչ մոռանալ սուրբ զյէշատա կ:
Հայել վերջին յօրն և 'ի մա. հ.
'ի սպառնալեացն երկուիղ և ա հ:
Ձայնն հաճոյն յոյժ գերապան. ձ.
որով գայցեն մեռեալքն 'ի դար ձ:
Ղօղեալ սարսեն դստերքս 'ի խա ղ.
ողբան ակար ձայնիճ նուճա ղ:
Ճառագայթից լուսոյ ճաճան ճ
լուսին աստեղք ճեմեն զոճար ճ:
Մեծին փառամամբ չփայլեն այլու մ.
մինչ փայլակէ լոյսն անպատու մ:
Յորժամ թուչին 'ի կառս ամպո յ.
արդարք նման խիստ մարախո յ:
Նշին ծաղկի նշան գարնա ն.
գունով պճնին վկայքն արեա ն:
Շքին կոծով գնացողքըն գար շ.
կամօր մեղացն անկցին 'ի քար շ:
Որք 'ի բարձունս հայեն լուս ո.
ափշին դողան յահեղ բոց ո:
Չէ պիտանի արծաթն և ին չ.
և ոչ ոսկւոյ դեղ զարդարի չ:
Պարողն այնու հասցէ վրէ պ.
պատկեր եօթէնց դարուցն 'ի դէ պ:

Ջրոյն կենաց սափորն 'ի մէն Ջ.
այն խորտակի աղբերըն մէ Ջ:
Ռահեալ սրբոցըն լուսավա Ռ.
գնասցեն յերկինս 'ի տունն անձա Ռ:
Սա միջակէն է խրատ մարդոյ Ս.
յորժամ շարժէն ախտերըն բոյ Ս:
Վերադառնան ներհուն բանս Վ.
երգել զիմաստս երրորդ տառս Վ:
Տէրականէն մասէն սա զա Տ.
որ յերկրայնոց կրեցս 'ի զա Տ:
Րաբունաբար սէրոյն տեպա Ր.
կայուցանէ անմիջաբա Ր:
Ցնծալ բերկրել ընդ հրեշտակա Ց.
'ի յառագաստ օրհորդա Ց:
Իւլածեակ հարսէն սէրով հեւստ Ւ.
մարգարտահեր և լուսատտ Ւ:
Փեսայն էջմամբ ցօղատարա Փ.
համբուրէ զտեպըն լուսայար Փ:
Քաղցր կոչելով ա͞ծակա Ք.
յաննեւթական տարեալ քաղա Ք:

Ընդրողութիւն պատեհ յեղանակի:

Քաղցրագունի այս մաղթանօք. լցեալ հոգիս
խահար մեղօք:
Փափաքեցելոյս սրտա
տուփ. ես որ ընակէից բարեաց անփոփ:

Իւրաքանչիւր բան կենսատու ւ.
պէսպէս ցահոց իմ լուսատու ւ:
Ցընծամ հոգւով մինչ կարգեցի ց.
Թէպէտ մբ̃ ոչ եմ ՚ի յախտէ ց:
Րոտէ զմարմինըս հոգեւ ր.
զմիտըս գործէ բանից աղբիւ ր:
Տանել զանտեան ամենագէ տ.
հայել աննիւթ լոյսն ոպ̃ դէ տ:
Վասն այսորիկ տաժանելո վ.
Ձեռամբ ըզ սա գծագրելո վ:
Ստացոհած բարեաց երեւելոյ ս.
եւ յետ մահու յիշումն եւ յոյ ս:
Ռուբէն քաղցու կենաց բարբա ռ.
պտղաբերէ անմահ այս ծա ռ:
Ջերմ արտասուօք ջուր կաթհածող ջ.
՚ի լողաց հոսէ յոգւո ջ:
Պատան մեղաց լինի եւ կա պ.
Թէ ոք սըմին լինի պարա պ:

Չէ նախանձոտ սա ուսուցի չ.
քանզի ձրի է պարգևի չ:
Որ ոք մտաց այս բերան ո.
դուռըն բանայ այս հանճար ո:
Շնորհէ առատ գանձուցն իւր յու շ.
խնդրով մարդէ 'ի հոտ անու շ:
Սարդոս քրքում զմուռ հալէի ն.
կազմէ քառիւք զառաքինի ն:
Յանդաստանէ բերեալ խնկո յ.
մեռելութէց ախտից մարմնո յ:
Մերժէ 'ի բաց զախտըս տարտա մ.
գործովք բարէց առնէ փարթա մ:
Ճառից սորա լսել պատշա ճ.
կենդանի ձայն հըն չէ յական ճ:
Ղամպար լուսոյ մտաց նոճա ղ.
նեխեալ հոգւոց լինելով ա ղ:
Ձիոյ նման մեծատանց սան ձ.
և աղքատաց իմաստից գան ձ:
Հաց հանճարոյ սորա անմա հ.
եկայք սովեալք սմա 'ի մա հ:
Կացցէ 'ի սիրտըս ձեր յըստա կ.
խառնարանին անմահ բաժա կ:
Ծարաւեցայ բանից անբի ծ.
և տարփացայ դըրօշմել 'ի գի ծ:

Սան

Սանդղակաթեալ ասա միջամուն խ․
հասի յաւարտ վախճան կանոն խ։
Լցի զըղձումն իմ անձկացեա լ․
՚ի սոյն ժամու վարժմամբ կրթեա լ։
՚Ի ժամանակ յոյժ անբար ի․
մինչ գերմանիկ առեալ լին ի։
Ժամանեցին աշխարհի գոյ ․ ժ․
քրիստոնէից գոլով անոյ ժ։
Թուականին հայոց հինգ հարիւր ու թ․
նա և ութսուն երկուք և ու թ։
Ընտրեալ գլուխ գոյր հայկազն ը․
գրիգորիոս պալհաւուն ը։
Էր ՚ի յաթոռ լոյս ՚ի լուս է․
շնորհօք լցեալ ՚ի ք͞ս է։
Զարմ և զաւակ հօրն աննխա զ․
համանմանն և ոչ նուա զ։
Եղբայր երեց գոլ յարգանդ ե․
իմ ներսէսի որ զայս երգ ե։
Դարձեալ եղբարց երկուց ծնուն դ․
ընդ աշխարհի գոլ բարեսնուն դ։
Գովեալ վասիլ իշխանն առոյ գ․
և զօրավարն ընտրեալ ՚ի կար գ։
Բայց և ծնողաց հանդերձ մեր քերբ․
լիցի յիշումն յաւուրն աներ բ։

Անճարտ բանիս տէր ողորմե ա·
առ հասարակ մեզ և նոց ա։

Սորին ժողովողի Անուն Ասացեալ է։

Սա մարգարէ աստուծա բան·
և իմաստութն յոյժ խոհ կան։
Սա օրինակ է անձըն ման·
սողոմոնի ճշմարտու թեան։
Սա ՚ի հօրէն իւր սեպհա կան·
առնու ըզ թագն և գաւա զան։
Սապէս և տէրն իւր հայրա կան·
Նըստեալ աթոռ աստուծա կան։
Ունի լինել այն թագա ւոր·
երկուց կանանց նախ դասա ւոր։
Որով մնացած վաղակա ւոր·
եցոյց զարեանըն մերձա ւոր։
Որպէս և տէրն իմ դատա ւոր·
խաչեց զիշխանըն բռնա ւոր։
Որով կրկին գայ ահա ւոր·
դատել ըզ սեռըս բանա ւոր։
Ղամբարափայլ շինեալ տա ճար·
այս սողոմօն խորանա յար։

Սուր

Սուր երկաթոյ հընչեալ 'ի քար·
լոյս օրինացն 'ի նմանա բար։
Լաւագոյն յոյժ քան զայս տաճար·
զառ 'ի կուսէն մարմին ա_ րար։
Լերանց նըման անշարժա բար·
զեկեղեցւոյ կանգնեալ կա մար։
Ունիլ ունէր սա սխրա լի·
խաղաղութե անուն բա րի։
Որով աթոռ բազմեալ նըս տի·
յերուսաղէմս որ յաշխար հի։
Ուստի և տրըն մեր լի նի·
խաղաղութն որոց յերկ րի։
Ո՛չ մարմնական որպէս ա_ սի·
այլ անմարմնոց որք 'ի մարմ նի։
Մեծափափագ տենչմամբ ըղ ձաւ·
սուլաւ դշխոյն որ 'ի հա րաւ։
Մինչ զի ծագաց յերկրէ չո գաւ·
իմաստութե սորա համ բաւ·
Մեծ քան ըզ սա տրն ասա ցաւ·
որով զհրէայսըն դատե ցաւ։
Միոյն փոխան ժողովս ան բաւ·
առ տրըն մեր հաւաքե ցաւ։
Ո՛չ համեմատ երկրածը նաց·
բանն աստուծոյ ըղնա ա_ սաց։

Ո՛չ

Ո՛չ 'ի նախնեաց թագաւո րաց․
ոչ յապագայից բռնաւո րաց։
Ո՛չ մարմնական նման փա ռաց․
զոր գերագոյն ծանեաք բազ մաց։
Ունի զիմաստըս գերա . պանծ․
կամ հեշտութ͞եց անցաւո րաց։
ՙՍոյն ինձ ըզ բանն ա͞ծ եմա․
անզուգական գոլով նմա։
ՙՍա 'ի յերկրէ ստորա կայ․
տ͞րն 'ի յերկնից իջեալ ար քայ։
ՙՍմա զիմաստըն չափով տայ․
զոր և ունի ինքն անխը նայ։
ՙՍա կորուսեալ զոր եա նմա․
սա շնորհըս տայ որք ադա մայ։
ՙՍմանաբար խորհուըրդ 'ի նմին․
յայտնէ և միւս անուն նո րին։
Եկայք տեսցուք զիմաստ-բա նին․
ըզ միտս անուն ժողովո ղին։
Բամէ զհանճարըս սա 'ի ամին․
զիմաստութ͞եց ըզ պիտա նին։
Մերով զորդիսն խըրայէ լին․
ժողովելով զամենե սին։
Եւ տեսանել զայս առ փրկ չին․
ճշմարտապէս ժողովո ղին։

Սար

Սարտուցելոցս ազդմամբ չա րէն·
բերող զորդեսն 'ի միա սէն։
'Ի խորանի աստ ըստո րէն·
յերուսաղէմ հանէ վե րէն։
Բայց և ըզ շնորհս ա̃ծայ էն·
զեր բաժանէ մասունս հո գէն։
Աշակերտաց շնորհէ բա նէն·
նոքօք ծնընդոց ահազա նէն։
Ներսէս ծառայ տ̃նըդ վե րէն·
հայցեմ ղառատ շնորհեդ կըր կէն։
Արբեամ զհոգիս յախտից չա րէն·
տաճար առնել քեզ վերըս տէն։
Երրորդութ̃եդ երրեակ ան ձէն·
երգել ըզ փառս ընդ սրովբէ էն։

Թուղթ ընդհանրական Տեառն Ներսէսի
հայոց կաթողիկոսի · Ո[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] · Ա[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ժամ [illegible]։

 Ըն

Ա Նախսմն է լոյս ածայ　էն·
ըստ առաջելոյ անսուա
ըա　նէն։
Բայց որք բանան զաչըս սըր　տէն·
այնք հաւատով ՚ի նա հայ　էն։
Գանձեն զաննիւթ գանձն ՚ի հոգ　էն·
և ոչ ցանկան նիւթակա　նէն։
Դիտեն զաշխարհըն այն վե　րէն·
ուր ոչ է սուգ ոչ տրտմու　թիւն։
Եւ թէ դու զմեզ մեղաց մը　թէն·
մաքրես հոգւոյդ աչաց բը　բէն։
Զմանուկ տղայդ քո զբաղձա　լէն·
այլ ոչ ողբաս կըսկծա　գէն։
Էրանելեացըն քաղա　քէն·
զնա բնակակից նայես նո　ցէն։
Ընդ հրեշտակաց իննեակ դա　սէն·
և անդրանկաց գրելոց յեր　կէն։
Թագազարմից լոյս եւա　մէն·
համապայծառ է պանծա　լէն։
Ժառանգ վերինըն սիօ　նէն·
ժառանգակից որդւոց նո　րէն։
՚Ի գերկրս հօրն է գըգուե　լէն·
յոյժ գերագոյն անառա　կէն։

Լոյս աշխարհի հօր միած   նին·
յեղբայրութն հրաշէլոր   լին:
Խնդամ մեծաւ այսու յու   սով·
Թափիր 'ի սգոյդ ըսփոփին   լով:
Ծանիր զբնութենըս մեր մարմ   նով·
Մահկանացու անդամրձ վըշ   տով·
Եղաց 'ի կանդուն օրէնա   կով·
զոր մեզ ետուն հարքըն գը   րով:
Հայեաց յաւէլ արեամբ մա   հով·
հօրն առաջի մեռանե   լով:
Չեզ աբրահամ տիպ առնե   լով·
զորդին տուողին նուիրե   լով:
Ղամբար մանկանց ողջակե   զով·
զմինն ընդ երիս ընծայե   լով:
Ճոխացելոց խորին թը   ճով·
մանկանց եօթեանց նմանե   լով:
Մանկանց մօրըն շմաւո   նով·
զորս աստուծոյ տայր ընծա   լով:
Ցեշեամ և զկեանքըն տասպա   նով·
ըզ մարդկան մահ մեռանե   լով:
Սըն 'ի յերկիր յօր առնե   լով·
և մեզ յետ յոյս նմանե   լով:
Րենէ զքակեալս նորոգե   լով·
յանմահութե̃ փոփոխե   լով:

Որք հինգ տաղանդ պտուղերա նովէ
շահին ըզ գործոյն հաճա տովէ։
Զարք որ չարեացն են գործա րան.
յաւնեն ՚ի մաճն յանապա կան։
Պատրն բոցոմն անշէջա կան.
ուտրն յորդանցն որ անվախ ճան։
Ջերմ արտասուհաց կարօտա նան.
որ անօգուտէ յետ մա հուհան։
Ռամ վարուց հետևե ցան.
վասն այնորիկ անդադար լան։
Սբ̄ տղայքն ոչ լալոյ ձայն.
այլ երգ խընդման վայելչա կան։
Վս̄ որոյ զգոյնըն տրխրա կան.
սեաւ ըզ գեստ ՚ի յանձնեդ հան։
Տրտմական կերքն առցե վախ ճան.
դառն արտասուք ձեր և կա կան։
Բոտեմ զերկուընըս Թախծա կան.
զոր մահ մանկանըն ձեզ ծը նան։
Ցոյց զակամայդ կամայա կան.
տալ ստեղծօղին նուէրա կան։
Իւծեալ մարմնոյն որ ՚ի տա պան.
ծանէր զհոգին յերկնից խո րան։
Փառօք փայլէ արքայու թէ.
ծաղկէ նման արեգա կան։

Քեզ մխիթար սակաւ այս բան·
չափով տառիցըս հայկա կան։
Սայեանց զոր ետ քեզ թագնա բար·
հայրըն գըլթած և բարե բար։
Ըհան զորդին քո յերկրէ ճար·
'ի հրեշտակաց բիւրուցըն պար։
Րենական լուսոյն ան ճառ
հուպ և տեսող ըզ նա ա_ բար·
Սիրէ տէր զայն խըրատա բար·
տանջէ զորդիսն ընդունա բար։
Ըցուց զորդին ձեր գերա բար·
օրհնէք նուվաճ զտէրն անդա դար։
Սրբոյն որ անդ համագու մար·
և ընտրելոցըն հաճա սար։
'Ի բերանոյ ձեր գոհա բար·
փառաւորութին հասցէ ան ճառ։
Ըրրորդութէըն տուք ըզ փառ·
այժմ և յաւէտ և անըս պառ։

※ Սորէն Սէրոէսէ նլոյեցւոյ· Ցողոգա
էրկնէց եղորդուց նորա· Բա... ...
էդէնոց նորա, 'Ի չոէ էրկնօտասնէյն պա
բէող օրէյ· 'Ի խնդրոյ տեառն Բժշկողէտէ
և տպաղոգէտէ Մխէթար անուն։

ԵՄ ԵՂԲԱՅՐՍ ԳՈ
լով բնութ՟ծ եսկզբնական․
յանեղէն հրգեալ կամար
անզուգական։

Ընջրպետեմ զջուրսն վերին եզներք
նական․ որպէս պատմէ զինքն մովսէս
ա՟ծաբան։

Ես եմ միջոց ընդ անմարմինս և մար
մնական․ ունիմ առ յիս երկուս բնու
թ՟եցըն յատկական։

Ըստ անմարմնոց ծ՛չ 'ի ձեռաց շօշա,
փական․ և ըստ մարմնոց գոլով աչաց
տեսողական։

Միատարր եմ միագունդ համանը
ման․ հինգերորդ ծածկոյթ քառից
որոց ծընան։

Ո՛ն քանակ եմ և չափից ան չափա
կան • այլ և թզաճ միով չափիմ՝ թէ
ո՛չ մարդկան ։

Պարունակող եմ անզգայնոց և զգայ
ական • պարունակիմ յայլմէ վեհէ ան
տեսական ։

Բոլորակ եմ կիսագունդ որպէս բո
րան • բնութ՟բ կայուն անձամբ շար
ժուն անշարժական ։

Հիմն և աճարտ եմ գոյութ՟ց այս նիւ
թական • անդունդք ՝ի խոր բարձունք
՝ի վեր մինչ վերանամ ։

Ո՛չ ումն անդունդք ամբն բարձունք
ան փոխական • զի չեմ կայուն ես միշտ
՝ի նոյն այլ շրջական ։

Ո՛չ որ անդունդք նոյն և բարձունք
են վերնական • և որ բարձունք նոյն
և անդունդք ըստորական ։

Շարժիմ յաճէտ թռչիմ՝ արագ ան
հասական • ՝ի շարժմանէ թարթեղա
կան մի չկայանամ ։

Տանն եմ մեծի ձեղուն յարկի պարա
ձգական • ոչ յեցեալ ինչ ոչ սիւնք
նեցուք պարաքառնան ։

Քանզի ձգեաց զիս և պարզեաց որ.
պէս վրան. ոչ պնտելով լարիւք հնա
րիւք այլ միայն բան։

Ժամանակաց երկարութեամբ ես ոչ
հնանամ. և 'ի գունոյս պայծառութե̅
չտգեղանամ։

Սոյն եմ աչաց տեսողութե̅ բաղձա
տեցան միշտ հայելով ոչ վշտագնին
կամ ձանձրանան։

Հողմով հնչմամբ ոչ սասանիմ այլ
կանգուն կամ. որոտմանէ ոչ սասա
նիմ այլ զօրանամ։

Քանզի 'ի ծոցէ իմմէ սոքա իբրու
ծնան. և ըստ կամաց իմոց շրջին չեն
ապստամբ։

Ունեմ պատճառ երից սեռից կենդա
նութեան. օդականաց երկրաւորաց
և ծովական։

Սոցին մահու դարձեալ լինիմ ես
գերեզման. և յարութ̅ն միոյ բնութե̅
որ բանական։

Փարթամութե̅ ամենայնի եմ պահա
րան. որ պատուականք և պանծալիք
են առ մարդկան։

Ժա

Ժամանակաց ամենեցուն բաշխօղա
կան · ոմանց նուաղ ոմանց բազում
աւուրըս տամ ։

Ո՛չ ՚ի յինէն այլ ՚ի վերուստ բաժա
նեցան · այն որ գիտէ զօգուտըն տալ
որդւոց մարդկան ։

Ունիմ առիս պայծառատիպ մի կար
կեհան · եդեալ ՚ի լանջս ըստ վակա
սին ահարօնեան ։

Փեսայօրէն ջերմամբ սիրոյ յոյժ ըղ
ձական · գիրկս արկանէ հարսին իւրոյ
խոնարհութեան ։

Իսկ առ գիշերբք սպիտակափայլ բիւ
րեղանման · որ միշտ աճէ և նուաղի
հնգետասան ։

Սամփէ ընդ թիւ ժամանակաց որդւոց
մարդկան · զոր և քընարն տասնաղի
երգէ դաւթեան ։

Բնաւորելով իջէն խոնաւ և հիւթա
կան · միաւորեալ ամուսնութիւն կի
զօղական ։

Ցօրոց խառնեաց գոլ համայնից ծնըն
դական · բուսոց անկոց և ըզգայնոց
որ շնչական ։

Քանզի 'ի յէս կանթեղք եօթն են
'ի վառման. որ մոլորեալ տան անմո
լար իմաստ մարդկան։
Ունէին յինքեանս ըզ թէճ աճուրց ա֊
րարչութէ. ևըզ խորհուրդ եօթեանց
դարուցըն կատարման։
Ի քաղաք յիս պանծալի պարագրա
կան. յոր աշտարակք կենդանակերպք
երկոտասան։
Որք են եօթնեց մոլորակացըն կայա
րան. 'ի մտանելն ազդեն կանուխ ըզ
վաղորդեան։
Ոմանց բարի ասեն դիտողք և խոստա
նան. այլոց ըզ չար թէ լինեցի խօսեն
ըզ բան։
Ի զի լինի և կատարի զոր խօսեցան.
Է զի սխալօղ և ընդունայն բարբա
ռեցան։
Եւ այս իրի պատճառ է յոյժ խորհր
դական. զոր ասասցուք փոքր 'ի շատէ
լսօղ յունկան։
Զի թէպէտ են անկենդանեաց սոքա
անբան. սակայն շարժմամբ անձանց
ունէին ինչ ազդական։

Ո՛չ 'ի յինքեանց ըզ գայութեանց զօ
գուտըն տան. այլ 'ի բանէն որով եր
կին.ք հաստատեցան:

Ե՛ւ չեն զարմանք ըսքանչելեացն որ
այս փութան. թէ 'ի շարժմանց սոցա
լինելն նախ գիտական:

Զի թէ անքանք այս իսկապէս բնա
ճորեցան. և յարմարոց լինելն աղ
դումըն գիտութէ:

Ըզ կերպարան ազգի ազգի տալով
նըշան. ծանուցանէ բանաճորաց ըզ
յառաջական:

Նայ և Ջրոյ բնութիւն կրկին որակա
կան. արքուցանել և ողողել բնաճո
րեցան:

Ըզ նոյն և հուր ներհակաբար բերէ
յինքեան. լուսաճորել ենրդեհել
իւր զօրութէ:

Մխով բարի և օգտակար ներգործե
ցան. միւսովըն չար ապականիչ ունա
կացան:

Ո՛չ թէ ինքեամբ յոր և կամին փոփո
խելն յայն. զի անըզգայք չունին ըզ
նութն փոփոխական:

Րալ

Այլ որ եստեղծ եզ. ՚ի նոսա զայս բա
նական. և չէ ճնար լուծանելոյ բայց
չէ հրամանն :

Արդ. թէ փոքունց ՚ի յեղելոց հաճա
տացան. զի նախագէտ լինել յինքեան
պատրաստեցան :

Չէ անտեղի զայս իմանալ թէ կար
գեցան. զարդիմ պայծառ ունել զխոր
հուրդ իմացական :

Բայց որ միայն կրթին ուսմամբ սովո
րական. և ըզ բնութն մնաց ունին ան
մաքրական :

Պղտորագոյն նրբից շարժմանց ոչ հմ
տանան. վասն այսորիկ խօսին յոգու
նըս սխալական :

Եթէ ըզ մեզ. ծածկոյթ լուսոյ մըտաց
տեսլեան. որ մեղաց հոյլք և ըզ բաղ
մունըք նանրութէ :

Հողմով հոգւոյն զայն առնէին հալա
լածական. և ըզ հոգին հոգւոյն մա
քուր սբ. բնակարան :

Գործովագոյն աչս ունելով տեսողա
կան. տեսանելով զիմոյ շարժմունս
անվրխպանան :

Որ

Որպէս նախնիքն այնքն որ հասին
յայս գիտութէ ․ 'ի հեշտութեանց
մարմնոյ 'ի բաց որոշեցան։
Սլեաք 'ի կարաս մտանելով առանձնա
կան ․ այլք յանապատըս բնակէին
ճգնողական։
Ոմն 'ի տոհմօղէն ամենեցունց ողորմու
թեան ․ պաղատէին բանաւ ըղ մտաց
ըղձայարան։
Ցորոց շնորհէր զիմաստութիւն իւ-
րական ․ խառնեալ ծածուկ ընդ կըր
թութն նոցին և ջան։
Դարձեալ է այլ պատճառ լինիլ սխա
լական ․ 'ի թոյլ տալոյն բարի կա-
մացն արարչական։
Զի մի' զսոսա կարծեն տոհմօղ այս
գիտութեան ․ և յարարչէն իւրեանց
լինին մոլորական։
Սա իմաստնոց մտացն և այս է քննա
կան ․ թէ էր առհաւ սոքօք իմաստ այս
խոհական։
Քանզի յորժամ աստուած ստեղծըղ
մարդն ադամ ․ կորոյս մեղօք ըղ շնորհ
սըն ձրի և տերական։

 Ողոր

Ողորմելի որդւոց նորա թշուառա
կան • 'ի յարարչէն նուաղ իմաստ այս
շնորհեցան ։

Նախագուշակ լինիլ մարդկան չար
պատահման • զի աղօթիւք առնա փր
կէն 'ի փորձութէ ։

Ով նոքա որ արուեստիւ այս հըմտա
ցան • ըստ այս բանի յայտնի լինին
զայս խոստովան ։

Թէ չիք հնար 'ի փորձութէց որ մար
դոյ գան • փրկիլ ուժէք քան աղօ
թիւքըն մաքրական ։

Ով երազք որ 'ի անուրջ զարհուրա
կան • պաղատանօք առ 'ի բարիս փո
փոխեցան

Ծանիր և զայս ով իմաստուն և խո
հական • զի այս արուեստ հուպ էր 'ի
տունն աբրահամեան ։

Նաև մովսէս և այլ ընտրեալք յայս
վարեցան • զխորըս քննել ամէն ի.
մաստ արարչութէ ։

Բայց ո՛չ մոլար առասպելօք խաբո
ղական • այլ ճշմարիտ յստակ մտօք
և մաքրական ։

 Որ

Որպէս գրէ պօղոս 'ի թուղթըն հը
ռոմայական ։ թէ զարարիչն արարա
ծովք մարդիք ծանեան։

Բայլ հեթանոսք 'ի յայն մոլորեցան. և
յարարչէն զգործըս մերժեալ ժըպիր
հեցան

Վասն այսորիկ լուսոյ մտաց խաւարե
ցան. և յաղճատանըս պառաւանց գօ
լով անկան

Թողից ասել զյիմարս հոգւով որք
խաբեցան. և զոր ըսկսայ դարձայց ի_
մոցըս գովասան։

Էն և ակունք յիս պատոհական եբաղ
մացան . ոմանք նոհազք եայլք պայ
ծառ բոցանման։

Ցաչըս մարդկան են յօդնակի և ան
թուհական . բայց արարչէն 'ի թիւ
անկեալ անուհանեցան։

Որք օրինակք են արդարոց 'ի յարու
թէ. զի կէսք նոհազք այլք առաւելք
պայծառանան։

Այպ այլ իմաստ ծածկեալ սօքօք խոր
հըրդական . որ իմաստնոց է ընեյեաց
հաճանական։

Զի թէ եօթնից թիւ աստեղաց մոլո
րական․ է օրինակ յասմ աշխարհի
որ անցական։

Եօթն անգամ շրջապատեալ այս հա
զար ամ․ անիւ 'ի գուբն ընկղմելով
յետ կատարման։

Իսկ բազմութն անմոլարեցն որ ան
շարժ կան․ ութերորդի անթիւ դա
րուն որ յաւիտեան։

Որում ոչ ամք և ոչ ամիսք են թուա
կան․ ոչ ժամանակք և ոչ մասունք
ժամանակեան։

Ո՛չ հազարաց շրջապատումըն բիւր
անգամ․ և ոչ բիւրուց բիւրապատիկ
բիւր հազարեան։

Զի մի օրն այն է աներեկ և անվախ
ճան․ համապայծառ և անստուեր
արփիական։

Ո՛չ կարօտի աշխարհ առ տիւ արե
գական․ և կամ լուսնիւ աստեղք 'ի
լոյս գիշերական։

Զի լուսաւորք իւրեանց լուսոյն խա
ւարանան․ յորժամ ծագէ լոյսն ան
մատոյց ա̃ծութե̃։

Ահ փոփոխի այս աշխարհի կարգ ա-
մենայն . ՚ի հնութէ նորոգելով որով
գրեցան ։

Ահ գալարիմ որպէս կոնդակ կտակա
գրեան . կամ մագաղաթ յորժամ ՚ի
հրոյ հոտ մերձենան ։

Զի վարագոյրն իմ աթոռոյն արքա
յականն . որքան ծածկեալէ յաշխարհէ
այս նիւթական ։

Ահ մինչ կամի յայտնել ծածկեալ
լոյսն եակօն . բառնան ՚ի բաց զիս
սպասաւորք աննիւթական ։

Գայ իջանէ մեծ թագաւորն ահեղա
կան . յայտնի անեղն էից հանուրց որ
եղական ։

Ցարուցանէ որք են մեռեալք ՚ի գե
րեզման . նստի աթոռ աստուածային
դատողական ։

Տալով բարեացն անճառ բարիսն ար
քայութէ . չարեաց ըզ չար հուր գե
հեննին միշտ յաւէտեան ։

Ցայնժամ և զիս նոր նորոգէ զարմա
նազան . և զլուսաւորս իմ պանծալի
յոյժ հրաշական ։

Մ՛է ՚ի պիտոյս շրջագայեց որպէս և
այժմ․ զի անդ մի տիւ ոչ գոյ գիշեր
հատողական։

Նորոյ երկնից Նորոյ երկրի որք Նորա
նան․ տարերց քառեց որք ընդ նոքօք
պարփակեցան։

Զի ակն ունին որք ընդ գլխոյն ծա
ռայեցան․ ազատանալ գլխոյն ինքեան
ազատութեան։

Արդ այս բանի մք սաղմոսաց երգոց
Դաւթեան․ զգործս արարչին իմ խօ
սեցայ ես որ անբան։

Երկինք պատմեն զգործս արարչին
յոյժ լռելեան․ և զարարածս հաստա
տութեան անձայնական։

Ընդ որս և ես ըսպասաւորս եմ բանա
կան․ որ ՚ի դիմաց երկնից գրեցի սա
կաւ զայս բան։

Նայիմ յերկին և նկատեմ զայս ամե
նայն․ և փառըս տամ անեղ բնութեն
արարչական։

Շարադրութիւն հոմերական վիպասա-
նութեամբ. Սոյն հոյակապներոյն ոբասի. Ն-
որդւոկուներոյըն ղորմի. 'Ի ոչնթացըն մին-
չև 'ի վախճան. Որ տաղեալ ներբողեան եղ-
բօր կաթողիկոսի հայոց, տէր Գրիգորիսի.
յիշատականըն նուագնիւ 'ի համեմատութեան
եղանակիւ։

ՊԱՐՏԱՊԱՆՔ
ՀՕՐ՛Ն ՈՐ ԴԻ·
հատուցանել զվարձ ծնո ղի։
Եւ անդրադարձ փոխարի նի·
թագուամ երկանցըն պատշա ճի։
Բայց սակայն ոչ է վարկ պարա գի·
այլ զօրութիւն և ըստ կար գի։

Սոյնպէս գոչէ ի խնդրոյ տեառնտո
գէճ գանց։

Աւշա էիք անեղ բնութիւն ընաձօրեցան. անեղէք անմահութեն հեռաւեցան ։

Խորին խորհուրդ անծին անուն պարփակեցան. եւ որդւոյ ծննդութեն ոչ ճառեցան։

Ի հօրէ բղխուած հոգւոյդ ոչ քննեցան. եւ համեման որդւոյ առուած ոչ պատմեցան։

Թէ չէ արդ երրեակ եւ մի գոլ ծանուցան. բայց թէ զինչ է քո բնութիւնդ ոչ յայտնեցան։

Արարածք պատմէն ըզ գործս որ եղեցան. անմարմինք եւ մարմնականք որ գոյացան։

Րոպէից քառից տարերք որ տարրացան. սերբէլք եւ հակառակք որ միացան։

Բարձրագոյն հոյլք անմահից որ բոց հրացան. հրեշտակաց դասք իննե ըեակ հոգիացան։

Ժամուցն մեր ունող ինքեանս լցուք
այլ ցուցան. եօթնակի մոլորակաց որ
կարգեցան։

Շարունակք անշարժ շարժունք շր
ջադրեցան. յոր մոլարք ոչ մոլորելք
մոլորեցան։

Կառուցեալք անշարժ բնութեամբ
բայց շարժեցան. շարժելոց ազգեն
շարժունս որ փոխեցան։

Իսկ վերինքն որք անմոլար զարդ կա
ռուցան. կենդանիք երկոտասանք
անուանեցան։

Ընդ նոսին ստորակայքս հաստատե
ցան. սեռք և ազգ եռատրոհիւք որո
շեցան։

Այնք ՚ի յօդս յօդապարիք որ պա
րեցան. երկրաւորք և ծովայինք բա
ժանեցան։

Կենդանիք ամենեքեան որք սերեցան.
քում ահեղ հրամանաւդ ներգործե
ցան։

Ադամեան սեռք մարդկային որ ստեղ
ծան. ՚ի պատկեր աննըմանոյդ յօրի
նեցան։

Լուսատիպ զարմանազան նկարեցան․
երկնաւորըն և երկրայինըս
զուգեցան։
'Ի դրախտին անմահութեանըն տըն
կեցան․ 'ի պտղոյն մահու կերան և
մերկացան։
Նորն ադամ ծնոյն ադամայ որդիա
ցաւ․ 'ի կուսէն աստուած և մարդ
նոր խառնեցաւ։
Երրակի անճառապէս յոյժ միա
ցաւ․ և բնութիւնն երկաքանչիւր ոչ
շփոթեցաւ։
Բաժնեալքն 'ի մի լրութենք բնութէց
չբաժանեցաւ․ և յերկուցըն միութին
ոչ քակտեցաւ։
Սա ա՜ծ նոյն է և մարդ որ մեզ ցու
ցաւ․ 'ի յերկրի 'ի մէջ մարդկան
մարդ շրջեցաւ։
Էջ յաշխարհ և 'ի հօրէ ոչ մեկնե
ցաւ․ ել առ հայր և յաշխարհէ ոչ
հեռացաւ։
Սա 'ի խաչ վասն ադամայ բևեռե
ցաւ․ ճաշակեաց ըզ մահ մարմնով
զոր ըզգեցաւ։

Էր ա՟ծ նոյն էր և մարդ որ խաչեցաւ. գնօղն 'ի կեանս եդեալ 'ի մահ կա մաւ տուաւ:

Զի անմահ բնութ՟են իւրով ո՛չ մահա ցաւ. այլ իմով մարմնո՛վ մեռաւ մահ կանացուաւ:

Ըխեալ դուռըն դժոխոց խորտակե ցաւ. յորժամ էջ 'ի նոր տապան և թաղեցաւ:

Յարուցեալ երրորդ աւուր որպէս գրեցաւ. մետասան առաքելոցն ե րևեցաւ:

Սոյն յերկինս ո՟ւ և էջ նա վերացաւ. ընդ աջմէ ծնօղին իւրոյ նա բազ մեցաւ:

Բայց գայցէ անճառ փառօք ո՟ւ ցու ցաւ. 'ի յերկուցըն հրեշտակաց մինչ համբարձաւ:

Ըզդէ փող մեծ յարութ՟ զոր խոստա ցաւ. դատաստան յաւիտենից որ ծա նուցաւ:

Նմա փառք այժմ յաւիտեան որ ըն թացաւ. և անկէտ յաւիտենին որ կայացաւ:

Ըստ այս իսկ է ըստ օրի նի.
նոյն ասացեալ սողոմո նի։
Ի ծընընդեան անըզգա մի.
վըճիռ հատեալ թէ կորըն չի։
Իսկ ծնազանդեալըն զաճա կի.
սահման եդեր նա ըզ բա բի։
Քանզի երկրորդ յետ արար չի.
ծնելոյ ծընօղ պատճառ ա_ սի։
Ա՟ այսորիկ ոչ յիշե ցի.
զանկարութիւն ամենայ նի։
Ա՟ անկատարըս հասա կի.
և մ՟ ուսմանն ան հըպե լի։
Զի հրահանգեց վարժարա նի.
չեմ տակաճին ներկուռ բա նի։
Ցաթենական ըն քաղա քի.
զանձս իմաստիւք ոչ կրթե ցի։
Ուր լսարան պղատո նի.
և չափ ոտիւք հոմերո սի։
Որ ստորոգօղն արիստո տէլ.
տասըն բանիճ գըրօղն է ի։
Ուր հոյլք ամէն հռետո րի.
ժողովարան ճարտասա նի։
Ներհըմտութե՟ քերակա նի.
բայց քերթուածըն քերթո ղի։

Զօրս

Զօրս գիտելն նախ պատշա   ճի.
և աստ ապա ձեռն արկե   լի:
Եւ զի յինէն այս է հե   ռի.
տարաբերիմ յամենայ   նի:
Եւ թէ զի մ̃րդ սկսանե   ցի.
և կամ որպէ՞ս վճարես   ցի:
Սակայն եդեալ եմ 'ի մըտ   տի.
զառատաձիրըն ս̃բ հո   գի:
Ըզ տուչօղ վերինըն պարգև   ի.
և ըզ փըրկեալըն յիսու   սի:
Զի տացէ արմատ բա   նի.
ինձ ներսեսի անարժա   նի:
Սկըսանելով 'ի յայս տա   ռի.
'ի նախահարսն իմ ըստ ազ   գի:
Եթէ ոյք են 'ի նուաս   տի.
և կամ որում ժամանա   կի:
Եւ մակագրել 'ի քարտէ   զի.
զառ 'ի նոցայն գործեալ ի   րի:
Զոմանց պատմել յոյժ գովե   լի.
զարիութիւնըն պանծա   լի:
Զոմանց ճառել ըզ գործ բա   նի.
և զվատ անունս 'ի յաշխար   հի:
Զի որ բարւոյն է ըղձա   լի.
առ 'ի բարեաց նախանձ չար   ժի:

    Եւ

Եւ որ չարին խըռնամ տա նի·
յօրինակաց աստ կշտամ բի։
Զոր կարծառօտ և ըստ կար գի·
շարադրեցից ՚ի յայս տա ղի։
Ըզ վերծանողըդ մաղթե լի·
գեր քան ըզ կարըն չխնդրե լի։

Աստուածաբանութիւն նոյնին. ըստ համերի
ընծայեալ ՚ի վերուստ։

Աստանօր սկզբնաւոր բեալ·
թանիս զբանն սկզբնեդ էլ։
Ո՛յն որ ընդ հօր է էւցէլ·
անեղապէս գոլով ծը նեալ։
Ո՛չ ժամանակ անդըր մը տեալ·
ոչ ՚ի ծոցուն եւր բաժա նեալ։
Ո՛չ նախնական գոյիւ ստեղ ծեալ·
ոչ պատուհակցօք գերազան ցեալ։
Ո՛յլ միածին որդի ծը նեալ·
լոյս ՚ի լուսոյ հօրէ ծա գեալ։
Յորմէ և կեանքն աղբերա ցեալ·
՚ի նոյն հօրէ հոգի բըղ խեալ։
Երրորդութէ անձնաւո րեալ·
յա՛ծութեան մի հաւա քեալ։

Ըստ երեսաց տար որո շեալ·
բնութե̄ անքակ յոյժ միա ցեալ։
Ո՛չ արարած գոյ անդ. թոհ եալ·
և ո՛չ կրտսեր ոք ծառայ եալ։
Ո՛չ բարձրութե̄ ոք մեծա ցեալ·
ո՛չ ել և էջս ատտիճա նեալ։
Ո՛չ յերկրաց ոք արա րեալ·
ո՛չ 'ի փոքունց յառաջա ցեալ։
Ո՛չ 'ի միմեանց ան նըկա տեալ·
այլ հաճասար հասուած ե ղեալ։
Որ 'ի յորդւոյ հայր ծանու ցեալ·
գորդի միայն հայր գիտա ցեալ։
Եւ 'ի հոգւոյ նոցին քըն նեալ·
և նոյնք ըզնա հետազօ տեալ։
Բայց արտաքնոցս ամպով ծած կեալ·
և գիտութե̄ դըրունք փա կեալ։
'Ի սրովբէից չէ իմա ցեալ·
'ի քրովբէից անհուն ե ղեալ։
'Ի հրեշտակաց անհըմտա ցեալ·
'ի ստորնայնոց անհաս ե ղեալ։
Ըստ ոճածախօսըն վըկայ եալ·
որ 'ի վերուստ որոտա ցեալ։
Թէ զա̃ծ չիք ոք նայե ցեալ·
և ըստ բնութե̄ ըզնա տե սեալ։

Բայց միածինըն մեզ պատ մեալ.
այն որ 'ի ծոց Հօր բնա կեալ։
Որով երկինքըն գոյա ցեալ.
և աշխարհի սիւն հաստա տեալ։
Ցորմէ երկրորդ լոյս արա րեալ.
'ի յառաջնոյն աղբերա ցեալ։
Որք են հոգիք հարկաւո րեալ.
և 'ի սպասու միշտ առա քեալ։
Որով երրորդ լոյսն ըստեղ ծեալ.
քառից տարերցըն բաղկա ցեալ։
Զոր խորհրդեամբըն պատկե րեալ.
և խուր ինքեան կերպարա նեալ։
Անմահական դրախտին ե դեալ.
և յադենի զոր էր տըն կեալ։
Իշխանական կամօք պատու եալ.
և պատուիրան զտունկն տու եալ։
Իսկ արուսեակն առաւօ տեալ.
որ յանբառնալըն խաւա րեալ։
Ընդ պարգևին մեր մախա ցեալ.
զոր յարարչէն էր ընկա լեալ։
Հաւանական բան ընծայ եալ.
'ի ձեռն օձին զկինն խա բեալ։
Նծական փառօք պատ րեալ.
զբանաւ աչացըն խոստա ցեալ։

Զոր

Զոր դառնութեըն ճաշա կեալ․
յանմահական կենացն ան կեալ։
Նախ Թզենեաճն այնու սփիռ ծաճ․
ապա զմաշկեակն եղեն զգե ցեալ։
Ցարփխափակ վայրէն ե լեալ․
և՛ի յերկիր մահու ա ծեալ։
Որ աճեցեալ և ուռճա ցեալ․
որդի ըզ հայր փոխանոր դեալ։
Երկեր ծնընդէմք մարդկան լը ցէլ․
և յընդհանուր ըս ծաւա լեալ։
Որոց ՚ի դէպ էր զըջա նալ․
զանցանըս հօրն ապաշխա րեալ։
Իւր թողութէ մեղաց հա սեալ․
և՛ի յադենն դառնալ դար ձեալ։
Բայց ցանկական ախտիւ զեղխեալ․
և՛ի մարմին զյոդին փո խեալ։
Մինչև եղեն ջուրբք հեղե ղեալ․
և սահանաց երկնից բա ցեալ։
Զաշխարհ ամէն խորասու զեալ․
և զանբարէշտըս սատա կեալ։
Ր․ ժԼ տապանէն ապրեցու ցեալ․
զորս ՚ի յինքեան էր անփո փեալ։
Ըզ նոյ որդւովք խարովք փըը կեալ․
որք ո՛չ զորդիսըն մեռու ցեալ։

Որոց եղեալ և տարա ծեալ·
և վերըստին աշխարհ շի նեալ։
Ըզգ ըստ ազգի գօլ բաժա նեալ·
յորդւոց իւրոց որ էր ծը նեալ։
՚Ի սեմայ եբեր սե րեալ·
եբրայեցիք են անուա նեալ։
Ուստի փրկիչըն մեր ծը նեալ·
յաբրահամեան տոհմէն յայտ նեալ։
Եւ ՚ի քամայ քանան ե լեալ·
և զանիծից մասն ընկա լեալ։
Յորմէ ծընունդըք խառնա րեալ·
առ ՚ի լուսոյն երկնից ծա գեալ։
Իսկ աբեթի զմեզ վիճա կեալ·
Նախ ըզ գոմեր եղև ծը նեալ։
Եւ ՚ի սմանէ գօլով յայտ նեալ·
այն որ Թիրակըն կոչե ցեալ։
Ծնընդըճմբ անդուստ էսկ յառաջէլ·
և Թորգոմայ սա հայր ե ղեալ։
Յորում մովսէս ազգաբա նեալ·
և աստանօր զմերըսըն Թո ղեալ։
Ըժլ Թորգոմայ ըզ հայկ ծը նեալ·
յորմէ և հայկ մեք անուա նեալ։
Յաշտարակէն մին սա ե ղեալ·
յեօթանասանիցն որ զնա չէ նեալ։

 ՚Ի տար

Ի տորոհական լեզոճակըն լեալ·
հայք 'ի սորայ մասին հա սեալ։
Որոյ յաշխարհըս մեր է կեալ·
և ծընընդօք ըզ սա լը ցեալ։
Արամանեակ անդրանկա ցեալ·
որով արմէնք մեք կոչե ցեալ։
Քանզի յաղթօղ ազգաց է ղեալ·
և քաջութբ անուն ա ռեալ։
Եւ 'ի ժամանէ կադմոս ծը նեալ·
այն որ զբելայն գալ զեկու ցեալ։
Զոր և հայկինըն ծանու ցեալ·
արիաբար զդիմի հա րեալ։
Ըզ լայնալիճըն լի քար շեալ·
և շեշտ կրծիցն ըզլթափան ցեալ։
Այս գովեստի արժանա ցեալ·
նահապետի նախնի գոր ծեալ։
Արմանակայ որդի է ղեալ·
որ արմայիս էր անուա նեալ։
Յարմայիսայ գոլով յայտ նեալ·
այն որ գեղամըն կոչե ցեալ։
Ի գեղամայ հարմայ է լեալ·
և 'ի հարմայ արամ ծը նեալ։
Եւ այլ բազում գոն համա րեալ·
որ 'ի սոսա են յարմա րեալ։

Զոր

Զոր աւելորդ թուէի վար կեալ
ծուլագունեց լուր ծանրա ցեալ։
Բայց այս նոցա անգէտ չէ ղեալ·
որ զքերթողին տառ վերծա նեալ։
Քանզի պատմէ թագաւո րեալ·
զանուն պարոյր նախադա սեալ։
Եւ ըզտիգրան 'ի վերջ յան գեալ·
զոքունս 'ի մէջ սոցա կար գեալ։
Զարային բնութէ գեղեցկա ցեալ·
և ըզ հրաշայն դիմօք վա ռեալ։
Եւ զայլ բազումըս շարադ րեալ·
յարշակունիսըն հասու ցեալ։
Յաբրահամէ ազգաբա նեալ·
յորմէ քետուրըն եղև ծը նեալ։
Որ զաւետիսըն հաստա տեալ·
յորմէ ազգաց թագաւո րեալ։
Որդ 'ի սորին զարմէ սկը սեալ·
պարթևական տոհմ անուա նեալ։
Ուստի արշակ թագաւո րեալ·
արշակունի ազգըն ցե ղեալ։
Եւ ըզ քաղաքըն պալհ ա֊ ռեալ·
պալհաւունիք անդ կոչե ցեալ։
Մի ազգ յաղթող միապե տեալ·
արևելեանց կողմանց տի րեալ։

 Զա

Զաղեկսանդրէնորն փախուս ցեալ·
՚ի դարեհէն դահու նըս տեալ։
ԵՒ սորա այսպէս քաջա ցեալ·
և գերագոյն յոգունց ե՟ ղեալ։
Զարքունական թագն ըստա ցէլ·
արտաշխսի որդւոյ թո ղեալ։
Որոց փոխան գոլով նըս տեալ·
այն որ արշակ մեծ անուա նեալ։
Ըզ պատերազմ ազանց վա նեալ·
զընդդիմամարտ յաղթահա րեալ։
՚Սա և եղբօր ձեր պարգ ևեալ·
որ վաղարշակն էր անուա նեալ։
Զհայաստանեայս ~ տոհ եալ·
և աստանօր թագաւո րեալ։
Որոց զօրօք բազմօք ե կեալ·
մակեդոնեանց յաղթօղ գը տեալ։
Զարքայական գահ յօրի նեալ·
և նախարարըս հաստա տեալ։
Քաղաքական օրէնս ե դեալ·
և բարիօք կարգաւո րեալ։
ԵՒ յետ ամաց ինչ վախճա նեալ·
մեր արշակայ թագաւո րեալ։
Ր․յն որ զպօնտոս գոլով գե րեալ·
և յաղթութե՟ նըշան թո ղեալ։

Զի անտէրի արձան ա ռեալ․
յեզըր ծովուն մեծի կանգ նեալ։
Եւ զեռնական արեամբ մը խեալ․
տխգաէն ըզ թափ էմն անցու ցեալ։
Զոր և յունացըն զայն տե սեալ․
եբր ա̃յ երկըրպա գեալ։
Որք այժմ ըզ մեզ գոն աղար տեալ․
զանթագաւորքըս պարսաւ եալ։
Բայց մեր ՚ի յայս ոչ պանծա ցեալ․
զի ըստ մարմնոյ գոյ ներգոր ծեալ․
Իսկ այս քաջի վախճան հա սեալ։
արտաշխսի մերոյ նըս տեալ․
Եւ յերկրորդին գահ չհասա նէլ։
ըզնախնականն յափըշտա կեալ։
Սա զօրս անթիւըս ժողո վեալ։
ըստ քարադեղըն կարկա ռեալ։
Եւ յարեւմուտըս խաղա ցեալ․
և զլեւդացւոց արքայն կա լեալ։
Զ ընդհանուր ծով հնազան դեալ․
և ըզ ցամաքըս նուաճ եալ։
՚Ի Յան զաղեկսանդր վեհ ե ղեալ։
պօլիկրատեաց գովաբա նեալ․
Որ նետաձիգ զօրացն ե ղեալ․
և զմիջօրեայ մըրթացու ցեալ։

Եւ

Եւ այլ յոգունս արիա ցեալ.
և զկրիւսոսըն տապա կեալ:
Ցիւրոց զօրաց գոլով խո ցեալ.
յորմէ վախճան մահու ա ռեալ:
Ապա տիգրան Թագաւո րեալ.
այն որ մէջէնըն կոչե ցեալ:
Ընդ յունական զօրսըն հա րեալ.
'ի պաղեստինամ արշա եալ:
Ընդ գաբիանըն փախու ցեալ:
և զմիհըրդատ յինքըն կա լեալ:
Հռոմայեցւոց զօրացն յաղ թեալ.
և ըզկրասոս մահացու ցեալ:
'ի պաղեստին զօրս առա քեալ.
և զհիւրկանոս գերի ա ծեալ:
Զհռոմայեցիս պարտէ դար ձեալ.
և խուրովլի նա վախճա նեալ:
Յորմէ որդին ընդ Թագն ա ռեալ
որ արտաւազդ էր անուա նեալ:
Որ քաջութե անուն չա ռեալ.
այլ զյորովայնըն մեծա րեալ:
Մինչ 'ի վախճան խոնեշա ցեալ.
և նախատենք նախնեացն ե ղեալ:
Ընդ սա արջամ փոխանա կեալ
որ և արշամըն կոչե ցեալ:

Երատաշխսի որդի ե ղեալ.
և աբգարու հայր անուա նեալ։
Որոյ ամաց քանեաց կա ցեալ.
խաղաղական կեանս ըստա ցեալ։
Եւ բարիոք վախճան ա ռեալ.
ըզ կնի աբգար Թագաւո րեալ։
Ցայսմ վայրի իմ նորո գեալ.
և փրկութիւն ինձ երև եալ։
Զի ա̃յ որդին ծը նեալ.
և յանիծիցըն զիս գը նեալ։
Վա̃ իմ ա̃ծըն մարդ ե ղեալ.
զիս զմեզ յերկրէ յերկինս հա նեալ։
Բայց աբգարոս զեդես շի նեալ.
և անդ զաթոռ իւր հաստա տեալ։
Ընդ հերովդէս խազմ արա րեալ.
զեղբօր որդին իւր սատա կեալ։
Եւ զփրկչական լուրըն լու եալ.
և ըղձական նամակ գը րեալ։
Ի փոքրագոյն քաղաք իւր գալ.
և բժըշկել զինքն ախտա ցեալ։
Եւ և ա̃ծ խոստովա նեալ.
և անդրանիկ հօր դաւա նեալ։
Որում զերթալըն ոչ յանձն ա ռել.
բայց անդրադարձ թըղթին յը ղել։

Երա

Երանի այնմիկ ասա ցեալ.
որ հաւատային քիս ոչ տե սեալ։
Բանզի զկենէն գոլ ասա ցեալ.
մարգարէիցըն վկայ եալ։
'Ի տեսողաց զիս անար գեալ.
և յանտեսից երկրպա գեալ։
Ըստ հրճուէիմ ես յոյժ ցնծա ցեալ.
Թագաւորաւս իմ պանծա ցեալ։
Զի քան զԹովմաս յառաջա ցեալ.
զերանութիւն մարդկան բե րեալ։
Բայց նախորդքն անդրէն դար ձեալ.
և ըզ նամակն առ նա տա րեալ։
Ըռ հաւատչեայ յոյս խոստա ցեալ.
զաշակերտին գալըն ասա ցեալ։
Իսկ տըրըն մեր զիւրսըն լը ցեալ.
և զհայրական կամն արա րեալ։
Ըբրպեցուցըն չարչա րեալ.
և 'ի խաչին վասն իմ մե ռեալ։
'Ի գերեզման մահու ե_ ջեալ.
և ըզ դժոխս աւեր ա_ ռեալ։
Երեք օրեայ նա յարու ցեալ.
և ուստի էջ անդրէն ե_ լեալ։
ԸԷ զաւետիս հօրն առա քեալ.
առաքելոցն հոգէա ցեալ։

Որք

Որք ընդ Թաղէ առ Նա մը ղեալ·
ըստ որում ինքն էր խոստա ցեալ։
Որոյ յուռհայ քաղաքն է կեալ·
զաբգար յախտից ցաւոց բու ժեալ։
Եւ 'ի հաւատըս հաստա տեալ·
յառաջագոյնըն դաւա նեալ։
Ընդ Թագաւորըն մըկր տեալ·
զամենեսին լուսաւո րեալ։
Ցարեւելեան անդուստ է լեալ·
և անտանօր գոյ կատա րեալ։
Ր.ժլ աբգարու նամակ գը րեալ
և առ տիբեր կայսր առա քեալ։
Զխաչհանուացն ամբաստա նեալ·
և զհաւատալըն իւր ծանու ցեալ։
Որ ընդ նա իսկ և հրաւէ րեալ·
խաչեցելոյն հաւատա ցեալ։
'Ի բաբելօն թուղթ առա քեալ·
և առ Ներսեհ ընդ նոյն գը րեալ։
'Ի յարտաշէս ընդ նոյն մը ղեալ·
որ էր պարսից Թագաւո րեալ։
Պատասխանիս ո՛չ ընկա լեալ·
օր հասականըն փութա ցեալ։
Զոր աշխարեմ ո՛չ երկա րեալ·
զի կանխագոյն եաք դար ձեալ։

Ր.յ ՚ի յաթոռ նորին նըս տեալ.
իւր անանուն որդին և_ ղեալ։
Որ բարի հօրն ո՛չ հետև եալ.
և բարեաց ժառանգ չե ղեալ։
Ր.յլ ըզ տաճար դէյըն բա ցեալ.
զհաճատացեալըն չարչա րեալ։
Ուամ բարկութեն ո՞ն հա սեալ.
և չարաչար զնա սատա կեալ։
Եհ սանատրուկ թագաւո րեալ.
քեռ աբգարու որդի ծը նեալ։
Որ զառաքեալըն խողխո ղեալ.
և զօրէորդն զէւր սպա նեալ։
Ըստ արժանի նա վախճա նեալ.
լինի երուանդ. արքայ նըս տեալ։
Որ ՚ի կնոջէ հերատու սեալ.
յարշակունեաց զարմէ սե րեալ։
Սակայն չարի ունակա ցեալ.
որ և զանձանօքըն պատա ռեալ։
Գործըս յոքունըս կատա րեալ.
և ձեռակերտըս յօրի նեալ։
Ջարտաշէսէ գոլով սպա նեալ.
ուստի նորա թագաւո րեալ։
Սա նախնական էր յօրի նեալ.
զարտաշատին շէն հաստա տեալ։

Եւ զաւանացըն զօր հա րեալ
մարքայ որդւէն Ձերբակա լեալ
Զ չքնաղագեղըն կոյս ա֊ ռեալ
ըզ սաթենիկըն դիւցա զնեալ։
Ըզ հարազատն իւր արձա կեալ·
և անկապուտ ուխտ հաստա տեալ։
Եւ այլ բազում ճակատ մը ղեալ·
և արհեստից գիտի հա սեալ։
Եւ ըստ բախտին վախճանա֊ ռեալ
արտաւազդայ փոխանա կեալ։
Ըստ որում և նա սակաւ կե ցեալ·
՚ի խորափիտ ինչ անդ վը գեալ։
Զոր յաւասպիլ ոմանց ա֊ ռեալ·
և այլանդակըս բարբա ռեալ։
Քաջաց ասեն ըզնա կա լեալ
յազատ մասանց լերին տա րեալ։
Եւ շղթայիւք պարաւան դեալ·
միշտ հանապազ գուլ վ կր ծեալ։
Զոր դարբնաց աւանդ ա֊ ռեալ
նաւասարդոջ ըզ սալ հա րեալ։
Զի մի՛ զկապանս ասէ խը զեալ·
և աշխարհի վախճան ա֊ ծեալ։
Ըզ սա տիրան փոխանոր դեալ·
որ իւր եղբայր հարազա տեալ։

Եւ

Եւ յաղթական գործ կատա րեալ.
հանդարտութբ՟ թագաւո րեալ:
Զկենցաղական կեանսըն հա տեալ.
՚ի Ճեան հիւսոյ վախճան ա ռեալ:
Ցորոյ եղբայրն ըզ թագն ա ռեալ.
այն որ տիգրան ըզ վերջն ա ռեալ:
Րւրիութեանց ո՛չ հետեւէ եալ.
յիշատակի չարժանա ցեալ:
Սակայն ամաց յոքունց կա ցեալ.
խաղաղական մահ ընկա լեալ:
Եւ ընդ սորա վաղարշ նըս տեալ.
որ էր որդի իւր սիրե ցեալ:
Ըզ թաւալայենըն զոր հա րեալ.
եւ քաջապէս անդ վախճա նեալ:
Ուստի խոսրով թագաւո րեալ.
եւ ըզ վրէժ հօրն պահան ջեալ:
Զօրըս թագուհըս գումա րեալ.
զհիւսիսականսըն նուա ճեալ:
Նա՛ եւ պարսից յաղթող գը տեալ.
յամբըստ ամէ ասպատա կեալ:
Եւ զարտաշիրն անձկացու ցեալ.
մինչ ՚ի հընդիկըս փախու ցեալ:
Զարտեւանոյ արիւն խնդ րեալ.
զոր սասանեանն էր ըսպա նեալ:

 Որոյ

Որոյ տոկալ ո՛չ կարա ցեալ։
և նեղութեցըն չհանդուր ժեալ։
Ըզ նախարարսն իւր ժողո վեալ.
զպարթևացւոցըն հաճա քեալ։
Ցուցակի ձիր խոստա ցեալ.
և վեհագոյն գահ ասա ցեալ
Զերկրորդականըն բարձ տոհ եալ։
Նայն ը̃կ անոհամբ արքայա ցեալ։
Եթե դաշնել ոք մարթա ցեալ.
և ելս իրաց այնմ արա րեալ։
Իսկ անտանոր յառաջ կա ցեալ։
պարթևացլինն անակ կո չեալ
Ըզ նենգական դաշն ընկա լեալ.
ևըզ հրամանըն յանձն ա ռեալ։
'ի հատուածի պատճառս ե ը̃եալ.
և առ խոսրով արքայ ե կեալ։
Որ ընդ յառաջ սիրով ե լեալ։
իբր ազգային ողջագու րեալ։
Փառօք մեծաւ պատուհասի րեալ.
յերկրորդական գահ նըստու ցէ̃լ։
Բայց սխրալի իմն իր գոր ծեալ.
'ի ճանապարհին ասի դե պեալ։
Յառաջիկայն շիրիմ հա սեալ.
հուպ առ հանգիստ մե̃յն օ թէլ։

Ուս

Ուստի գրիգորն անդր ընծայ ծեալ․
լուսաւորիչ հայոց վրայ ըեալ։
Որ և շնորհօք նորին լը ցեալ․
ոմն անդուստ գոլով ծը նեալ։
Զի զհակառակսըն ներգոր ծեալ․
'ի յազգդմանէ չարին ե- ղեալ։
Որ 'ի բարին զայն փոխար կեալ․
'ի խաւարէ մեզ լոյս ծա գեալ․
Զոր նախոդեալըն կատա րեալ․
շուն 'ի շեղջի դառըն ծը նեալ։
Րոդ մինչ արքայն զօհարձա ցէլ․
ընդ անակայ խորհուրդ ա ռեալ։
Եւ զօրս անթիւըս գումա րեալ․
ըզ վրէժ արեանըն պահան ջեալ։
Զպայմանըն գող ու խտին յի շէլ
և զթագաւորըն խողխո ղեալ։
Եւ ինքն և իւրքն ամէն մե ռեալ․
պատանեկաց երկուց զեր ծեալ։
Գրիգորիոս միումըն ըեալ․
որ 'ի կեսարըն եղև տա րեալ։
Րծապաշտ առն դի պեալ․
զոր քրիստոնեայ կրօնիւք վար ժէլ։
Որոյ ամաց ինչ անդ կա ցեալ․
ըստ աշխարհի ամուսնա ցեալ։

 Եւ

Եւ յետ յերկուց որդւոց ծը   նեալ։
և յերկոցունց կամաւ մեկ   նեալ։
Մաշխամու զկրտսերն ա_   ռեալ·
և յանապատըս հետեւ   եալ։
Իսկ անդրանկանն անդրէն ձա ցէլ·
կենցաղական վարս ըստա   ցեալ։
Բայց գրեգորի յուղղի ան   կեալ·
և առ տրդատըն հետեւ   եալ։
Զոր արտաճազգ ոճ եր ա_ ·   ռեալ·
և 'ի կայսեր դուռըն հա   սեալ։
Սա խոսրովու որդի է_   ղեալ·
առ 'ի քաջանց քաջ երև   եալ։
Եւ յաղթանդամ հըսկայա՛   ցեալ·
ուժեղ կարող ան յաղթ գը   տէլ։
Որդ. նորա անդըր ժամա   նեալ·
և զհայրական պարտ վըճա   րեալ։
'Ի միասին պանդխտա   ցեալ·
յօտարութեան նշդեհա   ցեալ։
Մինչ դեռ տրդատըն զօրա   ցեալ·
և նոր երակլ անդ անօճա   նեալ։
Քանզի զցըլուց երկուց կա   լեալ·
միով ձեռին զեղջերս թա   փեալ։
Քան զհռովմացին մեծ երե   ճէլ·
որ ընդ վզէ և եթ կա   լեալ։

Եւ քան զկրասոսուն արևա ցեալ․
որ ըզ կճղակ եզին կոր զեալ։
Ըզ կրկիսէն մեծի դար ձեալ․
Ձի ընթացիկ կառամվա րեալ։
Իսկ ներհակէն անդ հըմտա ցէլ․
և տրդատայ յերկեր ան կեալ։
Երիաքար անդուստ վա զեալ․
ըզ քաջընջաց կառք ընկա լեալ։
Եւ ըզքառէցն երիվա րեալ․
զընթացս արգել յետ նահան ջէլ։
Եւլ 'ի պռոպայն պատերազ մեալ․
որ յեւրական զօրաց մե ռեալ։
Ընդ 'ի մեծի մարտէն դար ձէլ․
որ եփրատայ յայնկոյս ե֊ ղեալ։
Ընդ փախըստեայս չաճապա րեալ․
երիվարէն վերաճո րեալ։
Եւլ զօրականըն զէն ա֊ ռեալ․
և ըզ ձիոյն կազմած ստան ձեալ։
Եւ զանարէն զայն գետ հա տեալ․
և ողջանդամ յայնկոյս ան ցեալ։
Մինչ բարբարոս խուժանն ե֊ կէլ․
յաշխարհ յունացըն բնա կեալ։
Զերկէրն ամէն ըզ բռամբ ա֊ ծէլ․
և ըզ բնակիչսըն նոճա ճեալ։

 Դիոկ

Պիոնկղիտեայ հրաման տուհ եալ.
հռօմայեցւոց զօրացն հա սեալ։
Ընդ յօքնական խմբից դա տուց.
առ որ տրդատն եղև կ_ կեալ։
Բացեալ դրանն ոչ ժամա նեալ.
առ պարըսպօքն օթագայ եալ։
Այլ զի չըգոյր դարման գը տեալ.
երիվարացն որ կերակ րեալ։
Պէտ ակն ՚ի վեր նոցին կա լեալ.
տեսին անդ խոտ յարաբար դեալ։
Յորում տրդատըն յեռա ցեալ.
՚ի բարձրաբերձըն բարձրա ցեալ։
Այլ դիւադէզ ըզխոտն հո սեալ.
զ իշխանն ըզ կնի ՚ի զօրսն առ կէլ։
Իսկ բարբարոսըն պանծա ցեալ.
մէնամարտել յարքայն յը ղեալ։
Զոր նա լռեալ և զարհու րեալ.
բռւաքատակ արքայն բե կեալ։
Այլ զայս նորա հըրատարա կեալ։
յամենեցունց յունկըն հըն չեալ։
Նայսերակերպ ասէ պըղծ նեալ։
որ ներհակին դէմ մարտու ցեալ։
Այկիանեսն այն մատու ցեալ.
առ որ տրդատ պանդըխտա ցեալ։

Ր.Ն

Ընհոգանալ արքայէն ընեալ.
՚ի յայնմ երէ նմա ասա ցեալ:
Դուցազնական մանկան դէ պէլ.
յարշակունւոյ զարմէ սե րեալ:
Զգործդ այդ դիւրեանՆ մեծա րէլ.
որպէս հողմոյ զխուլիՆ հո սեալ
Զերեկոյեանըն գործ պատ մեալ.
զոր առ նոսէն հրաշագոր ծեալ:
ԵՒ ըզնախկենան արխա ցեալ.
զոր եւր յինքեան յառուկ տե սէլ:
Ըպա հրաման նմին հա սեալ.
յարքայական զարդ պաճու ճեալ:
Ըսպառ զինու զկուրե ար կեալ.
յարքունական Ձիոջ հե ծեալ:
Դանդէպ միմեանց առ ճակա տէլ.
մորակ ՚ի կուշտ աշտանա կեալ:
Նայսերակերպըն զօրա ցեալ.
բարբարոսաց պետին յաղ թեալ:
Զոր քաջապէս Ձերբակա լեալ.
և վերամբարձ ըզնա ա ռեալ:
ԵՒ առաջի կայսերն ա ծեալ.
խոստացելումըն ժամա նեալ:
Արքայական Թագիւ պըճ նեալ.
հռոմայեցւոց զօրըս տու եալ

 Սո

Նոքօք 'ի մեծըն հայք և_ լեալ։
և ըզ պարսիկըն հալա ծեալ
Այն ինչ նորա ահա և_ կեալ.
ընծայաբեր բագնեացն և_ ղեալ։
Անահտական դից մատու ցեալ.
ըզ դաշնայինըս սաղար թեալ։
Յայսմ վայրի սկզբնահո րեալ.
որ փրկութեան մեզ առիթ լեալ։
Քանզի զգրիգոր յայս ստէ պ̄ել.
դից ոսկէ մօրըն սուտ նուէ րեալ։
Զոր և յանձին զայս ոչ ա_ ռեալ.
և հրամանաց ոչ հնազան դեալ։
Ուստի 'ի հարց փորձ մատու ցե̄լ.
և տանջանաց սկիզբըն արա րեալ։
ա Գայլ 'ի բերանըն յայն և_ դեալ.
որով յ̄ն խոստովա նեալ։
ե Աղեայ արձան յողըն բար ձեալ.
այնու հանդերձ վերամբար ձե̄լ։
գ Նախատանաց ջըրով տան ջեալ.
ընդ վայր արկուն փողով հո սեալ.
գ Ընդ դարշապարսըն հեղու սեալ.
և ընդ երկիր ածեցու ցեալ։
է Նորին կարթիցըն գել ար կեալ.
Նայ և ըզ ծունկըն յօշո տեալ։

Եւ եղեգամբ զկողքըն քե րեալ· Զ
և արտասուհացն անօթ բա խեալ։ Է
Ընդ քաղցր օդոյ աճիւն ծը ծէլ·
փոխան ջըրոյ քացախ ար բեալ։ Ը
'Ի տատասկաց վերայ պար զեալ· Թ
որակութեամբ արեան ներ կեալ։
Դարձեալ զկապար եռացու ցեալ· Ժ
և ընդ հագագմն ստորար կեալ։
Եւ այսոքիւք ո՛չ շատա ցեալ· ԺԱ
այլ և զոտին միոյ կա խեալ։
Երկոտասան կրիւք տան ջեալ· ԺԲ
ապա 'ի խոր վիրապն ար կեալ։
Զի չէ ասեն պարտ դմա կեալ·
մահապարտի որդի ե ղեալ։
Սաղմոսին երգ աստ կատա րեալ·
որ վասըն տեառնէր ասա ցեալ։
'Ի գութ մահու զիս իջու ցեալ·
'ի խաւարի նսեմա ցեալ։
Որդ այնպիսի տեղ նա՛ տը ւեալ·
հընգետասան ամ համբե րեալ։
Ցածական խնամոց պա հեալ·
զիժից քարբից գըլուխ կո խեալ։
'Ի հրեշտակաց է պատուհի րեալ·
բառնալ ձեռամբ վերամբար ձէլ։

Մինչև եղև լրումն ե- կեալ.
խաւար մեղացըն փարա տեալ։
Ցարևմտից լոյս ծա գեալ.
և զարևելս լուսաւո րեալ։
Որբորդացըն հետև եալ.
փեսաւէկրին Թիկունս հա սեալ։
Զհռիփսիմէն գեղեցկա ցեալ.
որ քրիստոսի էր հարսնա ցեալ։
Զայն առ արկեալ ՚ի գուբն ե- կէլ.
սիրոյ տարփմամբ զայս ասա ցեալ։
Ըզ պատերազմն ասէ վա նեալ.
զիշխանն առիթ մահու ընկ ճեալ։
Զերկերըդ քո խոպանա ցեալ.
իմ կուսական ճղամբ հեր քեալ։
՚Ի պետրոսեանց եմք առա քեալ.
քարոզակցիդ փրկան ե- ղեալ։
Ըրդ անճաճանչ վայրեդ ե- լեալ.
զբանըն լուսոյ ընդ քեզ ա- ռէլ.
՚Ի յանդաստան քո սերմա նեալ.
որ անապատ էր ծարաւ եալ։
Զոր շուշանաց վարդից բու սէլ.
ցօղով արեամբ մեր ոռո գեալ։
Ցորում ըզ հօտ քո արա ծեալ.
անուշահոտ ծաղկօք բու սեալ։

՚Ի դա

'Ի դալարուոջ վայրի բնա կեալ.
եւ առ կենացըն ջուրըսն հան գեալ:
Արդ մինչ նոցա վախճան ա֊ ռէլ.
յետ յաղթութե՛ մարտէն ե֊ ղեալ:
'Ի բարկութե՛ տեառն հա րեալ.
տրդատա 'ի խոզ յեղափո խեալ:
Ըստ բաբելայ արքայէն ըեալ.
անասնաբար խայտառա կեալ:
Ցեղէգնաշամբ վայրէն եր թեալ.
ընդ համացեղսն օթադայ եալ:
Սա եւ յոքունց դիւհաբաղ խեալ.
նախարարացըն յիմա րեալ:
Քարամբ զանձինըս կոչկո ճեալ.
եւ ատամամբըք պատա ռեալ:
Ուստի գըթած հայրն ո՛չ առ էլ.
միշտ բարկութե՛ ըզ մեզ խրա տէլ:
Ո՛չ յաւէժատեան ոխըս պա հեալ.
եւ ո՛չ խոպառնա բարկա ցեալ:
Առ արքայէն քեռ երե եալ.
խոսրովիդուխտ կոյս անոճա նեալ:
Նըլք աղէտեից այնմ ասա ցեալ:
զայն որ 'ի խոր վիրապն ար կեալ:
Որոց տեսլեամբքըն զարհու րեալ.
եւ զնախարարըն առնա մը ղեալ:

Խըրն

Խնդիր սրբոյն աճապա րեալ·
՚ի յօգնութիւն նոցա հա սեալ։
Եւ մինչ գալուստ սրբոյն ե ղեալ·
գան ընդ առաջ դիմաւքախ նեալ։
Թագաւորըն խողա ցեալ·
և նախարարքն անըզգայ եալ։
Սրբոյն զաղէտըն զայն տե սեալ·
և արտասուհաց վըտակ հո սեալ։
Եւ ՚ի յերկինըս նայե ցեալ·
գալ ՚ի յիմաստ նոցին խընդ րէլ։
Եւ ՚ի հընծանս օթագայ եալ։
զմարմին սրբոցն անդ անփո փէլ։
Զբանըն կենաց վարդապե տեալ·
զկաթըն տղայոցն ոգւով ջամ բէլ։
Ընդ և տեսիլ ա̅ծա րեալ·
էտես յերկնից լուսոյ ծա գեալ։
Զապագայիցըն ծանու ցեալ·
և ներկայիս իմաստա ցեալ։
Այլ և զարքայն անասնա ցեալ·
՚ի մարդկայէն բնութէն փո խեալ։
Սոր դանիէլ հրաշագոր ծեալ·
որ յառիւծուց գբէն ապ րեալ։
Խորհուրդ կենաց ՚ի կէր ար կէլ·
յա̅ծայնոցըն մեծա րեալ։

Զի հօտապետ հօտիցն օ- ծեալ.
գայն որ հօտին փրկանք ե ղեալ։
Ըստ նորաձև հովուէին ա- ռեալ.
զինւոր նորակերտ հօտին և զընտ րել։
Ի յեփրատայն յափըն հա սեալ.
և զանարին գետ դարձու ցեալ։
Կարկաջահոս շըրջան ա- ռեալ.
լայնատարած դաշտ ծաւա լեալ։
Ըզ նորագոյն հօտն անդր ա ծել.
զօծման հոգւոյն իւղըն հե ղեալ.
Ցերկնից լուսոյն սիւն երև եալ.
արեգական գերազան ցեալ։
Նոր յորդանան եփրատ ե ղեալ.
ձայն հայրական աստ վկայ եալ։
Ցորդեգրութն վերակո չեալ։
զորդիս մարդկան յեդեմ դար ձել։
Զամենեսեան լուսազար դեալ.
կենաց հացիւըն կերակ րեալ։
Զմեհեանըս դիւցըն կործա նեալ.
խորանս լուսոյ անթիւ կանգ նել։
Սեղան գառինըն յօրէ նեալ.
Ի քահանութն պատարա գեալ։
Ըզ կոստանդեայ դարձըն լոյ եալ.
որ էր հռոմայ թագաւո րեալ։

Ցայն

Ցայն ճանապարհ զօրօք է՝ լեալ·
եօթանասուն հազար ընտ րեալ։
Ցառաջելոցն յաթոռ հա սեալ·
սուրբ ոսկերացն երկրպա գեալ։
'Ի յարքայէն պատուհասէ րեալ·
հայրապետէն սիրով պատուէ եալ։
Զգրիգորեայ վկայ է՝ ղեալ·
խոստովանող մեր ընկա լեալ։
Ըն ըզ տրդատ փառաւո րեալ·
որպէս հրաշիւք փոխակեր պեալ։
Բռնական խրատիւք խրա տեալ·
և 'ի հաճառըս հաստա տեալ։
'Ի յուխտ դաշանց միաբա նեալ·
Թագաւորացն երկուց է՝ դեալ։
Ցոսկեպատ կառս ամբար ձեալ·
արքունատուր ձրիւք լը ցեալ։
'Ի մեծըն հայք անդուստ է՝ կեալ·
ուրախալիր սրտիւ բերկ րեալ։
'Ի նիկիայ ժողով դար ձեալ·
գրիգորիոսըն կոչե ցեալ։
Ցորում երթալ ոչ անսա ցեալ·
մի' առաւել գոլով պատուէ եալ։
Զարիստակէս փոխան յը ղեալ·
որ էր որդի համանմա նեալ։

Զբան հաճատոյ անդուստ առեալ·
տանըս հայոց պարգեւք բե րեալ։
Ցորոյ հիման մէջ հաստա տեալ·
անշարժապէս տրամա դրեալ։
Արիոսի չեմք հաճա նեալ·
որ զմի բնութին յերկս հա տեալ։
Եւ սաբելլի չեմք հնազան դեալ·
որ մարդածին զկոյսն ասա ցեալ։
Ո՛չ և տիգէս տեղի դը տեալ·
որ ոչ ասաց մարմին առ ռեալ։
Այլ մեք 'ի հայր հաճատա ցեալ·
և միածնին երկըրպա գեալ։
Եւ ըզ հոգին խոստովա նեալ·
յէութենէ հօրըն բըղ խեալ։
Ցերից անձանց մին խոնար հեալ·
և զադամեան մարմինս առ ռեալ։
Ընդ իւր ինքեան միացու ցեալ·
և 'ի կուսէն սըրբոյ ծը նեալ։
՝Սոյնին մարմնով կամաւ խա չեալ·
և վասն մեր կամաւ մե ռեալ։
Երեքօրեայ նա յարու ցեալ·
և ուստի էջըն վերա ցեալ։
Գալ միւսանգամ է խոստա ցեալ·
և անվախճան թագաւո րեալ։

Բարեգործաց բարիս տու   եալ․
Չարեաց տանջանըս հատուց   ցեալ։
Արդ այսպիսի սեան խարըս   խեալ․
գրիգորիոս զհօտն իւր թո   ղեալ։
Զարիստակէս փոխան ե   դեալ․
Ինքն ՚ի մանեայ յայրըն ծած   կէլ։
Սըմա որդատ յոյժ բաղձա   ցեալ․
Լուսաւորչին իւր հետե   եալ։
Ըզ ծիրանիսըն մերկա   ցեալ․
և զերկրաւոր թագն ընկե   ցեալ։
Հովուապետին անյայտ ե   ղեալ․
Լուսոյն մերոյ լոյս ամփո   փեալ․
՚Ի հովուական դասուց թո   ղեալ․
Թափառական յայր կարծե   ցեալ։
Զի որ փրկչին սպասաւո   րեալ․
Նոքա զծառայն դիտապե   տեալ։
Որպէս զմովսէսն անքոյթ ե   ղէլ
զի մի՛ պաշտօն ըզ նա ա   ռեալ։
Արիստակէս սուղ ինչ կա   ցեալ․
և շաւղաց հօրըն հետե   եալ։
՚Ի յանբարուոյ առնէ սպա   նեալ․
՚Ի Թիլնաւան իւրում թա   ղեալ։
Վրդանիսի փոխանա   կեալ․
՚ի հայրենին աթոռ նըս   տեալ։

    Ինոյն

Պնդոյն շաւիղ ուղղեա րեալ.
իւրում հօտին առաջնոր դեալ:
Այլ մերոսեր աղին ե ղեալ.
զչարեան ասեմ որ գործե ցեալ:
Ըզկնի որոյ թագաւո րեալ.
խոսրով որդի իւր անօրէա նեալ:
Ջօրըն բարուոյ ոչ նըմա նեալ
ամէնայնիւ գոլով յետ նեալ.
Ամբոխութեացն ոչ հետեւ եալ.
և հաստակաւ յոյժ յուա ցեալ:
Վատ և յետին այնպէս կա ցեալ.
և յետ սակաւ ինչ վըճա րեալ:
Անուն բարի ոչ ըստա ցեալ.
այլ նախատինք նախնեացն ե ղէլ:
Բայց միշտ տըրդատըն զօրա ցեալ.
նոհաճելոցն ապըստամ բեալ:
Որպէս աղոհանքն արեւ լեալ.
ուր գրիգորիսն առաջնոր դեալ:
Լուսոյ բանին ոչ հանդուր ժեալ.
չար բարբարոսքըն խահա րեալ:
Այլ շիջուցին զջահըն վա ռեալ
՚ի շամշական ձե́ ընթա դրեալ
Ամէնայնիւ հարց նըման նեալ,
և կուսութե՟ առաւել լեալ:

'Պ՟վր

’Ի վրթանայ որդի ծը նեալ․
համբաւաւորին քահանայապե տեալ։
Յետ խոսրովու տէրան ե ղեալ․
յաթոռըն հօր իւրոյ նըս տեալ։
Ուրխութեց ոչ հետե ւեալ․
այլ վատութեըըն համբա ւեալ։
Բայց վրդանայ զերկեր ըզ քեալ․
եւ յերկնայինս վերափո խեալ։
’Ի յեւրական աթոռ ե դեալ․
զյուսիկ որդին իւր կոչե ցեալ։
Որ բարիոք վարուք կե ցեալ․
յանդիմանիչ չարեաց գը տեալ։
’Ի տէրանայ փանիճ մե ռեալ․
ընդ պատկերին զոր խորտա կեալ։
Սուրբ ծերունոյն դանիէ լի․
հեղձամամբ մահու վախճան տոճեալ։
Ինքն ’ի յաջացըն խաւա րեալ․
սաճուղաբար յիւրմէ մե ռեալ։
Յետ այսր արշակ թագաւո րեալ․
’ի տէրանայ որդի ծը նեալ։
Որ ’ի սորին աճուրս ե ղեալ․
Ներսէս հայոց հովիւ նըս տեալ։
Լուսաճորչին շաւիղ ծա գեալ․
առ ’ինմանէ չորրորդ սե րեալ։

Վարուքըն ս̃բ. հոգւով մաք	րեալ·
և հանճարով իմաստա	ցեալ:
Առաքելոց հաւասա	րեալ·
մարգարէից շնորհօք լը	ցեալ:
Ա̃ծային հոգւոյն օ	ծեալ·
իբր աղաւնի հովանա	ցեալ:
Որ ըզ չարեացն արմատ խը	լեալ·
և բարեօք կարգըս տըն	կեալ:
Զողորմութիւնըն հաստա	տեալ·
զտմարդութինըն հալա	ծեալ:
Ընդդէմ չարեաց սուսեր սը	րեալ·
և առ բարիսըն հեզա	ցեալ:
Որպէս արշաւըն ամբարըշ	տեալ·
սաստող բանիւըն կըշտամ	բեալ:
Արեան գնելոց անպարտ ե	ղ̃էլ·
յարշակունայ քաղաք չի	նեալ·
Զորոյ զըննակիցս ախտացու	ցեալ·
և աղօթիւքըն տապա	լեալ:
Մինչ 'ի կղզին յայն աքսո	րեալ·
ա̃ծաբար հրաշագոր	ծեալ:
Ջուկն 'ի յայլեաց վէրամբե	րեալ·
Ջուր 'ի կղզին աղբերա	ցեալ:
'ի յարքայէն վերադար	ձեալ·
որ թէոդոս մեծ կոչե	ցեալ:

՚Ի մէջ ժողովմն որ գումա րեալ.
յերկից յիմնից մին սա է ղեալ:
Բայց ՚ի շապհոյ արշակ կա լեալ.
և խուրովէ զենքն ըսպա նեալ:
Եւ փոխանակ Թագաւո րեալ.
որդի նորա պապ անօրէնա նեալ:
Որ ընդ շապուհ խազմ արա րէլ.
ընդ հօրն արեանըն զոր հե ղեալ.
Որոյ յաշխարհըս մեր է կեալ.
անթիւ զօրօքըն բանա կեալ:
Յորժամ հանդէպ միմեանց կա ցէլ.
Թագաւորացըն խազմ է դեալ:
Սէն ՚ի նըրպատ լերինն է լեալ.
որպէս մովսէսըն պաղա տեալ:
Որ քան ըզ ձեռսըն տարա ծեալ.
հայոց զօրացըն զօրա ցեալ:
Եւ մինչ ՚ի վայր կոյս խոնար հէլ.
պարսկականացն ընդդիմա ցեալ:
Բայց պապ զաշէր վարուք կա ցէլ.
և ՚ի սըրբոյն յանդիմա նեալ:
Որում մահու դեղ արբու ցեալ.
և ՚ի կենաց աստի հա նեալ:
Ր.ԺԸ նա հոգւոյն ակամբ յա ռէլ.
մինչ ՚ի վախճանըն հուպ է ղէլ:

 Զա

Զապագայեցն եր հանդեր ; ձեալ·
մերձակայեցըն ծանու ցեալ։
Ցարշակունեաց զարմէ սե րեալ·
Թագըն փառաց ասէ բար ձեալ։
Ընէ 'ի յազգէս լուսաւո րեալ
հոյլին բայց մի՛ այլ ո՛չ նըս տեալ։
Հայք 'ի հիմանցըն տապա լեալ·
ազգաց բազմաց կոխան ե- ղեալ։
Ընկեղեցիքըն խաւա րեալ·
մանկունք նորա յազգըս գե րէլ։
Ծառայական ազգին ծը նեալ·
հայոց ազատքըն ծառայ եալ։
Ընէ քանանու զարմ անի ծեալ·
օրհնեալ զարմին հայոց տի րեալ։
Իսկ 'ի նեռին պըղծոյն մեր ձեալ·
արիական զօրացն ե- լեալ։
Իսմայելին տոհմին յաղ թեալ·
զերուսաղէմ քաղաքն ա- ռեալ։
Ոմըս բազումըս մարտ ե- դեալ·
հանդէպ միմեանց պատերազ մեալ։
Հռոմայեցւոցըն նոհա զեալ·
'ի նետողացն յաղթա՛հա րեալ։
Ցետ այնորիկ յոյժ զօրա ցեալ·
և զանհոտճատոսըն հալա ծեալ։

Ըկե

Եկեղեցիք լուսաւո րեալ·
աշխարհ ամէն խաղաղա ցեալ։
Մինչև լրումն երկրի և կեալ·
դատաստանին օր մերձե ցեալ։
Ապըստամբաց յերկրէ բար ձեալ·
և արդարոց Թագաւո րեալ։
Մինչ զայսպիսիս հոգւով խօ սել·
հրաժարական յերգ յօրի նեալ։
Ամենեցուն ողջոյն տու եալ
'ի սրբութեանցըն հրաժա րեալ·
Զհոգին մաքուր տր̃ առան դեալ·
'ի հրեշտակաց վեր ընկա լեալ։
Զոր յամբառնալըն ծանու ցեալ·
որք 'ի լերինս միայնա ցեալ։
Իսկ ըզ մարմինն ողբովք ա_ ռեալ·
'ի Թիղնաւան ըզ նա տա րեալ։
Ցերգ հոգևոր պարաւո րեալ·
ընդ նախահարցըն հանդու ցեալ։
Սակայն պապայ պարտաւո րեալ·
վն̃ այս չարեացս որ գործե ցեալ։
Թէոդոսի ըզ նա սպա նեալ·
ըզ վրէժ արեան սրբոյն խնդ րել։
Արտաւազդայ փոխանա կեալ·
յարշակունի զարմէ ցե ղեալ։

'Իքա

՚Ի քաջութեան գովաբա նեալ.
մինչ տրդատայ համանմա նեալ։
Զի մինչ մանուկ յելլադա լեալ.
առիւծս յոգունըս կոտո րեալ։
Րայլ երգ հինգ այր քաջա ցեալ.
՚ի յերերաց վերայ սպա նեալ։
Եւ այլ բազումս արիա ցեալ.
ապա արքայ հայոց նըս տեալ։
Որ ընդ եփրատ անդրաքայ լեալ.
և զաճագակըն սատա կեալ։
՚Սոր աքայել աստ երև եալ.
ընդ սկամանկոս գետըն վա ղեալ։
Եւ զքրոնեաճ. գերազան ցեալ.
երկու և քսան կանգուն քայ լեալ.
Բայց մանկաբար անմտա ցեալ.
Թէոդոսէ բստահա կեալ։
Ուստի նորա զայն ըմբըռ նեալ.
և ՚ի մահու պատիժս ար կեալ։
Ցորում երկուց Թագաւո րեալ.
որք ՚ի պապայ որդիս ծը նեալ։
Մի ումն արշակ վերայ կո չեալ.
և վաղարշակ միւսն անուա նեալ։
Սոքա Թագին ոչ պերճա ցեալ.
և ոչ զօրոք զօրապե տեալ։

Մին

Մինըն յունաց հարկատու եալ·
միւսըն պարսից հըպատա կեալ։
Ցայսմ վայրի եղե յայտ նեալ·
այն որ մեսրօպըն կոչե ցեալ։
Որ տեսական ուսմամբ վար ժէլ·
գործնականաւն գերազան ցեալ։
Ճ՚գնողական վարս ընկա լեալ·
և յանապատըս հետև եալ։
Օրըստօրէ զմահ յանձն ա ռեալ·
ընդ քրիստոսի չարչարակ ցեալ։
Բարեաց պատճառ հայոց ե ղէլ·
զիմաստութե̄ գանձըն խնդ րեալ։
Զոր աղօթից մասամբ գը տեալ·
հոգւոյն մատամբ տպաւո րեալ։
Ըստ մովսեսի արժանա ցեալ·
զա̃ծագիծ տառս ընկա լեալ։
Երիւք տասամբք վեցիւք յան դէլ·
արեգական ելիւք չա փեալ։
Այսմ շնորհի սովաւ տու եալ·
ս̃բըն սահակ օժանդա կեալ։
Որ ներսեսի որդի ծը նեալ·
համանըման նախնեացն ե ղեալ։
Արդ երկոքին սոքա ընտ րեալ·
եկեղեցւոյ ամոլք լը ծեալ։

 Զքա

Զքանի՛ ակօսըն պատա ռեալ·
գիմաստութինըն սերմա նեալ։
Մանուկս ուշիմըս ժողո վեալ·
Նոր դպրութե՛ այնու վար ժեալ։
Որք թարգմանիչք հոգւոյն եղեալ։
ըստ պտղոմեայ ՚ի նոյն շար ժեալ·
Ցաթենացւոց քաղաքն եր թեալ·
գիմաստութեան ծաղիկս ա ռեալ։
Որպէս մեղու թևօք բար ձեալ·
յեկեղեցիս հայոց բե րեալ։
Ի.յսէ մովսէս դաւթիւ ե ղեալ·
և մամբրէիւ այլք հետև եալ։
Ի.յնքան շնորհօք վերին լց ցեալ·
մինչ զի յունաց գերազան ցեալ։
Բայց Եւրոպայ շըրջագայ եալ·
զամենեսէն լուսաւո րեալ։
Արագ աղոճանից գեր ըստեղ ծէլ·
հոգւոյն շնորհօք առատա ցեալ։
Ցեկեղեցւոյ կարգ յօրի նեալ·
և սքանչելեօք վախճան ա ռեալ։
Լոյս ՚ի յերկնից վերածա գեալ·
՚ի ձև խաչի մարմնոյն խա չեալ։
Բայց ՚ի նոցունց աճուրըս լեալ.
խոսրով անուն արքայ նըս տեալ։

Ջոր և պարսից ըզ նա կա ճեալ·
զվռամ շապուհ փոխան ե_ դեալ։
Եւ յետ սոցա հայոց տե րեալ·
պարսիկ շապուհըն կոչե ցեալ։
Ապա վերջինըն վերջա ցեալ·
որ արտաշէսն էր անուա նեալ։
Ում նախարարքըն ոչ հանդուրժէլ·
'ի յաղտեղի գործոյն ե_ ղեալ։
Թագաւորին պարսից մատ նեալ·
փոխան նորա պարսիկ ա_ ռեալ։
Եւ ըզ սահակ սուրբըն մեր ժեալ·
որ այսմ երբէ ոչ հաղոր դեալ։
Որում փոխան սուրմակ նըս տեալ·
և փռքէշոյ զնա յաջոր դեալ։
Այլ նախարարքըն գըլխա ցեալ·
առ հովուապետըն քաղցր ե_ կեալ։
Աղերսական ձայնիւ մաղ թեալ·
լինել տեսուչ նոցին դար ձեալ։
Սակայն սրբոյն ոչ յանձն առեալ·
այլ զհրաշալին տեսիլ պատ մեալ։
Որք տրտմութ՟ե մեծաւ լը ցեալ·
զկորուստ անձանց իւրէնց լա ցէլ։
Իսկ նա յաւուր որում ծը նեալ·
'ի նոյն աւուր մահուամբ լու ծէլ։

Մահկանացու յաշխարհ մը   տեալ·
անմահ յիշումն ընքեան թո   ղեալ։
Տեսիլ սորին ասա կատա   րեալ·
Թագ և հովիւ հայոց բար   ձեալ։
Զոր նախորոտամբն եցոյց ծա   ղէլ·
և գունդն ոսկի կտաւով ծած   կէլ։
Սակայն սակաւ ամաց ան   ցեալ·
Թուըն սորին յառաջա   ցեալ։
Ըայն որ վարդան վերաձայ   նեալ·
ա̃ծային հոգեով լը   ցեալ։
Մամիկոնեան զարմէ սե   րեալ·
և սպարապետ հայոց ե   ղեալ։
Զեկեղեցւոյ սիւն հաստա   տեալ·
վասն նորա նահատա   կեալ·
Ամա բազումք նիզակա   կցեալ·
ս̃բ նախարարք հանդիսա   ցեալ։
Որք վարդադոյն արեամբ գը   նէլ·
զարքայութիւնըն խոստա   ցեալ։
Զոր թէ կամի ոք հաճաս   տեալ·
զեղիշային տառ վերծա   նեալ։
Որ ցուցանէ զայս գործե   ցեալ·
'ի յազկերտի աճուրս ե   ղեալ։
Ըզ գլուխն ոտիւքն 'ի բաց   բարձէլ·
զմեծըն փոքումք տարամեր   ժեալ·

Զհօտըն հովուօք սրոյ առն	եալ·
զգառինս գայլոցն յափըշտա	կէլ:
Զերիտասարդըս խողխո	ղեալ·
՚ի մարց գրկաց տղայք գե	րեալ:
Ըզ կուսանս ո՛չ ոք զգա	ցեալ·
Ծերք յաթոռոյ պատւոյ ան	կէլ:
Ըզ քահանայսն ՚ի սուր մատ	նէլ·
զայրիս նոցա ո՛չ ոք լա	ցեալ:
Որպէս ղևոնդ ալեօք ծաղ	կեալ·
իմաստութեամբ պայծառա	ցեալ:
Տեղըն սահակ պատարա	գեալ·
ոչխարոյ փոխան զէնքըն զե	նեալ:
Մէըն յովսէփ հոգւով մաք	րէլ·
և ոյք նոցին աշակեր	տեալ:
Որ զերկնային լոյսըն տե	սեալ·
և պսակացն արժանա	ցեալ:
Ստեփաննոսի համանմա	նեալ·
որպէս և ձայնըն վկայ	եալ:
Զայս տեսութիւնըս գուշա	կեալ·
հարցըն մերոց նախ ասա	ցեալ:
Ըզ բարկութիւնն անտի ըսկս	էլ·
և մինչ առ մեզ ո՛չ կատա	րեալ:
Քանզի պարսից յայնժամ տի	րէլ:
տանըս հայոց թագաւո	րեալ:

 Սա

Սակաւ իշխանք ինչ ամրա ցեալ.
յամուր տեղիս ըմբռնա ցեալ։
Եկեղեցիք հրձիգ ե_ ղեալ.
մանկունք նորա ողբովք ցրու եալ։
Պայծառ զարթուցըն խրթնա ցե̄լ.
կռաճըն թուխ նշանա կեալ։
Իսկ յետ ամաց այն ինչ ան ցեալ.
ժամանակացըն երկա րեալ։
փոքր, ինչ ճարին աղօտա ցեալ.
հայոց ոգի և շունչ ա_ ռեալ։
Բագրատունեաց թագաւո րեալ.
և մանաւոր հայոց տի րեալ։
Եկեղեցիք լուսաւո րեալ.
նախարարաց գահ նորո գեալ։
Դարձեալ մեղաց մեր զարթուցեալ.
զհարաւային ազգըն շար ժեալ։
Որոց մահմետըն մոլո րեալ.
կույր և կուրաց առաջնոր դեալ։
՝Սախ ըզ պարսից աթոռն ա_ ռե̄լ.
արևելից տիրապե տեալ։
Ապա 'ի մեզ հուրըն այն վա ռեալ.
և զընդհանուրըս ճարա կեալ։
Այս 'ի վաթսուն թվականն ե_ ղե̄լ.
ամք չորք յիսուն զերկեր ման բե̄լ։

Եւ յետ սոցա այլ ազգ ե֊ լեալ·
յանապատէ ինչ հեռա ցեալ։
Կրօնից նորին հաւաստա ցեալ·
մոլորելոյն ըզ հետ ե֊ ղեալ։
Համայն ազգին Թուրք անուա նեալ·
՚ի քսան և չորս ցեղ որո շեալ։
Որոյ և չափինէր ոչ չա փեալ·
բնութէ Թուոցն էր ոչ յաղ թեալ։
Արիւն արբունք գազանա ցեալ·
զազիր գործովք անասնա ցեալ։
Զիշխանութին տաճկաց ա֊ ռեալ
Թէ և կրօնիւք հաւասա րեալ։
Եւ ընդ աշխարհըս տարա ծեալ·
ծովու յայսկոյս հանուրց տի րեալ։
Զօսկերըս մեր ըզ չորա ցեալ·
զոր էր նախկի ազգաց ծը ծեալ։
Վիշապօրէն սոցա կը լեալ·
և առիւծուց նըման ման րեալ։
Զի ՚ի համար Թիւ ոչ ան կեալ·
անպարտ յարեանցըն զոր հե ղեալ։
Կամ ծառայից անգին գե րեալ·
և կամ յայտնին որ վաճա ռեալ։
Կամ ըզ գոյից յափըշտա կեալ·
որք ընդ ձեռամբ նորին ան կեալ։

Որոց այնքան աղքատա ցեալ.
որպէս յերկաթ գոլով կա պեալ։
Թողեց ըզ չարն մեծա ցեալ.
զհոգւոց կորուստըն գործե ցեալ.
'Ի հաւատոցն ուրացու ցեալ.
կամ չար գործովք ապակա նեալ։
Որդ. այսպիսի սրոց տան ջեալ.
վասն մեղաց մեր դառնա ցեալ։
'Ի սահակայ սրբոյ ըսկս եալ.
մինչև առ մեզ ո՛չ վըճա րեալ։
'Ի յաշխարհնէ ծնընդեան ե լեալ.
'ի հայրենեաց տարամեր ժեալ։
Ցերկեր օտար պանդըխտա ցեալ.
մինչ զի ըզմերըն մոռա ցեալ։
Զաշխարհըն մեր օտարք կե րեալ.
մեք առաջի աչաց տե սեալ։
Անմիտ ազգաւ զկծեցու ցեալ.
բայց 'ի մեղաց ո՛չ ոք դար ձեալ։
Սախնեն աթոռ որ լոյս ծա գեալ.
այն 'ի միգի կայ խաւա րեալ։
Աթոռակալքըն հեռա ցեալ.
տար աշխարհեկ շըջագայ եալ։
Տոհմ որ Թագին փառաւո րեալ.
անարժանից ստորև ե ղեալ։

Որք աշխարհաց բազմաց տի րել·
՚ի քաղցելոյ հաց մուրա ցեալ։
Սակայն բնու՟ն ազգին պա հեալ·
որ պալհաւեկըն կոչե ցեալ։
Խւէ և Թադուն իմ՟ ամփո փեալ·
ռամիկ ազգաց միջի ծած կեալ։
Միայն ինքեանց ներհուն և ղեալ·
որ յայն ազգէ գոլով սե րեալ։
Որդի ըզ հայր փոխանա կեալ·
մինչև առ մերըս հասու ցեալ։
՚Ի նախնական հօրէ ըսկս եալ·
՚ի պարթևէն լուսաւո րեալ։
Մինչ ՚ի վասակ քաջըն հա սեալ·
այն որ արեամբ նահատա կեալ։
Ցորմէ գրիգոր որդի ծը նեալ·
մագիստրոս վերապատու եալ
Ըստուածային շնորհօք ըզ ցեալ·
իմաստութեամբ պայծառա ցեալ։
Հօրըն մերոյ նմ՛ հայր և ղեալ·
ըստ մայրականըն միջնոր դեալ։
՚Ի յարքայէն յունաց պատու եալ·
և նահանգից յոքունց տի րեալ։
Տեսականըն ճոխա ցեալ·
և եկեղեցիըն զարդա րեալ։

Ըստ

Ըստ հոմերի տաղաչա փեալ
ըստ պղատոնի պերճաբա նեալ։
Ցունականին ներհուն ե_ ղեալ.
յոգն իմաստիցըն մանկա ցեալ։
Զանծաշունչ տառ վերծա նեալ.
օրըստօրէ ՚ի նոյն կըր թեալ։
Զեկեղեցիս վայելչա ցեալ.
՚ի հայաստան աշխարհ շի նեալ։
Ըզ կրօնաստանըս յարդա րեալ.
ըզ վանականըս յանձան ձեալ։
Զարդ-իւնական անձն ընկա լեալ.
զվարդապետաց հոյլ ժողո վեալ։
Հայր ըստ յոքայ որբոց ե_ ղեալ.
այրեաց զարանց խընամ ա_ ծեալ։
Ըզ նիւթական գանձ ըստա ցեալ.
տնանկաց յանձինըս սերմա նեալ։
Զի մինչ գարուն հոգւոյն հա սէլ.
բազմաբեղուն պտղաբե րեալ։
Սա այսպիսի վարուք կա ցեալ.
ըստ աստուծոյ ուղղե րեալ։
Ժամանակաց ինչ յաջո ղեալ.
և առ նախնիսըն յաւե լեալ։
Ժառանգ կենաց յետ իւր թո ղէլ.
այսւէ զորդին բարեմաս նեալ։

 Պալ

Պաղտաճունէն յերումն սև ըեալ·
՚ի գրիգորեանց շառաւէի ղեալ։
Որդյ վահրամ անուճանա դրեալ·
յառաջագոյնըն կոչե ցեալ։
Մինչ դեռ զօրաց իշխօղ ե ղեալ·
՚ի հայրենին յաթոռ նըս տեալ·
Մինչ աշխարհե յօրենս կա պեալ·
և ՚ի խառնիցն արտակա ցեալ։
Քանզի հոգւոյն էր նոճի ըեալ·
և ՚ի նորա մասին հա սեալ։
Իսկ յորժամ զայստսիկ լու ծեալ·
զառըստորեւս արհամար հեալ։
Ըստ ամենայն իր փոփո խեալ·
մինչ անուանըն փոխա դրեալ։
Որպէս սօղոս վայրենա ցեալ·
ըզ կնի պօղոս ընտանա ցեալ։
Սոյն և վահրամ նախ ասա ցեալ.
գրիգորիոս վերաձայ նեալ։
Քանզի մինչ իւրքըն կամե ցեալ·
Թե առ նովաւ զոճարձա ցեալ։
Սա զյիսուսին բան յիշե ցեալ։
և այնուքիւք զինքն խրա տեալ։
Թե որ ոք ոչ զանձն ատե ցեալ·
և զկնի իմ խաչըն բառ ձեալ։

Սա

Այս աշակերտ իմ ոչ է— ղեալ.
անձառ փառացն ոչ հաղոր դեալ։
Զայս ոչ բանիւ լոկ ասա ցեալ.
կամ ՚ի սրտին խորհրդա ծեալ։
Այլ և գործովք կատա րեալ.
և յերկնային ուղղին ըսկս եալ։
Զաշխարհական ձև մերկա ցեալ.
զիշխանական կամար լու ծեալ։
Ըզ հեզութեանըն կերպ ա— ռեալ.
զխոնարհութե̄ լուծն ըստա ցեալ։
՚Ի յերկրայնոցըն հրաժա րեալ.
և յանապատըս հետե եալ։
Համակրօնից հաճասա րեալ.
առաքինի վարուք կըր թեալ։
Յօրէնըս տեառն ՚ի տօնէ խոր հե̄լ.
՚ի գիշերի ՚ինոյն տըք նեալ։
Ըզ վկայութիւն տեառըն քըն նե̄լ.
և բոլորով սըրտիւ խըն դրեալ։
Ընդ ճանապարհն ամբիծ գնա ցե̄լ.
երանութեանց արժանա ցեալ։
Յանապատի առանձնա ցեալ.
ըստ յովհաննու պահօք սը նեալ.
Բայց չէր արժան լուսոյն թաք չե̄լ.
կամ քաղաքին անտես է— ղեալ։

Այլ

Ր՛յլ յաշտանակըս բարձրա ցեալ·
և յընդհանուր լոյս ծաւա լեալ·
Զի մինչ յաւուրըն յայն հա սէլ·
հայոց հովուացըն վախճա նեալ։
Տուն պետրոսեան 'ի բաց բար ձէլ·
որպէս հեղեան այն ծերա ցեալ։
Ուրով յունաց ընդ մեզ չա րեալ·
այլուստ լինել Թոյլ ո՛չ տուէ եալ։
Զի անտերունչ ասեն ե- ղեալ·
լեցին 'ի կեանըս մեր դար ձեալ։
Յորժամ արքայն մեր կոչե ցեալ։
գագիկ անուն վերաձայ նեալ։
Ր՛յնոր ըզ կարս 'ի յոյնս ա- ռեալ·
և զծամընդոյ դղեակն ա- ռեալ։
Զանիւ մեծաւ գուն գործե ցեալ·
ինչըս բազումս անթիւս ծա խեալ։
՝Սա՛ երզ կարս նախ ասա ցեալ·
այնըր խնդրոյ փոխանա կեալ։
Զի հովուապետ հայոց դար ձէլ·
նըստոյէ յաթոռն ունայնա ցեալ։
Որոյ ըղձից այսր հա սեալ·
և մատանեաւ ոսկի կըն քեալ։
Մ՛ինչ ըզ վեհին հրաման ա- ռէլ·
հարըըս հայոց անդ ժողո վեալ։

Եհ միաբան խորհուրդ ա_ ծեալ·
զարժանաւոր խընդրոյն գը տեալ·
՚Ի վերնական խնամոց յայտ նեալ·
յադարակի գանձըն ծած կեալ։
Ո՛յն որ ղօղեալ և թադու ցեալ·
յանապատի լոյսն անփո փեալ։
Ընդ որ հանուրց կամաց հա ճեալ·
առ ՚ի խնդրելըն յորդո րեալ։
Զգրիգորիոս յառաջ ա_ ծեալ·
որ և վահրամ նախանձայ նեալ։
Յուստի նորա զայն ծանու ցեալ·
և ՚ի պատուոյն յետ նահան ջեալ։
Զինքն անարժան այնմ ասա ցէլ·
ընդ աստուծոյ միջնորդ ե_ ղեալ։
Բայց ամենից բըռնադա տեալ·
և յակամայ հարկաւո րեալ։
Օծմամբ հոգւոյն ըզ նա օ_ ծէլ·
յաթոռ նախնոյն վերա՛նըս տեալ։
՚Սոր ահարօն խոյրիւ պըճ նեալ·
և սամուէլ տեառն ձայ նեալ։
Եկեղեցւոյ վեմ հիմն ե_ դեալ·
վերուստ կոչմամբ անօթ ընտ րէլ։
Որ և սոցունց համեմա տեալ·
զեկեղեցիս լուսաւո րեալ։

Երկրորդ մեսրոպ մեզ երև եալ·
գծերս բազումս թարգմա նեալ։
Սա 'ի յունացն և ասո րւոց·
Ճառս սրբոց վերամբե րեալ։
Տօն յիշատակ նոցին կար գեալ·
ընթերցուածովքըն զարդա րեալ։
Զորս ոչ ոք վերծա նեալ·
այլ և վարուցըն նախան ձեալ։
Ըստորում անուն իսկ ընկա լեալ·
Վկայասէր վերամձայ նեալ։
Փառանգութեան ոչ ըստա ցեալ·
ոչ 'ի միում վայրի բնա կեալ։
Պանդըխտաբար յերկրի շր ջեալ·
զքաղցեալ հոգիսն կերա կրեալ։
Յերուսաղէմ քաղաքն եր թեալ·
ուր փրկութիւնըն մեր ծա գեալ։
Եւ 'ի սրբոց դերըս հա սեալ·
յոր վայր նոցա նահատա կեալ։
Յարևմտականս ժամա նեալ·
ուր ազգ հայոց բազում է ջեալ։
Ընդ ըզնոսին լուսաշո րեալ·
և 'ի հաշտարս հաստա տեալ։
Ընդուստ 'ի ծովըն մեծա ցեալ·
յեգիպտականըն փոփո խեալ։

Ցայլասեռեցըն մեծա րեալ·
և յարքայէ Նոցունց պատուհ եալ։
Ընդ սուրբս որ անդ շրջագայ եալ·
առ կենդանեօքն և հանդու ցեալ։
Ցորոց ծաղիկըս հաւա քեալ·
քաղցր վարուցըն նիւթ ա- ռեալ։
Ընդ ՚ի յաթոռըն սուրբ ե- դեալ·
զառ ՚ի քեռւէն որդի ծը նեալ։
Զգրիգորիոս համանուա նեալ·
զհօրըն մերոյ եղբայր ե- ղեալ։
Զայն որ շնորհօք հոգւոյն լը ցէլ·
անբիծ վարուք սրտիւ մաք րեալ։
Զայն որ լուսոյ հոգւոյն ծա գեալ·
պետոց նման առոգա ցեալ։
Որ յովսեփայ մեծի նմա նեալ·
ըզ համազգիս ըզ կնի ձը գեալ։
Զարի եղբարս իւր քաղցա ցեալ·
ըստ յեսուհայ զօրապե տեալ։
Որոյ վահրամ վերաձայ նեալ·
միւսոյն վասակ անուանա դրեալ։
Որք վեհագոյն փառս ընկա լեալ·
և մեծարդի պատուհոյ հա սեալ։
Ըզ պատերազմ ազանց վա նեալ·
զհակառակաց հոյլըս յաղ թեալ։

Վասն այսօրիկ շքեղա ցեալ.
և աշխարհի նոցունց տե րեալ:
Ուստի մեծի հովուէին դար ձեալ.
գալ յարևելս խորհե ցեալ:
Զեւր սիրեցեալն որդեա ցեալ
և զհոմանունըն հաստա տեալ:
Ինքն ՚ինոյեան լաստին ե լեալ
յերկիր ուղիղ առաջնոր դեալ
Յօթևանօք զանց արա րեալ
մինչ ՚ի տիւրոս լեառըն հա սեալ
Ընդ որ սրբոցըն բնակք ե ղեալ
և ՚ի մարմնի հրեշտակա ցեալ:
Մըշտամըռունչ փառաբա նեալ.
զերրորդութիւնն ամէնօրհ նեալ:
՚Ի վայելուչ յայն վայր ե կեալ.
հովուապետին ըզգօնա ցեալ:
՚Ի սեաւ մըթին լեառն անոճա նէլ.
ուր են հոգիք լուսաւո րեալ:
Զյոգնավըրդով կեանըս թո ղեալ.
զոր և երազ էր ծանու ցեալ:
Ցածայն վարըս ձըգ նեալ.
և զանմարմնոց կերս ընկա լեալ:
Զքանի սիրօղսըն հաւա քեալ.
և առ ինքեան բնակեցու ցեալ:

Զդեր

Զգիրըս հոգւոյն միշտ ընթեր ծէլ·
և ընդ նոսէն յար խօսակ ցեալ։
'Ի մէջ երկրայքս անդուստ մի խէլ·
որ եփրատայ մերձ առ կա ցեալ։
Քաղաք գեսօն իմն անոճա նեալ·
ուր հուպ է վանք կարմիր կո չեալ։
Ընդ յիշխանէ պատոճասի րեալ·
ածասէր անձն երև եալ։
Որոյ վասըն անուն ձայ նեալ·
Նախնելուզակ մակ անոճա նեալ։
Կըմին հանգոյն դերաղան ցեալ·
և ամեւմնոյն բարեմաս նեալ։
Սոցա զհովլիճն իւրեանց բե րէլ·
որպէս ըզ հայր սուրբ յանձնա ցէլ։
Զոր ըսփոփմամբ ծերատե ցեալ·
յաշխատութեանցըն հանգու ցէլ։
փոքր ինչ նորա անդ յապա ղէլ·
բնաճորականն ախտի շար ժեալ։
Եւ է երկրայէն է ծանու ցեալ·
և ընդ բնութեան մահու կա պեալ։
Որով մարմնոյն կապից հա տեալ·
հոգին յարագ յերկինս թռու ցէլ։
Ըստ որոգայթ որսոյն փըշ րեալ·
որպէս ճնճղուկ ոգին ապ րեալ։

Պատկերն երկրի գնիւթն թո ղէլ․
առ սկզբնատիպն ինքեան մօ խեալ։
Զգանձըն տճողին 'ի մէջ բարձէլ․
խեցին անօթ ունայնա ցեալ։
Զոր սաղմոսիւք օրհնաբա նեալ․
քահանայից դասուցն ա֊ ռեալ։
Եւ 'ի շիրիմ մահու ե֊ դեալ․
հուպ 'ի խորանս անդ շի նեալ։
Որք 'ինախնեաց դերըս թա ղեալ․
այլ օտարաց պանդըխտա ցեալ։
Նաև 'ի յաթոռ իւր հաստա տեալ․
բասիլիոս անուանա դըրեալ։
Նրբեան առուն հարազա տեալ․
օծմամբ հոգւոյն նախ ձեռնա դրէլ։
Յարեւելեան կողմանց ե֊ լեալ․
յայլասեռիցըն հալա ծեալ։
Ըզ սեփհականն աթոռ թո ղեալ․
'ի շիրականն անի շի նեալ։
Եւ աստանօր եկաճօ րեալ․
առ իշխանին նախ ասա ցեալ։
'Ի յանապատ իմըն բնա կեալ․
'ի մէջ լերանց շուղը անուանա նեալ։
Բայց նախքան զայս բարեգործեալ․
սուրբ հայրապետս այս յաջո ղեալ։

Զոր

Չոր չէ 'ի դէպ անտես առ_ ռեալ.
զեկեղեցւոյ փրկանքն ե_ ղեալ:
Քանզի յորժամ ազգ դառնացեալ.
քրիստոնէից եղեն տը րեալ:
Չարաց ոմանց տեղի գը տեալ.
սուրբ աթոռոյս հակառա կեալ:
Եկեղեցի սուրբ ազա տեալ.
և միածնին արեամբ գը նեալ:
Ծառայ նոցին զայն արա րեալ.
կապալատու հարկահօ րեալ.
Եւ ըզ պտուղ տեառն ընծայ եալ.
որ աստուծոյ էր նուէ րեալ:
Ցանօրինաց մասին հա նեալ.
և պոռնկաց վարձկանք տու եալ:
Որդ զայսպիսի աղէտ տե սեալ.
այն որ հոգեւոյն էր զօրա ցեալ:
Զերկիւղ մարդկան 'ի բաց մերժ եալ.
առ վեհագոյն ազին եր թեալ:
Այն որ բոլոր ազանց տը րեալ.
որք են ծովու յայսկոյս բնա կեալ:
Որ մելիք շահ անուանա դրեալ.
բարեբարուոյն գովաբա նեալ:
Զոր և սիրով իսկ ընկա լեալ.
և մեծարգի փառօք պատու եալ:

Զկամքս սրտի Նորին լը ցեալ։
Երգ խնդիրսըն կատա րեալ։
Որ և հրաման անդուստ ա֊ ռեալ.
հրահոսանօք այսրէն դար ձեալ։
Զհակառակացըն հզլը հեր քեալ.
որք ըզ հաճատըս պատառա կտեալ։
Զեկեղեցի սուրբ ազա տեալ.
և վերստին միաճօ րեալ։
Թ.է և յետոյ նոքին դար ձեալ.
ըզ հուր չարեացն այն բորբո քեալ։
Այլ աստանօր վերպասա նեալ.
զհարազատէն իմոյ ընտ րեալ։
Որ ՚իստենէ գոլով հա տեալ.
առ համանուն հօրըն վար ժեալ։
Իբրև նորա վախճան ա֊ ռեալ.
հօրն երկրորդի աճանդս ա ռեալ։
Զոր սիրաբար յինքն ընկա լեալ.
յիմաստ տառեց ներակր թեալ։
Իբրու այնու յառաջա ցեալ.
և հասակին մարմնոյ ա ճեալ։
՚Ի սուրբ կոչումըն հրաւի րեալ.
և քահանայ ըզնա օ֊ ծեալ։
Արդ մինչ կայեն զօճարձա ցեալ.
և առ միմեանըս խրախա ցեալ։

Ցա̄ծ

Ցնծային վարդս բերկ րեալ·
և 'ի հոգւին ուրախա ցեալ։
Լուր դառնութեան եղև հըն չեալ·
և ձայն գուժի հռամայ հա սեալ։
Ի յազդմանէն սրտաբե կեալ·
և ապշութեամբ զահի հա րեալ։
Քանզի գթած հայրըն խռո վեալ·
ըզ հարազատ տէրանցն ե ղեալ։
Աստուածային շնորհիւ լը ցեալ·
և երկիւղիւըն զարդա րեալ։
Գեղապաճոյճ անձն երև եալ·
իշխանութեամբըն շքեղա ցեալ։
Ըզ նախնական անուն ա ռեալ·
որ ապերատն էր յորջոր ջեալ։
Թոռըն մեծի գրիգորի լեալ·
որ մագիստրոս մակ անու նեալ։
Զայս տունկ բարի արմատա ցեալ·
իսմայելեան հողմոյն խը լեալ։
Որք ըստ մեղաց մերոց շար ժեալ·
արմատախիլ զհայք արա րեալ։
Ցարևելեան կողման ըսկս եալ·
մինչ յարևմուտըս ժամա նեալ։
Որոյ առ մեզ եկեալ հա սեալ·
և զամրականըն պաշա րեալ։

Վահանաճորըք կուռ վըա ռեալ.
Նիզակաճորըք պատրաստ տեալ։
Մեքենայիւք պատնէշ կան գնեալ.
ռամբաքար սանդուխտ հօ սեալ։
Որում տանել ո՛չ կարա ցեալ.
քաջազնէին անդ բընա կեալ։
Ռուէլ որ և մերըն հայր է ղեալ.
զոր վերադոյն նախ ասա ցեալ։
Բայց մինչ վախճան մարտէին առէլ.
և թշնամեացըն հալա ծեալ։
Ընդ շինական այր պատա հեալ.
և չար յաղթումըն գործե ցեալ։
Ցայլասեռից զոմըն հա րեալ.
և յաղթութեան բան բարբա ռեալ։
Զվեշն 'ի հանդէսն իւր առ ձայնէլ.
որ վահանաճն էր պարփա կեալ։
Ցոր և նայել իսկ կամե ցեալ.
զի նահատակըն խորախու սեալ։
Սա թագնաբար անդ դարա նեալ.
հադարացի ոմըն նըս տեալ։
Ըզ լայնալիճըն լի քար շեալ.
թէ երբ նա 'ի դիտակն յա ռեալ։
Ցորժամ ետես ունայնա ցեալ.
'ի վահանէն որով ծած կեալ։

Երեքթեւեան եռաթիւ նեալ.
յանկարծակի ըզնա հա րեալ:
Որ ՚ի ծովէն յայն պատա հեալ.
՚ի տեսարանն իւր ծովա ցեալ:
Յաշտարակէն յոր վեր ե լեալ.
՚ի բաղխմանէն ստորակայ եալ:
Ըզ կնիւ արձան մեծ թաճա լեալ.
և զյաղթանդամըն ջաղջա խեալ:
Յորմէ այլովք վերամբար ձեալ.
՚ի պատուական գահոյն ե դեալ:
Խոցմամբ վիրացըն տագնա պեալ.
և յետ փոքու վերափո խեալ:
Ընդ նահատակս համակար գեալ.
և ընդ վկայսըն պըսա կեալ:
Զի ընդ նոսին զարիւն հե ղեալ.
և ընդ նոսա դասաւո րեալ:
Զոր սաղմոսիւք երգաբա նեալ.
և արտասուօք զնա ուղար կեալ:
Քահանայից ակումբ ա ռեալ.
Մոմեղէնօք բուրմամբ լու ցեալ:

 Զ°

Զօրէն կոծոյն անդ կատա րեալ·
և 'ի շիրիմ հարցն ամփո փեալ։
Սըմա բարի այն տնօրի նեալ·
զի բարեհոք մահուճամբ լու ծեալ։
Բայց ծանցելոյըս չար ե ղեալ·
գլխոյն 'ի մէնջ գլխով բար ձեալ։
Քան զի զհովիւն քաջ հա րեալ·
զգառինսըն գայլք յափըշտա կեալ։
'Ի հայրենեաց տարամեր ժեալ·
օտար սեռից ստորև կա ցեալ։
Բայց միայնոյ ո՛չ շատա ցեալ·
զի ըստ մարմնոյ հօրէն տու ժեալ։
Սերոյ գրկաց նորէն մեր ժեալ·
և 'ի խնամոցն օտարա ցեալ։
Որով յետ սակաւ ամաց ան ցեալ·
մինչ դեռ տակաւ տարաբե րեալ։
'Ի միւս հօրէն հոգւոյ զըր կեալ·
բասիլիոսըն կոչե ցեալ։
Զի ըստ մեղաց մեր յանձա խեալ·
Նըմին օրհասըն պատա հեալ։

Ահ մեք կրկին թշուառա ցեալ
՚ի մրրկութեանց անյոյս ե- ղեալ։
Զոր և ուխտին նախ ասա ցեալ·
զոր ՚ի վերոյ յիշատա կեալ։
Քահանայիւք օրհնաբա նեալ·
՚ի շուրջ անունըն հանգու ցեալ։
Բայց բարեգութ հայրն գթա ցէլ·
և ոչ իսպառ մեզ բարկա ցեալ։
Ուռ յարմատոց բարեաց բղ խեալ·
մեզ գաւազան վերածաղ կեալ։
Զհարազատէն իմաստա ցեալ·
զոր կանխագոյն բանս յիշե ցեալ։
Ունուն գրիգոր վերաձայ նեալ·
ըստ նախնական հօրէն ընտ րեալ։
Զոր առաջին հայրն ըստա ցեալ·
երկրորդին հօր աւանդ տու եալ։
Ահ ո՜րք ուսմամբ էր նա կըր թեալ·
հոգևոյն խրատիւք մանկավար ժէլ։
Ահ ՚ի վախճան մահուն հա սեալ·
՚ի սուրբ յաթոռ իւր հաստա տեալ։

 Մար

Մարգարէին բանն լը ցեալ·
փոխանակ հարց որդւոց ե- ղեալ։
Ծանրականաց հայաստա նեալ·
յեկեղեցւոյ էջխան նըս տեալ։
Ի կոչմանէ հոգւոյն ընտ րեալ·
բազմաբեղուն շնորհիւ լը ցեալ։
Ընդ մովսէսի զեսու տոհ եալ·
մեզ փրկութեան պատճառ ե- ղէլ։
Յեղիայէ կրկէն ա- ռեալ·
զեղիսէոս հոգիա ցեալ։
Ըզ կնի փրկչին առ հայր ե- լեալ·
և զմետասանս յերկրի թո ղեալ։
Յետ պօղոսի զընթացս ա- ռեալ·
զտիմօթէոս մեզ պարգև եալ։
Զօրաբաբէլ երկրորդ ե- ղեալ
և ըզ ցրոճեալըն ժողո վեալ։
Ըզ մայր որդւովք իւրովք բերկրէլ·
յերուսաղէմ նոր վերա ծեալ։
Զիւրաքանչիւրըս տնօրի նեալ·
և ըստ բախտի կարգաճո րեալ։

Զեղջատրս ինքեան հարազա տեալ·
իշխանական գահ յառա ջեալ։
Վասիլ անուն վեհ երև եալ·
և զօրավար համապատու եալ։
Եւ մարիամ քոյր անուա նեալ·
որ յաշխարհի կարգըս մը տեալ։
Իսկ ես կրտսեր Նուաստա ցեալ·
Ներսէս անուն վեր ասա ցեալ։
Որ և Նովլիմք յիմաստ կըր Թեալ·
և յերկնայինսըն կոչե ցեալ։
Թէպէտ իմ ոչ վերաԹև եալ
և ըստ կոչմանըն բարձրա ցեալ։
Այլ ՚ի յերկիր հակամը տեալ·
սիրով Նորին վայրաբե րեալ։
Սակայն Նորա ոչ Նուա զեալ·
խնամոց բարեացն առ իս ե ղեալ։
Յետ ստացողին կրկին ստա ցեալ·
ընդ տածողին կըրկին տա ծեալ։
Մինչև յարքունըս հասու ցեալ·
և քահանայ ձեռամբ օ ծեալ։

Երկնաւորըն հօր նուէր րեալ․
և միածնին իւր ընծայ եալ։
Թէպէտ նուէրս ո՛չ պատշա ճեալ․
բարեաց գործովք ո՛չ յառա ջեալ։
Այլ հեղգութ͞ե յոյժ ըստգը տեալ․
և անպտուղ սերմանն է_ ղեալ։
Ո՛չ 'ի սիրոյն սէր բորբո քեալ․
ո՛չ 'ի հըրոյն ողջակի զեալ։
Այլ ներհակօքըն գաղջա ցեալ․
որպէս զոմանց է ասա ցեալ։
Միայն 'ի յոյսըն յուսա ցեալ․
'ի բարձրելոյն աջ զօրա ցեալ։
Զի յայսցանեաց 'ի բաց տա րեալ․
զիս 'ի բարիսըն փոփո խեալ։
Այլ առաջին մարդոյն ըսկս եալ․
ուստի բնութիւնըս յառա ջեալ։
Զանցեալ նախնիս հայոց սե րեալ․
ցուցաք բանիւ. համառօ տեալ։
Մինչև 'ի մերըս հասու ցեալ․
'ի մանկական տիս ժամա նեալ։

հաս

Հասարակաց խրախճան տօնէ ծեալ.
որք իմաստեց են ցանկա ցեալ։
Ցամենեցուն որք ընթեր ձեալ.
հայցմամբ սրտիւ զայս պաղա տեալ։
Ցիշել յաղօթս արժանա ցեալ.
զանձն անարժան և տաժա նեալ։
Էին յորմէ յառաջ է կեալ.
՚ի յանգոյից գոյք եա ցեալ։
Բանին ընդ հօր յորմէ ծր նեալ.
հոգւոյն անդուստ յառաջ բղ խեալ։
Երրորդութեանըն կատա րեալ.
՚ի Թիւէ երից անձնաւո րեալ։
Միութեամբըն բաժա նեալ.
և բաժանմամբըն միա ցեալ։
Աղբերաբար բարւոյն հօ սեալ.
բարի ստեղծումըն գոյա ցեալ։
Աստուածութեանն իմում օրհնեալ.
օրհնաբանիչք նըմին է ղեալ։
Ուստի և մեր յայս յառա ջեալ.
բանին ըզ բան պտղաբե րեալ։

Ցաճարտ բանի այսր հա   սեալ․
Ըզ տոհօղ բանիս փառաւոր   րեալ։
՚Ի հենգ հարիւր թիւ կատա   րեալ․
Խօթանասնից ՚Ինոյն յան   գեալ։
Կատարեցաւ բանըս չա   փեալ․
՚Ի համբակէ Նոհաստա   ցեալ։

Սրբոյն Տեառն Ներսէսի Կլայեցւոյն
աէ, առ եղբօրորդին իւր
աղերսաք։

ԱՐԵԳԱԿԱՆ ԼՈՒՍՈՅ

ծագման․ սէր քո առիս
համանման։

Ոետոլին քաղցու բժշկա կան․
յագեցուցիչ որ քեզ բաղ ձան։
Ապերատեդ գրեմ զայս բան․
եղբօր որդւոյդ իմ ըղձա կան։
Պանծացելումդ արիա կան․
Ձիավարժից նոր հմտա կան։
Ի տեգ նիզակս շարժողա կան․
որպէս ծղօտ մի եղե գան։
Բամբաւ կրօղ ահեակ մա հան․
երբ սանձօղ անշեղա կան։

Արի

Րրխութեանց պատրաստ կան
Նախնեաց քաջացն գոլ նը ման։
Տիրականիդ ընդ հանրա կան․
որպէս լսեմ գու պատշաճա կան։
ՙՍա՛ և միւսում սեռ արքու նեան․
անդրոնիկեայ սիրաշրա կան։
Իսկ առ 'ի մէնջ հրաժարա կան․
'ի սիրելեացս քո բնա կան։
Տենչմամբ սիրոյ տէր ըղձա կան․
յիշեալ 'ի մէնջ փափագա կան։
Ելցս վեհ երանա կան․
զքոյդ տեսութն գութս վար կան։
Րոտել 'ի յայս վայր ամրա կան․
գալով քոյին ընդ բիւրա կան։
ՙՍերածութեամբ արքունոտ կան․
առ սկիւթականս ահեղ գոչ ման։
Երանութեանց արժանա նան․
որք տեսանեն զայս եղա կան։
Րաքունաբար գրաւորա կան․
Ծանո՛ թէ է՛ ստուգա բան։

Արա

Սրտից մերոյ նոճազա կան.
լինել յուսով զոհարթա կան:
Ինձ դու յաւէտ կա՛ց խնդա կան.
մարմնով առողջ և հոգև կան:
Մերոյ մի՛ տար աշխարհա կան.
զհոգերդ գերել անմարմնա կան:
Էին սիրոյ անզուգա կան.
Ջանամ լինել ասպնջա կան:
Բայց մի՛ բարուր պատճառա կան.
դներ զհասակդ մանկա կան:
Այլ քեզ առցես տիպ ցուցա կան.
զբազում մանկունս աստուածական:
Նախ ըզ յօվսէփ եգիպտոս կան.
ապա զյոքունս որ 'ի գրէ կան:
Զարեացն մի՛ լինէր նը ման.
որ զմանկութեանն աշխարհէն տան:
Այլ որ ախտէցն յաղթա կան.
եղէն մերում այս հեւթա կան:
փայլէն 'ի դասս հրեշտակա կան.
խառնէին 'ի գունդն սրովբէա կան:

Որով ըզ քեզ մարզէ իմ   բան.
լինել նոցա նմանա   կան։
Այսելելով աստ յերկար   ամ.
և անդ ըզ կեանս որ անվախ   ճան։
Սակաւ բանիցս խրատա   կան.
լեր ամրագոյն դու պահա   պան։
Իյլ և զհաւատդ որ յաւա   զան.
անշարժ պահեա միշտ յաւէի   տեան։
Ըստ լի ամաց քոց երես   նից.
գրեցան և տունքս գովես   տից։
՚Ի հիւանդոտ և ցաւա   լից.
անձնէ յաւուրս քառաս   նից։
Ցոր մերձ մահու հասեալ մը   տից.
դարձայց այսօրէն տէրն ամե   նից։
Որպէս լինիս տեղեակ կը   րից.
՚ի յեկեղեցդ բնաւ   էից։

ՎԵՐՋ

Ի՛նչորհեաց հարեւոր և ընձեռեալ և հզօր
Բուռղջանոսրնէանս հայոց, Լինելոյ
ին Գրիգորի Տոգէստրաւն, Սրբոյ Վա-
րդէայ ասուռասծաղրաց հերոծնի Նարուէլ
և պաշտօնասնոյ. Եղբէաւ ին յասասաս
ծաղրաց քողաքին ՚ի հաստանեանս
պօղէոս

Ի ժամանակս բարեպ̃աշտ
և ք͠սասասէրալ արքայ
ին կոստանդեայ մեծեան մա
խէին. գտեալ զմեզ այր ոմն
հագարացի. անուն կոչեցել մա
նաղէ, յոյժ հմուտ իմաստական
դպրութեան, և ա͠մ իմաստութ͠բ
պերճացեալ և վարժեալ, ՚ի խաղ
ասացութիւնս և ՚ի հաւատորութիւնս.
և ՚ի բանաստեղծութիւնս, հզօր
գոլով օր և պերճ և պաճոյճ շա

X Ր. րա

1999

րամանութե՟ զգուշասանականս,
և զոտիցն չափս, և զկշիռ բանից,
հոմերական և պղատոնական գը
րէ թէ ասել հարազատ, պարտ
վարկանիմք նոցա·որ և այժմ յե-
գիպտացւոց և ’ի բաբելացւոց թա
գաւորաց, յաղագս տաղասացու
թեան, յամի ամի ձիրս և պար
գևս ընդունէր՝ և զայն առատա
պէս, և ’ի հռոմայեցւոց արքայից
պատուեալ․ աստիճանաւ ’ի խո
նարհ·գունէն հասանէ մինչև ցան
գի պատրկութե՟ պատուին։ Արդ՝
սորա բազում աւուրս սկսեալ հը
ռետորական հարցուածովք փոր
ձել զմեզ վասն բոլոր բաղկացու
թե՟ և որ ինչ իմաստից գիւտք։
և դարձեալ՝ մնացածին և նորա
ստեղծտարակուսանս, առաջի ար
կանել մեզ ոչ պարապէր և իբրու
յայնմանէ ոչ կարէր ծածկել ինչ
և կամ զանլուծանելին առաջի

արկանել, այլ մանաճանդ իբրև
զմանուկ այսր անդր յածեալ
իբրու խաղալեօք զհետ մըրդո
վեալ վազեւք իբրու՝ ի խնծորսն
սուրնչինան անդամաբեկ վազեւքն
տատանէի զնա ։ Ապա ՚ի բարձ
րագոյնսն իմն խորհուրդ ձեռնուր
կեալ, զաճեստարանիչսն մեր պար
սաճէր․ իբր եթէ նոքա ո՛չ գեղա
յարմար եւչափաճոր բանիւք զա
ճեստարանսն յարմարեալ յանգա
ճորեցին․ ՚իմի գիծ յօդելով բո
լորէլներբողական արհեստիւք,
և մեծաճ գովասանութ̅բ։ զար
ձեալ զմերս քամահէր ասելով
թէ ձեր սաղմոսքդ և գրեանքդ
ո՛չ են ըստ պատշաճի, կամ ՚ի յա
ճարտուճն գրի, այլ աստ և անդ
որպէս ժողովուճն իմն․ և հրաշա
ցուցանելով։ և զարմանալիս առ
նելով զիւրենց ուսուցչին գիրքն
Չքնաղացուցնէր․ և ասէր թէ զար

մա

մանալի՛ է և 'ի վեր քան զհրաշս։
Քանզի նա սկսեալ յադամայ
մինչև ցինքն. զամ միով յօդիւք
գծագրէ ըստ խորհրդեանն ։ և
ասէր թէ այս չափ տունս այս դը
րով. և այս չափ՝ այս անուն դը
րովլ ։ և զնոյն ասէր կարէ՛ յաճախ
յաւարտումն բերելով ։ զոր այժմ
ասեմք ոչ ոք կարէ հնարել ևըս
տեղծանել մինչև ցտուն մի ։ քան
զի դժուարին է զառաջագոյն ա
սացելոցն օլորել և կացուցանել
'ի մի յօդ ։ քանզի ոչ է դըժուա
րին բանաստեղծցն զնորագոյնսն
և զինքնաստեղծսն ընաբանակա
նութք եռուսումնականութեամբ
աստուածաբանել ևկամ ներբո_
ղականս տաղասացութն չափել ։
սակայն զայլոցն առասանութնք
նախուստ դժուարաւ փոփոխին
Սակայն նորայն 'ի տուչութենէ
հոգւոյն տուաւ ։ զի նա զայսոսիկ

ոք

ոգեաց տաղս միայօդ չափաւորու
թե̄ գծի ։ Յայնժամ՝ յուսալով
եմ ՚ի հոգւին ս̃բ ՚ի տէր և արա
րիչ, և խնամիչ ․ և սկսայ ասել․
եթէ ո՛չ մարգարէութե̄ տեսիլ՝ և
ո՛չ նշանք՝ և ո՛չ արհեստք , այլ
տաղասացութ̃իք արաբացւոցն սո
վորաբար վարժաբանութ̄ մրցէլք՝
միայօդ աւարտեալ գծին ․ զոր
դուք դաֆիէ անուանէք․ ս̃կայն
թէ համարիմ զայս մարգարէա
կան տեսութի̄ զոր զքառասուն
ամ գրեաց , քառօրեա գծագրե
ցից քեզ․ յաղագամայ սկսէլ մինչև
ցդալուստն կրկին , այնմ որ ըս
տեղծ զնա ։ և մատեանս գրեցից քեզ
առաւել ես հրաշալի միով գծիւ
յօդաւորել․ նոյնիւն զոր գովէիր
զնա ։ Իսկ նա բազում գրաւս ՚ի
մէջ բերէլ, եթէ ո՛չ ես կարող առ
նել․ և իբրև գրեցի զ չորս աւուրս
պարապեալ յա̃մէ շնորհիւն ա̃յ

սկս

սկսայ ընթեռնուլ առաջի նմա. եւ այնու հետեւ ո՛չ սակաւ զարմանս պատճեց զնա. եւ հեղձեալ կական մամբ հարցնէր, թէ ո՞րպէս ար հեստիւ զայս փոյթ եկանուխ մա տենագրեցեր: Իսկ իմ զճշմար տութիւն ասացեալ. եթէ մեք քրիս տոնեայքս յորժամ յաղօթս կամք՝ հոգւին սբ հասանէ՝ ի թիկունս մեր, եւ զամ ճշմարտութի ուսուցա նէ մեզ. եւ նո՛ր զարհուրեալ խոստո վեան եղեւ եթէ մ'ծ է ածն քրիս տոնէից: Որով եւ յաղագս հակա ռակութեան այն, համարձակեցայ գրել զայս. քանզի նոքա մեծա գոյն գով ունին եւ պարծանս ըզ գիրքն նորա յաղագս գաբրիելի:

Որդ՝ հաւատով մանկունք զյիշա տակ իմ գրիգորի ածապահի կի տոնի եւ դուկի պալհաճունոյ. ընդ նմին գրեցէք եւ յաղօթս յի շեցէք. եւ տր տացէ ձեզ զշնորհս ողորմութեան իւրոյ ամէն: 6 Մե

ՍԾՍՆ
ԳՈՐԾՔ՝
Ա.ստուածածին.

Ըսքանչելի նորա բա նին։
Հրաշալի՝ անպատմ լին.
յամենայնի զարմանա լին։
Ա.յն որ նստին յերկինս երկնից.
՚ի բարձրութն սերովբէ ին։
Լուսով՝ ինքնամա տոյց.
պարածածկեալ անքննե լին։
Դասուք՝ անմարմնա կան.
օրհնաբանեալ անճառե լին։
Ըստեղծօղ՝ գոյից բո լոր.
որք ՚ի ծածուկ վայրք երե ին։

7 Ա.ն

Անմահ՝ և անկա րօտ.
քերովբէից անըմբռնե լին:
Անսկիզբն՝ անժամա նակ.
և արարող յաւիտե նին:
Անքան՝ և անսահ ման.
Տ՟ր ամենայն եղակա նին:
Անեղ՝ անժամա նակ.
Ծայր ամենայն ծայրագու նին:
Անհաս՝ անկապտե լի.
անզրաճական 'ի հրամա նին:
Անտարր՝ անպարա գիր.
պարառաբար խորհեցո ղին:
Անձև՝ աննիւթա կան.
անկերպարան վարժեցո ղին.
Աննման՝ աննմա նին.
իմանալի դասուց վե րին.
Անխառն՝ անտարրո րոշ.
եռամասնեայ մարմնակա նին:
Անչափ՝ անգծա գիր.
ժամանակեա համարո ղին:
Անհարթ՝ անհաճա տար.
անհամեմատ աննմա նին:

8 Ան

Ր. Նմասն՝ 'ի բոլո րին.
բոլորին եղեալ նման մա սին։
Ր. Նշարժ՝ 'ի շարժո ղին.
շարժեալ յիւրմէ բոլոր գոյ ին։
Ր. Նկէտ՝ յանդեցո ղին.
կէտ ամենայն յանդակա նին։
Ր. Նվախճան՝ 'ի վախճանա նին.
յորս երևեալքս ապակա նին։
Ր. Նտեսն՝ 'ի տեսո ղին.
արժանացեալ նման մա սին։
Ր. Նորակն՝ 'ի քանա կին.
տեսակն իբաց զատեալ սե ռին։
Ր. Նուր՝ ինքն 'ի սե ղուոջ.
տարբերութեանցն տարո ղին։
Ր. Նտեղի՝ տեղաւո րին.
ժամօք զնա գիտանակա նին։
Ր. Նախտ՝ անոխա կալ.
անյիշաչարն դարձո ղին։
Ր. Նսուա՝ յեակա նին.
արդար յիւրոյ սիրոդ եա նին։
Ո՛չ առեալ՝ ո՛չ ըսկս եալ.
ո՛չ դադարեալ ներգործո ղին։

ե

Ո՛չ սկիզբն՝ ոչ մեծու թիւն.
ո՛չ կատարած ինքնակա լին:
Ո՛չ ձև՝ ո՛չ համե մատ.
ոչ հանգունակ մակակա նին:
Ո՛չ նիւթ՝ ո՛չ բարձրու թիւն.
ո՛չ նկատումըն տեսա կին:
Ո՛չ փոխեալ՝ ո՛չ անքո խեալ.
ո՛չ պակասեալ կատարո ղին:
Ո՛չ թուեալ՝ ո՛չ համա րեալ.
ոչ բազմացեալ մի իշխա նին:
Ո՛չ տեարք՝ և ո՛չ աստուած ք.
և ո՛չ բաժին մի արքայ ին:
Ո՛չ միջոց՝ ո՛չ մեծու թիւն.
ո՛չ առաջին միակա նին:
Ո՛չ հատեալ՝ ո՛չ անջա տեալ.
ոչ բաժանեալ եռակա նին:
Ո՛չ յառաջ՝ ո՛չ միջա կին.
ո՛չ երևեալ ՚ի վախճա նին:
Ո՛չ ներհակ՝ ո՛չ հակա ռակ.
ո՛չ մաքառեալ ընդ հզօ րին:
Ո՛չ վայր՝ և ո՛չ սահ ման.
ո՛չ երևումն ՚ի բոլո րին:

Ո՛չ բարձրութիւն՝ ո՛չ լայնութիւն· խ
ո՛չ խորութիւն անքանա կէն։
Ո՛չ բարկացեալ՝ ո՛չ սրտմտեալ·
ո՛չ զայրացեալ անչար բա րէն։
Ո՛չ տրտմեալ՝ ո՛չ պակա սեալ·
ո՛չ թափանձեալ աննոճա զէն։
Այլ բարի՝ պատճառ բարւոյ·
բարեաց խորհող յոքնակա նէն։
Սիրող՝ բարի գոր ծոյ·
բարեաց յառաջ գոլ կամո ղէն։
Լոյս՝ ինքն առա ջէն·
լուսոյ բերող երկրորդ մա սէն։
Արդ ստեղծ զերկին ՚ի վեր·
զերկիր ՚ի վայր հաստատո ղէն։
՚Ի վերայ՝ բանին իւ րոյ·
անտանելի կառուցո ղէն։
Այսպիսի՝ արհեստա ւոր·
չինող ձգող այն կամա րէն։
Սմա՝ իսկ վայե լէր·
սեւն չլինել այն խորա նէն։
Եւ զարդոյ՝ պայծառ երկ նից·
լուսաւորացդ որ միշտ վա ռէն։ ծ

Երկ

Երկրի՝ ազգ ըստ ազ գի·
գեղեցկութեամբն որ յօրի նին:
Անթեր՝ սեր կենդա նեաց·
ցամաքային և ծովայ ին:
Թռչունք՝ երկնից բար ձանց·
անբաւ անչափ 'ի համա րին:
Արդ այս անպատմե լի·
գիտել մարդկան որք որ կամին:
Այլ տնկոց՝ ծառոց բու սոց·
լերանց վիմաց 'ի յանտա ռին:
Եւ հողմոց՝ ջրից նիւ թոց·
տարերցդ ընթացք որ կատարին:
Ամպոց՝ տեղեալ ցօ ղեալ·
յերկիր բուսոցդ որ աճե ցին:
Արդ՝ պարտէ մեզ թո ղուլ·
բանին յառաջ զոր ասա ցին:
Այլ քեզ՝ հաճանա կան·
ունիմ ասել զադին դրախ տին:
Խորհել՝ աստուածայ ին·
անապականն ստեղծօ ղին:
Ասել՝ բանիւ մի այն·
կամելն գործ կատարէ ին:

Տունկ՝ տեղապա բոյր·
սաղարդացեալ անթառամ մին։
Վայր՝ դալարա բոյս·
կանանչացեալ ծաղկաձև տին։
Ր.ղըխուր՝ քաղցրաճա շակ·
կաղկաճահոս 'ի վտա կէն։
Զայս՝ արքայա կան·
սահման կազմեալ պարունակէն։
Ստեղծ՝ մարդ 'ի հո ղոյ·
անախտական յեւր պատկե րէն։
Փչեաց՝ հոգի շնոր հաց·
իմանալի հրեշտակայ էն։
Ցերկուց՝ ընդդիմա կաց·
զդայական հողեղէ նէն։
Կամաւ՝ կէնն 'ի կո ղէն·
խնդիր յեւրոյ ազգակա նէն։
Զսա՝ եդ 'ի դրախ տէն·
իշխել բոլոր դոյակա նէն։
Զամենայն՝ երկեր հնա զանդ·
եդեալ անուանս անուանէ էն։
Թռչնոց՝ երկնից տի րել·
Ձկանց ծովու անդընդայ էն։

Եղեանս անախտա կանս.
անմահութեան անկարօ տին:
Պատուէր ետ վասն պըտ ղոյն.
չուտել անփորձ վասն չա րին:
Ո՛վ այլոյն առեալ հրա ման.
ազգ ըստ ազգի ճաշակե ին:
Միայն՝ 'ի գիտու թեան.
Ծառէն կենաց հրաժարե ին:
Այլ 'ի դէպ՝ ժամու ու_ տելն.
իւրեանց յա՟ծ մերձենայ ին:
Ըզմտաւ՝ ածեալ չա բին.
այն որ յառաջն արուսե կին:
Վառեալ՝ իւր Նախան ձու.
արուեստաւոր մեքենայ ին:
ձ Պարտեալ՝ օձին ուն կան.
կորստական օգնակա նին:
Մախանօքն՝ բանսարկու ին.
փաղաքշանօք կեղծաւո րին:
Ուտել՝ հաւանե ցան.
յորմէ չուտել հրաման ա_ ռին:
Ցանցեան՝ խափանե ցին.
զուխտն ա՟յ 'ի բաց կա ցին:

Բացան՝ և խմա   ցան.
յորմէ անկան տեսանէ   ին։
փախեան՝ և թաքչէ   ին.
տերևապատս ծածկէ   ին։
Եպա՝ անդ ե_   րեկս.
աստուածային ձայն լսէ   ին։
Երկեւղ՝ ոտնաձայ   նէին.
ուրես ադամ բարբառէ   ին։
Մի 'ի մէնջ՝ եղեալ ա_   սէին.
այսպէս բանիւն հեգնէ   ին։
Իսկ զանէծըս բարկու   թեան. Գ
զոր 'ի տեառնէ ընդունէ   ին։
Ցաւօք՝ և հեծու   թեամբ.
որդի մահու վախճանէ   ին։
'Ի բաց կալ 'ի դրախ   տէն.
ընդ անասունս ճարակէ   ին։
Զգեցեալ մորթ պատմու   ճան.
փառօք այնու զարդարէ   ին։
Ես այսպէս հաճա   նիմ.
աստուածութեան հակառակին։
Ուսեալ պատճառ կե   նաց.
անասնական ախտանայ   ին։

Ահէ մահու՝ վճիռ ա ռեալ.
որդեծնութեամբքըն երկնե ին:
՚Իսկզբանն՝ իսկ երե եալ.
մահու գործոյ չար նախանձ ին:
Կայէն՝ եղբայրաս պան.
զոր եօթն վրէժս հատու ցին:
Զկնի՝ այլ չարու թեան.
մուրհակ առեալ անառա կին:
Կանանցըն մոլու թեամբք.
արքն ՚ի միմեանս խառնակե ին:
Ահէ զդարձ՝ փոխարէ նին.
յանձինս իւրեանց ընդունե ին:
Յետ այսորիկ ջրա սոյզ.
եղեալ ՚ի վայր կործանե ին:
՚Սոյեանն՝ ՚ի տապա նին.
միայն իւրոյն պահպանե ին:
Սղեալ՝ այս բազմա մեա.
դարձեալ զած մոռանա յին:
Կռոցըն մոլու թեամբք.
յարարողէն արտակա ցին:
Մերժեալ՝ արտաքսե ին.
երկրպագեալ ստեղծուա ծին:

Ուղղ խորհուրդ՝ առեալ բանին.
աշտարակին զոր շինէ ին։
Ջրով՝ միայն կա րող.
գիտել զա̃ծ կասկածէ ին։
Ընդ խառնումն՝ ՚ի բաբե լօն.
իւրաքանչիւր զայլ խօսէ ին։
Բաղկեալ՝ զոր շինէ ին.
զբարձրութիւն ամբարտա կին։
Ընդ եբէր՝ ոչ միա բան.
լինել ընդ այն չար ժողո վին։
Այս եղև՝ մինչև ցաբ րամ.
՚ի մոռացումն անկանէ ին։
Ցեղեաց՝ ո̃ր վերըս տին.
բզգործս իւրոյ ձեռակեր տին։
Երևի՝ աբրահա մու.
Նախ առաջին բարեացն ա մին։
Երեց՝ըս հագա րաց.
մի հարիւրոց ութսուն քա ռին։
Ալփատել՝ իւր հրամայ է։
զազգըն սիրել սեփակա նին։
Երթալ՝ և պանդըխ տիլ.
տասանորդել յինքն զև ին։

1999

Դարձեալ՝ այլ երեւ ին.
հրեշտակապետն 'ի խորա նին:
Ր,հետին՝ մատուցա նէր.
'ի ծերութեանըն հասա կին:
Որդի՝ լինել նը մա.
զոր 'ի սահակն անուանէ ին:
ծ՛ 'ի կնոջէն իւր սառայ է.
'ի ծերութեան ժամանա կին:
Րրդ այս՝ եղեւ նը մա.
մինչ առ կաղնեաՀն մամբրէ ին:
Գալըն՝ հրեշտա կաց.
երից անձանց որք ճաշէ ին:
Ցորդ 'ի հաց՝ և 'ի կո գի.
առ հիւրասէր նահապե տին:
Նրթան՝ և հրասու զին.
զդիՀասէր պաշտօն չա րին:
Զգոմորըն սոդո մեան.
ըզ գեհջութեան առնամա լին:
Զղովտ՝ միայն թո ղուն.
վասն խնդրոյ իւր սիրո ղին:
Ր.ԱԼ ոչ՝ գտեալ քն գիՀ.
չափ 'ի նոսա մաղթակա նին:

փորձէ մ̃ր զաւրա   համ·
՚ի վեհագոյն խոհակա   նին ։
Ըռ. գու՝ ըզ եսա   հակ·
ընձ պատարագ ՚ի սեղա   նին ։
Գտեալ՝ աստ իմ̃ ա   րի· ԾԼ
և զօրաւոր տերասե   րին ։
Ո՛չ արտմեալ՝ ո՛չ հոգ ա   ծէլ·
խորհուրդ չտայ ՚ի գակա   նին ։
Մօր՝ըն սառայ   ի·
՚ի ծերութեան ժամանա   կին ։
Միայն՝ հզօրա   պէս·
քնութ̃ե յաղթէ մարմ̃ակա նին ։
Ըռնու՝ զմանուկն ընդ   եւր
փայտ ՚ի վերայ յաճանա   կին ։
Սուր՝ եւրըն կազ   մեալ·
վասն մանկան պատարա   գին ։
Ըստ իմ բանըս տկարա   նայ·
ասել ըզգզաւն սարսափե   լին ։
Մանկանըն հարցա   զին·
ողորմելի վասն ոչխա   րին ։
Ըմէ գթայ՝ հայրըն վե   րին
և զգուշական գառըն կազ   մին ։

Զեղջերացըն խոյն կա խի.
'ի սահակայ փոխանա կին:
ճխ Ինձ 'ի բաց՝ Թողուլ գը նալ
զայս չէ իմ կամ անկատա րին:
Բայց ասել՝ փոքր 'ի շա տէ.
որ չելանէ բանն 'ի կար գին:
Յակովբ՝ եղեալ որ դի.
'ի սահակայ իւր ծառայ ին:
Եղբայր՝ եսաւայ մե ծին.
այլ կրտսերոյն ծառայե ցին:
Օրհնէլ զյակովբ իսահա կայ.
զոր գողութեամբըն խափե ցին:
Որդի՝ երկուսա սան.
սմա տուեալ կանխագի տին:
Դ. քառից՝ առեալ կա նանց.
խորհրդաբար արժակա նին:
Յերկու՝ցըն լաբա նու.
և ծառայիցն որ մերձ կե ցին:
Արդ գործ՝ աշխատու թեան.
զոր առ սոսա հասանէ ին:
Ծառայել՝ անդ լաբա նու.
անվարձահատ արածէ ին:

Դառնայ՝ յակովբ անդ րէն․
ըստ բանի իւր հրամա նէն։
'Ի դիմի՝ հարաւ ե սաւ․
զոր երկուցեալ սարսափէ ին։
Առաքէ՝ նմա ըն ծայ․
վասըն սիրոյ ուղեգար ձին։
Զայս՝ աղաչէ րով․
պաղատանըս մաղթէ ին։
Հետամուտ՝ լինի լա բան․
վասըն դստեր դիւագո ղին։
Ստի՝ նա պատճա ռէ․
իբր 'ի կանանց կարգի լի նին։
Եւ այսու՝ շիջուցա նէ․
երթալ դարձեալ ուստի եկին։
Երթեալ՝ անդուստ յա ռաջ․
ըսքանչելեացըն հանդի պին։
Եղեալըն՝ 'ի հանդի սի․
ա̃ծային փոտէմար տին։
Արի՝ գտեալ նը մա․
եւ ժուժկալեալ հայրապե տին։
Լինի՝ իւր կաղա նալ․
յամոլաջէլ մի անդա մին։

Կանգնէ՝ արձան մի մին։
իւղով օծեալ սուրբ սեղա նին։
Դրնէ՝ անուն տե ղւոյն.
ա̄ծատես յորջորջէ ին։
Տեսեալ՝ սանդուխք լու սոյ.
դուռն բացեալ իւր երկնայ ին։
Սիրեաց՝ տէր զյա կովբ.
բեթել կոչեաց զսուրբ տե ղին։
Որդիքն՝ որ երթա յին.
՚ի լեառնակողմ հարաւա յին։
Երթալն՝ և բընա կելն.
և արածել զխաշինս հօ տին։
Մի օծ՝ ՚ի կրտսե րացն.
որ ՚ի ծննդոցն հռաքէ լին։
Յովսէփ՝ անուն ե ղեալ.
զոր առաւելըն սիրէ ին։
Յեղբարս՝ իւր առա քեալ.
զոր տեսութեանն կարօտէ ին։
Երթեալ՝ և հանդի պեալ.
՚ի սմայելեան վաճառէ ին։
՚Ի գբոյ՝ անտի հա նեալ.
որք յեգիպտոս անցանէ ին։

Զգե

Ըզ գեստ՝ իւրըն ծաղ կեայ.
տարեալ ծերոյն ցուցանէ ին։
Պատճառ՝ եղեալ նր մա.
գազանակուր զպատա նին։
Որդ զոր աղէտս ա_ սել.
պարտէ յառաջ վասն սո ցին։
Ըզ հօրըն սուգ առ նուլ.
կոծ 'ի վերայ իւր համբա կին։
Թէ զորդին՝ իւր վաճա ռեալ.
'ի յեգիպտոս փարաւո նին։
Սա յառաջ՝ երազա տես.
եղեալ փառաց իւր տեսո ղին։
Պ'ի վերուստ՝ ազդեցու թիւն.
եղեալ յայտնէ 'ի գիշե րին։
Ցանուրջըս տեսու թեան.
վասն սովոյ իւր գաւհա ռին։
ՆՀ ո՛ջ՝ ուսմբք պատ մեալ.
բայց յովսէփայ որ 'ի բանտին։ ՃԶ
Զոր 'ինա՝ վստահա ցեալ.
վերակացու ապարա նին։
Զայս միջոցըս հատա նեմ.
երկարութիւն բանիս լի նին։

Ջեղբար՝ցըն գալ՝ստ նա•
գդողանալըն բաժա կէն։
Ըզգնե՝լըն ցօրե նոյն•
զոր ՚ինոսա վաճառէ էն։
Ըզգա՝ըն յակով բայ•
սիրելըն զնա փարաշօ նէն։
Զմտանե՝լըն յեզեպ տոս•
երկոտասան պատանե կէն։
Եկեալ՝ անդ ենդայ էն•
ուրախութեամբ մեծաշ կայ էն։
Սփռեցան՝ ծաշաքե ցան•
աճեալ յազգաց յազգս լը ցէն։
ՙՍախանձ՝ եղեալ ազ գէն•
եգիպտական ընդ յուդայ էն։
ձղ Օրհնա՝ եղեալ չա րէն•
մանկակոտոր սատակէ •էն։
Բռնեալ՝ արօշէն բո լոր•
՚ի յարմատոյն խօսայէ •լէն։
Իսկ զկնի՝ ամաց բազ մաց•
ըստ աշխատեացըն հրամա նէն։
Հնգի՝ցըն հարիւ րից•
յարաբարդեալըն թօշակա նէն։

Սակաւուք՝ առաւճն լեալ·
'ի միակին ըստ հարեւ րին։
Ծնանի՝ մանուկ կայ տառ·
յիսրայէլէ ղեւտակա նին։
Ծածկեա՝լըն Թագըս տեամբ·
որք զմանկունըսն բառնայ ին։
Ցուսով՝ հաճատա ցեալ·
սքանչելեաց ակնունե ին։
Առեալ՝ տապանա կաճն·
'ի խաղացեալ գետն ընկե ցին։
Ցառաջ՝ ընտրեալ հո գին·
պահպանական մարգարէ ին։
Արտաքս՝ ածեալ պա հէր·
ըզգուշացեալ իւր տեսո ղին։
Այլ եղեալ՝ պատճառ բա նին·
որ սատակեաց զեգիպտա ցին։
Խաղեալ՝ ընդ աճա զով·
աներեւոյթ կասկածե ինն։
Ցայտնի՝ եղեալ գոր ծոյն·
իսկոյն 'ի վրէժս անկանե ին։
Խողու՝ մովսէս եր թալ·
անդրէն յաշխարհ հարաճայ ին։

Գտեալ՝ աղջիկ մի այն.
տարակուսեալ ՚ի ջրհո րին։
Խաշանց՝ իւրեանց հա նել.
անդ ջուր միայն ոչ զօրէ ին։
Օգնեալ՝ իւր Ձեռըն տու.
լինի օգնեյն որ ծարա Հին։
Առեալ՝ իւր ՚ի կնու Թիւն.
յորմէ զգերսամ ծնանէ ին։
Անուն անուանե լով.
պանդուխտ յերկիր օտար կոչէին։
ժթ Առեալ՝ զհօտն եր Թայ.
՚ի լեառնակողմ արածէ ին։
Յանկարծ՝ եկն հըն չիւն.
Ձայն ՚ի լեռնէ անդ սինէ ին։
Արդ՝ ա̄ծ ե ղէն.
բարբառ իւրոյ անսուտ բա նին։
Ակ՝ առիս ա սէ.
եւ եմ ա̄ծն յաւիտե նին։
Ածն՝ աբրահա մու.
՚ի սահակայ ՚ի սրայե լին։
Էն՝ եմ յէու Թեան.
որ միշտ ընդ հօր յեակա նին։

Խօսի՝ անդ ընդ նը   մա.
ըզ հրաշալի պատգամա   նեն:
Առաքէ՝ 'ի յեգիպ   տոս.
'ի փրկութիւն իւր ժողո   վին:
Երթայ՝ առ փարաւ   օն.
ասէ նմա ըստ հրամա   նին:
Խստացեալ փարաւօ   նի.
ընդ մովսէսի հակառա   կին:
Աստ՝ չէ պարտ քեզ ա_   սել.
ոճով եղեալըն սքանչե   լին:
Բայց միայն՝ համառօ   տել.
որ չելանէ բանըն 'ի կար   գին:
Գետ՝ յարիւն դառ   նայ.
գորտիւք բոլորն ապակա   նին:
Կարկուտ՝ յերկնից տե_   ղեաց.
ախտի բոլոր խաղաղաւար   տին:
Բազում՝ այլ նշա   նօք.
ազգի ազգի չարչարե   ին:
Ըզկնի՝ յամենայ   նի.
անդրանկածաւ սատակե   ին:
Եթող՝ ըզ ժողովուր   դն
երից աւուրց պատճառաւ   ին:

մէ

Ցանօթ՝ առեալ ոս կին.
արծաթ հանդերձըս մեծագին։
Հրաման՝ ետուն եր թալ.
իւրեանց տօնել ուր և կա մին։
Երթեալ՝ ժողովըր դեանն.
ընդ մովսէսիւ ահարօ նին։
Անդ կարմիր՝ ծովն հեր ձեալ.
լիներ դիզան ջուրքն կայ ին։
Ճեղքեալ՝ մածեալ ո լորտք
խորոց երթեալ պատառե ին։
Անցեալ՝ իսրայե լի.
նոր օրհնութիւն տ՟ն երգե ին։
Թմպկաւ՝ մարիա մայ.
որ ընդ նմանին ասե ին։
Զփարաւօն՝ հանդերձ կառօ քն.
հետամուտ լեալ սատակե ին։
Զերթա՝լըն յանա պատ.
քառասնամեայ ժամանա կին։
Ըզհաց՝ հրեշտակայ ին.
ըզ կերակուր լորամար գին։
Ըզգեստ՝ պատմուճա նին.
որ աճէին հետ հասա կին։

Զաղ

Ջաղբեւր՝ անուշր 'ի վէ մէ•
զառաստահոս վըտակա նին։
Թողէց՝ զյաճախու թիւն•
նշանակաց որ լինե ին։
Խորան՝ և տապա նակ•
ըզ քերովբէքըն հովա նին։ մէ
Սեղան՝ և աշտա նակ•
'ի սրբութիւնս սերոբէ ին։
Զկամարն՝ և ըզ վա կասն•
ըզ վարսակալն ահարո նին։
Ըզգես՝ տըն նըռնա ծև•
պարառաքար զանգակա նին։
Ըզխոյն՝ եօթնամա նեայ•
երկոտասան վէմ տախտա կին։
Ցեւէցն՝ խորայէ լէ•
ըստ ուրբենայ զըենիս մին։
Կախ՝ օձ պըղն ձի•
խածանողացըն վէշա պին։
Թողէց՝ յառաջ քան զայս•
որք յանցեալ սատանկէ ին։
Ու զտախտա՝ կըն քարե ղէն•
զոր բարկացեալ խորտակե ին։

Ո՛չ նոյա՝ այլ մովսէ սի.
զոր յատուածոյ առեալ քն րին:
մծ Ըղեալ՝ կնիք օրի նացն.
և անիծեալ յանցաւո րին:
Փոխի՝ այնու հե տև.
ածատեան այն ծերու նին:
Մեայն՝ նըմա գի տել.
որ ստեղծեալն յորովայ նին:
Ո՛չ եթող՝ անդ ժամա նել.
որ հանդստեանն էր հայրե նին:
Ր,յլ պատիճ՝ եղեալ նը մա.
անդ ՚ի վերին օթեւա նին:
Ըկեալ՝ իսրայէ լի.
ըզ քառասուն օր կածէ ին:
Խնդրեալ՝ օրէընս դիր.
տալ ըզ յեսու նաճեայ զոր դ ին:
Սա կոյս՝ սուրբ և ա րի.
արեգակնըն դարձո ղին:
Որ իւրով գայխտո նողին:
զբիւր հազարսն հարո ղին:
Ցառաջըն լրտե սին.
զկնի այն որ առաջնոր դին:

Պըծակըս զինա կից·
եղեալ քանեան արտալա ծին։
Յորդանան՝ անդրադար ձի·
անդամանդեայքն տապա լին։
Ո՜ այլքըն զոր ա_ բար·
ամենայնի այս հետև ին։
Թողու՝ դատաճո բացն·
որք առ ած մերձենայ ին։
Անդ՝ զարմանա լի·
լինի սամփսօն դաստակեր տին։
Այլք՝ որ 'ի սո ցունց·
յափթայայ և բարա գին։
Թողեց՝ քեզ յանոճա նէ·
ասել բնաճ զանբաճե լին։
Յառաջ՝ երթալ փու թով·
ասել որ ուշ եդեալ կայ ին։
Սաճուղ՝ ումն 'ի խըն դիր·
ելեալ իշոցն որ կորու սին։
Այր յաղթահա սակ·
յազգատոհմէ բենիա մին։
Օծեալ՝ զսա սամու էլ·
ըստ հրամանի սուրբ տեսո ղին։

Ռոքայ՝ կացուցա նել։
զոր իսրայելըն խնդրե ցին.
Ո՛չ թարճոք՝ զսա տոճո ղին.
այլ ըստ կամաց չար յուզո ղին։
Թողեալ՝ զարքայն յերկ նից.
ծառայելով մարմնակա նին։
Եղեալ՝ սա անցա ճոր.
հեթանոսացն ողորմե լին։
Վիսու՝ եղեալ դո վեկ.
վասն դաճեթայ իւր փեսայ ին։
Ռ.ՂԼ յորդին՝ իւր յովնա թան.
ողորմութիւն անօրի նին։
Ցանցող՝ մեծի ուխ տին.
'ի կերակուրս ընթացո ղին։
Սա բառնայր՝ յիսրայե լէ.
դաճիթ նորա փոխանոր դին։
Եղեալ՝ այր ա̄յ.
բոլոր կամաց իւր հաճո ղին։
մՆ Ջայս՝ իւր վկայու թիւն.
եդեալ բոլոր ժողովըր դին։
Գըտի՝ զորդի յես սեայ.
ըստ իմ կամաց յամենայ նին։

յէ Բ Սա

Սա՝ զերգ սաղմո սաց․
կարգէն ասաց ըստ կանո նէն։
Պարուք՝ և տասնա չեօք․
զոր յասաափն անուանէ էին։
Բազում՝ գործս արու թեան․
խցոյ ց յազգէն սա յուզայ էին։
Ըզկնի՝ յանցանե լոյն․
զուրխայի ճանապար հին։
Րուեալ՝ զայրն ամու սին․
զսողոմոն ծընանէ էին։
Րնցայց՝ այժմ ըզ սո քօք․
ոմանք 'ի մէնջ տարակու սին։
Րոքայ՝ կայ սողո մոն․
անդ հայրենի իւր վիճա կին։
Բոլոր՝ խորայե լի․
երկոտասան գաւազա նին։
Ըղանի՝ այր իմաս տուն․
խոհեմ հըզօր զարմանա լին։
Շինէ՝ տուն այ․
տաճար մեծի սուրբ արքայ էին։
Հրաշալի՝ ըսքանչե լի․
բիւր հազարաց ճարտարե լին։

33 Գ Որէ

մղ

Օրէնք՝ խորհրդա կան.
քառասնամեայ կատարե էին։
Սա եղեալ՝ իմաստա սէր.
երգոյն երգոցըն նուա գէին։
'Ի գիրս՝ իւր առա կացն.
ունայնութեացն 'ի միա սին։
Խորհուրդ՝ եկեղե ցւոյ.
յառաջագոյն մարգարե էին։
Ըզկնի՝ սորա ե_ ղեալ.
որդիք յերկուս պատառե ին։
Սակաւ՝ մի ժամա նակ.
եզեկիա բարեպաշ տէին։
Եղև՝ մեր ընդ նը մա.
զոր սաբաւօթն անուանե էին։
Դարձաւ՝ ակն տոհըն ջեան.
ըստ եսայեայ մարգարե էին։
Տուաւ՝ կենդանու թիւն.
ամըս հընդէց երէց մա սին։
Ո՛չ թողէց՝ զանէրա ճէին.
զըռափսակայ պատգամա նէին։
Ըզ գո՛ըըն բանա կէին.
որք ըզ սիօն պաշարե էին։

Զոր յայ՛նըմ գիծե րէ.
բիւրս բիւրոց սատակե ին։
Ցեա այ՝սորիկ յան ցեալ.
ազգն դահթեայ պ̃տոհիրա նին։
՚Ի բաց՝ կալ ՚ի տեառ նէ.
՚ի մարգարէս ձեռնարկե ին։
Մահու՝ կոտորե ին.
զոմանս ՚ի բաց հալածե ին։
Զոմա՛նըս սըղո_ ցեալ.
վերուստ ՚ի վայր հատանե ին։
Զօրէնս՝ այպանե ին.
բանս աւ ա̃ծ բարբառե ին։
Կանան՝ցըն մոլու թեամբ.
կռապաշտութ̃ն ածեալ մուծ ին։
Օրինա՝ցըն մովսէ սի.
հեգնաբանեալ բամբասե ին։
Մատեան՝ անդ եղի այ.
կապեաց զերկինս երեքս ա_ մին։
Աեցեցս՝ ամսոց բար դեալ.
եռամամանեայ երկակա նին։
Սղե՝ այր ողոր մել.
ա̃ծազան մարգարէ ին։

Լծեալ՝ կառուց փա խեան.
և բանհաղուն տապալէ ին։
Ռ.ռեալ՝ սուր երկսայ րի.
օրինական նախանձո տին։
Ծեղու՝ զարիւն պըղ ծոյն.
'ի յանդիման ժողովըր դին։
Դարձեալ՝ յիսունքն ե կին
զոր հրասուզեալ մեռանէ ին։
Եւ միւսն՝ որպէս յա ռաջ.
'ի բարբառոյ հրեշտակայ ին։
ժե Ձոգան՝ այնուհե տև.
ըզյորդանան պատառէ ին։
Մաշկեակն՝ իւր մաքրա գոյն.
որ ըզհազարսըն չափէ ին։
Գոլ՝ կառուց վե րին.
ըզմարգարէն ամբառնայ ին։
Տեսլեանն՝ եղիսէ ի.
արժանացեալ հոգւոյն կըրկին։
Ըզկնի՝ այպանո ղաց.
անհաճատից մանկերա մին։
Կընտակ՝ Էլ ասո ղացն.
որք տարակոյս վարկանէ ին։

Ր.ոջ՝ եւ յանտա   ռէ․
ճշմարտութեանըն վըկայ   էին։
Ջազգն՝ անհաճա   տէց․
փոյթ ընդ փոյթ կործանէ   էին։
Ր.ըլ մանկան՝ այրույն կե   նաց․
պատճառ վըկայ առ հաճատչէին։
Ր.ոդ երթեալ՝ ՚ի բաբի   լօն․
ազդ ըստ աղգաց գերի վա րին։
Ոժանց՝ գոլ աճե   րել․   յլ
անդր տիրել քաղդեա   ցին։
Գ․երեալ՝ անդ մարգա   րէ․
զոր դանիէլն անուանէ   ին։
Ե․րեց՝ լինել ման   կանցն․
որ սրբութեամբն սընանէ   ին։
Կանգնեալ՝ անդըր պատ   կեր․
քառակուսի ոսկէպա   տէին։
Ր.ոքայն՝ քաղդեա   ցւոց․
զոր բաղտասար յորջորջէ   ին։
Ա․ռեալ՝ հուր ՚ի դաշ   տին․
որթափայտիւք ատրուշա   նին։
Ր.ղդ՝ եղե հըն   չէւն․
արքայականըն հրամա   նին։

Երթա՛լ ամենե ցուն.
երկրպագել իւր պատկե րին:
Ընդ արե՛ւքըն խորոխտա ցեալ.
ընդ արքայի՛ն մաքառե ին:
Երեց՛ըն պատա նեաց.
յիսրայելէ որք երե ին:
ջն Ա՛չ անկեալ՝ յոտս արքայ ին:
ոչ խոնարհել ծունր տրձանեին:
Կապեալ՝ լինել ձե ռօք.
ոտնակապօք մեքենայ ին:
'Ի մէջ՝ հնոցին ան կեալ.
աղաղակեալ զայս աս ին:
Ցօղեա՛ ողորմու թեամբ.
շիջուցանել ըզբոց հրնո ցին:
փրկեա՛ ըսքանչե լեօք.
պատկառեցո՛ զքաղդե ցին:
Յանկարծ՝ գալ հրեշտա կին.
խորանաձև կամարա նին:
Յերեց՛ըս բաժա նեալ.
մինն 'ի միջին անծախե լին:
Եւ ցոց՛ըն բարձրա ցեալ.
վաթսնականգնեայ պաճու ղին:

Ըն

Ընցեալ՝ շուրջ ըզնո   քօք
քաղցկացիք տոչորե   ենս։
Երթեալ՝ դանիէ   լե·
յառաջ ասաց կանխագէ   տենս։
՚Ի գետ՚ըն քոբա   րայ·
լայնատարած այն տեսո   ղենս։
Բազում՝ սրմա յայտ   նեալ·
ա̃ծայենըն խորհըր   դենս։
՚Ի լեռնէ՝ առանց ձե   ռենս·
հատեալ վիմին կարծրագունենս։
Թողեց՝ քեզ յայտ վայ   րե·
ըզ նախ ասաց առասա   նենս։
Քանզի ուշ՝ եդեալ երթամ·
առ տնօրինեալ հանդիսա   նենս։
Եհաս՝ լրումն օրի   նացն·
և անիծից նախաստեղ   ծենս։
Իջեալ՝ հրեշտակ յերկ   նից·
որ աւետեաց սրբոյ կու   սենս։
Ընարատ՝ մարիա   մու·
ամէն օրհնեալ ա̃ծա   ծնենս։
Ուրախ լեր ասէ՝ տ̃ր ընդ քեզ·
և հոգին սուրբ քեզ հովա   նինս։

Սա

ժն

՚Սա ընդ բան՝ սըն փարհու ըէլ
ըսքանչելի անխորձ բա Նին։
Զի արդ՝ ինձ այս լի Նի։
անդխտական մարմնակա Նին։
Թէ ծնամ՝ ես ՚իսքան չանս,
ոչ հեռանամ կատարմա Նին։
Զի անհընա՝ րէ ինձ լի Նել։
մայր ա՟յ անհաս բա Նին։
Լինի՝ ձայն երկնայ ին։
գաբրիէլի պետակա Նին։
Իաքէն՝ ծնանելոյ է։
՚ի քաղաքի տեառըն դաւ Թին։
Գըննայ՝ անդ մարի ամ։
առ յովսէփ այրըն որ անուան Նին։
Ր.գդ. եղև՝ զաքարի այ։
՚ի խորանին պատարա գին։
Հրեշտակ՝ տեառն երև ի։
որ ՚ի սպասու կայ առա Ջին։
Աւրախ՝ լեր ծերու Նի։
որդի լինի քեզ ըղձա լին։
՚Սըշտնա՝ ցըն հաճա տա։
եղիսաբեթ ազգակա Նին։

Երթայ՝ ՚ի լեառնա կողմն. յհ
՚ի տեսանել զըսքանչե լին։
Ողջոյն՝ տուեալ մի մեանց.
երկրպագեալ յորովայ նին։
Որդի՝ զաքարի այ.
խայտայր մանուկն յարգանդ ին։
Եղեալ՝ մանուկ ծը նաւ.
զոր յովհաննէս անուանե ին։
Բացաւ՝ զաքարի այ.
զոր յաւետախօսըն կապե ցին։
Ուղիղ բարբառ՝ ձայնիւ խօսէր։
որպէս յառաջն ՚ի տաճա րին։
Եղին՝ աւուրս ան ցին.
այն իննամսեայ ժամանա կին։
Յովսէփ՝ եղեալ մտա վարժ.
անգիտանայր մեծ խորհրդ ին։
Հրեշտակ՝ տեսաւն երև ի.
հրաման առեալ տարակու սին։
Ե՛րթ՝ ՚ի բեթղե հէմ.
որպէս և գրեալ նահապե տին։
Իքէն՝ է ինձ իշ խան. յձ
որ յարդարօղն իսրայէ լին։

Գրնան՝ 'ի միա սին.
ի ջեանին 'ի սուրբ յայ բին։
Ծնանի՝ յիսուս փըր կիչ.
տ̅ր և օծեալ 'ի քաղա քին։
Դաւթայ՝ իւր ծրնո ղին.
և յարմատոյ անդ. յեսսէ ին։
Իջեալ՝ հրեշտակա պետն.
բազմութեըն բոլոր գըն դին։
Երգեն՝ զփառս տ̅յ.
և օրհնութիւն առաջո ղին։
Զայնակից՝ լինին հո վիւքն
ըզ հաշտութիւն մեզ հայցե ին։
Ր.ստ՝ ղըն գուշա կեալ.
զոր մարգարէք նախ ասէ ին։
Եկեալ՝ կայր 'ի վե րայ.
ուրէր մանուկ ա̅ծ որ դին։
Մոգք՝ յարևե լից.
առեալ հրաման ընծայ բե րին։
ԺՂ Ոսկի՝ զայն և կընդ րուկ.
զըմուռ իւրոյ խորհըրդա ծին։
Երեքս՝ 'ի մանա լի.
ա̅ծային և արքայ ին։

 Միւ

Միւսոյն՝ առաւճե լեալ·
'ի գուշակումըն պատա նէին։
Երկէր՝ պագեալ նըմա·
Ըզ պատարագսըն մատու ցէին։
Հրամման՝ առեալ անդ րէն·
երթալ յաշխարհն ուստի եկէին։
'Նախանձեալ՝ հերովդէ է·
որպէս և գրեալ 'ի մ̃ք տա ւէին։
Որպէս հուր՝ բորբոքեալ ցաճ·
հրնարաճոր սուտ հանճա րէին։
Հարցեալ՝ մարգարէ էց·
Նախ ասացեալ կատակարա նէին։
Ուր՝ ասէ ծնա նի·
յմ̃ փրկիչ յազգէ դաւ թէին։
Ուսեալ՝ 'ի բեդղէ հեմ·
ասէն 'ի տանըն յուդայ էին։
Րռաքէ՝ անդ կոտո րել·
զմանկունսն անչափ երկեմնէին։
Ջոր յառաջ՝ ներ գուշա կեալ·
հրեշտակապետըն յովսէ փէին։
Երթալ՝ 'ի յեգիպ տոս·
հանդերձ մանկամբ մանուկլէին։

Ուստի՝ դարձեալ կո չէ·
յեգիպտոսէ իւր սիրե լին։
Լընուլ՝ յառաջա գոյն·
ըզկանխասաց մարգարէ ին։
Կոչել՝ յեգիպտո սէ·
զորդին փառաց համագոյ ին։
Յառաջ՝ քան զայս ե ղեալ·
որ ութօրեայ թըլփատե ին։
Երթեալ՝ քառասնօ րեայ·
ըզտաճարին դուռըն բա ցին։
Սըմա՝ մատուցա նել·
հօր զէակից բանին անե ղին։
՚Ի գիրկս՝ առ ծերու նին·
ա̃ծ որդւովըն ցընծայ ին։
Նժ Արձակել՝ ՚ի կապա նաց·
հայցէ մարմնոյն իւր կապո ղին։
Տեսեալ՝ աչաց իւ րոց·
ըզ փրկութիւն յաւիտե նին։
Օծեալ՝ այնուհե տև·
և զօրանայր ՚ի ս̃բ հոգին։
Ո՛չ ունիմ՝ քեզ այլ ա սել·
զժամանակ երեսնա մին։

Մի

Միայն՝ ըզ քարոզու թիւն.
իւամաստնեան ժամանա կէն:
Շընորհս՝ խաղաղու թեան.
որ ՚ի յաշխարհըն ծաւա լին:
Իսկ ըզկնի՝ այսքան ա մաց.
զոր վերագոյն մեզ ասա ցին:
Եղեւ՝ քանն ամյ.
առ յովհաննէս յանապա տին:
Քարոզել՝ ըզթողու թիւն.
ապաշխարհել զոր գործե ցին:
Մըկրտել Ջրով՝ յորդանա նու.
՚ի թողութիւն ազատե ցին:
Բազմաց՝ գոլ այսպի սեաց.
որոց մահու պարտակա նին:
Ոմանց՝ յանդիմա նեալ.
ծընունդք իժից որ փախչէ ին:
Արարէք՝ այսուհե տեւ.
պըտուղ կենաց յաւիտե նին:
Եւ մի՝ ասէք լի նել.
աբրահամու որդիք մե ծին:
Կարօ՝ղ է տր հա նել.
՚ի յապառաժ դիմաց որ դին:

Ր.յս եղեւ՝ բան տեսու Թեան.
զոր հեթանոսք ձեռնարկէ ին։
Ցանկարծ՝ եղեւ լե նել.
Մեսխայի գալ ընդ նո մին։
Մրկրտել՝ 'ի յորդա նան.
'ի յովհաննու կարապե տին։
Նէ ոչ՝ գիտէր ըզ նա.
զոր 'ի յառաջ նախ ասե ին։
Հոգեին՝ սուրբ երե ի.
աղաւհնակերպ մարմնակա նին։
նլ Նէ ձայն՝ եղեւ յամ պոյն.
դա է որդի իմ սիրե լին։
Ծանեաւ՝ զայն յովհան նես.
եւ հրաժարէր սարսափե լին։
Պարտ՝ է ինձ 'ի քեն.
ո̃ր մըկրտիլ յամենայ նի։
Տոհեալ՝ պատասխա նի.
յո̃ նմա զոր հաճա նին։
Թոյլ՝ տուր ինձ լը նուլ.
ըզնախ ասաց մարգարէ ին։
Զոր եւ յառաջ՝ ինձ ասա ցին.
'ի հրաշալի կտակարա նին։

 'Նջուր

'Ի Ջուրսն՝ ի Ջեռալ մաք րի.
'ի յորդանան իւր ըստեղծօ զին:
Խոնարհի՝ իւր ծառայ ին.
որում հրեշտակք երկըրպագ ին:
Ջաղխի՝ գըլուխ վիշա պին.
որ մաքառէր գարշապա րին:
Ընդ ձայն տ̃ն՝ 'ի վ̃ր Ջուրց
և որոտումն ա̃ծայ ին:
Գըրէ՝ 'ի սուրբ տա ռին.
'ի սքանչելի իւր տախտա կին:
Ընդ ելեալ 'ի Ջըրոյ ան տի.
բանայ նմա երկին վե րին:
Եւ ձայն՝ անդուստ ե ղեալ.
գառն ա̃յ անոհանէ ին:
Երթայ՝ նա յանա պատ.
քառասնօրեայ ժամանա կին:
Փորձի՝ 'ի բանսարկու էն.
երիցս առեալ զպատասխա նին:
Յետ՝ եհան զար կոյց.
մատեան հրեշտակք ևպաշտէին:
Եկեալ՝ 'ի հարսա նիսն.
որ արարեալ զՋուրն 'ի գի նին.

47 Ընտ

Ընտրէ՝ իւր աշա կերտս•
երկոտասանս ըստ խորհըր դենին:
Տայ՝ իշխանու թիւն•
փոխել զեւրեանց անոճանա նենին:
Ռաքէ՝ յաշխարհ եր թալ•
երկուս երկուս ըստ պատե հենին:
Որ թէ նեղ՝ ինչ հասա նի•
օգնել կարէ իւր ընկե րենին:
Փըրկեաց՝ հոգի շնոր հաց•
էհան զանէծսըն հայրե նենին:
Երթայք մըկրտե ցէք•
՚ի հայր յորդի ՚ի ս̃բ հո գենին:
Եւ մի՛՝ արծաթ առ նուք•
ես տամ անգին զառատ բանենին:
Դուք՝ ձեռն ՚ի վե րայ•
բըժշկեցէ՛ք զհիւանդա նենին:
Բանիւ՝ ասէ՛ք դիւ աց•
և սատակեցէ՛ք լէգէօ նենին:
Ի զատ՝ կալ ՚ի մար դոյ•
յիս հաճատովք պաշտօնե ենին:
Ռասցէ՛ք՝ քարոզե ցէ՛ք•
զիմ լուծն քաղցր ու զփոքրոգ ենին:

Մէ կայք՝ 'ի Թաքըս տի․
մի՛ դուք վախէք յարդ՚ր բանէին ։
Դուք՝ էք աղ երկ րի․
անհամութեան որ համե մին ։
Դուք լոյս՝ էք աշխար հի․
'ի խաւարի որք նըստէ ին ։
Թէ երթայք՝ ուրեք մը տէք․
ու զձեր ողջոյնըն ջընջու նին ։
Բանիւ՝ զայն կապե ցէք․
սոդոմ առ այն լինի դիւ րին ։
Եւ ըզ փոշին՝ ոտից ձե րոց․
Թօթափեսջիք երևմա նին ։
Երթայք՝ անտի յա ռաջ․
քաղաք այլ շատ կայ չհատ̃նին ։
Ըրդ ի ջան՝ 'ի տափա րակ․
տեղի նոքօք առանձնա կին ։
Ըսաց՝ զերանու թիւն․
ածաճանդ ինըն բա նին ։
Ընդ սկիզբն՝ արար շընոր հաց
առատատուր իւր պարգե ին ։
Օրէնս՝ իշխանա բար․
ըննուլ յառաջ ըզ մովսէ սին ։

Հոգւով իւր հեղայ ին.
բառնալ 'ի բաց զըստուերանին։
ՆՀ Ընդ բորոտ՝ քըն մաքրէ ին.
ախտաժետեալքըն սըրբէ ին։
Ընդ դև՝ քըն սարսէ ին.
սանդարամետք դըղըրդէ ին։
Ընդ կաղ՝ քըն վազէ ին.
կոյրքըն բացեալ տեսանէ ին։
Ընդ արեան՝ գետք կապէ ին.
'ի մերձենալըն քըղան ձին։
Ը. յլև՝ մանուկն այ րին
մեռեալ տուաւ իւր ծընո ղին։
Ըյն որ ծառայ՝ պետակա նին.
որ հարիւրիցն իւր առա ջին։
Բանիւ՝ըն բըժըշ կի.
'ի հաւատոցըն խընդրո ղին։
Ընդ խուլ՝ քըն լըսէ ին.
համրքն ուղիղ բարբառէ ին։
Ընդ ծուլու՝ սարսեալ կապեալ.
ալիքն 'ի վայր շիջանէ ին։
Ընդ ննջեր՝ 'ի խելս նաւ ին.
'ի խորագոյնսըն վարո ղին։

Ընդ հոգի՝ տոչեալ նո ցա·
որ հաճատովք զօրանայ ին։
Ընդ երբեմն՝ այլ առա քեր·
գրնալ 'ի ծով կարթս ընկեցին։
Ընդ 'ի խորոց՝ հանեին սատերս·
ոսկի ետուն պահանջո ղին։
Ընդ ձրկուն՝ քըն հնազան դին·
պատիժ դրնեն առաջո ղին։
Ընդ զօրաց՝ լեգէօ նին· ՆՃ
խոստովանիլ զա՛ծ որ դին։
Ընդ անկեալ՝ յոտս աղա չեն·
գիտեմք ըզ քեզ տըրդ վե րին։
Ընդ շըրջեր՝ խոզս արօ տի·
անթիժ անչափ երամա կին։
Ընդ յողոք՝ իւրեանց յու զեն
երթեալ 'ի յայն մըտանե ին։
Ընտի՝ այլ դընա ցեալ·
'ի ծով հեղձան անդընդայ ին։
Ընդ կապեաց՝ ըզ լեգէ օն·
հանդերձ իւրով զօրակա նին։
Ընդ երթեալ՝ կին ասո րի·
ոմն 'ի յազգե փիւնիկա ցին։

 Սախ

Նախ շուն՝ զինքն անուա նէ.
յետոյ լըսէ զպատասխա նին:
Ունէ՝ զինքն արժա նի.
իւր բարութեանն ՚ի սեղա նին:
Նշ Դիպի՝ իւր հարցո ղին.
ողորմութեանըն յուզո ղին:
Դստեր՝ըն միա մօր.
ախտացելոյ դիւահա րին:
Ունիմ՝ աստ քեզ ա֊ սել.
զողորմութիւն բարերա րին:
Ըզ մեծ՝իւր գըթու թիւն.
առ հողանիւթ ըստեղծուածին:
Մինչ էր՝ յանապա տին.
բիւր հազարաց առնա կայ ին:
Բաշխեր՝ տայր կերա կուր.
բազմեցելոցն ՚ի խոտա նին:
՚Ի հընգից՝ նըկանա կացն.
Հերկուց ձկանցն առաջե լոյր:
Տա՝ըն սակա ւի.
երկոտասան զամբիւղ լը ցին:
՚Ի բազմաց՝ երախա նացն.
որ ՚ի դալար խոտոյն կայ ին:

Այսպիսի՝ տուատա նայ·
հայրըն կենաց արարո ղին:
Ո՞ հեղեալ՝ մին արժա նի·
բեկեալ հացին այն պատառին:
Կենաց՝ իւր բաժա կին·
անմահութեանըն թոշա կին:
Գիտես՝ զանգամա լուծն·
որ ըզ ցոհոցըն կախե ցին:
Կամ ըզ միւ՝սըն բազմա մեայ·
զոր էր կապեալ սատանա ին:
Ըզ կապեալ՝ համր 'ի մօ րէ·
ըզխուլ ականջքըն լըսո ղին:
Կամ ղեկեալըն՝ 'ի տեսու թիւն·
որ ծնար եգիտ կարճ հասակին:
Կամ զայն՝ որ ճանա չէր·
մինչ դեռ նստերըն առ թըզենին:
Յայլ վայրի՝ քեզ ասա ցից·
ըզ մեծամեծ հրաշագոր ծին:
Ըստ կարգի՝ սըրբոյ տա ւին·
որպէս ասէ մատթէո սին:
Ջիւր անհատ՝ ըսքանչե լիքն·
անբաւհելի նըշանա նին:

 Յետ

Յետ այ՛սորիկ յայտ նի.
ա̃ծային աշակեր տին։
շժ Որդւո՛ցըն զեբե դեայ.
և պետրոսի անշարժ վի մին։
՚Ի լեռա՛ւըն Թաբո րեայ.
՚ի բարձրութեան դիտանո ցին։
Եղև՛ ամպ հովա նի.
ձայն ՚ի լուսոյն հայրակա նին։
Ասէ՛ այլ զառա ջին.
զոր ընդ սրբոյ կարապե տին։
Այդ՝ է իմ որ դին.
զոր հաճեցայ և սիրե ցի։
Դըմա՛ դուք լուա րուք.
զոր ինչ ասէ ընդ ձեզ խօ սի։
Անտանօր՝ ոչ բաւէ ին.
՚ի մեծ լուսոյն զարհուրէ ին։
Մովսէս՝ և եղի այ.
եկեալ վըկայ ՚ի հրամա նին։
կենդանեաց՝ և մեռե լոց.
խօսել նըմա յամենայ նին։
Յարեան՝ և պաշտէ ին.
զյ̃ միայն տեսանէ ին։

Եղե՝ ըսքանչե լիք·
անճառելի տաղաճա րին։
Երիցս՝ ասեն շի նել·
երրորդութեանն օթարա նին։
Ցայնժամ՝ զխաչէն ճա ռէր·
ընդ իւր եղեալ աշակեր տին։
Պետրոսի՝ այն սիմո նեան·
կարծըր վիմին հաստատո ղին։
Թէ պարտ՝ է մեռա նել·
ինձ 'ի վերայ խաչափայ տին։
Ցերիցանց՝ և 'ի դըպ րաց·
յա̄ծամարտ քահանայ ին։
Հայելով՝ յայն սիմո նի·
գութ տիրական հետեւո ղին։
Աղաչէր՝ զայս հայցե լով·
որ քաւ լիցի քեզ այդպի սին։
Զոր սաստեալ՝ իւր ծառայ ին·
չար խորհրդոյն սատանայ ի։
Կամաւ՝ եմ ես ե կեալ·
'ի փրկութիւն նախաստեղ ծին։
Մարդոյն՝ իմ առա ջին·
և ձեռագործ մահապար տին։

Որպէս հարցեալ՝ նա 'ի հրէ ից.
փարիսեցւոցըն փորձո ղին։
Յոմանց՝ վասըն հար կին.
կայսերական պարտակա նին։
Եկեալ՝ անդ ագա հին.
առ բարեսէր վարդապե տին։
Զոր 'ի բաց՝ շիջուցա նէ.
զհըպարտութեան չարասի րին։
Եւ կնոջն՝ շընացե լոյ.
մահու մատնեալ դատաճո րին։
Ուսեմ՝ քեզ յայս վայ րի.
ըզ միւս կընոջ սամարա հին։
Սըստեալըն՝ 'ի ջըրհո րին.
շնորհէր ըզջուրըն կենդա նին։
Պատմէ՝ վասըն նո րա.
ըզ հինգ փոխէլ այրն առաջին։
Որպէս յերթալն՝ 'ի տաճա րին.
տանէ չուան խարազա նին։
Հէ Հարեալ՝ հանէ ան տի.
ըզվաճառողսըն լըմայ ին։
Թէ ըզ տունն՝ իմ աղօ թից.
այրս արարէք ահաղա կին։

Որպս

Այս՝ անհաստա   կան.
անպատմելի ինձ ըստ ո_   ճին:
Երթայց՝ այսուհե   տև.
՚ի կենսաբեր խորհրդա   նին:
Եւ անցայց՝ կարճառօ   տիւ
զաշակերտին իւր սիրո   ղին:
Ցաւալ՝ քան զվէց ա_   ճուր.
ըզ ղազարու մահ գ·իտո   ղին:
Ասել՝ աշակեր   տացն.
Նըննջեաց զոր եսըն սիրե   ին:
Զոր քնոյ՝ կասկածե   ին.
կենդանութեանըն յուսայ   ին:
Եկեալ՝ առ մարի   ամ.
քոյրն և մարթայ ա̃ծ որ   դ·ին:
Ընդդեմ՝ ելեալ նը   մա.
աղաղակեալ բարբառե   ին:
Տր̃ թէ աստ՝ էիր դ·ի   պեալ.
եղբայրըն իմ չէր ՚ի տապա   նին:
Մատեան՝ և պաշտե   ին.
լային հերօքըն ջընջե   ին:
Եկեալ՝ տր̃ըն կե   նաց.
՚ի գերեզմանն ՚ի դուռն այրին:

Հարցանէր՝ անդ ասե լով.
Թէ ո՞ւր եղիք զիմ սէրե լէն։
Ձայնէր՝ ազդարա րող.
անդ քարքառոյն ա̃ծայ էն։
Գրժոխ՝ քըն սարսե ցին.
սանդարամետքըն դողա ցին։
Ոլեալ՝ գայր կենդա նի.
չորեքօրեայն ՚ի տապա նէն։
Լռեալ՝ իւր հրամա նին.
զոր ըստեղծեալ էր մեռըս տին։
Ոլեալ՝ յերուսա ղէմ.
երթալ իւրոյ ճանապար հին։
Կուրա՛ցըն հանդի պեալ
աղաղակեն որդի դաւ թին։
շկ Ողորմեա՛ց՝ մեզ տ̃ր յ̃ն.
որպէս յայնժամ բարտիմէ ին։
Ի ծնէ՝ կոյր ծընե լոյ.
արեգականն անտեսո ղին։
Նրա՝ զմեզ արժա նի.
առատատուր քո պարգե ւին։
Բանին՝ միայն ա̃ սա.
և գըթացէ՛ր լոյսդ առա ջին։

Բա

Բացան՝ և օրհնէ	ին.
Նոր գոհութիւնըս գովէ	ին։
Զօրն՝ առաջօ	ղին.
'ի փրկութիւն զանճառե	լին։
Սըստի՝ յաճանա	կի.
ըստ կանխասաց մարգարէ	ին։
Դըստեր՝ քըն սիօ	նի.
ուրախացան ընդ արքայ	ին։
Ը,նդ՝ կատարե	լով.
ըզ փրկութիւն իսրայէ	լին։
Եւ կոչէ՝ յորդեգրու	թիւն.
ըզհեթանոսս ամծայ	ին։
Ծերքն՝ ոստս ձիթե	նեաց.
մատուցանեն ճանապար	հին։
Մանկանցն՝ արմաւե	նեաց.
աղաղակեն ովսաննայ	ին։
Ցանցս՝ առաւօ	տուն.
քաղցեալ ետես ըզթզե	նին։
Խնդրեաց՝ ուտել պը	տուղ.
ոչ հանդիպեալ ճաշակե	լին։
Ը,նէծ՝ ասաց բա	նիւ.
վաղվաղակի գօսանայ	ին։

Տեսեալ՝ աշակեր տայն·
և զարհուրեալ սքանչանայ ին։
Խնդրեն՝ անդ զերբե դեանքն·
ըզ գահ երեց աթոռա նին։
Հօր՝ ետ զայն ու նել
իշխանութիւն ըստ արժա նին։
Իբր նստեալ՝ ինքն 'ի լե րինն·
'ի ձիթենեաց յանապա տին։
Ցայնժամ անց՝ պատուհրելով
ըզ ճշմարիտ առակա նին։
Զերթալ՝ թագաւո րին·
'ի տար աշխարհ հեռաւո րին։
Ըզգալն՝ յանկարծա կի·
և զհարսանիս առագաս տին։
Զագարակն՝ ըզ մարգա րիտն·
ըզ քանքարաց վաճառա նին։
Զկուսանքն՝ անգիտա ցեալք·
որպէս լապտերքըն շիջա նին։
Զիմաստնոյն՝ զգաստա ցեալ·
որք ընդ ինքեանս ձէթն բարձին։
Զնստելն՝ յաթոռ փա ռաց·
դատաւորաց դատաւո րին։

 Զլե

Զընկերն՝ զօգնեան յա ջին.
և զայծիսըն յահե կին:
Թողեց՝ քեզ այլ չա սեմ.
ազգ ըստ ազգի զպատուէրնեն:
Զի զկնի՝ տաուխս ե մոյ.
քեզ կարգեցից ՚ի վախճա նին:
Երթայ՝ յիսուս ՚ի տուննն.
սիմոնի այն սիրո ղին:
Եւ կնո՛ջըն հաւա տովք.
իւղոյն թափումն որ օծա նին:
Եւ ուրուք՝ հեգնաբա նեալ.
վասն նարդեան տալ աղքատին:
Ոչ չէր փոյթ՝ վասըն որ այս.
գողու կըծծի գանձապա նին:
Խընդրէր՝ այնուհե տև.
պարապանալ անօրի նին:
Խորհուրդ՝ առեալ չա րին.
արծաթասէր պիղծ յուդայ ին:
Երթայ՝ առ քահա նայքն.
և վաճառէ զա̃ծ որ դին:
Ուռեալ՝ դին և մատ նէր.
վասն երեսուն մասն արծաթին:

Ընդ լընու՝ զոր ասա ցեալ·
զաքարեայ մարգարէ ին։
Եւ դաճթայ՝ աղաղա կելն·
զոր նոճագեաց ՚ի սաղմո սին։
Մատնեցայ՝ վասըն սո ցին·
և աչք իմ ոչ ելանէ ին։
Եւ բանիմ՝ զիս խաբե ցին·
սրտիւք իւրեանց անիծե ին։
Որդ մերձեալ՝ էր օր զատ կին·
ըցեալ ըրման լուսնի կայ ին։
Ջենաճ՝ գառն ՚իսպան դին·
եփեալ բաղարջ ընդ եղե գին։
Բազմեալ՝ անդ յիսու սի
Նըստի յընթրիս ընդ յուդայ ին։
Առեալ՝ հաց գոհա ցաճ·
եբեկ և ետ որ ընդ նը մին։
Առեալ՝ ըզ բաժա կին·
օրհնեաց և ետ ամենայ նին։
Ոստ ասէ՝ բան հրաշա լի·
ողորմելի քստմընե լին։
Գուցէ՝ դէթ ըսո ղին·
Չար մըտածութեան զդաստաս ցին։

 Ամըն

Ո՛մըն զխա մատ նէ·
ընդ-խա Նըստեալ անհաճա տին։
Ընդ երկիւղ՝ մահու ան_ կաճ·
թարեկամացն իւր սեղա Նին։
Հարցին՝ ընդ փըրկո զին· ոժ
փութով յայտնէ զկեղծաւորին։
Սա թացեալ զպատառըն տայ·
այնմ որ ուտէր 'ի սեղա Նէին։
Որդ ասեմ՝ կարգ ըստ կարգի·
ըզխոնարհիլ վարդապե տին։
Ցանէ՝ յընթրեաց ան_ տի·
դընէ 'ի թաց զափածանե լին։
Կապէ՝ իւրըն զեն Ջեակ·
ըզՋուրն 'ի կոնքն արկանէ ին։
Մատչի՝ անդ լուա Նալ·
զոտըս բոլոր իւր ժողո վին։
Ընդ չէՋան՝ խայթոցք օ_ ձին·
որ ըսպասէր գարշապա րին։
Թ.եթե՝ ոտս ունե լով·
որ աներկիւղ քարոզէ ին։
Ջայս խընդրէր 'ի մէնՋ առնել·
Տըրըն յետ իւր յիշատա կին։

ճէ

Արդ մատնօղ՝ աշակերտ   տէն·
որ ըզպատուաւն առ յուդայ   էն։
Ելեալ՝ արտաքս ան   տի·
և մերկացած ըզմ̃ք հո   գէն։
Եւ զգենոյր՝ ըզ սատա   նայ·
որպէս հանդերձ զիւրև արկէն·
՝Սա երթայ՝ առ քահա   նայսն·
՚ի գիշերին այն ուրբա   թէն։
Իսկ յս̃՝ էջ ՚ի պար   տէզն·
որ կոչեցածըն կեդրո   նէն։
Անդ ասէ՝ աշակեր   տացն·
ըզ հրաշալի անդարձա   նէն։
Հայր՝ փառաւո   րեմ·
զիս առ ՚ի քէն զոր ունե   էն։
Յառաջ՝ քան ըզ լի   նելն·
արարածոցս յաւիտե   նէն։
Աղօթէ՝ ՚ի դէմս   մեր·
իւր առաջի նախաստեղ   ծէն։
Ճշմարիտ՝ յայտ արա   րեալ·
զոր էր առեալ ՚ի մէնջ մար   մին։
Եւ այլ բազում՝ զոր ասա   ցել·
անհատական պատուիրա   նէն։

Վըկայ՝ իւր բանըն գայ.
խօսքըն յայտնէ ըզ գառճա ուխն։
Ընկայց՝ նա խաբու կին.
ասէ չգիտեմ զինչ ասա ցին։
Կլին ոմն՝ այլ անդ էր եկն.
յանդիմանեաց զինքն 'ի տեղին։
Ը.կահ՝ այն որ չե ղև.
նըկահ չեկաց իւրըն բա նին։
Ը.պա՝ հաճ խօսե ցաճ.
ու նա յիշեաց ըզ քմ ին։
Ըլեալ՝ արտաքս ե լաց.
կայր դառնապէս ողորմե լին։
Բռաճեաց՝ և զըղջա ցաճ.
նըշան եթող մեղուցո ղին։
Ջգարճ՝ վըհատո ղին.
յամենողորմըն մաղթե ին։
Իսկ հարցեալ՝ կայիա փայ.
զանպարտական դատաստա նին։
Ըճ վըկայք՝ չար յարու ցեալ.
զուր անիրաւ յանմեղ հոգին։
Դո՞ւ՝ ես թագաւ որն.
ասէ հրէից դաճթի որ դին։

Ի.ե

Թէ որդի՛ ես ա̃յ․
զերդ որ վկայքս ինձ ասա ցին։
Ետ՝ պատասխա նի․
յա̃ նմա զոր հաճա նին։
Ցայդ իսկ՝ եմ ես և, կեալ․
զոր ասացեր այլ չպի տին։
Որդի՛ եմ ա̃յ․
և վըկայէ ինձ տ̃ր հօ դին։
Ցարեաւ՝ կայիա փայ․
և պատառէ ըզ վակա սին։
Հիրձէ՝ ըզ պատմու ճանն․
ինքն ընկեննու զքօղն ու զգօտին։
ոհ Տանին՝ նոյն կապա նօքն․
՚ի յապարանս դատաւճո րին։
Պոնտացւոյ՝ պիղատո սի․
եղենական նովիկո սին։
Ելեալ՝ անտի առ տաքս․
նրստի յաթոռ դատակա նին։
Որ կոչի՝ քարայա տակ․
և անոճանի կապպաթա նին։
Հարցեալ՝ ըզնա քըն նէ․
թէ զի՛նչ ըզքէն ամբաստա նին։

Սա լուեալ՝ ո՛չ խօսե ցաւ·
ո՛չ նըմա ետ պատասխա նին։
Յասելն՝ զայն պարծե լով·
կարօղ գիտել զինքն ամե նին։
Ո՛չ տաս՝ պատասխա նի·
կենացդ իշխօղ քեզ տոհո զին։
Ու մահու՝ մատնել խա չի·
տալ աննայի քահանայ ին։
Ո՛չ մահուես՝ ո՛չ կե֊ նաց·
կարօղ ունել քեզ յայդ մա սին։
Կամաւ՝ եմ ես ե֊ կեալ·
հօրն իմ աւէլ բարեաւ յանձին։
Մեռանիմ՝ վասն ադա մայ·
նախաստեղծին իմ առա֊ ջին։
Բայց վայ՝ է մարդոյն այն·
որ զիս մատնեաց անօրի նին։
Ես երթամ՝ որպէս և գրեալ·
անդր 'ի բոլոր կատակարա նին։
Ընդ յըղէ՝ առ հերով դէս·
չորրորդապետըն գաւա ռին։
Ըյպանեալ՝ ծիծաղե ցաւ·
դարձոյց 'ի յետս ուստի ած ին։ ոՃ

Սա

Նա հարեալ գանիւ ձաղեաց.
մատնեաց 'ի ձեռըս ժողո վլին:
Ջուր առեալ՝ ձեռս լուանայր.
մաքուր կարծէր զինքն 'ի մեղէն:
Ո՛սէ տարէք՝ դո՛ւք դատե ցէք.
ըստ օրինացըն մովսէ սին:
Զայս լուեալ՝ արծաթա սէր.
և անօրէն պիղծ յուդայ ին:
ող Զգեաց՝ զգին վաճա ռին.
և խեղդեցաւ ինքն առան ձին:
Մեղայ՝ զի մատնե ցի.
զարիւն արդար զանբիծ հոգին:
Խորհուրդ աւե՛լ չար ժողովին.
պիղծ անօրէն հրեակա նին:
Ո՛ղբան՝ դասք 'ի դա սուց.
բիւրք 'ի բիւրուց խազմ ամբոխին:
Պըսակ՝ 'ի փշոց կազ մեալ.
եղեգն եդեալ յաջոյ ձե ռին:
Ո՛ւլ արկեալ՝ քօղ ըզգըլխով.
և գան հարեալ զարկանէ ին:
Ու զտոռօ՝ղըն յուզէ ին.
բանիւք յիւրմէն հարցանէ ին:

Հանեալ՝ ըզ պատմու	ճանն.
այլ ծիրանի զգեցու	ցին։
Թըքանէին՝ հայհոյէ	ին.
՚ի ծունր իջեալ կատակէ	ին։
Տարան՝ ՚ի գողգո	թայ.
խաչն ՚ի յուսին զինաձո	րին։
Ընդ լըցաճ՝ զոր ասա	ցեալ.
է եսայեայ մարգարէ	ին։
՚Ի վերայ՝ ուսոցն ու	նել.
զիշխանութիւնըն կարո	ղին։
Թողէց՝ քեզ այլ յա	ւաջ.
որ ըստ կարգի նախապատ	մին։
Զթըքէին՝ և զապտա	կին.
և ըզ մաքուր սբ. որո	ջին։
Ըճ յայս՝ գամ զոր հա	սեալ.
կայս առաջի վասըն խա	չին։
Կապեալ՝ բևեռե	ցին.
՚ի քառաթև սեռակա	նին։
Հանեալ՝ բարձրացու	ցին.
՚ի մականդրեալ ձևակա	նին։
Լըցաճ՝ զոր ասա	ցաճ.
՚ի կտակարանսըն մովսի	սին։

71 Տես

Տեսեալ՝ զկեանս եւ   րեանց·
կախեալ ՚ի յայն գործարա նէն:
ոզ Կարէ՝ յոյժ գեղե   ցիկ·
զոր ասացեալ միւս տեսո   ղին:
Ցերկուց՝ մէջ կենդա   նեաց·
՚ի ծայրս եղեալ կառավա   րին:
Ուլ կախեալ՝ ընդ յմ̃   է·
ջարագործաց երկուս   եկին:
Միոյն՝ եղեալ յա_   ջին·
միւսն յահեկին՝ տ̃րն ՚ի մի ջին:
Ըստ հրաշից՝ գործ յաջո   ղի·
որ ՚ի յաջմէ աճագա   կին:
Սատանաց՝ յանդիմա   նեաց·
որ հայհոյերըն յահե   կին:
Սա որդի է_   ա̃յ·
տ̃ր ամենայն մարմնակա   նին:
Ո՛չ մեղաւ՝ ինչ ո՛չ գոր ծեաց·
մահու արժան ըստ օրէ   նին:
Հայցեաց ՚ի քս̃_   է·
Նորմա քանալ զդուռն երկնային:
Էառ՝ փութանա   կի·
զոր կամեցաւ ՚ի յայն պա հին:

Ընդէս՝ ասէ լը Նես·
այսօր յադին 'ի մէջ դրախտին։
Ինքըն Ջուր՝ հայցէլ խնդրէր·
Թէ ծարաւի եմ 'ի խա չին։
Լեղի խառնեալ՝ ընդ քացախին·
կապեալ 'ի ծայրըս նիզա կին։
Տային՝ Նըմա ըմ պել·
որպէս և գրեալ 'ի սաղմո սին։
Ր,ուեալ՝ ըզ պատմու ճանն·
եդեալ վիճակս արկանէ ին։
Ցաւուր՝ մեծ ուրբա թին·
և 'ի ժամու իններոր դին։
ՙՍախ գոչեաց՝ յո՜ ձայ նիւ·
զէլի էլին սաբաքթա նին։
Լըսեալ՝ զայն սարսա փին·
և լուսաւորքըն խաւա րին։
Հերձի՝ քօղ տաճա րին·
և քահանայքըն պատակա ռին։
Պղընձի՝ դրունքըն մաւն րին·
Նիգ-ք երկաթիքըն խորտա կին։
Հոգիք՝ սբք որ կայ ին·
անդր կապած ազատե ցին։

Ընծինք՝ մարգարէ ից·
Նահապետաց որ 'ի բան տին:
Եւ այլք՝ որ սիրէ ին·
սրտիւ 'ի նա հաւատայ ին:
Ծնեալք՝ըն յադա մայ·
մինչև ցայն որ անդ կայ ին:
'Ի ձայնէ՝ արձակե լոց·
զա͞ծացեալ մարմնոյն զհո գին:
ՀԼ Որ կայր՝ մեր հակա ռակ·
զայն բևեռեաց ինքն 'ի խաչին:
Մերկեաց՝ զիշխանու թիւնս·
և զպետութիւնս խայտառակին:
Կապեաց՝ զայն կապա նօք·
Իջոյց 'ի խորս անդընդայ ին:
Ընդ ուր տեղի՝ կառափե լոյ·
հօրն առաջին մեր յանցո ղին:
Ուր չերիմ՝ըն պահես տի·
իւր նախատիպ ձեռակեր տին:
Եկեալ՝ երկրորդ ա դամ·
վասն վրիժի փոխարէ նին:
Ըզնա՝ կարծէր գի տել·
և իւր եկեալ էր պատրո ղին:

Իմա

'Ի մարտ՝ պատերազ մին.
ճակատելով մրցանա կին։
Դիպլի՝ իւր ճակա տին.
ցրցի աթոռ խաչափայ տին։
Ջաղխի՝ գլուխ վիշա պին.
չար մահաբեր ժանիք օ ձին։
Որ զի գործի՝ մահու կե նաց.
կենդանութիւն մեզ շնորհողին։
Լինի՝ կառք 'ի կա ռաց.
մակադրելով մանուէ լին։
Աթոռ՝ սա տէրու նեան.
հանգիստ ոտից պատուանդանին։
Լեառն՝ իմանա լի.
և դիտանոց ա՟ծայ ին։
'Ներկեալ՝ արեամբ և ջրով.
'ի կողահոս սուրբ վտա կին։
Որ ապա՝ ինքն արձա կէ.
'ի ձեռըս հօր առնէ զհո գին։
Տեսեալ՝ հարիւրա պետն.
և զարմանայր վասըն հրա շին։
Դարձաւ՝ և հաւա տաց.
սա ա՟յ էր ստոյգ որ դին։

չծ

Ոմանք՝ որ անդ կայ ին •
և դեղարդեամբքըն խոցե ին ։
Ըզ կող՝ կենարա րին
ուստի բղխեաց անտանե լին ։
Արեանն՝ ՚ի մեռե լոյ •
զոր չէ հընար բանակա նին ։
Եւ ջուր՝ ՚ի կենդա նւոյ •
սուրբ յօրինակ աւազա նին ։
Եղեալ՝ անդ յովհան նու •
իւր սիրելի աշակեր տին ։
Տեսեալ՝ անդ զմարի ամ •
յանձն արարել զինքն ՚ի յորդ ին ։
Այլ ՚ի ծածուկ՝ ոմն աշակերտ •
յորում յովսեփ անուանե ին ։
Զօգաճ՝ առ. դատա ւորն •
հայցեր զմարմինն արարո ղին ։
Եւ պատէ՝ ս̃բ. կըտա ւով •
դընէ ՚ի նոր գերեզմա նին ։
Երթեալ՝ զինաճո րացն •
՚ի գիշերին ՚ի յայն պա հին ։
Կնքեալ՝ քա․հանայ իցն •
զփուշութե̃ պատրաստե ին ։

Ո՛ հրաշից՝ ըսքանչէ լին.
մեռեալ ըստոյգ և կենդա նին։
Կանայք՝ ոմանք ե- կին.
՚ի մեծ զատկին այն շաբա թին։
Մարիամն՝ սողոմէ ին.
և իւր ընկեր մագ-դաղե նին։
Այլ դրացիք՝ և սրբուհանեալք.
որք ընդ նմա յար շըրջէ ին։
Որք եկեալ՝ էին տեսա նել.
յօծել խնկել ըզ տ̃ր մար մինն։
՚Ի խորին՝ առաւօ տուն.
միաշաբաթ կիւրակէ ին։
Յանկարծ՝ եղև հըն չիւն.
Ձայն որոտման թնդիւն վի մին։
՚Ի բաց՝ թաւալե ցոյց.
հրեշտակապետն ՚ի պարտիզին։
Նըստէր՝ վերայ վի մին.
՚ի ձայն փողոյ զայս երգէ ին։
Յարեալ՝ ՚ի մեռե լոց.
որպէս ասաց յիւր հրամա նին։
Անսուտն՝ էն յէու թեան.
ընդ հօր կցորդ բարեբա նին։

ճն Սրթմյք՝ քարոզե ցէք·
առաքելոցն որ անդ կային։
Ռճեռիս՝ տուք յարութեան·
ըզ կենսաբեր սուրբ փրկողին։
Պարձան՝ անդրէն կանայքն·
և խնդութեամբ միշտ լըսեցին։
Սրգեին՝ ձայնիւ երգով·
նոր օրհնութիւնըս գոչէին։
Հրաշալի՝ եղանակօք·
զարմանալի բարբառէին։
Ի հակառակս՝ անդ ընթացէլք·
յօհաննու և սիմոնին։
Հանդիպեալ՝ վարշամակին·
և կըտաւոցն որ անդ կային։
Խոնարհեալ՝ 'ի գերեզմանն·
ստուգութեամբ հարցանէին։
Հրեշտակաց՝ըն լուսափայլ·
որք 'ի վերայ վիմին կային։
Պարձեալ՝ ողջունեցին·
և խնդութեամբ ընթանային։
ճձ Տեսեալ՝ մարիամայ
զհրեշտակապետն 'ի նոյն տեղին։

 Ռսէր

Ուսէր՝ մարիա   մայ․
վասն յարութէըն քո̅   ին։
Իսկոյն՝ իմըն պա_   տեաւ․
և սարտուցեալ զերկիւղա   լին։
Ցանկարծ՝ յետ նայե   ցաւ․
զյս̅ ետես փոյթ ընդ բա   նին։
Երեա՝ ձայն ասե   լով․
առ րաբունւոյ վարդապե   տին։
Բարձին՝ ասէ զփըր   կիչն․
և ո՛չ գիտեմ թէ ո՛ւր ե   դին։
Ուսա՛՝ ինձ թէ ա   ւեր․
զիմ ստեղծօղ բանն ու զոր   դին։
Ցայնժամ՝ երևե   ցոյց․
զիւր ֆնազանդելն առաջո   ղին։
Եւ զլինելն՝ հաւասար   հօր․
և հոգւոյն ս̅բ համագոյ   ին։
Զայս պատմեաց՝ աշակերտացն։
զոր յարութեան ակն ունէ   ին։
Մեռեալք՝ անդըր յա   րեան․
անթիւ անչափ 'ի համա   րին․ ՃՂ
Վիմաց՝ըն պատա   ռումն․
և գերեզմանքըն բանայ   ին։

Մարմինք՝ նրնջեցն լոյն·
արտաքս ելեալ վըկայք էին։
Ըստ՝ էր որ. յա բեաշն
հանդերձ մարմնովըն մերայ էին։
'ի կուսէն՝ զոր նա է առ·
յազգէ դաշնթայ թագաւո րէն։
Յետ երից՝ աշուրց և լեալ·
'ի ճանապարհ եմմաուս սէին։
Կղէովպան՝ցըն հանդի պեալ
'ի քննութիւն հարցափոր ձին։
Պատճառէ՝ ինքն այլ եր թալ·
'ի հեռաւոյն ուրեք տե ղին։
Այլ բազմաց՝ երեւե լով·
յետ յարուէն հինգ հարիւրին։
Այլ ոմանց՝ նրնջեցն լոց·
որք յարուցեալ ժամանե ցին։
Այլ խուրոց՝ աշակեր տացն·
որ ճաշեցան ինքն ընդ նո սին։
Յետ՝ութ աւուր մը տաւն·
որ փակելովք դրօքըն կայ ին։
Թովմայի՝ անհաւա տին·
Ձեռօք ըզ նա շօշափե ղին։

Տեսեալ՝ ըզ խոց կո ղին․
և ըզ նշանըս բևե ռին․
Տէ՛ր ըզ նա կո չեաց․
էր և ած զանմահաւէ լին․
Ուր բազում՝ ինչ զոր ա_րար
զոր չէ հնար բաւակա նին․
Գրել՝ զայն կամ ա_ սել․
մարդկան մըտաց հողեղէ նին․
Ցետ այ՝ սորէկ ան ցին․
սակաւօրեայ Թէճ քառե կին․
Կոչեաց՝ ըզ մետա սանսն․
և ել ՚ի լեառն ըստ օրէ նին․
Ձեռն՝ եդ ՚ի վեր այ․
օրհնեաց յանուն առաքո ղին․
Մեկնեալ՝ ՚ի նոցա նէ․
և վերանայր ՚ի հայրե նին․
Ռաւքեմ՝ Ճեղ աւե տիս․
մխիթարիչ ըզ սբ հո գին․
Երկեր՝ պագեալ նմա․
երթեալ նստեալ ՚ի տաճարին․
Գովէին՝ և օրհնէ ին․
և աներկիւղ քարոզէ ին․

81 Ջ Կայ

Կայէն՝ լուռ մըտա խորհ·
և գալստեանն ակն ունէ ին։
Տրտմեալ՝ տարակու սեալ·
խորհուրդ առեալ զայս ասէ ին։
Աւէ զի մ̃րդ՝ ոչ առաջ եաց·
անսուտն յիւրոյ արդար բանէ ին։
Ցանկարծ՝ եղև շար ժիւն
ճայթիւն թնդիւն որ նըստէ ին։
Բացաւ՝ յարկ տաճա րին·
Ձեղուն վերին առագաս տին։
Ահաս՝ կենդանա րար·
ա̃ծ հըզօրն և ս̃բ հո գին։
պն Ըն անջըրպետ՝ պետակա նին·
ելօղ անուն եակա նին։
Բղխումն՝ և լըցու ցին·
գոյացուցիչ բոլոր գո յին։
Ընդ հօր՝ և ընդ որ դւոյ·
երկրպագեալ սերովբէ ին։
Արէց՝ մ̃ք ասե լով·
մի տ̃րութիւն թագաւո րին։
Մէ՝ էշխանու թիւն·
փառք և պատիւ յամենայ նին։

Ը․յս

Այս եկեալ՝ աղաւնա կերպ·
'ի նմանութիւն արդար հաւէին։
Զոր յառաջ՝ նըշանա կէր·
շիւղ 'ի բերանն 'ի տապա նին։
Տերև՝ ինչ ձիթե նւոյ
'ի յօրինակ սբ. միւռո նին։
Այս նըշան՝ էր նըպա տակ·
բանալ նոյեան պատուհա նին։
Արդ եկեալ՝ սա հրաշի նեաց·
իւրաքանչիւր զայլ խօսէ ին։
'Ի լեզուս՝ բարբառե լով
ազգ ըստ ազգաց ցեղ ու ցեղին։
Եւ զայլոց՝ համբաւե լոյ·
բերոս 'ի բերուց անդ նստէին։
Այս եղև՝ կիւրակէ ին·
եօթնից եօթէնց սրբոյ զատկին։
'Ի տօնի՝ պենտեկոս տին·
յաւուր ուղիղ երրորդ ժամին։
Արդ լըցան՝ հոգւով սըր բով
հոմանն առեալ քարոզէ ին։
Մըկրտել՝ ջրով և հո գւով·
բառնալ ըզ մեղս ադամայ ին։

 Անեւր

Ընկերկիւզ՝ քարոզէ ին.
դէմ յանդիման չար ժողո վին։
Ուր եկեալ՝ մըկրտե ցին.
մեզ զյարութէ յոյսն ուսուցին։
Զոգան՝ սերմանե ցին.
զբանըն կենաց նորոգե ցին։
Լըցաւ՝ երկիր լու սով.
զխաւարն ՚ի բաց հալածե ցին։
Շինեալ՝ ըզ ս̃բ սիօն.
եկեղեցւոյ հիմն ընկե ցին։
Մայր՝ ամենե ցուն.
ծընանելըցըն վերըս տին։
Որթան՝ ՚ի հեթա նոսքն.
և խորտակեն ըզ մեհեա նին։
Ջկուոց՝ արմատ բառ նան.
՚ի յարմատոյ արտեմե դին։
Ուր զայլըն՝ արամազ դայ.
զափրոդիտայն և զհերակ լին։
Ըզ հերմէս՝ և զապո ղօն.
և զկռոնոս կըլեալ զոր դին։
Ջամօն՝ զեգիպտա ցին.
և ըզ դեմէտր աթենա ցին։

 Ջա

Զարկս՝ մարդախող խող·
և զաքէլաս հոմերո սին:
Զհեփեստոս՝ գխտակըն հրոյ·
զիւր խեղ զինդամն՚ ի դարբնոցին
Եւ այլ բազումք՝ են յանոհանե·
Չար պաշտօնեայքըն կռամոլին:
Կամ զծնունդ՝ քըն սեմե լայ·
զշանթօքըն ցանկացո ղին:
Ոմանց՝ հուրըն բա գին·
աշակերտացըն զրադաշ տին:
Այլոցն՝ աստեղա նի·
սաբէական քաղդեա ցին:
Եւ այլք՝ըն հմայե լով·
հաճանակաց սև երա մին:
Մըկան՝ երկըրպա գեալ·
զաքիսն առեալ եդին թա գին:
Կաղնի՝ ծառ պաշտե ին·
կաղամախի ծունր ածե ին:
Սօսւոյ՝ նոճիրե ին·
և կենդանի անդ զոհե ին:
Այսպիսի՝ մոլորե ին·
և խաւարեալ աղջամըղ ջին:

Որդ զայս՝ հանեալ քե ցին.
և ճշմարիտ լոյս ծագե ցին։
Լցաւ՝ ծաւալե ցաւ.
բանն բարի զոր ուսու ցին։
պ՛ Ողեն՝ անդ մարտի րոսք.
համար անթիւ բիւր հազարին։
Զոման՝ սըն խաչե ին.
զոմանց գլուխն հատանե ին։
Ոմանք՝ ձեռնակի տոր.
ոմանց զաչերսըն փորե ին։
Զոմա՝նըս կախե ին.
զոմանս ջըլօք հարկանե ին։
Զոմա՝նըս քերե ին.
զոմանս ՚ի բանտ արգելե ին։
Զոմանս՝ ՚ի ձեռա նէ.
միոյ կախեալ չարչարե ին։
Զոմանս՝ խոցոտե ին.
յայնժամ զքացախըն շըփե ին։
Զոմա՝նըզ բեւե ռօք.
ձիակապօք կարկատե ին։
Զմիւսոյն՝ անդամ հա տեալ.
մասն առ մասին զատանե ին։

 Ոմա

Ոմանց՝ մորթ ըղգըլ խոզին·
և հուր 'ի ներս բորբոքէ էին։
Ոմանց՝ 'ի կախ ե_ ղեալ·
և գըլուխ 'ի վայր աղբ ծըխէ էին։
Զոմա՛նըս քարա վէժ·
և ծուլահեղձ կատարէ էին։
Ր, լըց՝ կապար հա լեալ·
սանի վերայ տապակէ էին։
Զոմանս՝ 'ի հուր ե_ դեալ·
խուփն 'ի վերայ խաճարէ էին։
Զոմանս՝ 'ի լէձ ե_ դին·
սառնամանեաց ժամանա կէին։
Զոմանս՝ արգելու էին·
և 'ի բանտին հուր վառէ էին։
'Ի ձի՝ զոմանս կա պեալ·
յոտս ամեհեցըն վարէ էին։
'Ի սայլս՝ կապեալ ձե_ ռօք·
և զառիվայր թաւալէ էին։
Կապար՝ ոմանց կա պեալ·
յովկիանոս արկանէ էին։
Զոմանս՝ գազանա կուր·
մատակ առիւծ արձակէ էին։

Ոմա

պՃ Ոմանք՝ յանապատ տէին.
հանապազօր խաչանկցեն էին։
Ընթիւ՝ դասք 'ի սըր բոցն.
'ի թեբայեդ յանապա տէին։
Սովոմ և ծարաւ ով.
ըզ կենցաղոյս վըտանգ լու ծէին։
Մորթ առեալ՝ մաշկ վայրենի.
խարազնազգեստ և բոկ կայ էին։
Ցայրս և 'ի ծերպս՝ անտառախիտ.
և յանապատս ապառա ժէին։
Ըրդ այս՝ սուղ ըստ մա սին.
լո՛ւր քեզ նըշան ըստ հաւաստէին։
Ցուսով՝ զայս առա րին.
որք յարութեան ակն ունէ ին։
Ըպա՝ զհայրապե տաց.
համարս ասել ինձ ըստ կարգ էին։
Սյամ ըզ գործ՝ արիու թեան.
զոր կայ գրեալ մատենա նին։
Ըզ սրբոյն՝ գիոնի սեայ.
և զհուեթեայ վարդապե տին։
Ջպետրոս՝ աղէկսանդ րին.
պՂ Ըզ զարիոս անիծո ղին։

Ջա

Զմելիտոսն՝ անտիո քին·
և զաթանաս եգիպտա ցին:
Զվասիլ՝ կեսարա ցին·
և զեղբայրն իւր Նիւսա ցին:
Զգրիգորն՝ ազազա ցին·
և ըզմիւս այլն ըսքանչե լին:
Զկիւրեղ՝ աղէկսան դրին·
և զհոմանունն իւր զառա ջին:
Զեփրեմ՝ խոր ասո րին·
և ըզՆիղոս առաքի նին·
Զյոհան՝ հըռչակե լին·
զոր բերան ոսկի յորջորջե ին:
Կամիմ՝ աստ քեզ ա_ սել·
յառաջ քան զայս ըզ պարթևին:
Ըզ սըրբոյն՝ մեր գրիգո րի·
և ըզ հայոց լուսաւոր չին:
Քաղաքաց՝ըն պալհա ւին·
և ըստ ազգի արշակու նին:
Ըզ մաքուր՝ հայրապե տին·
և զսքանչելի մարտիրո սին:
Ճըշմարիտ՝ առաքո ղին·
սա առաքեալ ըստ հրամա նին:

Մար

Մարգարէ՛ զսա տեսո ղին.
և ուսուցիչք մերոյ ազ գին:
Նրեց՝ հընգեց ա— մաց.
չարչարելոյ 'ի խոր գը բին:
Բազում ՝քան զայս յա— ւալ.
զոր էր կրեալ ինքն 'ի յու ղին:
'Ի գա՛լըն տըրդա տայ.
յեզըր գետոյն որ գայլ կո չին.
Զե՛ լըն նըրշա նօք.
զերթալըն 'ի հռոմ հետ արքայ ին:
Զգալըն՝ և զձեռնադ րել.
'ի ղեւոնդէ պատրիար գին:
Զբերելըն՝ աթանա գնեայ.
և ըզ սըրբոյ կարապե տին:
Զեղեալ՝ նըշանա նին.
զոր արարեալ յաշտիշա տին:
Լժ Յառա՛ջըն քեզ թո ղի.
ըզ տորդատայն խոզ 'ի շամ բին:
Եւ զայլ՝ ամբոխն իւ րեանց.
զոր դիւականըն մոլէ ին:
Ըզ որբո՛ցըն հաւիսե մեանց.
և զընկերաց գայիա նին:

Զի չես՝ անգէտ յայ   սոց·
ըսքանչելեացն որ երե   ւին։
Տեսլեան՝ շողակա   թին·
ոսկի ուռամբըն բաղխո   ղին։
Կանգնեալ՝ կամարա   նին·
խաչըն լուսոյ 'ի սեղա   նին։
Զօդից՝ անդ և զայ   ծից·
ըզ մարգարէ ըք տեսո   ղին։
Ըզ գերոսն՝ իւր հաճա   տոյ·
յաճախաբանն որ անուճա   նին։
Զմիւ՝ սըն պատմու   թիւն·
ըզ հաճատոյըն հրաշա   լին։
Զորդիքն՝ զարմանա   լի·
ըստ հաճատոյ արդար բա   նին։
Զերթա՝ լըն յանա   պատ·
և զվախճանելըն յանտա   ռին։
Զերեւու՝ մըն հրեշտա   կաց·
զոր հովուճակին դասքն որ գտին։
Զորդւոցն՝ ըսքանչե   լի·
որ իւր զկնի կարգ ըստ կարգին։
Զգիւտն՝ իմաստու   թեան·
և զարուճեստի նոր հանճա   րին։

Ըէ

Ըզ գեր՝ մերոյ ազ գին.
ըզ վրացւոց և զաղոհա նին։
Ր.ռեալ՝ նըշանե ցին.
զարմանալի թարգմանե ցին։
Ր.ռահել՝ նորոգե ցին.
և լուսաւոր յօրինե ցին։
Ր.րդ զիս՚ի յայս՚ տոհմէ գիտեմ.
ազգաւ պարթև իմ հայրն նին։
Որդի էւր՝ և աշա կերտ.
մրկրտութեամբ ահազա նին։
ԸՀ զայս՝ ինձ ուսու ցեալ.
պատուէր եդէլ յեւր հրամանին։
Ձւ Հաւատալ՝ 'ի հայր հօր դին.
և ճըշմարիտ 'ի սբ̃ հո գին։
'Ի մի՝ ա̃ծու թիւնն.
և յարարողն յաւէտե նին։
ԸՀ 'ի մի՝ տ̃ր մեր յս̃.
ծնեալ յառաջ ընդ հօր բանին։
'Ի հոգին՝ սբ̃ արա րիչ.
խնամիչ ընդ հօր յեակա նին։
'Ի մի՝ երրորդու թիւն.
միասնական անքակտե լին։

Ծնեալ՝ զորդի է֊ կեալ.
առեալ մարմին ադամայ ին։
Մըկրտեալ՝ ինքն և խա չեալ.
Թաղեալ ՚ի նոր գերեզմա նին։
Յարուցեալ՝ յերրորդ ա֊ ւուր.
Նստեալ յաթոռըն հայրե նին։
Գալոց՝ է նա դա տել.
զազգս ազգաց ըստ իւր բանին։
Յարութիւն՝ տայ մեռե լոց.
արքայութիւն ըստ արժա նին։
՚Ի չորից՝ հողմոց երկ նից. Ջե
Ձայն արձակէ զգաբրիէ լին։
Եւ զայլո՝ցըն հրեշտա կաց.
քառակողմեայ հրաւէրս ղին։
Եւ անկեալ՝ կամ դողա լով.
սարսափելով վասն ատե նին։
Յանմ աւուր՝ ահեղ մե֊ ծին.
և ՚ի վերջին հրապարա կին։
Մինչ երկինք՝ըն գալա րին.
և լուսաւորքըն խափա նին.
Աստեղ՝ քըն շիջա նին.
և արեգակըն խաւա րին։

Լերին՝ քըն հուրբ ծա   խին.
երկեր դողայ վէմք երե   րին։
Հրեղէն՝ կամարն որ   կայ.
երկնից վերև այն գալա   րին։
Սլանէ՝ Թընդիւն հրա   շից.
և ցոլանայ ջոկ սրովբէ   ին։
Ըթուք՝ և տէրու   թիւնք.
և քերովբէք բազմաչե   ին։
ջծ Ուժք և դաս՝ քըն պետութեանց.
անթիւք զօրաց ա̃ծայ   ին։
Եւ զխա՝չըն տ̃րու   նեան.
՚ի մէջ առեալ աստի ան   տին։
Զաթոռ՝ դատաստա   նին.
ըզ գետ հրեղէնըն վըտակ   ին։
Զգալըն՝ ա̃ծու   թեանն.
ահեղակերպ ըստ խորհըր   դին։
Եւ զմեռեալքն՝ որ յադա   մայ.
զոր վերստին ըստեղծա   նին։
Ակեալ՝ կան առա   ջին.
անթիւ անչափ մարդ կենդանին։
Ընդ ոչ՝ բարեխօ   սել.
ոչ մեծութիւն թէ պատկառին։

Ո՛չ

Ո՛չ ողորմի՝ անողոր մին·
ոչ ընտանի ոք երև ին։
Ո՛չ գթայ՝ հայրն 'ի յոր դին։
սէրըն հատած մարմնակա նին։
Ո՛չ տուր կայ՝ ո՛չ առ նուլ·
բանն կապած է հռետո րին։
Ո՛չ արքայ՝ ո՛չ թագա ւոր·
իշխան չըկայ յայն համա րին։
Ո՛չ հըզօր՝ ո՛չ զօրա ւոր·
ո՛չ մարտական պատերազ մին։
Ո՛չ կաշառ՝ թագաւո րին·
ո՛չ աչառուք դատաստա նին։
Ո՛չ մեղայ՝ ո՛չ թողու թեան·
ո՛չ ողորմի չարագոր ծին։
Ք՛ննէ՝ ազգ ըստ ազ գի·
ցեղէ 'ի ցեղ նահապե տին։
Դընէ՝ անդ օրի նակ·
թէ ոք գործեալ այժմ զբարին։
Ը՛նդ լեզու՝ քըն սուր կա պին·
ճարտարասանքըն կակա նին։
Ը՛նդ խաբօղ՝ քըն խափա նին·
ամբարտաւանքըն խոնար հին։

 Ընդ

Ընդ մատնողքն՝ ՚ի վայր հային.
անպ·րտակ·նքն ամպովք թռչին
Ընդ առաւաքն՝ զոհարթացին.
խոզքըն խեղդած կոծ երե սին:
Ընդ արդարքն՝ յաջոյ դասին:
մեղուցելոց ջոկն յահե կին:
Ընդ դողան՝ դասքըն վե րին.
անպարտական դատաստա նին:
Ցահէ՝ ա̃ծայ ին.
դատաստանացըն զարհու րին:
Վառեալ՝ հուր գեհե նին.
Ջոկ երամակըն վիշա պին:
Որդան՝ցըն զազրու թեանց.
խաւարայլին չար հրեշտա կին:
Դատի՝ անդ դատաս տան.
իւրաքանչիւր չարագոր ծին:
՚Բաղցէյ եղուք՝ չետոյք սուտել
օտարէք և ՚ի բան տին:
Մերկաց՝ ոչ ծածկո ղին.
ոչ ծարաւեաց արբուցո ղին:
Երթայք՝ յինէն ա_ սէ.
յոր պատրաստեալ լեգէօ նին:

Արդ զայս՝ լսեալ դո ղամ·
և սարսափիմ հոգեվա րին ։
Պատէ՝ զիս արհաւ իրս · ջձ
և տատանիմ ՚ի տապա նին ։
Ո՞չ արդ կամ՝ ահաբե կեալ·
յորժամ յիշեմ զոր վախճա նի՛ն ։
Ո՞չ սուտ՝ եմ զըմբա ղած ·
՚ի կենցաղումիս ցաւա գին ։
Սուտ խաբած՝ չար պատրա նօք ·
և մեծութեամբ որք սովո րին ։
Ո՛հ եկայքն՝ ո՛ւմ յաջո ղի ·
յածայլին կոչնակա նին ։
Օրհնեա՛լք հօրն ՚ի մոյ ·
ժառանգեցէ՛ք զանանց բա րին ։
Այլ բազում՝ բան գովա թէ ·
զոր առ նոսա բարբառէ լին ։
Քաղցեայ և ինձ՝ ետուք ու տել ·
զորբս և զմերկս զգեցու ցին ։
Ծարաւ՝ և արբու ցէք ·
հեռաւորաց ժողովո ղին ։
Ի բանտին՝ եկէք ա̄ ռիս ·
բարեաց բոլոր խորհեցո ղին ։

 Այժմ

Ձղ Այժմ անկեալ՝ կամ առա ջի·
փրկիչ արա ինձ յայն բա նին ։
Տէ՛ր լուեա՛ աղաչա նաց·
սրբոյ կուսին քո ծընո ղին ։
Դնա՝ աղաչէ նեաւ·
կամ առաջի քո տաճա րին ։
Կաթին՝ արբուցո ղին·
և որ սնեանց դիեցուցո ղին ։
Ծագօղ՝ արեգա կանդ·
արդարութեան զքեզ կըրո ղին ։
Տէ՛ր այր՝ ցըդ վերա գոյն·
զոր յիշեցաքն վերըն տին ։
Սրբոց՝ նահապե տացն·
Ի յադամայ որք անուա նին ։
Այլ՝ ցըն նախա հարց·
հայրապետացն որք ըստ կար գին ։
Դասուց՝ մարգարէ ից·
առաքելոց ըստ վիճա կին ։
Մաքուր՝ հայրապե տաց·
կրօնաւորաց ճգնազգե ցին ։
Ի Ճշմարիտ՝ վըկայե լոց·
նահատակաց դասքըս դա սին ։

Տէ՛

Ո՜վ բոլոր՝ կամարա րաց·
որ յաղաւամոյ 'ի մեղ հաւ սին :
Այլոց՝ ամենե ցուն·
Ներող լըսեա՛ տ̅ր գըրիգո րին :
Ո՜ յիս՝ դարձի՛ր բա րով·
այժմ և 'ի յետ իմ վախճա նին :
Պահեա՛ խաղաղու թեամբ·
զիս հաւատով 'ի քո բա նին :
Ո՜ յաւուր՝ վերջին տօ նին·
որպէս և գրեալ եմ վերըս տին :
Արա՛ ողորմու թիւն·
տեղի 'ի քո առագաս տին :
Ո՜ քեզ փառք՝ և գոհու թիւն·
ընդ հօր պատի՜ 'ի ս̅բ հո գին :

ՎԵՐՋ.

Սիրով ծանի՛ք սիրազնեայք օրհնեալ լուսաւորչադաւան ուղղափառ ազգդ իմ հայոց. զի գոլով իմ սիրահար նախնեաց բանից, և տեսանելով զսակաւ և զգլխաւորն բանս Գրիգորի մագիստրոսի, կատարեալ փիլիսոփայի, Նախնոյն սրբոյն Ներսիսի շնորհալւոյ ըստ մարմնոյ. վասն որոյ արժան վարկայ՝ զի դասեցի 'ի կարգ տաղաչափութեան շնորհալւոյն մերոյ վասն որոյ 'ի գրեանց իմոց արտահանեալ,

 ետու

Եւ տու Հրաման սիրելի որդւոյ մե-
րոյ աւագ սարկաւագ տէրացու յօ-
հաննէս համեստաբարոյին 'ի տպել
զոր պարտիք սիրով ընդունել ըղ-
բան մեծի իմաստասիրին 'ի փառս
աստուծոյ և յիշել յաղօթս զանար-
ժան Պատրիարք Յակոբոս Մ.եք
եպիսկոպոս Նորոյս հռօ-
մայ ողջ կա-
լով'ի
ամէն:

Յիշատակարան Տպողի.

Ողորմութեամբն ա̃յ, և բարեխօսութեամբ ամենօրհնեալ միշտ կուսին Մարիամու ա̃ծածնին, և մաղթանօք և միջնորդութեամբ սրբոյն Յովհաննու կարապետին, և ամենայն Սրբոց, յանկ ելեալ աւարտեցաւ տաղաչափական գիրքս՝ որ կոչի Յս̃ որդի յարմարեալն 'ի Ներսիսէ շնորհալւոյն մերմէ, 'ի փչմանէ շնորհաց հոգւոյն ա̃յ. 'ի Հայրապետութեան սրբոյն Էջմիածնի բարձրագահ աթոռոյն Տեառն Ղազարու սրբազան Կաթուղիկոսի ամենայն Հայոց. Եւ՛ 'ի Պատրիարգութեան սրբոյն Երուսաղէմի Տ̃ Յակոբ քաղաքին, և սրբոյն Յակոբայ գերահռչակ աթո-

ւոյն , Տեառն Գրիգորի Արհի
Րաբունապետի։

Եւ ՚ի Պատրիարգութեան կոստան-
դնուպօլսի մեծի մայրաքաղաքիս
Տեառն Յակոբայ Արք
Եպիսկոպոսի և Ածա-
բան Կոչեցելոյ։

Արդ՝ որք ընթեռնուք զսա՝ և վայելէք ՚ի քաղցրութենէ սորին , յիշեսջի՛ք ՚ի մաքուր յաղօթս ձեր , զվերոյ յիշեցեալ Արբազան Հայրն մեր զՅակոբ գերերջանիկ Րաբունապետն , որ բաց ՚ի հրաման տալոյն մեզ ՚ի տպումն երգարանիս , յաւել ևս օրինակ մի ՚ի գրեանցն իւրոց , զբանն Սրբոյն Գրիգորի մագիստրոսի որոյ հայրական գթութիւնն եղիցի անպակաս ՚ի մէնջ . և Ածն ամի հաստատս պահեսցէ ՚ի յաթոռն իւր .

Ամէն։

Նաև յիշեսջի՛ք արևելցի զերկու հա
րազատ եղբարսն զպարոն յօհաննէսն
և զմահտեսի մըկրտիչն և զծնօղսն ի-
րեանց որք ձեռընտու եղեն մեզ 'ի հա
լալ արդեանցն իւրեանց, 'ի տըպման
սորին: Յիշեսջի՛ք ևս զանպիտան ծա
ռայս ձեր զտպագրօղ սորին զյով
հաննէսս և զծնօղսն իմ զմահտեսի ղա
զարն, և զմայրն իմ, և զորդեակն իմ
զստեփաննն, և զա̃մ արեանառուս մեր
հանդերձ ննջեցելովք: Նա՛և եթէ ար
խալանս ինչ գտանիցի ներել մաղթեմ
իմումս խակութե, զի և Ք̃ս ներեսցէ
ձեզ գթութեամբն իւրով ամէն:

Նաև յիշեսջի՛ք զշարաբարդօղսն
սորին զտէրտացու անտօնն և զծնօղսն
իւր: Նաև յիշեսջի՛ք զաշխատաւոր
գործարանիս զըռումցի ըստեփաննոսի
որդի տէրտացու յօհաննէսն և զծնօղսն
իւր: Նաև յիշեսջի՛ք միւս աշխատա
ւոր գործարանիս զքրտնաջան և բազ
մահնար զխոտեայ սեվանցի իգնատիոսն
և զծնօղսն իւր հանգուցեալ զկարա
պետն և զմայրն իւր եդուք յիշօղքդ
յիշեալ լիջիք 'ի ք̃սէ ա̃յ մերմէ ամէն:

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]